MARS YILLIKLARI

RAY BRADBURY

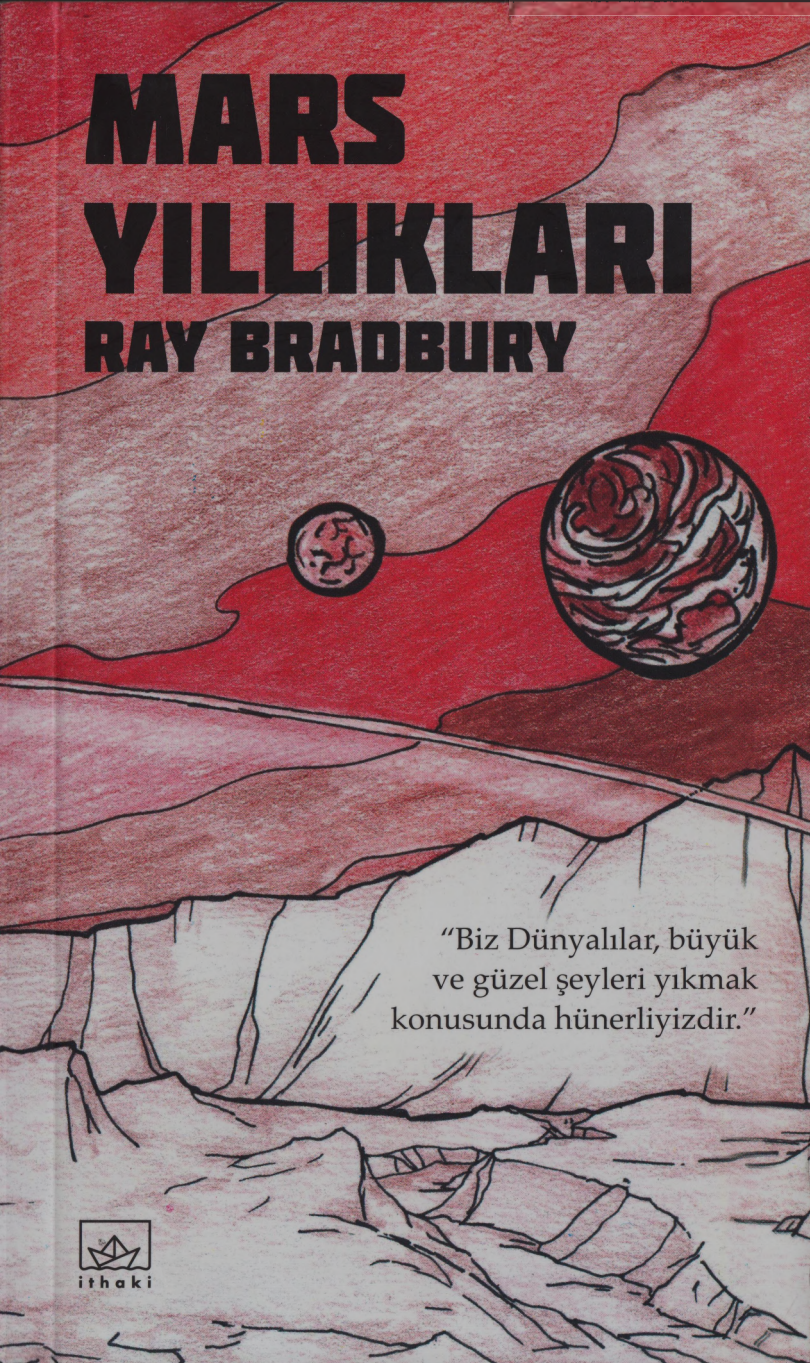

"Biz Dünyalılar, büyük ve güzel şeyleri yıkmak konusunda hünerliyizdir."

ithaki

RAY BRADBURY, 1920'de Waukegan, Illinois'de doğdu. Edebiyat tarihinin en büyük bilimkurgu ve fantezi yazarlarından biri olan Bradbury, yirmi yaşındayken *Weird Tales* dergisinde yayımlanan ilk öyküsünden bu yana beş yüze yakın öykü, roman, oyun ve şiir kaleme aldı. Bir distopya klasiği olan *Fahrenheit 451* romanıyla totaliter rejimlere keskin bir eleştiri getirdi. 5 Haziran 2012'de, Los Angeles'ta öldü.

RAY BRADBURY

Mars Yıllıkları

Çeviren: Barış E. Alkım

Mars Yıllıkları
Ray Bradbury

Orijinal Adı: *Martian Chronicles*

İthaki Yayınları 848

Redaksiyon: *Nilüfer Akalın*
Kapak Tasarımı: *Şükrü Karakoç*
Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık: *Şükrü Karakoç*
1. Baskı, Nisan 2013, İstanbul

Sertifika No: 11407

Türkçe çeviri © Barış E. Alkım
© İthaki, 2013
© Ray Bradbury, 1950

Kitabın özgün baskısı Martian Chronicles adıyla
İngilizce olarak yapılmıştır.
Bu eserin tüm hakları Anatolialit Telif Hakları Ajansı
aracılığıyla Don Congdon Associates, Inc., Authors' Agents ile
yapılan anlaşmaya göre satın alınmıştır.
Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.
Bahariye Cad. Dr. İhsan Ünlüer Sok. Ersoy Apt. A Blok
No: 16/15 Kadıköy - İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
ithaki@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Gümüşsuyu Cad. Topkapı Center, Odin İş Merkezi No: 403/2 Topkapı-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97
Sertifika No: 25001

SUNUŞ

Edebiyatın en düşük şeklinin bilimkurgu alanında görülebileceği iddiasına ciddi şekilde meydan okunamayacağını düşünüyorum. İnsanın aklına hemen o korkunç, ucuz dergiler geliveriyor. Benim burada dile getirmek istediğim ise tam karşıtı bir iddia, yani en yüksek edebiyat potansiyelinin de bilimkurguda yattığı iddiası. Dilin güzelliğini bir kenara bırakalım, çünkü bu, yazarın kullandığı biçime değil, duyarlılığına bağlıdır. İş kapsama gelip dayanıyor. Olaya dürüstçe yaklaşalım ve geçmişteki büyük yazarları ele alalım. Mesela, o şahane şiirleri bir kenara bırakırsak, Shakespeare'de ne buluruz? Bireyin duygusal karmaşasına dönük, çarpıcı biçimde karanlık duygulara meyilli bir içgörü. Ondan sonra İngilizceyi kullanan diğer yazarlar parlak ve sezgili de olsalar, aslında bu kapsamın pek de dışına çıkmamışlardır.

Yükselen itirazları daha şimdiden duyar gibiyim. Duyguların permütasyon ve kombinasyonlarından ileriye ne gidebilir ki, diye soruyorlar. Ciddi edebiyatın kapsamını genişletmenin tek yolu yeni bir permütasyonun keşfi değil midir? Böyle görüşler bence edebiyat dünyasının kaprisleridir. Bana sorarsanız İngiliz dilindeki en büyük eserler bile, görüş açısından oldukça miyoptur. İster klasik olsun, ister çağdaş, ciddi edebi-

yat, sadece gelenekler içinde yüzmekte olduğumuz havuza koca bir okyanus muamelesi yapan gelenekler yerleştiği için, muhtemelen içinde kalmaya devam edeceği bir kovuğa girmiştir.

İlk örnek olarak, insanın fiziksel çevresinin bir tutsağı olduğu inancı gülünç derecede yanlıştır. Hemen hemen beş bin yıldır, insanoğlu sistemli olarak çevresini değiştirmiştir. Günümüzde, dünyanın bitki örtüsü ve direyi büyük oranda insan tarafından kontrol edilmektedir. Edebiyatta ise "insanın kaderin rüzgârları tarafından savrulduğu" temasının süregeldiği görülür. Bana öyle geliyor ki, insanın çevresine karşı sorumluluğu gibi önemli bir kavram bilimkurgu dışında, hiç ciddi olarak ele alınmamıştır.

Mars Yıllıkları, işte tam bu noktada devreye giriyor. Eserin yazarı, çevreyi ön plana çıkartmak amacıyla Dünya yerine Mars'ı kullanmış; ama sorunlar Dünya'nın sorunları ve insanlar da büyük ölçüde Dünya'nın insanları. Ray Bradbury, bizi aynaların yaşama biçimimizi merhametsizce yansıttığı, kendi içimizdeki ve uygarlığımızdaki hataların abartılarak altının çizildiği bir koridora sokar. Gizli okşayışlarla bizi önce bir memnuniyete sürükler, ardından da "Dünya'nın çarpık, öğütücü, açgözlü düzeni"yle insafsızca yüzleştirir.

Mars gezegeni etrafında örülen fanteziler, o zarif betimlemelerin akılda yer eden gerçekliğiy-

le duyularımızı kendine çeker ve yazar bizi tüm sakarlığımız ve piknik çöplerimizle birlikte, bu büyülü, dönen cam küre dünyanın içine atıverir. Sadece bir avuç insan bu güzelliği takdir edebilir. Sadece onlarda kavrama gücü vardır. İşte bu, şairdir; yeni bir ortamda konuşan şair.

Ray Bradbury'nin Mars üzerindeki ekzotik dünyası, rasyonel bir açıklama olmaksızın tatmin edicidir. Uygulamalı bir çözümleme, inancı sarsıp kristal duvarları tuzla buz edecektir. Bradbury yeni fikirleri ifade etmek ve belki de bizim hayallerimizdeki gibi bir dünyayı sembolik bir mükemmellik içinde sunmak için kendi gezegenimiz dışındaki evrenden yararlanır. Tıpkı Shakespeare'in bir yaz gecesinde, sihirli bir ormana Bottom ile onun zanaatkâr dostlarını yerleştirdiği gibi, bu göksel arka perdenin önüne basit Dünya karakterlerini yerleştirir,.

Bilimkurgunun, salt saygı duyulur olma düzeyinden çok daha yükseklerde ataları vardır. Örneğin, Homeros'un Odysseia'sı bilimkurgu değil de nedir? Çok az insanın seyahat şansı olduğu günlerde, egzotik, gizemli ve heyecanlı öyküler için gerek duyulan ortamı Dünya'daki uzak ülkeler sağlıyordu. Şimdilerde yaşantılarımız, belki de fazlasıyla birbirine benziyor. O uzak mesafeler küçüldü ve toplumun yarattığı yapay eşitsizlikler azaldı. İnsan, maddi anlamda hiç bu kadar iyi durumda olmamıştı. Yine de bizi zengin kılan

teknoloji dünyası, aynı zamanda kendine esir de ediyor bizi. Varlığımız, tiktaklarıyla günü donuk bir monotonluğa bölen saat tarafından kontrol ediliyor.

Bu tür bir varoluş modeline başkaldırırız. Öykücü burada devreye girer ve onu dinleyenler, yeni ufuklara yelken açarlar. Vizyonu olan yazar, bilinmeyenin meydan okumasını kabul ederek yol gösterebilir. Bilinen miktar gerçekliktir, Ay veya Mars ya da Homeros'un Akdeniz adaları, ama gerçekliğin ötesinde sadece ağır ağır şekillenen düşünceler vardır. Yazar, bu düşünceleri kendi içinde şekillendirmesi için okuyucuya hitap etmeli, sonunda imgelemin ilk kıpırdanışlarını cisimlendirmelidir.

Ama kapsam ve daha dünyevi meseleler sorununa gelelim. Dünyanın hızlı gelişiminin itici gücünün, bilgi edinmekten geldiğine inanıyorum. "Ciddi" bilim işte buradadır. Günümüz eğilimlerinin kavranması, bizim gelecekte kabul edilebilir tahminler yapmamıza izin verir. Yine de profesyonel bilim adamının normalde pek yapmadığı şeydir. Bilim adamının eğitimi, gayet haklı olarak, onun tüm enerjisini o anki problem üzerinde yoğunlaştırmasını sağlar. Oysa son elli yıldaki büyük teknolojik gelişmelerin hemen hemen hepsi bilimkurgu yazarları tarafından önceden tahmin edilmiştir. Eski hikâyelere dönüp bakıldığında, aşağılayıcı gibi görülen "kurgu"

sözcüğünün, en azından bir ironi seviyesine yükseltilmesi gerekirmiş gibi gözüküyor.

Alet edevat konusuna gelir gelmez, "ucuz" edebiyatın sınırında dolanıyoruz. Ciddi olanla gülünç olan arasındaki sınır incedir ve bu sınırda belki de en emin adımlarla yürüyen kimse, kabul olunabilir derecede kendi uzmanlık alanına yakın duran, profesyonel bilim insanıdır. Ne Verne'in, ne de Wells'in profesyonel olmadıkları doğrudur, ama bu sınır onların zamanında daha genişti. İlginç bir anomali ise bu ince buz üstündeki bölgenin bugün, en zayıf yazarların, dolayısıyla da "ucuz" edebiyatın ilgisini çekmesidir. Bilimkurgunun teknik yanı zordur, çünkü üstünde çalışmaya değer her öykü sadece eski fikirlerin yeni bir çeşitlemesini değil (ki bunlar dedektif öyküsü, gerilim romanı ve hatta durum romanı için yeterlidir), yeni bir radikal fikir sunmalıdır.

Jane Austen bize zamanının papazlarından, onların konuşmaları, davranışları ve hırslarından bahseder durur. Ama bize din hakkında neredeyse hiçbir şey söylemez. Shakespeare bile insanın dini itkilerini hangi derinlikte araştırmıştır? Neredeyse hiç. Yeni dini görüşler, sadece ufukların genişlemesiyle açığa çıkabilir. Genel olarak, çevreye karşı sorumluluk kavramı dini bir görüştür. O zarif "Ateş Balonları" öyküsünde Ray Bradbury, Peder Peregrine'i izlememizi, at gözlüklerinden kurtulmamızı ve cesaret toplayıp

daha engin bir vizyon aramamızı istemektedir.

Şu anda değindiğim, dinin biçimsel olmayan yönleridir. Bana göre biçimsel olmayan bağlamda din, bir insanın gökyüzüne huşu içinde bakması, eğer aklı varsa kâinatın görkemli oyununun bir amacı olduğunu ve insanın kendi küçük rolünün de bir anlamı olduğunu hissetmesidir. Din ve bilim arasındaki çatışma, din ile biçimsel din arasındaki bir çatışmadır. Bunun da açık bir nedeni vardır. Tüm biçimsel dinler, fiziksel dünya anlayışımızın bugünküne göre çok daha az gelişmiş olduğu eski zamanlarda ortaya çıkmıştır.

Bir bilim insanı, en azından tutarlı bir evren görüşü girişimine hazır olmalıdır. Bana sorarsanız, kaçınılmaz bir görüş ayrılığı olmadığı sürece, din adamı da iki şekilde uzlaşmaya hazırlanmalıdır: deneyimlerimizle tamamen çelişen ifadeleri reddedip, insanoğluna kâinatta daha alçakgönüllü bir yer vererek, kâinatın bu küçük Dünya ve insanlar çevresinde değil de, karşılaştırılamayacak denli büyük bir tuval üzerine resmedilmiş olması gerektiğini kabullenerek.

Bu, beni doğrudan bilimkurgu ve kapsamı konusundaki son yorumlarıma getirdi. Ciddi bilim artık hayatın tüm evrende sıklıkla görülebilir olduğuna ikna olmuştur. Zaten teknik düşünceler göz önüne alındığında, değişik canlı türleri arasında iletişimin mümkün olabileceği ortadadır. Alın size ilk bakışta bilimkurguya mükemmel

biçimde uygun bir konu. Yine de, en azından bir yönden, konu neredeyse el sürülmeden kalmıştır. Evet, insan ve diğer akıllı canlı türleri arasındaki teması konu ettiğini iddia eden bir sürü hikâye kaleme alınmıştır. Ama dişe dokunur hiçbir şey neredeyse başarılamamıştır. H.G. Wells'in yazdığı *Dünyaların Savaşı*, bu türde yazılmış hikâyelerin belki en ünlüsüdür, ama iletişim konusunda hiçbir şeyden bahsetmez. Marslılarla zihinsel iletişim sıfırdır. Bu türün en iyi hikâyeleri, uzaylılara basitçe kılık değiştirmiş insan muamelesi yaparlar. Bu, tabii ki konudan kaçmaktır.

Zorluk, günümüzdeki düşünce kalıplarımızı ileriye götürmek ve kendimizin "dışında" düşünebilmek konusundaki yetersizliğimizde yatmaktadır. Bunu yapabilinceye kadar evrendeki yaratıkları sadece insan veya insanlık aşamasına ulaşamayanlar olarak gösterebiliriz. İnsan kendi dışında düşünebilmelidir –işte zor olan budur. Kendi dışında düşünebilme bakımından, her yüzyıl düşünce açısından bir öncekinden daha ileridedir. Her büyük sanatçı ya da bilim adamı, bir dereceye kadar kendi dışında düşünebilen kişidir. İnsan beyni şüphesiz şu ana kadar bir insanın başarabildiğinden çok daha geniş bir alanı kapsayabilir. Ne tür bir alan olabilir orada? Hangi yeni kavramlar, hangi yeni duygular bulunabilir orada? Diğer canlı türleriyle temas olasılığını düşünür düşünmez de aklımızdan bu sorular ge-

çiyor. Benzerlik işi çetrefilleştiriyor. Cevapların var olduğuysa neredeyse kesin, problem onları bulmakta. Yol apaçık önümüzde uzanıyor.

Fred Hoyle*
Astronomi Profesörü
Cambridge Üniversitesi

* İngiliz matematikçi, astronom ve kozmolog. "Büyük Patlama" kuramının rakibi olan "Durgun Hal" modelinin yaratıcısıdır. Bilime katkılarından dolayı şövalyelik unvanıyla ödüllendirilmiştir; aynı zamanda bilimkurgu yazarıdır.

"İnsanın öğrenme isteğini yenilemesi iyi bir şeydir," dedi filozof. "Uzay yolculuğu, hepimizi yeniden çocuklaştırdı."

Ocak 1999: Roket Yazı

Daha bir dakika önce kapıları kapalı, pencereleri sürgülü, camları buzdan görülmez olmuş, her çatıyı saçaklayan buz sarkıtları, kızak kayan çocukları, buzlu caddelerde kürklerinin içinde kocaman kara ayılar gibi salına salına yürüyen ev hanımlarıyla bir Ohio kışıydı.

Derken koca bir ısı dalgası geçti kasabadan. Sıcak havadan oluşmuş, taşan bir denizdi bu. Sanki birisi bir ekmek fırınının kapağını açık bırakmış gibiydi. Isı, kulübelerin, çocukların ve çalıların arasında nabız gibi attı. Sarkıtlar düşüp paramparça oldular ve erimeye yüz tuttular. Kapılar aralandı, pencereler açıldı. Çocuklar yün elbiselerinden kurtuldular. Ev hanımları ayı postlarını attılar. Kar çözüldü ve altından, geçen yazın o eski çimenleri gözüktü.

Roket yazı. Açık, havalandırılan evlerdeki insanlar arasında dolaştı bu sözcükler. *Roket yazı.* Pencerelerdeki buz desenlerini değiştirip, sanat eserlerini silen sıcak çöl havası. Kayaklar ve kızaklar bir anda işe yaramaz oldular. Soğuk gökten kasabanın üzerine düşen kar, daha yere değmeden sıcak bir yağmura dönüştü.

Roket yazı. İnsanlar suların damladığı veranda-

larından uzanıp kızaran göğü izlediler.

Roket, fırlatma alanında pembe ateş bulutları ve fırın sıcaklığı üfürerek duruyordu. Roket, bu soğuk kış sabahında, o kudretli egzozlarının her bir nefesiyle yazı getirerek bekliyordu. İklimleri yaratan roketti. Kısa bir an için etrafta yaz hüküm sürdü...

Şubat 1999: Ylla

Mars gezegeninde, kuru bir denizin kıyısında kristal sütunlar üzerinde yükselen bir evleri vardı. Her sabah Bayan K'yı kristal duvarlarda yetişen altın meyveleri yerken, ya da tüm kiri toplayıp sıcak yele veren avuç avuç manyetik tozla evi temizlerken görebilirdiniz. Öğleden sonraları, fosil denizin ılık ve durgun, bahçedeki şarap ağaçlarının dimdik, uzaktaki Mars kemik şehrininse kapalı metal kapılarından kimsenin dışarı adımını atmaz olduğu vakitlerde, Bay K'yı odasında; elini kabartılı hiyerogliflerin üzerinde arp çalarmış gibi dolaştırdığı metal kitabını okurken görebilirdiniz. Parmakları, okşadıkça kitaptan gelen yumuşak, eski bir ses şarkı söylerdi. Denizin kıyıda kırmızı bir buhar halinde olduğu ve eski insanların savaş alanına metal böcekler ve elektrikli örümceklerden oluşan bulutlar getirdikleri zamanların öykülerini anlatırdı.

Bay ve Bayan K yirmi yıldır ölü denizin yanında yaşıyorlardı. Ataları da, bir çiçek gibi dönüp güneşi izleyen bu evde on asır boyunca hayat sürmüşlerdi.

Bay ve Bayan K yaşlı değillerdi. Safkan bir Marslıya özgü açık, kahverengimsi cilt, madenî paralar

gibi yuvarlak, sarı gözler ve yumuşak ahenkli bir sese sahiptiler. Bir zamanlar kimyasal ateşle resim yapmaktan, şarap ağaçlarının yeşil içkilerle doldurduğu mevsimlerde kanallarda yüzmekten ve sohbet odasında fosforlu mavi portrelerin yanı başında, şafak sökene değin konuşmaktan zevk alırlardı.

Artık mutlu değillerdi.

O sabah Bayan K sütunların arasında durarak, çöl kumlarının ısınmasını, eriyip sarı balmumuna dönüşmesini, ufukta görünüş itibariyle akmasını dinledi.

Bir şey olacaktı.

Bekledi.

Mars'ın mavi göğünü sanki her an kendi üzerine daralıp çökecekmiş ve kumların üzerine parıldayan bir mucize fırlatacakmış gibi izledi.

Hiçbir şey olmadı.

Beklemekten sıkılıp, buğulanan sütunların arasından yürüdü. Yivli sütun başlarından yavaşça yağmaya başlayan yağmur, hafifçe onun üstüne düşerken, kavurucu havayı serinletti. Sıcak günlerde bir derenin içinde yürümek gibiydi bu. Evin zemini serin akıntılarla parıldadı. Uzaktan kocasının durmadan kitabını çaldığını duydu. Parmakları o eski şarkılardan asla bıkmazdı. İçinden, kocasının o inanılmaz kitaplarına yaptığı gibi bir gün ona da vakit ayırıp tekrar sarılmasını, küçük bir arpmış gibi dokunmasını diledi.

Ama hayır. Belli belirsiz, bağışlayan bir omuz silkmeyle başını salladı. Göz kapakları altın gözlerinin üzerine yavaşça kapandı. Evlilik, insanları gençlikte bile yaşlı ve alışıldık hale getiriyordu.

Daha o hareket ederken şeklini almak için kıpırdanmakta olan bir koltuğa uzandı. Gözlerini endişeyle, sımsıkı yumdu.

Bir düş gördü.

Kahverengi parmakları titredi, uzandı ve havayı kavradı. Bir an sonra şaşkın, nefesi kesilmiş olarak doğruldu.

Sanki önünde birisinin olmasını bekliyormuş gibi hızla çevresine bakındı. Düş kırıklığına uğramış gözüküyordu; sütunların arasındaki boşlukta kimse yoktu.

Üçgen bir kapıda kocası belirdi. "Sen mi seslendin?" diye sordu kaygıyla.

"Hayır!" diye haykırdı.

"Senin bağırdığını duyduğumu sandım."

"Öyle mi yaptım? Neredeyse uykuya dalmıştım ve bir düş gördüm!"

"Güpegündüz mü? Huyun değildir."

Kadın sanki rüya yüzüne bir tokat vurmuş gibi oturdu. "Ne tuhaftı, ne kadar tuhaftı," diye mırıldandı. "Rüya."

"Ya?" dedi kocası, belli ki niyeti kitabına geri dönmekti.

"Rüyamda bir adam gördüm."

"Bir adam mı?"

"Uzun boylu bir adam. Bir seksen beş boyunda."

"Ne kadar da anlamsız; bir dev, biçimsiz bir dev."

"Her nasılsa," –kelimeleri aradı– "uzun boylu olmasına karşın normal görünüyordu. Ve gülünç bulacaksın biliyorum, ama gözleri *maviydi!*"

"Mavi gözler mi! Tanrılar!" diye bağırdı Bay K. "Şimdi neler göreceksin? Sanırım *siyah* saçları da vardı?"

"Nasıl *bildin*?" Kadın heyecanlanmıştı.

"En imkânsız rengi seçtim," diye yanıtladı kocası soğuk bir tavırla.

"Evet, saçları siyahtı!" diye bağırdı kadın. "Ve teni bembeyazdı. Ah, *çok* olağanüstü biriydi! Değişik bir üniforma giyiyordu. Gökten gelmişti ve benimle tatlı tatlı konuştu." Gülümsedi kadın.

"Gökten mi gelmişti? Ne saçmalık!"

"Güneşte parlayan metal bir şeyle geldi," diye hatırladı kadın. Onu tekrar şekillendirebilmek için gözlerini kapadı. "Rüyamda gökyüzünü gördüm ve bir şey havaya fırlatılmış metal para gibi ışıldadı, birdenbire büyüdü ve yavaşça yere indi; uzun, gümüşi bir gemi, yuvarlak ve yabancı. Gümüş nesnenin yanından bir kapı açıldı ve dışarıya bu uzun boylu adam çıktı."

"Eğer tembellik etmeseydin böyle saçma rüyalar görmezdin."

"Oldukça hoşuma gitti," diye yanıtladı kadın

sırt üstü uzanarak. "Hayal gücümün böyle olduğunu hiç bilmezdim. Siyah saçlar, mavi gözler ve beyaz ten! Nasıl da tuhaf bir adamdı –yine de çok yakışıklıydı."

"Hüsnü kuruntu."

"Kırıcı konuşuyorsun. Onu isteyerek düşünmedim ki. Uyuklarken birden aklıma geliverdi. Pek rüyaya benzemiyordu. Çok beklenmedik ve farklıydı. Adam bana baktı ve şöyle dedi: 'Gemimle üçüncü geze genden geldim. Adım Nathaniel York-'."

"Aptalca bir isim bu. İsim bile sayılmaz," diye karşı çıktı kocası.

"Tabii ki aptalca, çünkü bu bir rüya," diye açıkladı kadın kibarca. "Ve bana, 'Bu ilk uzay yolculuğu. Gemide sadece iki kişiyiz, ben ve arkadaşım Bert,' dedi."

"Saçma sapan bir isim daha."

"Ve dedi ki: 'Biz *Dünya*'dan bir şehirdeniz. Gezegenimizin ismi bu'." diye sürdürdü Bayan K. "Dediği buydu. Kullandığı kelime 'Dünya' idi. Başka bir dilde konuşuyordu. Her nasılsa onu anladım. Zihnimle. Telepati olsa gerek."

Bay K arkasını döndü. Karısı onu bir kelimeyle durdurdu. "Yll?" diye seslendi yavaşça. "Şey, üçüncü gezegende yaşayanların *olup olmadığını* hiç merak ettin mi?"

"Üçüncü gezegen hayatı desteklemekten acizdir," diye kocası açıkladı sabırla. "Bilim adamla-

rımız gezegenin atmosferinde çok fazla oksijen olduğunu söylediler."

"Ama eğer orada birileri olsa ve bir tür gemiyle uzayda seyahat etselerdi, bu büyüleyici olmaz mıydı?"

"Gerçekten Ylla, böyle duygusal yakarışlardan nasıl nefret ederim bilirsin. İşimize bakalım."

Kadın fısıldayan yağmur sütunlarının arasında dolaşırken şarkıyı söylemeye başladığında, günün geç saatleriydi. Aynı şarkıyı tekrar tekrar söyledi.

Kocası sonunda ateş masasına oturmak için yürürken, "Ne şarkısı bu?" diye öfkeyle konuştu.

"Bilmiyorum." Kadın kendi kendisine şaşırarak başını kaldırdı. İnanamayarak elini ağzına götürdü. Güneş batıyordu. Ev, ışığın kayboluşuyla birlikte devasa bir çiçek gibi kendisini kapatıyordu. Sütunların arasından bir rüzgâr esti. Ateş masasının içindeki vahşi, gümüşi lav havuzunu kaynattı. Rüzgâr sessizce kadının kulaklarına mırıldanırken, onun koyu kızıl saçlarını okşadı. Ylla dışarıdaki deniz dibinin koca, solgun uzaklığına baktı, sarı gözleri yumuşak ve nemli, sanki bir şeyler anımsıyormuş gibiydi. "Sırf gözlerinle iç şerefime, karşılık vereyim benimkilerle," diye okudu usulca alçak sesle, ağır ağır. "Ya da kadehe bir buse bırak, bana şarabı aratmayacak."* Artık ellerini rüzgârda hafifçe kıpırdatarak, kapalı gözlerle söylüyordu. Şarkıyı bitirdi.

* Ben Jonson'un "To Celia" adlı şiirinden. -*çn*

Çok güzeldi.

"Bu şarkıyı daha önce hiç duymamıştım. Sen mi besteledin?" diye sordu adam. Bakışları keskindi.

"Hayır. Evet. Hayır, aslında bilmiyorum!" Kadın çılgınca durakladı. "Sözlerin ne olduğunu bile bilmiyorum; başka bir dildeler!"

"Hangi dilde?"

Kadın uyuşuk bir tavırla et parçalarını kaynayan lava attı. "Bilmiyorum." Pişen eti hemen geri çekti, bir tabak içinde adama sundu. "Sanırım uydurduğum delice bir şey. Nedenini bilmiyorum."

Adam hiçbir şey demedi. Etleri, tıslayan alev havuzuna batırmasını izledi. Güneş batmıştı. Gece yavaş yavaş içeriye gelip odayı doldurdu. Sanki tavana kadar siyah şarap dolmuş gibi sütunları ve ikisini yuttu. Yüzlerini aydınlatan sadece gümüş lavın ışıltısıydı.

Kadın gene o tuhaf şarkıyı mırıldandı.

Kocası birden iskemlesinden sıçrayıp öfkeyle odayı terk etti.

Adam yemeğini daha sonra kendi başına yedi.

Doğrulduğunda gerindi, karısına baktı ve esneyerek, "Haydi bu gece ateş kuşlarına atlayıp kasabaya giderek bir eğlence izleyelim," diye önerdi.

"Ne dediğinin *farkında mısın*?" dedi kadın. "Sen iyi misin?"

"Bunun neresi tuhaf?"

"Ama biz altı aydır eğlenceye gitmedik ki?"

"Sanırım bu iyi bir fikir."

"Bir anda coştun," dedi kadın.

"Bu şekilde konuşma," dedi adam huysuzca. "Gitmek istiyor musun, istemiyor musun?"

Kadın solgun çöle baktı. İkiz aylar yükselmekteydi. Ayak parmaklarının arasında serin su yavaşça dolaşıyordu. Titremeye başladı hafif hafif. Burada sessizce, çıt çıkarmadan, tüm gün olmasını beklediği şey olacak gibi değil, ama olabilecek o şey oluncaya dek oturmayı öylesine çok istiyordu ki. Sürüklenen bir şarkı zihnini hafifçe okşadı.

"Ben–"

"İyi gelir," diye ısrar etti eşi. "Haydi gel."

"Yorgunum," dedi kadın. "Bir başka gece."

"İşte eşarbın." Kadına küçük bir şişe verdi. "Aylardır hiçbir yere çıkmadık."

"Senin dışında. Haftada iki kez Xi Şehri'ne gidiyorsun." Eşine bakmadı.

"İş için," dedi adam.

"Ya?" diye fısıldadı kadın kendi kendine.

Küçük şişeden bir sıvı döküldü. Mavi sise dönüşüp titreyerek boynuna dolandı.

Ateş kuşları, serin ve pürüzsüz kumların üzerinde kızgın kömür yatakları gibi ışık saçarak bekliyorlardı. Beyaz gölgelik gece rüzgârıyla dolmuş ve bin yeşil kurdelayla kuşlara bağlanmış olarak usulca dalgalanıyordu.

Ylla gölgeliğe sırtını yasladı ve kocasının bir sözüyle cayır cayır kuşlar, karanlık gökyüzüne atıl-

dılar. Kurdelalar gerildi, gölgelik havalandı. Kum altlarından uğuldayarak kaydı. Mavi tepeler birer birer yanlarından geçip gittiler, yaşadıkları evi, yağmurlu sütunları, kafesli çiçekleri, şarkı söyleyen kitapları, fısıltılı yer derelerini arkalarında bıraktılar. Kocasına bakmadı. Gökteki on bin sıcak kıvılcım ve sayısız kırmızı fişek, gölgeliği rüzgârda yanan bir taçyaprak gibi sürüklermişçesine daha yukarılara yükselirken, onun kuşlara bağırdığını duydu.

Ylla altlarından kayıp giden ölü, tarihi, kemikten yapılmış satranç takımlarını andıran şehirleri veya boşluk ve düşlerle dolu eski kanalları seyretmedi. Ayın bir gölgesi gibi, alev alev bir meşale gibi uçarak kurumuş nehirleri, kurumuş gölleri aştılar.

Kadın sadece gökyüzünü seyretti.

Kocası konuştu.

Kadın göğü seyretti.

"Dediğimi duydun mu?"

"Ne dedin?"

Adam burnundan soludu. "Dikkatini bana verebilirsin."

"Düşünüyordum."

"Senin doğa aşığı olduğunu bilmezdim, ama bu gece aklın kesinlikle gökte," dedi adam.

"Çok güzel."

"Düşündüm ki," dedi kocası ağır ağır. "Bu gece Hulle'yi çağırabilirim. Ona bizimle beraber Mavi Dağlar'da, şey, sadece bir hafta kadar geçirmesini söyleyecektim. Öylesine bir fikir–"

"Mavi Dağlar mı!" Ylla bir eliyle gölgeliğin kenarına tutunarak hızla ona döndü.

"Ah, sadece bir öneriydi."

"Ne zaman gitmek istiyorsun?" diye sordu kadın titreyerek.

"Sanırım yarın sabah yola çıkabiliriz. Biliyorsun, erken bir başlangıç, o kadar." dedi adam ilgisizce.

"Ama yılın *hiç* bu kadar erken vaktinde gitmezdik!"

"Sadece bu seferlik, düşündüm ki–" Adam gülümsedi. "Uzaklaşmak bize iyi gelir. Biraz huzur ve sessizlik. Bilirsin. *Başka bir* planın mı var? Gideceğiz, değil mi?"

Kadın bir nefes aldı, bekledi ve yanıtladı. "Hayır."

"Ne?" Adamın haykırışı kuşları ürküttü. Gölgelik sarsıldı.

"Hayır," dedi Ylla kesin bir tavırla. "Konu kapanmıştır. Gitmiyorum."

Adam kadına baktı. Ondan sonra konuşmadılar. Kadın başka tarafa döndü.

Kuşlar uçmaya devam ettiler, rüzgârda on bin delifişek.

•••

Şafakta kristal sütunların arasından sızan güneş, Ylla'yı uyurken taşıyan sisi eritti. Ylla bütün gece boyunca yerden yukarıda, dinlenmek istediği zaman duvarlardan boşalan o yumuşak sisten halı-

nın üzerinde durmuştu. Bütün gece, tıpkı çıt çıkarmayan bir dalganın üzerindeki bir sandal gibi uyumuştu bu sessiz nehrin üzerinde. Şimdi sis yanıp gitmiş ve buğu seviyesi onu uyanışın kıyısına indirinceye dek alçalmıştı.

Gözlerini açtı.

Kocası başında bekliyordu. Adam sanki saatlerdir orada durup onu gözlemiş gibi görünüyordu. Ylla nedenini bilemedi, ama onun yüzüne bakamıyordu.

"Yine düş görüyordun!" dedi adam. "Yüksek sesle konuştun ve beni de uyutmadın. *Gerçekten* bir doktora görünmen gerektiğini düşünüyorum."

"Bir şeyim yok."

"Uykunda bol bol konuştun!"

"Öyle mi?" Kadın irkildi.

Şafak. Oda da soğuktu. Orada yatarken gri bir ışık onu sardı.

"Rüyanda ne gördün?"

Anımsamak için bir an düşünmesi gerekti. "Gemi. Yine gökten geldi, indi ve uzun boylu adam dışarı çıkıp benimle konuştu. Bana küçük fıkralar anlattı ve güldü. Hoş bir rüyaydı."

Bay K bir sütuna dokundu. Dumanı tüten ılık su pınarları çağladılar, odadaki serinlik kayboldu. Bay K'nın yüzü duygularını dışarıya vurmuyordu.

"Ve sonra," dedi kadın, "tuhaf adının Nathaniel York olduğunu söyleyen o adam, bana güzel olduğumu söyledi ve –ve beni öptü."

"Hah!" diye bağırdı adam hırsla arkasına dönerken. Çenesi oynuyordu.

"Bu sadece bir rüya." Kadın neşelenmişti.

"O saçma, kadınca rüyalarını kendine sakla!"

"Bir çocuk gibi davranıyorsun." Kimyasal sisten geriye kalanlara doğru çekildi. Bir an sonra hafifçe güldü. "Rüyanın biraz *daha* devamı vardı," diye itiraf etti.

"Ya, neymiş, *neymiş* o?" diye bağırdı adam.

"Yll, çok huysuzsun."

"Söyle bana!" dedi. "Benden sır saklayamazsın!" Kadının başında dururken yüzü karanlık ve katıydı.

"Seni daha önce hiç böyle görmemiştim," diye yanıtladı kadın, yarı neşeli, yarı şaşkın. "Tüm olan, bu Nathaniel York denen adamın bana söylediklerıydi –şey, beni gemisine bindireceğini, onunla beraber gökyüzüne gideceğimi ve beni yanında kendi gezegenine götüreceğini söyledi. Gerçekten de son derece gülünçtü."

"Gülünçtü ha, öyle mi!" diye neredeyse haykırıyordu adam. "Kendini ona yaltaklanırken, konuşurken, onunla beraber şarkılar söylerken duymalıydın. Ah, tanrılar, bütün gece boyunca, kendini bir *duymalıydın*!"

"Yll!"

"İniş ne zaman? O kahrolasıca gemisiyle nereye iniyor?"

"Yll, sesini alçalt!"

"Sese de lânet olsun!" Adam kaskatı bir şekilde ona doğru eğildi. "Senin *şu* rüyanda" –kadının bileğini kavradı– "gemi Yeşil Vadi'ye inmiyor muydu? Cevap ver!"

"Evet, neden–"

"Ve bu öğlen iniyordu, değil mi?" diye adam onu zorladı.

"Evet, evet, sanırım öyleydi. Evet, ama bu sadece rüyadaydı!"

"İyi" –sertçe bıraktı kadının elini– "doğru sözlü olman iyi! Uykunda söylediğin her sözü işittim. Vadiden ve zamandan bahsettin." Güçlükle soluyarak, sanki şimşeğin kör ettiği bir adam gibi sütunların arasına yürüdü. Nefes alışı yavaş yavaş düzeldi. Karısı, ona sanki bir deliymiş gibi bakıyordu. Sonunda kadın kalktı ve ona doğru yürüdü. "Yll," diye fısıldadı.

"İyiyim."

"Sen hastasın."

"Hayır." Zorlayarak bitkince gülümsedi. "Hepsi çocukça. Bağışla beni, sevgilim." Gelişigüzel okşadı karısını. "Son zamanlarda geç saatlere kadar çalışmaktan. Üzgünüm. Sanırım biraz yatacağım."

"Çok heyecanlıydın."

"Şimdi iyiyim. Rahatladım." Soludu. "Bunu unutalım. Bak, dün Uel hakkında bir fıkra duydum, sana anlatmak istiyordum. Ne dersin, sen kahvaltıyı kur, ben de sana fıkrayı anlatayım ve bunlardan bahsetmeyelim."

"Sadece bir rüyaydı."

"Elbette," kadını mekanik bir şekilde yanağından öptü. "Sadece bir rüyaydı."

Öğle vakti güneş yüksekteydi, hava sıcaktı ve tepeler ışığın altında parıldıyorlardı.

"Kasabaya gitmiyor musun?" diye sordu Ylla.

"Kasabaya mı?" adam hafifçe kaşlarını kaldırdı.

"Bu, o *hep* gittiğin gün." Bir çiçek kafesini kaidesinin üzerinde düzeltti. Çiçekler aç, sarı ağızlarını açarak kıpırdandılar.

Adam kitabını kapattı. "Hayır. Hava çok sıcak, hem geç oldu."

"Ya." Ylla işini bitirip kapıya doğru yöneldi. "Pekiyi, az sonra dönerim."

"Dur bir dakika! Nereye gidiyorsun?"

Kadın hemencecik kapıya koştu. "Pao'ya gidiyorum, beni davet etmişti de!"

"Bugün mü?"

"Onu uzun zamandır görmedim. Hemen şuracıkta."

"Yeşil Vadi'nin ötesinde, değil mi?"

"Evet, yürüyerek çok uzakta değil. Düşündüm ki–" Acele ediyordu.

"Özür dilerim, gerçekten özür dilerim," dedi adam onu geri getirmek için koşarak, unutkanlığından dolayı çok kaygılanmış gibiydi. "Aklımdan çıkmış. Bu öğlen için Dr. Nlle'yi davet etmiştim."

"Dr. Nlle mi!" Ylla yavaşça kapıya yanaşıyordu.

Kocası onun dirseğini yakaladı ve ısrarla içeriye çekti. "Evet."

"Ama, Pao–"

"Pao bekleyebilir, Ylla. Nlle'yi ağırlamalıyız."

"Sadece birkaç dakika için–"

"Hayır, Ylla."

"Hayır mı?"

Adam başını salladı. "Hayır. Üstelik, Pao'nun evi korkunç bir mesafede. Tüm Yeşil Vadi'yi aşıp büyük kanalı geçince aşağıda kalıyor, değil mi? Hem dışarısı sıcaktan kavruluyor. Dr. Nlle de seni gördüğüne sevinecek. Evet?"

Ylla cevap vermedi. Kurtulup kaçmak istiyordu. Ağlamak istiyordu. Ama sadece iskemleye oturdu, yavaş yavaş parmaklarını çevirdi, onlara boş gözlerle baktı, tuzağa düşmüştü.

"Ylla?" diye mırıldandı kocası. "Burada *olacaksın*, değil mi?"

"Evet," dedi uzun bir süre sonra. "Burada olacağım."

"Bütün öğleden sonra mı?"

Ylla'nın sesi duygusuzdu. "Bütün öğleden sonra."

Günün geç saatlerinde, Dr. Nlle hâlâ ortalıklarda yoktu. Ylla'nın kocası buna çok şaşırmış görünmüyordu. Vakit iyice ilerlediğinde birvşeyler mırıldandı, bir dolaba gitti ve bir ucu körük, diğeriyse tetikle sonlanan sarımsı bir boru şeklinde kötülük dolu bir silah çıkardı. Döndü, yüzünde ne zaman duygularını gizlemek istese taktığı, gümüş metalden dövülmüş, ince yanaklarına, çenesine ve

alnına uyması için mükemmelce oyulmuş ve kabartılmış o ifadesiz maske vardı. Maske ışıldadı ve adam ellerinde tuttuğu o kötülük dolu silahı tarttı. Silah durmaksızın bir böcek vızıltısıyla uğulduyordu. Silahtan tiz bir çığlıkla altın arı orduları fırlatılabilirdi. Zehirli, soktukları zaman kumun üzerine tohumlar gibi cansız yere düşen, iğrenç altın arılar.

"Nereye gidiyorsun?" diye sordu kadın.

"Ne?" Adam körükten gelen o kötü uğultuyu dinliyordu. "Dr. Nlle gecikti diye burada onu bekleyecek değilim. Biraz avlanmaya çıkıyorum. Geri geleceğim. Sen burada kalacaksın, değil mi?" Gümüş maske hafifçe parıldadı.

"Evet."

"Dr. Nlle'ye de döneceğimi söylersin. Biraz avlanmaya çıkıyorum. Sadece ava çıkıyorum."

Üçgen kapı kapandı. Adamın ayak sesleri tepede yavaşça kayboldu.

Ylla kocası gözden yitinceye kadar onun gün ışığı altında yürüyüşünü seyretti. Sonra manyetik tozlarla ve kristal duvarlardan toplanması gereken yeni meyvelerle ilgili işlerine döndü. Enerjik bir şekilde, hızla çalıştı. Derken, bir uyuşukluk çöktü üstüne ve kendini o tuhaf ve akılda kalıcı şarkıyı söyler, kristal sütunların ötesindeki göğe bakarken buldu.

Nefesini tuttu ve hiç kıpırdamadan durdu, bekledi.

O şey yaklaşıyordu.

Her an olabilirdi.

Sanki, gökgürültülü bir fırtınanın gelişini duyduğunuz, rüzgârın toprağın üstünden yönünü değiştirerek gölgeler ve duman halinde estiği, atmosferin basıncının arttığı, o bekleyiş dolu günlerden biriydi. Bu değişim kulaklarınıza baskı yapar ve yaklaşan fırtınanın bekleme süresince gergin kalırdınız. Titremeye başlardınız. Gökyüzü lekelenir ve renklenir, dağlar paslı demire dönerdi. Uyarı dolu iç çekişlerle açardı kafesteki çiçekler. Saçlarınızın hafifçe hareketlendiğini hissederdiniz. Evin içinde bir yerlerde sesli saat, "Zaman, zaman, zaman, zaman..." diye o kadar nazikçe şarkı söylerdi ki, kadifeye damlayan sudan fazla çıkmazdı sesi.

Ve derken fırtına. Elektrik yüklü aydınlanma, karanlık sıvının yutuculuğu ve çınlayan siyahlık çöker, sonsuza dek içeri kapatırdı.

İşte böyleydi. Bir fırtına yaklaşıyordu. Yine de gök açıktı. Şimşek çakması bekleniyordu, ama bulut yoktu.

Ylla nefesini tutmuş yazlık evde dolandı. Yıldırım her an inebilirdi gökten; bir gök gürültüsü, bir duman tohumu, bir sessizlik, patikadan gelen ayak sesleri, billur kapıda bir tıklama ve onun yanıtlamak için *koşuşu*.

Deli Ylla! diye alay etti kendiyle. Aylak zihnini niye yorarsın böyle çılgınca şeylerle?

Ve derken o şey gerçekleşti.

Gökten geçen büyük bir ateşin sıcaklığı vardı. Dönen, saldıran bir ses. Gökte bir ışıltı, metalin ışıltısı.

Ylla haykırdı.

Sütunların arasından koşarak kapıyı ardına kadar açtı. Tepelerle yüz yüze geldi. Ama başka hiçbir şey yoktu.

Kendine hâkim olduğunda, tepeden aşağı koşmasına ramak kalmıştı. Burayı terk etmemesi, hiçbir yere ayrılmaması gerekirdi. Doktor ziyarete geliyordu ve Ylla eğer kaçıp giderse, kocası öfkelenecekti.

Eli uzanmış, nefes nefese kapıda bekledi.

Yeşil vadiyi görebilmek için kendini zorladı, ama hiçbir şey göremedi.

Aptal kadın. İçeriye girdi. Sen ve hayal gücün, diye düşündü. Bu bir kuş, yaprak, rüzgâr ya da kanaldaki bir balıktan başka bir şey değildi. Otur. Dinlen.

Oturdu.

Bir silah sesi duyuldu.

Kötülük dolu böcek silahının çok net, keskin sesi.

Bu sesle vücudu sarsıldı.

Ses epey uzaktan geliyordu. Tek bir atış. Uzaktaki arıların hızlı uğultusu. Tek bir atış. Ve sonra, kesin, soğuk ve uzakta. İkinci bir atış daha.

Vücudu yine irkildi ve nedendir bilinmez, haykırarak ve bir daha susmak istemezcesine haykırarak fırladı. Evin içinde çılgın gibi koştu ve kapıyı

bir kez daha çarparak açtı.

Yankılar uzakta kayboluyordu. Kayboluyordu.

Gitmişti.

Beş dakika boyunca, beti benzi solmuş bir halde, bahçede bekledi.

Sonunda kararmakta olan şarap mahzeninde tek başına oturuncaya kadar, dudakları tir tir titreyerek, eşyaları elleyerek, boynu bükük, ağır adımlarla sütunlu odalarda gezindi. Eşarbının ucuyla kehribar bir kadehi silmeye koyuldu.

Ve derken, uzaklardan, ufak, ince kayaların üzerinde çıtırdayan ayak sesleri.

Kadın sessiz odanın ortasında durmak için doğruldu. Kadeh parmaklarından kaydı, paramparça oldu.

Ayak sesleri kapının dışında duraladı...

Konuşmalı mıydı? "İçeriye gel, ah, içeri gel" diye bağırmalı mıydı?

Birkaç adım ilerledi.

Ayak sesleri yokuşu çıktı, bir el kapının kolunu çevirdi.

Kadın kapıya gülümsedi.

Kapı açıldı. Kadının gülümsesi dudaklarında dondu.

Gelen kocasıydı. Gümüş maskesi solgun solgun ışıldıyordu.

Adam odaya girdi ve karısına sadece bir an baktı. Ylla eğilip kırılmış cam parçalarını tekrar tekrar, başarısızca toplamaya çalışırken, kocası si-

lahın körüğünü çatırtıyla açarak iki ölü arıyı dışarı attı. Onların yere düşerken tükürdüklerini duydu, üzerlerine bastı ve boşalmış körüklü silahı odanın köşesine yerleştirdi. "Ne yapıyordun?" diye sordu Ylla adama.

"Hiçbir şey," dedi kocası sırtı dönük. Maskesini çıkarttı.

"Ama silah –onu ateşlediğini duydum. İki kez."

"Sadece avlanıyordum. İnsanın canı ara sıra avlanmak istiyor. Dr. Nlle geldi mi?"

"Hayır."

"Dur bir dakika." Bıkkınlıkla parmaklarını şaklattı. "Tamam, *şimdi* hatırladım. Ne kadar da aptalım. Bizi ziyarete *yarın* öğleden sonra gelecekti."

Sofraya oturdular. Ylla yemeğine baktı ve ellerini kıpırdatmadı. Kaynar lava batırdığı etten başını kaldırmadan, "Neyin var?" diye sordu kocası.

"Bilmiyorum. Aç değilim," dedi.

"Neden?"

"Bilmiyorum; sadece aç değilim."

Rüzgâr gökyüzünde artıyor, güneş batıyordu. Oda küçüktü ve aniden soğumuştu.

"Anımsamaya çalışıyordum," dedi kadın sessiz odada, altın gözlü, soğuk, dimdik kocasının karşısında.

"Neyi anımsamaya?" Adam şarabını yudumladı.

"Şu şarkıyı. Şu hoş ve güzel şarkıyı." Gözlerini yumdu ve mırıldandı ama bu, o şarkı değildi.

"Unutmuşum. Ve nedense, unutmayı istemiyorum. Daima hatırlamayı istediğim bir şey bu." Ellerini, sanki uyumu tüm şarkıyı anımsamasına yardımcı olacakmış gibi hareket ettirdi. Sonra sırtını iskemlesine yasladı. "Hatırlayamıyorum." Ağlamaya başladı.

"Neden ağlıyorsun?" diye sordu kocası.

"Bilmiyorum, bilmiyorum, elimde değil. Üzgünüm ve nedenini bilmiyorum. Ağlıyorum ve nedenini bilmiyorum, yine de ağlıyorum."

Başı ellerinin arasındaydı. Omuzları tekrar tekrar sarsılıyordu.

"Yarına bir şeyin kalmaz," dedi adam.

Ylla başını kaldırıp ona bakmadı. Yalnızca boş çöle ve şimdi siyah gökyüzünde beliren çok parlak yıldızlara baktı ve oradan, uzaklardan kuvvetlenen rüzgârın ve uzun kanallarda çalkalanan soğuk suların sesi geliyordu. Titreyerek gözlerini kapattı.

"Evet," dedi. "Yarına düzelirim."

Ağustos 1999: Yaz Gecesi

Halk, taş galerilerde kümeler ve gruplar halinde toplanmıştı ve mavi tepelerin arasından ağır ağır gölgeler süzülüyordu. Üzerlerinde, yıldızlardan ve Mars'ın parlak çift ayından gelen yumuşak bir akşam ışığı parlıyordu. Mermer amfitiyatronun ötesinde, karanlıkta ve uzaklarda küçük kasabalar ve villalar uzanıyordu. Gümüş su havuzları kıpırtısızdı ve kanallar göz alabildiğine ışıldamaktaydı. Uysal ve ılıman Mars gezegeninde bir yaz akşamıydı. Yeşil şarap kanallarında, bronz çiçekler kadar narin sandallar ileri geri süzülmekteydiler. Tepeler boyunca, huzurlu yılanlar gibi kıvrılmış uzun ve sayısız evde, serin yataklarında âşıklar tembelce uzanmış fısıldaşıyorlardı. Dışarıda kalan son çocuklar ellerinde incecik ağ tabakaları fırlatan altın örümcekleriyle, meşalelerin aydınlattığı ara sokaklarda koşuşuyorlardı. Orada burada, lavların gümüşçe ve sessizce kaynadığı masalarda geç akşam yemekleri hazırlanıyordu. Mars'ın gece yüzündeki yüzlerce kasabanın amfitiyatrolarında, yuvarlak, altın gözlü, kahverengi tenli Mars halkı, durgun havada çiçek kokusu gibi çağıldayan, huzur dolu bir müzik çalan müzisyenlerin bulunduğu sahnelere dikkatlerini odaklamak için yavaş yavaş bir araya gelmişti.

Bir sahnede, kadının biri şarkı söylüyordu.

Kalabalık hareketlendi.

Kadın şarkısını kesti. Elini boğazına götürdü. Müzisyenlere başını salladı ve şarkıyı baştan aldılar.

Müzisyenler çaldı, kadın söyledi. Bu sefer izleyiciler içlerini çektiler ve yerlerinden kalktılar, adamlardan birkaçı şaşkınlıkla donakaldı ve bütün amfitiyatroda bir kış ayazı esiverdi. Çünkü kadının söylediği, tuhaf, korkutucu ve yabancı bir şarkıydı. Kadın, sözcüklerin dudaklarından dökülüşünü durdurmaya çalıştı, ama söyledikleri şunlardı:

"O güzellikle yürür tıpkı,
Bulutsuz iklimlerin, yıldızlı göklerin gecesi gibi;
Karanlıkta ve aydınlıkta güzel olan her ne varsa,
*Buluşur onun gözlerinde ve endamında..."**

Şarkıcı elleriyle ağzını örttü. Sersemlemiş şekilde kaldı.

"Bu sözler de ne?" diye sordu müzisyenler.

"Hangi şarkı bu?"

"Hangi *dil* bu!"

Altın boynuzlarına tekrar üflediklerinde tuhaf bir müzik yayıldı ve artık ayağa kalkmış, yüksek sesle konuşmakta olan izleyicilerin üzerinden yavaşça geçti.

* Lord Byron'ın "She Walks in Beauty" şiirinden. -*çn*

"Senin neyin var?" diye sordu her müzisyen bir diğerine.

"*Çaldığın* hangi şarkıydı?"

"Ya *senin* çaldığın neydi?"

Kadın ağlayarak sahneden kaçtı. İzleyiciler amfitiyatroyu terk ettiler. Mars'ın tüm huzursuz kasabalarında da benzer olaylar gerçekleşmişti. Bir soğukluk, havadan yağan beyaz kar gibi çökmüştü üzerlerine.

Karanlık sokaklarda, çocuklar, meşalelerin altında şarkı söylediler:

"*–Kız oraya gittiğinde dolap tamtakırdı,*
ve zavallı köpeciği aç kaldı!"

"Çocuklar!" diye haykırdı sesler. "Neydi o tekerleme? Nereden öğrendiniz bunu?"

"Bir anda *aklımıza* geliverdi. Sadece anlamını bilmediğimiz kelimeler bunlar."

Kapılar çarpılarak kapandı. Sokaklar terk edildi. Mavi tepelerin üzerinden bir yeşil yıldız doğdu.

Mars'ın geceyi yaşayan yüzündeki tüm âşıklar, karanlıkta uzanmış, mırıldanan sevdiklerini dinlemek için uyandılar.

"Bu ezgi de neyin nesi?"

Ve binlerce villada, gecenin ortasında, çığlık çığlığa yataklarından fırladı kadınlar. Gözyaşları yanaklarından aşağı süzülürken, teselli edilmeleri gerekti. "Tamam, tamam. Uyu. Neyin var? Bir düş mü gördün?"

"Sabaha korkunç bir şey olacak."

"Hiçbir şey olmaz, her şey yolunda."

İsterik bir hıçkırık. "Gittikçe yaklaşıyor, yaklaşıyor, *yaklaşıyor*."

"Bize hiçbir şey olamaz. Ne olabilir ki? Yat artık. Uyu."

Kanalın sularında ışıldayan yıldızlarıyla Mars'ın derin sabahı, serin ve kör bir kuyu gibi sessizdi. Her odada, avuçlarında sımsıkı tuttukları örümcekleriyle, soluyan, kıvrılmış uyuyan çocuklar, kol kola girmiş sevgililer vardı. Aylar batmıştı, meşaleler sönmüş, taş amfitiyatrolar boşalmıştı.

Gün ışımadan hemen önce duyulan tek ses, ıssız bir sokağın aşağısında, karanlıkta yürüyen ve çok tuhaf bir şarkı mırıldanan bir gece bekçisinin sesiydi...

Ağustos 1999: Dünyalılar

Kapıyı çalan her kimse, durmaya niyeti yoktu. Bayan Ttt kapıyı hızla açtı. "Ne var?"

"*İngilizce* konuşuyorsunuz!" Kapıdaki adamın ağzı hayretten açık kalmıştı.

"Ne konuşuyorsam onu konuşuyorum," dedi kadın.

"Harika bir *İngilizce!*" Adam üniformalıydı. Yanında hepsi çok telaşlı, hepsi gülümseyen ve hepsi kir pas içinde üç adam daha vardı.

"Ne istiyorsunuz?" diye sordu Bayan Ttt.

"Siz bir *Marslısınız!*" Adam gülümsedi. "Bu kelime kesinlikle size bildik değil. Bu bir Dünya deyimi." Başıyla adamlarını işaret etti. "Biz Dünyadanız. Ben Kaptan Williams. Mars'a ineli daha bir saat olmadı. İşte buradayız, *İkinci* Mars Seferi! Bir İlk Mars Seferi yapılmıştı, ama başına ne geldi bilmiyoruz. Her neyse, işte buradayız. Ve siz de karşılaştığımız ilk Marslısınız!"

"Marslı mı?" Kadın kaşlarını kaldırdı.

"Demek istediğim şu, güneşten bu tarafa dördüncü gezegende yaşıyorsunuz. Değil mi?"

"Çok basit," diye tersledi kadın onu süzerek. "Ve biz" –Kaptan tombul, pembe elini göğsüne bastırdı– "biz de Dünyadanız. Değil mi, beyler?"

"Evet, efendim!" dedi bir koro.

"Burası Tyrr gezegeni," dedi kadın, "eğer asıl adını kullanmak isterseniz."

"Tyrr, Tyrr." Kaptan bitkince güldü. "Ne kadar da güzel bir isim! Ama, saygıdeğer bayan, nasıl oluyor da bu kadar mükemmel bir İngilizce konuşuyorsunuz?"

"Konuşmuyorum, düşünüyorum," dedi kadın. "Telepati! İyi günler!" Ve kapıyı suratlarına çarptı.

Bir an sonra o korkunç adam yine kapıyı vuruyordu.

Kadın kapıyı hızla açtı. "Bu sefer ne var?" diye sordu merakla.

Gülümsemeye çalışan ve şaşkın görünen adam hâlâ oradaydı. Ellerini açtı, "*Anladığınızı* sanmıyorum–"

"Neyi?" diye kadın öfkeyle konuştu.

Adam hayretle bakakaldı. "Biz *Dünyalıyız*."

"Vaktim yok," dedi kadın. "Bugün yapmam gereken bir sürü yemek, temizlik ve dikiş var. Belli ki siz Bay Ttt'yi görmek istiyorsunuz; üst katta çalışma odasında."

"Evet," dedi Dünyalı aklı karışmış bir halde, gözlerini kırpıştırarak. "Elbette, Bay Ttt ile görüşelim."

"Meşgul," dedi ve kadın kapıyı çarptı yine. Bu kez kapıdaki vuruş saygısızca bir yükseklikteydi.

Kapı yeniden ardına dek açılınca, "Bana bak!" diye bağırdı adam. Sanki kadını şaşırtmak ister-

mişçesine içeriye giriverdi. "Misafirlere böyle davranılmaz!"

"Tertemiz yerlerimin üstüne!" diye feryat etti kadın. "Çamur! Defol! Eğer evime girmek istiyorsanız önce çizmelerinizi temizleyin."

Adam çaresizlik içinde çizmelerine baktı. "Sanırım," dedi, "böyle saçma sapan şeylerle uğraşılacak zaman değil. Kutlama yapıyor olmamız gerekirdi." Sanki bakmak kadının anlamasını sağlayabilecekmiş gibi uzun uzun baktı ona.

"Eğer fırındaki kristal çöreklerim sizin yüzünüzden kabarmadıysa," diye çığlık attı kadın, "sizi odunla döverim!" Küçük, sıcak fırına dikkatle göz gezdirdi. Kıpkırmızı, öfkeden tüten bir suratla geriye döndü. Gözleri keskin sarıydı, cildi yumuşak kahverengiydi, zayıftı ve bir böcek kadar hızlıydı. Metalik, aksi bir sesi vardı. "Burada bekleyin. Bay Ttt'nin sizinle bir dakika görüşmesini sağlamaya çalışacağım. Ne işiniz vardı?"

Adam, sanki kadın onun eline bir tokmak indirmişçesine, alev saçan bir küfür savurdu. "Ona Dünya'dan olduğumuzu ve bunun daha önce hiç yapılmadığını söyle!"

"Neymiş o daha önce yapılmayan?" Kahverengi elini kaldırdı. "Boş verin. Birazdan döneceğim."

Kadının ayak sesleri taş evde dalgalandı.

Dışarıda, uçsuz bucaksız mavi Mars göğü sıcak ve derin bir denizin suyu gibi durgundu. Mars çölü tarih öncesinden kalma bir toprak çöm-

lek gibi pişmekteydi. Isı dalgaları yükseliyor ve titreşiyordu. Yakındaki bir tepenin üzerinde boylu boyunca uzanan küçük bir roket vardı. Roketten bu evin kapısına koca koca ayak izleri geliyordu.

Şimdi üst katta tartışan sesler vardı. İçerideki adamlar birbirlerine bakıştılar, ağırlıklarını bir ayaklarından diğerine verdiler, parmaklarıyla oynadılar ve parmaklarını kemerlerine geçirdiler. Bir erkek sesi bağırdı yukarıda. Kadının sesi onu yanıtladı. On beş dakika sonra, Dünyalılar aylak aylak mutfakta dolanmaya başladılar.

"Sigara?" diye sordu adamlardan biri.

Birisi bir paket uzattı ve birer tane yaktılar. Soluk beyaz dumanı yavaşça üflediler. Üniformalarına çeki düzen verdiler, yakalarını düzelttiler. Üst kattaki sesler tekdüze bir şekilde homurdanmaya ve söylenmeye devam etti. Adamların lideri saatine baktı.

"Yirmi beş dakika oldu," dedi. "Yukarıda ne yapıyorlar merak ediyorum." Bir pencereye yürüdü ve dışarıya baktı.

"Hava sıcak," dedi adamlardan birisi.

"Öyle," dedi bir başkası öğlen öncesinin sıcak geçmek bilmezliğinde. Sesler alçalarak bir mırıltıya dönmüş ve şimdi susmuştu. Evde çıt çıkmıyordu. Adamların tek duyabildikleri kendi soluk alıp verişleriydi.

Bir saat sessizlik içinde geçti. "Umarım herhangi bir soruna neden olmamışızdır," dedi kaptan.

Yürüdü ve oturma odasına baktı.

Bayan Ttt oradaydı, odanın ortasında yetişen bazı çiçekleri suluyordu.

"Bir şey unuttuğumu biliyordum," dedi kaptanı görünce. Mutfağa yürüdü. "Üzgünüm," dedi. Kaptana bir kâğıt uzattı. "Bay Ttt çok meşgul." Ocaktaki yemeğe döndü. "Hem zaten görmek isteyeceğiniz kişi Bay Ttt değil, Bay Aaa. Bu kâğıdı mavi kanalın yanındaki bir sonraki çiftliğe götürün, Bay Aaa bilmek istediğiniz şey her neyse o konuda size yardımcı olur."

"Biz hiçbir şey bilmek istemiyoruz," diye itiraz etti kaptan, kalın dudaklarını gererek. "Biz zaten *biliyoruz*."

"Kâğıdı aldınız, daha ne istiyorsunuz?" diye sordu kadın hemen. Ve başka bir şey söylemedi.

"Pekâlâ," dedi kaptan, gitmeye gönülsüzdü. Sanki bir şey bekliyormuş gibi durdu. Boş bir yılbaşı ağacına bakan bir çocuğa benziyordu. "Pekâlâ," dedi yine. "Gelin, beyler."

Dört adam sıcak ve sessiz güne adım attılar.

Yarım saat sonra, kütüphanesinde oturmuş, metal bir fincandan elektrikli ateşini yudumlayan Bay Aaa, taş şoseden gelen ayak seslerine kulak kabarttı. Pencereden sarktı ve gözünü kısarak kendisine bakan dört üniformalı adamı gördü.

"Siz BayAaa mısınız?" diye seslendi aşağıdakiler.

"Evet."

"Bay Ttt bizi size yolladı!" diye bağırdı kaptan.

"Neden bunu yaptı?" diye sordu Bay Aaa.

"Meşgulmüş!"

"Yaa, utanç verici bir şey bu," dedi Bay Aaa alaycı bir tavırla. "Kendisinin uğraşmaya tenezzül etmediği insanları eğlendirmekten başka işim olmadığını mı sanıyor?"

"Önemli olan bu değil, efendim," diye bağırdı kaptan.

"Ama, benim için önemli. Okumam gereken bir sürü şey var. Bay Ttt saygısızın tekidir. Bu da onun bana yaptığı ilk düşüncesizlik değil. Ben sözümü bitirinceye kadar ellerinizi sallamayı bırakın, bayım. Ve dikkatinizi verin. Konuştuğum vakit genellikle beni dinlerler. Ya usluca dinlersiniz ya da hiç konuşmam."

Avludaki dört adam huzursuzca kıpırdandılar ve ağızlarını açtılar. Ve ilk kez, yüzündeki damarlar kabaran kaptanın gözlerinde birkaç damla yaş belirdi.

"Şimdi," dedi Bay Aaa ders verircesine, "sizce Bay Ttt'nin böylesine kaba olması hakça mı?"

Dört adam sıcağın içinde başlarını kaldırdılar. Kaptan, "Biz Dünyalıyız!" dedi.

"Bence o nezaketsizin dik âlâsı," dedi Bay Aaa düşünüp taşınarak.

"Bir *roketle* geldik. İşte orada!"

"Bildiğiniz gibi, bu Ttt'nin ilk ipe sapa gelmez davranışı da değil."

"Dünyadan onca yol."

"Bir düşündüm de, onu arayıp iyi bir fırça çekeceğim."

"Sadece biz dördümüz. Ben ve bu üç adam, mürettebatım."

"Evet, onu arayacağım, işte yapacağım bu!"

"Dünya. Roket. Dünyalılar. Yolculuk. Uzay."

"Onu arayıp ağzının payını vereceğim!" diye bağırdı Bay Aaa. Bir kuklanın sahneden kaybolduğu gibi kayboldu. Bir dakika boyunca tuhaf bir mekanizmadan gelen ileri geri sözler duyuldu. Aşağıda, kaptan ve mürettebatı tepenin yamacında uzanan, o güzeller güzeli, şirin ve zarif roketlerine özlemle bakıyorlardı.

Bay Aaa çılgınca bir zaferle pencerede belirdi. "Tanrılar aşkına, onu bir düelloya davet ettim! Bir düelloya!"

"Bay Aaa—" Kaptan olan biteni sessizce, en baştan bir defa daha anlattı.

"Onu vurup geberteceğim, duyuyor musunuz?"

"Bay Aaa, *demeye* çalıştığım, biz altmış milyon mil öteden geldik."

Bay Aaa kaptanı ilk kez dikkate aldı. "Nereden geldiğinizi söylemiştiniz?"

Kaptan bembeyaz bir gülümseyle parladı. Adamlarına fısıldadı. "İşte *şimdi* bir yere varıyoruz!" Bay Aaa'ya seslendi: "Altmış milyon mil yol geldik. Dünyadanız!"

Bay Aaa esnedi. "Dünya senenin bu vaktinde

sadece *elli* milyon mil uzaktadır." Korkunç görünüşlü bir silah çıkardı. "Evet, artık gitmem gerekiyor. Ne işinize yarayacak bilmiyorum, ama o ahmakça notu yanınıza alın, şu tepeyi aşıp küçük Iopr kasabasına gidin ve her şeyi Bay İii'ye anlatın. Konuşmanız gereken odur, Bay Ttt değil. Ttt bir budaladır, onu öldüreceğim. Ben de değilim, çünkü siz benim uzmanlık alanıma girmiyorsunuz."

"Uzmanlık alanıymış! Uzmanlık alanıymış!" dedi kaptan ağlamaklı. "Dünyalılara bir hoşgeldin demek için özel bir uzmanlık alanında mı olmak gerekiyor!"

"Gülünç olmayın, *bunu* herkes bilir!" Bay Aaa merdivene atıldı. "Güle güle!" dedi ve çılgın bir pergel gibi ıslak toprağın üstündeki taş yoldan koşturdu.

Dört gezgin de şok olmuşlardı. Sonunda kaptan konuştu: "Bizi dinleyecek birisini bulacağız."

"Belki dışarı çıkıp yeniden içeri girmeliyiz," dedi adamlardan biri kasvetli bir tonda. "Belki de havalanıp yeniden iniş yapmalı ve onlara kutlama düzenleyecek kadar zaman vermeliyiz."

"Bu iyi bir fikir olabilir," diye mırıldandı bezgin kaptan.

Küçük kasaba, kapılardan içeri girip çıkan, birbiriyle selamlaşan, hoş farklılıklar yaratmak için altın, mavi ve kızıl, taşıyanın huyuna göre de gülümseyen veya kaşlarını çatan maskeler taşıyan insanlarla doluydu.

Uzun yürüyüşten dolayı sırılsıklam ter içindeki dört adam durakladılar ve küçük bir kıza Bay İii'nin evinin yerini sordular.

"Şurada," diye işaret etti çocuk başıyla.

Kaptan heveslendi, özenle bir dizinin üstüne çöktü, kızın tatlı, körpe yüzüne baktı. "Küçük kız, seninle konuşmak istiyorum."

Kızı dizine oturttu ve onun minik kahverengi ellerini kendi kocaman elleriyle sardı, sanki zihninde yavaşça şekillendirdiği ve büyük bir sabır ve mutlulukla ayrıntılarını çizdiği, uykudan önce anatılan bir masala hazırlanırmış gibiydi.

"Evet, işte böyle küçük kız. Altı ay önce Mars'a bir başka roket geldi. İçinde York adlı bir adamla yardımcısı vardı. Onlara ne olduğunu bilmiyoruz. Belki de çakıldılar. Bir roketle gelmişlerdi, biz de öyle yaptık. Onu görmen gerekir! *Kocaman* bir *roket*! İşte biz, Birinci Seferi takip eden *İkinci* Mars Seferiyiz. Ve Dünya'dan o kadar yolugeldik..."

Küçük kız umursamazca bir elini kaptandan kurtardı ve yüzüne ifadesiz bir altın maske geçiriverdi. Sonra oyuncak bir altın örümcek çıkardı ve kaptan konuşurken yere bıraktı. Oyuncak örümcek uysalca kızın dizine tırmandı. Bu sırada kız da duygusuz maskesinin göz yarıklarından onu sakince izliyordu. Kaptan kızı hafifçe sarsıp zorla hikâyesini anlattı.

"Biz Dünyalıyız," dedi kaptan. "Bana inanıyor musun?"

"Evet." Küçük kız tozun içinde oynattığı ayak parmaklarına dikmişti gözünü.

"Güzel." Kaptan biraz neşeyle, biraz da kasıtla kendisine bakması için kızın kolunu çimdikledi. "O roketi biz yaptık. *Buna* inanıyor musun?"

Küçük kız bir parmağıyla burnunu karıştırdı. "Evet."

"Ve –çek o parmağını burnundan, minik kız– ben kaptanım ve–"

"Tarihte daha önce hiç kimse büyük bir roketle uzayı aşmadı," diye gözleri kapalı ezberden okudu küçük yaratık.

"Harika! Nasıl bildin?"

"Ah, telepati." Kız parmağını kayıtsızca dizine sildi.

"Pekiyi bu seni *hiç* heyecanlandırmadı mı?" diye feryat etti kaptan. "Buna sevinmedin mi?"

"Hemen gidip Bay İii'yi görseniz iyi olur." Kız oyuncağını yere bıraktı. "Bay İii sizinle konuşmaktan hoşlanacaktır." Kız koştu, oyuncak örümcek de itaatkârca peşinden seğirtti.

Kaptan orada, ellerini açmış, dizlerinin üstünde, kızın arkasından bakakaldı. Gözleri dolu doluydu. Boşta kalan ellerine baktı. Ağzı açık kalmıştı. Gölgeleri önlerine düşen diğer üç adam da öylece duruyorlardı. Taş caddeye tükürdüler...

•••

Kapıyı Bay İii açtı. Ders vermeye gidiyordu, ama eğer hemen içeriye girip istediklerini anlatacaklar-

sa, bir dakikası vardı...

Kaptan kızarmış gözlerle, yorgun, "Biraz ilgi istiyoruz," dedi. "Dünyalıyız, bir roketimiz var ve mürettebat artı kaptan, toplam dört kişiyiz. Tükendik, açız ve yatacak bir yere ihtiyacımız var. Birisi bize şehrin anahtarını falan takdim etse hoşumuza giderdi, birilerinin ellerimizi sıkıp, 'Yaşasın' ya da 'Tebrikler, koca adam!' demesini isterdik. Sanırım hepsi bu."

Bay İii uzun boylu, hayalet gibi, ince ve koca sarımsı gözlerinin üzerinde kalın, donuk, mavi kristaller olan bir adamdı. Masasının üzerine eğildi ve misafirlerine ara sıra, içlerine işleyen bakışlar atarak bazı kâğıtların üzerinde derin derin düşündü.

"Hayret, formlar yanımda değil, sanmıyorum." Masanın çekmecelerini alt üst etti. "Şimdi, nereye koydum ben şu formları?" Düşünüp taşındı. "Bir yerlere koydum. Bir yerlere. Ah, *işte* burada! Alın!" Kâğıtları hışırtıyla uzattı. "Elbette, bu kâğıtları imzalamanız gerekiyor."

"Tüm bu deli saçması şeyleri yapmak zorunda mıyız?"

Bay İii ona soğuk bir bakış fırlattı. "Dünya'dan geldik diyorsunuz, değil mi? O zaman tek yapmanız gereken imzalamak."

Kaptan adını yazdı. "Adamlarımın da imzalamasını istiyor musunuz?"

Bay İii önce kaptana, sonra diğer üç adama baktı, sonra alay ederek makaraları koyverdi. "On-

ların da *imzası!* Hah! Ne kadar da harika! Onların, ah, onların da imzası!" Gözlerinden yaş geliyordu. Dizine bir şaplak indirdi ve kesik kahkahalarının açık ağzından fırlayabilmesi için eğildi. "Onların da imzası!"

Dört adam kaşlarını çattılar. "Komik olan ne?"

"İmzalayacaklarmış!" dedi Bay İii, gülmekten bitkin düşmüştü. "Öyle komik ki. Bay Xxx'e bunu anlatmam gerekecek!" Doldurulmuş formu inceledi, hâlâ gülüyordu. "Her şey yerli yerinde gözüküyor." Başıyla onayladı. "Hatta eğer gerekirse son çare olarak ötenaziyi kabul sözleşmesi bile."

"Ne sözleşmesi?"

"Konuşmayın. Burada sizin için bir şey var. İşte, alın şu anahtarı."

Kaptanın yüzü kızardı. "Bu büyük bir onur."

"Şehrin anahtarı değil, aptal!" diye tersledi onu Bay İii. "Sadece Ev'in anahtarı. Şu koridoru takip edin, büyük kapıyı açın, içeriye girin ve kapıyı sıkıca kapayın. Geceyi orada geçirebilirsiniz. Sabahleyin Bay Xxx'i sizinle görüşmeye yollayacağım."

Kaptan kuşkuyla anahtarı eline aldı. Gözleri devamlı yere bakıyordu. Adamları kıpırdamadılar. Sanki tüm kanları çekilmiş, roket heyecanı geçmiş gibiydi. Tükenmiş, kupkuru kalmışlardı.

"Ne var? Ne oldu?" diye sordu Bay İii. "Neyi bekliyorsunuz? Ne istiyorsunuz?" Yaklaştı ve eğilerek kaptanın yüzüne baktı. "Dök içini!"

"Bir şey yapamaz mıydınız–" diye önerdi kap-

tan. "Demek istediğim, düşünmek ya da denemek gibi..." Durakladı. "Çok emek verdik, uzun bir yoldan geldik, belki elimizi sıkıp bize, 'Aferin!' diyebilirdiniz. Bunu düşünür müydünüz?" Sesi alçaldı.

Bay İii resmi bir tavırla elini uzattı. "Tebrikler!" Yüzünde soğuk bir tebessüm belirdi. "Tebrikler." Arkasını döndü. "Artık gitmem gerek. O anahtarı kullanın."

Sanki eriyip yerden akıp gitmişler gibi, artık onları önemsemeden, Bay İii küçük bir elyazması kınıyla birlikte kâğıtları toplayarak odadan ayrıldı. Beş dakika sonra yeniden odadaydı, fakat başları öne eğik, ağırlaşan bacakları eğilmiş ve gözlerindeki ışık artık zayıflamaya başlamış olan üzgün dörtlüye bir daha hiç hitap etmedi. Bay İii kapıdan çıkıp gittiği zaman tırnaklarına bakmakla meşguldü.

Donuk ve sessiz öğlen ışığında, koridor boyunca dağınık şekilde yürüdüler. Büyük, cilalı gümüşten bir kapıya geldiler ve gümüş anahtar kapıyı açtı. İçeriye girdiler, kapıyı kapattılar ve döndüler.

Güneşin aydınlattığı devasa bir salondaydılar. Masalarda erkekli kadınlı gruplar oturmuş sohbet ediyorlardı. Kapının sesine dönüp dört üniformalı adamı süzdüler.

Bir Marslı öne çıkıp eğilerek, "Ben Bay Uuu," dedi.

"Ve ben de Kaptan Jonathan Williams.

Dünya'nın New York şehrinden geliyorum," diye fazla önemsemeden konuştu kaptan.

Bir anda salonda kıyamet kopuverdi!

Bağrış çağrıştan çatının kirişleri titredi. İleriye fırlayan, el sallayan ve mutluluk çığlıkları atan, masaları deviren, şamata yapan, etraflarına üşüşen neşeli insanlar, dört Dünyalıyı göz açıp kapayana dek omuzlarının üstüne aldılar. Salonu altı kez döndürdüler, sıçrayarak, zıplayarak, şarkılar söyleyerek salonu altı kez boydan boya, şaşılacak bir şekilde turladılar.

Dünyalılar o kadar şaşırmışlardı ki, kahkahalar atıp birbirlerine seslenmeden önce tam bir dakika omuzlardan aşağı inmediler.

"Hey! İşte bu *bir şeye* benzedi!"

"İşte hayat bu! Aslanım! Hey! Yaşasın!"

Devamlı birbirlerine göz kırptılar. Ellerini havaya savurup el çırptılar. "Heyy!"

"Hurraa!" dedi kalabalık.

Dünyalıları bir masaya oturttular. Bağrışlar sona erdi.

Kaptan az daha ağlayacaktı. "Teşekkürler. Çok güzel. Çok güzel."

"Bize kendinizden bahsedin," diye önerdi Bay Uuu.

Kaptan konuştukça kalabalık ahlayıp ofladı. Mürettebatını tanıttı; her biri kısa bir konuşma yaptı ve gökgürültüsü gibi kopan alkış karşısında mahçup oldular.

Bay Uuu kaptanın omzuna bir şaplak indirdi. "Dünya'dan birilerini görmek çok güzel. Ben de Dünyalıyım."

"Ne dedin?"

"Aramızda birçok Dünyalı var."

"Sizler? Dünyalı mısınız?" Kaptan ona gözünü dikti. "Ama bu mümkün olabilir mi? Roketle mi geldiniz? Yoksa uzay yolculuğu yüzyıllardır yapılıyor mu?" Sesinde hayal kırıklığı vardı. "Hangi ülkedensiniz?"

"Tuireol. Yıllar önce ruhumu bedenimden ayırıp geldim."

"Tuireol." Kaptan sözcüğü tekrarladı. "Bu ülkeyi bilmiyorum. Bu ruh meselesi de ne oluyor?"

"Şuradaki Bayan Rrr, o da Dünyalıdır, *değil mi* Bayan Rrr?"

Bayan Rrr başıyla onayladı ve tuhaf şekilde güldü.

"Bay Www, Bay Qqq ve Bay Vvv de öyle!"

"Ben Jüpiterdenim," diye belirtti adamın biri, kendine çeki düzen verirken.

"Ben Satürnlüyüm," dedi bir diğeri, gözleri kurnazca ışıldıyordu.

Kaptan gözlerini kırpıştırarak mırıldandı, "Jüpiter, Satürn."

Ortalık çok sessizdi artık. Herkes ya ayaktaydı ya da ziyafet masası olmak için fazlasıyla boş görünen masalarda oturuyordu. Sarı gözleri parıldıyordu ve elmacık kemiklerinin altında karanlık

gölgeler vardı. Kaptan odanın pencereleri olmadığını ilk kez fark etti; ışık duvarların içinden geçermiş gibi görünüyordu. Sadece bir tek kapı vardı. Kaptan yüzünü buruşturdu. "Bu kafa karıştırıcı. Tuireol Dünya'nın neresindedir? Amerika'ya yakın mı?"

"Amerika da nesi?"

"Amerika'yı hiç duymadın mı! Hem kendine Dünyalıyım diyorsun, hem Amerika'dan haberin bile yok!"

Bay Uuu öfkeyle yaklaştı. "Dünya bir su gezegenidir, üzerinde sudan başka hiçbir şey yoktur. Hiç kara yoktur. Ben Dünyalıyım, biliyorum."

"Bir dakika." Kaptan arkasına yaslandı. "Sen bildik bir Marslıya benziyorsun. Sarı gözler. Kahverengi ten."

"Dünya balta girmemiş bir *ormandır*," dedi Bayan Rrr gururla. "Ben Dünya'dan, Orri'denim. Orri gümüşten inşa edilmiş bir uygarlıktır!"

Kaptan başını Bay Uuu'dan Bay Www'e, Bay Zzz'ye, Bay Nnn'ye, Bay Hhh ve Bay Bbb'ye çevirdi. Işıkta onların sarı gözlerinin büyüyüp küçüldüğünü, odaklanıp bulandığını gördü. Titremeye başladı. Sonunda adamlarına döndü ve kasvetle onlara baktı.

"Burasının ne olduğunu anlıyor musunuz?"

"Nedir, efendim?"

"Bu bir kutlama değil," diye yanıtladı kaptan bezgince. "Bu bir ziyafet değil. Bunlar hükümet

yetkilileri değiller. Bu da sürpriz bir hoşgeldin partisi değil. Gözlerine bakın! Dinleyin onları!"

Hepsi de nefeslerini tuttular. Kapalı odada sadece gözlerin yumuşak, beyaz hareketi vardı.

"Şimdi anlıyorum," –kaptanın sesi uzaklardan geliyordu– "neden herkesin bize notlar verip birbirine gönderdiğini, ta ki Bay İii'yle tanışıncaya kadar. O da bizi elimizde bir anahtarla bir kapıyı açmamız için koridorun ucuna yolladı ve kapıyı kapattı. İşte buradayız..."

"Neredeyiz, efendim?"

Kaptan soludu, "Bir tımarhanede."

Gece olmuştu. Büyük salon sessizdi ve şeffaf duvarlardaki gizli ışık kaynaklarınca loş bir şekilde aydınlatılmıştı. Dört Dünyalı ahşap bir masanın çevresinde oturmuş, sıkıntılı kafalarını fısıltılarının üzerine eğmişlerdi. Yerlerde kadın ve erkekler birbirlerine sarılmış yatıyorlardı. Karanlık köşelerde kendi başlarına oturan adamların ve kadınların yaptığı el hareketleri vardı. Her yarım saatte bir kaptanın adamlarından biri gümüş kapıyı açmayı deneyip masaya geri dönüyordu. "Hiçbir şey olmuyor, efendim. Bir güzel buraya kilitlenmişiz."

"Bizim gerçekten kaçık olduğumuzu mu düşünüyorlar, efendim?"

"Oldukça. Bu yüzden bizi karşılamak için kutlama yoktu. Onlar sadece kendilerine göre alışıldık olan bir akıl hastalığına tahammül gösteriyorlardı." Çevrelerindeki uyuyan, esmer şekilleri

gösterdi eliyle. "Hepsi de paranoyak! Nasıl da karşıladılar bizi! Bir an için," –küçük bir ateş yanıp söndü kaptanın gözlerinde– "hak ettiğimiz karşılamayı yapıyorlar sanmıştım, tüm o bağrışmalar, şarkılar ve konuşmalar. Devam ettiği sürece çok güzeldi, değil mi?"

"Bizi burada ne kadar tutacaklar, efendim?"

"Akıl hastası olmadığımızı ispatlayıncaya kadar."

"Bu kolay olacak."

"*Umarım* öyle olur."

"Pek emin değilsiniz galiba, efendim."

"Değilim. Şu köşeye bakın."

Karanlıkta bir adam dizlerinin üstüne çökmüştü. Ağzından mavi bir alev yayıldı ve çıplak, ufak tefek bir kadının yuvarlak hatlarına büründü. Kobalt ışıktan buharlar içinde, göğüs geçirerek ve fısıldayarak havada hafifçe büyüdü.

Kaptan diğer bir köşeyi işaret etti. Orada bir kadın durmuş, değişiyordu. Önce bir kristal sütunun içine gömüldü, sonra eriyerek altın bir heykele, en sonunda da cilalı sedirden bir asaya dönüştü. Ardından tekrar kadın oldu.

Ve gece boyunca salondaki insanlar ince, menekşe renkli alevlerle türlü numaralar yaptılar, değiştiler, dönüştüler, çünkü gece, değişim ve keder vaktiydi.

"Sihirbazlar, büyücüler," diye fısıldadı Dünyalılardan biri.

"Hayır, sanrı. Delilikleri bizi de etki altına alıyor ve onların sanrılarını biz de görüyoruz. Telepati. Kendi kendine telkin ve telepati."

"Sizi endişelendiren bu mu, efendim?

"Evet. Eğer sanrılar bize ya da bir başkasına bu kadar 'gerçek' görünüyorlarsa, eğer sanrılar böyle bulaşıcı ve neredeyse inanılırsa, bizi akıl hastası sanmış olmalarına hiç şaşmamak gerekir. Eğer şu adam mavi ateşten küçük bir kadın yaratabiliyorsa ve şu köşedeki kadın eriyip bir sütuna dönüşebiliyorsa, normal Marslıların roketimizi zihinlerimizle *yarattığımızı* düşünmeleri gayet doğal."

"Ah," dedi adamları gölgelerden.

Devasa salonda, etraflarında mavi ateşler sıçradı, parladı, buharlaştı. Uyuyan adamların dişlerinin arasında küçük kızıl kum şeytanları koşuştular. Kadınlar kaygan yılanlara dönüştüler. Etrafta sürüngenlerin ve hayvanların kokusu vardı.

Sabahleyin herkes zinde, mutlu ve normal gözüküyordu. Odada ne bir alev, ne de bir iblis vardı. Kaptan ve adamları açılması umuduyla gümüş kapının başında beklediler.

Bay Xxx yaklaşık dört saat sonra geldi. Onun içeri girip, onları bir el işaretiyle çağırarak küçük ofisine götürmeden önce kapının dışında bekleyip, en azından üç saat boyunca onları gözetlediğinden kuşkulanmışlardı.

Eğer yüzündeki maskeye inanılacak olursa, Bay Xxx neşeli, gülümseyen bir adamdı, çünkü

maskede bir değil üç gülücük resmedilmişti. Maskenin gerisinden ise hiç de öyle gülümsemeyen bir psikoloğun sesi gelmiyordu. "Sorun nedir?"

"Bizim deli olduğumuzu sanıyorsunuz, ama öyle değiliz," dedi kaptan.

"Tam aksine, *hepinizin* deli olduğunu sanmıyorum." Psikolog elindeki küçük değneği kaptana doğrulttu. "Hayır. Tek deli *sizsiniz*, bayım diğerleriyse ikincil sanrılar."

Kaptan dizine bir şaplak indirdi. "Demek *buymuş!* Belgeleri adamlarım da imzalasınlar dediğim zaman, Bay İii bu yüzden güldü!"

"Evet, Bay İii olayı bana anlattı." Psikolog oymalı, gülümseyen ağızdan bir kahkaha attı. "Güzel bir espri. Nerede kalmıştım? Evet, ikincil sanrılar. Bana kulaklarından yılanlar çıkan kadınlar gelirler, onları iyileştirdiğim zaman yılanlar kaybolur."

"Biz de tedavi olmaktan mutluluk duyacağız. Devam edin."

Bay Xxx şaşırmış görünüyordu. "Alışılmadık bir durum. Tedavi edilmeyi isteyen pek kişi çıkmaz. Bilirsiniz, tedavi çok şiddetlidir."

"Durmayın, tedavi edin bizi. Hepimizin aklı başında çıkacağından hiç kuşkum yok."

"Önce kâğıtlarınız 'tedavi' için uygun mu, bir bakayım." Bir dosyayı gözden geçirdi. "Evet, bilirsiniz, sizinki gibi vakalar özel 'tedavi' gerektirirler. Bu salondaki insanlar daha basit hastalar. Ama belirtmeliyim ki, eğer sizinki kadar ilerlemişse, bi-

rincil, ikincil, işitsel, kokusal ve dudaksal sanrılar, üstüne üstlük dokunsal ve görsel fanteziler varsa işler sarpa sarmış demektir. Ötenaziye başvurmamız gerekecek."

Kaptan bir kükremeyle ileriye fırladı. "Bana bak, yeterince sabrettik! Bizi testten geçir, dizlerimize çekiçle vur, kalbimizi dinle, bizlere egzersiz yaptır, sorular sor!"

"Konuşmakta özgürsünüz."

Kaptan bir saat boyunca bağırıp çağırdı. Psikolog dinledi.

"İnanılmaz," dedi kara kara düşünerek. "Bu şimdiye kadar duyduğum en ayrıntılılı düş fantezisi."

"Tanrının cezası, sana roketi göstereceğiz!" diye haykırdı kaptan.

"Görmeyi isterim. Onu bu odada gösterebilir misin?"

"Tabii, kesinlikle. Dosyanın içinde, R harfinin altında."

Bay Xxx ciddi ciddi dosyasını karıştırdı. "Cık," dedi ve ciddiyetle kapadı dosyayı. "Neden bana bakmamı söyledin? Roket orada değil."

"Elbette değil, seni salak! Şaka yapıyordum. Bir deli şaka yapabilir mi?"

"Kimi zaman espri anlayışı tuhaf olanlara rastlanıyor. Şimdi, beni roketinize götürün. Onu görmek istiyorum."

Öğle vaktiydi. Rokete vardıklarında hava çok sıcaktı.

"Demek bu." Psikolog rokete yaklaştı ve yavaşça vurdu. Roket yumuşak bir sesle çınladı. "İçeri girebilir miyim?" diye sordu sinsi sinsi.

"Girebilirsin."

Bay Xxx içeri girdi ve uzun bir süre kaldı.

"Tüm bu budalaca, sinir bozucu şeyler." Kaptan beklerken bir puro çiğniyordu. "Bana kalsa hiç burada durmaz, geri dönüp insanlara Mars'la vakit kaybetmemelerini söylerdim. Ne kadar da şüpheci bir aptal topluluğu."

"Anladığıma göre nüfuslarının büyük kısmı deli, efendim. Kuşkucu oluşlarının temel nedeni bu gözüküyor."

"Yine de tüm bu olanlar çok sinir bozucu."

Yarım saat boyunca roketi kolaçan ettikten, vurduktan, dinledikten, kokladıktan ve tadına baktıktan sonra psikolog tekrar gözüktü.

"*Artık* inanıyor musun!" diye bağırdı kaptan, sanki karşısındaki sağırmışçasına.

Psikolog gözlerini yumdu ve burnunu kaşıdı. "Bu, şu ana değin karşılaştığım en akla sığmaz duyusal sanrı ve hipnotik telkin olayı örneği. 'Roket' dediğiniz şeyin içine girdim." Geminin gövdesini tıklattı. "Duyu yorum. İşitsel fantezi." Bir nefes çekti. "Kokusunu alıyorum. Duyusal telepatiden kaynaklanan kokusal sanrı." Gemiyi öptü. "Tadını alıyorum. Dudaksal fantezi!"

Kaptanın elini sıktı. "Sizi tebrik edebilir miyim? Siz psikopat bir dâhisiniz! Eksiksiz bir iş yapmışsı-

nız! Psikotik imgelerinizi telepati yoluyla başkalarına aktarmak ve duyusal zayıflıklar göstermeden sanrıları canlı tutmak neredeyse imkânsız bir iştir. Ev'deki o insanlar genellikle görselliği başarırlar, en fazla da görsellik ve işitselliği bir araya getirebilirler. Siz ise her şeyi bir arada dengelemişsiniz. Deliliğiniz kusursuz şekilde doruğa varmış!"

"Benim deliliğim." Kaptanın rengi solmuştu.

"Evet, evet, ne kadar da güzel bir delilik. Metal, kauçuk, yerçekimi sağlayıcılar, yiyecek, giyecek, yakıt, silahlar, merdivenler, vidalar, somunlar, kaşıklar. Geminizde on bin değişik parça saydım. Hayatımda hiç bu kadar karmaşıklık görmemiştim. Ranzaların, hatta *her şeyin* gölgesi bile vardı! Böylesine bir irade gücü! Ve her şeyinin hangi yolla ve ne zaman kontrol edilirse edilsin, bir kokusu, bir katılığı, bir tadı ve bir sesi var! Durun size bir sarılayım!"

Sonunda geri çekildi. "Bunu en büyük monografime yazacağım! Önümüzdeki ay Mars Akademisi'nde bundan bahsedeceğim! *Kendine* bir bak! Göz rengini bile sarıdan maviye, tenini kahverengiden pembeye çevirmişsin. Ve şu elbiseler ve ellerinde altı yerine beşer parmak! Psikolojik dengesizlik yoluyla biyolojik metamorfoz! Ve üç arkadaşın—"

Psikolog küçük bir silah çıkardı. "Tabii ki tedavisi mümkün değil. Seni zavallı, harika adam. Öldüğün zaman daha mutlu olacaksın. Son bir sözün var mı?"

"Dur, Tanrı aşkına! Ateş etme!"

"Seni acınası yaratık. Bu roketi ve şu üç adamı hayal etmeye seni zorlayan acıya bir son vereceğim. Sen ölünce arkadaşlarının ve roketin kayboluşunu izlemek çok sürükleyici olacak. Bugün burada öğrendiklerimle, nevrotik hayallerin yok oluşu konusunda harika bir makale yazacağım."

"Ben Dünyalıyım! Adım Jonathan Williams ve bunlar—"

"Evet, biliyorum," diye yatıştırdı onu Bay Xxx ve silahını ateşledi.

Kaptan kalbine isabet eden bir kurşunla yere yığıldı. Diğer üç adam haykırdılar.

Bay Xxx onlara dikkatle baktı. "Var olmaya devam mı ediyorsunuz? Bu enfes! Zamansal ve uzaysal ısrarcıl sanrılar!" Silahını onlara çevirdi. "Pekiyi, sizi korkutarak yok edeceğim."

"Hayır!" diye bağırdı üç adam.

"Hasta ölüyken bile duyusal bir yalvarma," diye gözlemde bulundu Bay Xxx üç adamı da vururken.

Kumun üzerinde hareketsiz, öylece yatıyorlardı.

Onları tekmeledi. Sonra gemiye vurdu.

"İnat *ediyor!* İnat *ediyorlar!*" Silahını yerdeki cesetlere tekrar tekrar ateşledi. Sonra geriye çekildi. Yüzündeki gülümseyen maske düştü.

Ufak tefek psikoloğun yüzü yavaşça değişti. Çenesi sarktı. Silahı parmaklarının arasından

kaydı. Gözleri donuk ve boş bakıyordu. Ellerini kaldırdı ve şuursuzca bir daire çizerek dolandı. Elleriyle cesetleri yokladı, ağzında salyalar birikiyordu.

"Sanrılar," diye mırıldandı çılgınca. "Tatma. Görme. Koklama. İşitme. Dokunma." Ellerini salladı. Gözleri yerinden uğradı. Ağzının kenarından hafifçe köpükler çıkmaya başladı.

"Gidin!" diye bağırdı cesetlere. "Git!", diye bağırdı gemiye. Titreyen ellerine baktı. "Ben de hastalandım," diye fısıldadı delice. "Bana da geçti. Telepati, hipnoz. Artık *ben de* deliyim. *Bana* da bulaştı. Tüm duyusal biçimleriyle sanrılar." Durdu ve hissizleşen elleriyle etrafta silahını aradı. "Tek bir tedavi var. Onları yok etmenin, kaybolmalarını sağlamanın tek yolu."

Bir silah sesi yankılandı, Bay Xxx yere düştü.

Dört ceset güneşin altında yatıyordu. Bay Xxx, düştüğü yerde kaldı.

Roket, küçük, güneşli tepede uzanmış duruyordu ve kaybolmadı.

Kasabalılar günbatımında roketi bulduklarında onun ne olduğunu merak ettiler. Bir bilen çıkmadı, bu yüzden onu bir hurdacıya sattılar ve parçalanmak üzere çekerek götürdüler.

O gece sabaha kadar yağmur yağdı. Ertesi gün sıcak ve güzeldi.

Mart 2000: Vergi Yükümlüsü

Roketle Mars'a gitmek istiyordu. Sabahın körün-de roket sahasına indi ve tel örgülerin ardından üniformalı adamlara bağırarak Mars'a gitmek istediğini söyledi. Onlara, bir vergi yükümlüsü olduğunu, adının Pritchard olduğunu ve Mars'a gitmenin hakkı olduğunu söyledi. Burada, Ohio'da doğmamış mıydı? İyi bir vatandaş değil miydi? O zaman niye Mars'a gidemesindi ki? Onlara yumruklarını salladı ve Dünya'dan kaçmak istediğini söyledi; aklı başında olan herkes buradan kurtulmak isterdi zaten. İki yıl içinde Dünya'da büyük bir atom savaşı çıkacaktı ve çıktığı vakit burada olmak istemiyordu. O ve onun gibi binlercesi, birazcık akılları varsa Mars'a giderlerdi. Gitmezlerse günlerini görürlerdi! Savaşlardan, sansürden, devletçilikten, zorunlu askerlikten ve hükümetin sanat, bilim, şu ve bu üzerindeki kontrolünden uzaklaşmak vardı işin ucunda! Dünya varsın onların olsundu! Mars'a gitme fırsatı için sağ kolunu, kalbini ve kafasını feda ederdi! Şu rokete binebilmek için ne yapılması gerekirdi, neyi imzalaması gerekirdi, kime torpil yaptırması gerekliydi?

Tel örgülerin ardından ona güldüler. Mars'a gitmeyi istemezsin, dediler. Birinci ve İkinci Mars

Seferlerinin başarısız olduğunu, kaybolduklarını, adamların belki de öldüğünü bilmiyor muydu?

Ama bunu ispatlayamazlar, *kesin* olarak bilemezler diye üsteledi adam tellere tırmanarak. Belki de orası bal ile süt diyarıydı ve Kaptan York ile Kaptan Williams sadece geri dönmeye tenezzül etmemişlerdi. Şimdi kapıyı açıp onun Üçüncü Sefer Roketi'ne binmesine izin verecekler miydi, yoksa kapıyı tekmeleyip devirmesi mi gerekiyordu?

Ona çenesini kapatmasını söylediler.

Rokete yürüyen adamları gördü.

Bekleyin beni! diye haykırdı. Beni burada, bu korkunç dünyada bırakmayın, buradan kaçmam lazım. Bir atom savaşı çıkacak! Beni Dünya'da bırakmayın!

Onu zorla sürükleyerek uzaklaştırdılar. Polis arabasının kapısını üzerine çarptılar, sabahın erken saatinde yüzü arka cama yapışmış halde götürdüler ve daha araç sirenlerini öttürerek bir tepeyi aşmamıştı ki, sıradan bir gezegen olan Dünya'da, sıradan bir pazartesi sabahı, gümüş roketin göğe fırlayıp onu geride bırakırken çıkardığı kızıl ateşi gördü, büyük gürültüyü duydu ve o büyük sarsıntıyı hissetti.

Nisan 2000: Üçüncü Mars Seferi

Gemi uzaydan inmişti. Yıldızlardan ve kara hızlardan, ışıldayan hareketlerden uzayın suskun uçurumlarından gelmişti. Yeni bir gemiydi bu. Bedeninde ateş, metal hücrelerinde insanlar vardı ve temiz bir sessizlikle, ateşler içinde ve sımsıcak hareket ediyordu. İçindekiler kaptan dahil on yedi kişiydi. Ohio fırlatma sahasındaki kalabalık bağırıp güneş ışığına ellerini sallamış ve roket koca koca renk ve ısı çiçekleri açtırarak *Üçüncü* Mars Seferi için uzaya doğru atılmıştı.

Şimdiyse Mars atmosferinin üst kesiminde metal becerisiyle hız kesiyordu. Hâlâ güzelliğin ve gücün bir eseriydi. Uzayın gece yarısı sularında tıpkı soluk bir deniz canavarı gibi dolaşmış. yaşlı Ay'ı geçmiş ve kendisini bir hiçlikten diğerine doğru ileriye savurmuştu. İçindeki adamların her biri sırası geldikçe hırpalanmış, savrulmuş, hastalanmış ve iyileşmişti. İçlerinden biri ölmüştü, ama geriye kalan on altısı, gözleri berrak ve yüzleri kalın lomboz camlarına yapışmış, Mars'ın altlarında salınarak yükselmesini izliyorlardı.

"Mars!" diye haykırdı Seyir Subayı Lustig.

"Koca Mars!" dedi arkeolog Samuel Hinkston.

"İyi," dedi Kaptan John Black.

Roket yemyeşil çimenli bir çayıra indi. Dışarıda, çayırda bir demir geyik duruyordu. Yeşilliğin az ötesinde gün ışığında sessiz, her yanı oymalar ve rokoko süslemeler ile bezenmiş, pencereleri mavi, pembe, sarı ve yeşil renkli camlardan yapılmış, yüksek, Victoria tarzı kahverengi bir ev vardı. Verandada yaprakları tüylü sardunyalar ve tavana tutturulmuş, meltem estikçe ileri geri salınan eski bir salıncak bulunuyordu. Evin çatısında baklava biçiminde kurşunlu, vitray pencereli bir kümbet ve bir külah vardı! Ön pencereden nota sehpasının üzerinde "Güzel Ohio" başlıklı birkaç sayfa notayı görebilirdiniz.

Küçük kasaba roketin dört bir yanında uzanıyordu, Mars baharında yemyeşil ve hareketsizdi. Çevrede kırmızı tuğlalı ve beyaz evler, rüzgârda sallanan upuzun karaağaçlar, akçaağaçlar, at kestaneleri. Ve kilisenin altın çanları sessiz kuleleri vardı.

Rokettekiler dışarı baktılar ve bunları gördüler. Sonra dönüp bakıştılar, ardından yine dışarı baktılar. Birden nefes alamıyormuş gibi oldular, birbirlerinin kollarına sarıldılar. Hepsinin benzi attı.

"Lanet olsun," diye fısıldadı Lustig yüzünü hissiz parmaklarıyla ovuşturarak. "Lanet olsun."

"Mümkün değil," dedi Samuel Hinkston.

"Tanrım," dedi Kaptan John Black.

Kimyagerden bir çağrı vardı. "Efendim, atmosfer solumak için biraz seyrek. Ama yeterince oksijen var. Güvenli."

"Öyleyse dışarı çıkalım," dedi Lustig.

"Ağır ol," dedi Kaptan John Black. "Bunun ne olduğunu nasıl bilebiliriz?"

"Bu, ince de olsa solunabilir havaya sahip küçük bir kasaba, efendim."

"Ve Dünya kasabalarına benzeyen bir küçük kasaba," dedi arkeolog Hinkston. "Akıl almaz. Bu olası değil, ama *olmuş*."

Kaptan John Black ona boş boş baktı. "Sence iki gezegenin uygarlıklarının aynı hızda ilerlemiş ve aynı şekilde gelişmiş olması mümkün mü, Hinkston?"

"Ben böyle düşünmezdim, efendim."

Kaptan Black lombozun yanında durdu. "Bakın şuraya. Sardunyalar. Özel bir bitki. Bu özel tür dünyada sadece son elli yıldır biliniyor. Bitkilerin evrimleşmesi için geçen binlerce yılı düşünün. Sonra da bana Marslıların bunlara sahip olması olası mı söyleyin: bir, kurşun vitraylı pencereler; iki, kümbetler; üç, verandalarda salıncaklar; dört, piyanoya benzeyen ve belki de piyano *olan* bir enstrüman; ve beş, eğer şuradaki teleskopik mercekle yeterince yakından bakacak olursanız Marslı bir bestecinin, çok tuhaf bir şekilde "Güzel Ohio" başlıklı bir şarkı yazmış olması mantığa sığıyor mu? Tüm bunlar demektir ki, Mars'ta bir de Ohio nehri var!

"Tabii ki, Kaptan Williams!" diye çığlık attı Hinkston.

"Ne?"

"Kaptan Williams ve üç kişilik ekibi! Ya da Nathaniel York ve arkadaşı. Bu her şeyi açıklar!"

"Bu kesinlikle hiçbir şeyi açıklamaz. Bildiğimiz kadarıyla York'un gemisi Mars'a vardığı gün havaya uçtu, York ve arkadaşı öldüler. Williams ve üç kişilik ekibine gelince, onların gemisi de Mars'a gelişlerinin ikinci günü patladı. En azından telsizlerinden gelen dalgalar o zaman kesildi, biz de eğer mürettebat sağ kalsaydı bizimle bağlantı kurardı diye düşündük. Hem zaten York'un seferi sadece bir yıl önceydi. Kaptan Williams ve adamlarıysa buraya geçen Ağustos'ta indiler. Onların hâlâ sağ olduklarını farz edelim, zeki Marslıların yardımıyla bile bu kadar kısa süre içinde böylesine bir kasabayı inşa etmiş ve *eskitmiş* olabilirler mi? Şuradaki kasabaya bir göz atın, en azından yetmiş yıldır burada. Sundurma parmaklığının tahtasına bakın, ağaçlara bir bakın, hepsi de asırlık! Hayır, bu ne York'un, ne de Williams'ın işi. Bu başka bir şey ve hoşlanmadım. Ne olduğunu öğreninceye kadar da gemiden ayrılmıyorum."

"Bu konuyu açmışken," dedi Lustig onaylayarak, "Williams ve adamları da, tıpkı York gibi Mars'ın *öbür* yüzüne indiler. İnmek için *bu* noktayı çok dikkatlice seçtik."

"Mükemmel bir nokta. York ve Williams'ın, saldırgan bir yerel Mars kabilesi tarafından öldürülmüş olmaları olasılığı nedeniyle, böyle bir felaketin tekrarını önlemek için uzak bir bölgeye

inme emri aldık. İşte buradayız, bildiğimiz kadarıyla Williams ve York'un hiç görmediği bir yerde."

"Kahretsin," dedi Hinkston. "İzninizle bu kasabaya gitmek istiyorum, efendim. Belki de Güneş sistemimizdeki her gezegende benzer düşünce kalıpları ve uygarlık çizgisi *vardır*. Çağımızın en büyük psikolojik ve metafizik keşfinin eşiğinde olabiliriz."

"Bir süre beklemek niyetindeyim," dedi Kaptan John Black.

"Belki de Tanrı'nın varlığını kesinlikle kanıtlayacak bir olguyu ilk görenler olabiliriz, efendim."

"Böyle bir kanıta ihtiyaç duymaksızın bu inanca sahip olan birçok insan var, Bay Hinkston."

"Ben de onlardan biriyim, efendim. Ama böyle bir kasaba Tanrı'nın parmağı dokunmaksızın meydana gelemez. Tüm bu *ayrıntılar* içimde öyle hisler uyandırıyor ki, gülsem mi ağlasam mı bilemiyorum."

"O zaman neyle karşı karşıya olduğumuzu öğreninceye kadar ikisini de yapma."

"Karşı karşıya mı?" diye Lustig söze karıştı. "Hiçbir şeyle karşı karşıya değiliz, Kaptan. Burası güzel, sessiz, yeşil bir kasaba, tıpkı benim doğduğum eski moda kasaba gibi. Görüntüsü hoşuma gitti."

"Kaç doğumlusun, Lustig?"

"Bin dokuz yüz elli, efendim."

"Ya sen, Hinkston?"

"Bin dokuz yüz elli beş, efendim. Grinnel, Iowa. Ve burası bana memleketimi hatırlatıyor."

"Hinkston, Lustig, ikinizin de babası olacak yaştayım. Yaşım tam seksen. 1920'de Illinois'de doğdum, Tanrı'nın inayeti ve son elli yıldır bazı yaşlı insanları nasıl gençleştireceğini keşfeden bilim sayesinde bugün burada, Mars'tayım. Sizlerden daha yorgun değilim, ama kıyaslanamayacak kadar daha kuşkucuyum. Şu dışarıdaki çok barışçı ve sakin görünen kasaba, Illinois'deki Green Bluff'a öyle çok benziyor ki, beni ürkütüyor. Burası *neredeyse* Green Bluff." Telsizciye döndü. "Dünyayla bağlantı kur. Onlara indiğimizi söyle. Hepsi bu. Yarın ayrıntılı bir rapor ileteceğimizi bildir."

"Peki, efendim."

Kaptan Black, sekseninde bir adama ait olabilecek, ama kırkındaymış gibi görünen bir yüzle roketin lombozundan dışarı baktı. "Ne yapacağımızı söyleyeyim, Lustig; sen, ben ve Hinkston çıkıp kasabayı araştıracağız. Diğerleri gemide kalacaklar. Eğer bir şey olursa, onlar kaçabilirler. Üç adamın kaybı, tüm bir geminin kaybından yeğdir. Başımıza kötü bir şey gelirse, mürettebatımız bir sonraki roketi uyarabilir. Sanırım sırada Kaptan Wilder'ın roketi var, önümüzdeki Noel'de kalkışa hazır olacak. Eğer Mars'ta düşmanca bir şey varsa, bir sonraki roketin kesinlikle iyi silahlandırılmış olmasını isteriz."

"Biz de silahlıyız. Yanımızda nizami bir cephanelik var."

"Öyleyse adamlara silahlara yakın durmalarını söyle. Lustig, Hinkston, haydi gelin."

Üç adam beraberce geminin alt kademelerine indiler.

Güzel bir bahar günüydü. Çiçekli bir elma ağacına tünemiş bir kızılgerdan durmaksızın şakıyordu. Rüzgâr yeşillenmiş dallara değdikçe taç yapraklar kar gibi aşağı yağıyordu, havaya çiçek kokusu yayılmıştı. Kasabada bir yerlerde birisi piyano çalıyor ve müzik usulca, insanın uykusunu getirircesine gidip geliyordu. Şarkı "Güzel Hayalci" idi.

Bir başka yerde, sesi güçlükle duyulan bir pikap, üzeri çizilmiş bir plaktan tıslayarak Harry Lauder'in "Akşam Karanlığında Gezinti"sini fısıldıyordu.

Üç adam geminin dışında durdular. O ince, ipince havayı soluyup bıraktılar. Kendilerini yormamak için yavaş hareket ediyorlardı.

Şimdi pikapta dönen şu şarkıydı:

"Ah, bir Haziran gecesi verin bana,

Ay ışığını ve seni..."

Lustig titremeye başladı. Samuel Hinkston da öyle.

Gökyüzü sakin ve sessizdi, bir yerlerde sarp bir koyağın serin mağaralarıyla ağaç gölgelerinin arasından bir dere akıyordu. Bir yerlerden ardındaki arabayı hoplata zıplata çekerek tırıs koşan bir at geçti.

"Efendim," dedi Samuel Hinkston. "Mars'a roket yolculuğu Birinci Dünya Savaşı'ndan önce başlamış olmalı, öyle olmak *zorunda!*"

"Hayır."

"Bu evlere, demir geyiğe, piyanolara, müziğe başka nasıl açıklama getirebilirsiniz?" Hinkston ikna edici bir şekilde kaptanın dirseğini kavradı ve yüzüne baktı. "Diyelim ki 1905'te savaştan nefret edenler vardı. Bazı bilim adamlarıyla gizlice bir araya geldiler, bir roket inşa edip buraya, Mars'a göçtüler–"

"Hayır Hinkston, hayır."

"Neden olmasın? Dünya 1905'te farklı bir dünyaydı. Bunu bir sır olarak saklamaları daha kolaydı."

"Ama roket gibi karmaşık bir şey, hayır, bunu gizleyemezlerdi."

"Ve yaşamak için buraya geldiler, doğal olarak da inşa ettikleri evler Dünya evlerine benziyor, çünkü gelirken o kültürü yanlarında getirdiler."

"Ve bunca yıl burada mı yaşadılar?" diye sordu kaptan.

"Barış ve huzur içinde, evet. Belki küçük bir kasabayı doldurmaya yetecek kadar insanı buraya getirmek için birkaç sefer yapmışlardır, sonra fark edilme korkusu onlara engel olmuştur. İşte kasaba bu yüzden o kadar eski moda görünüyor. Şahsen ben 1927'den daha eski bir şey görmüyorum, ya siz? Belki de, efendim, roket yolculuğu bizim dü-

şündüğümüzden daha eski. Belki de dünyanın bir başka yöresinde asırlar önce başladı ve bunca süredir Mars'a gelmiş, ara sıra Dünya'yı ziyarete gelen az sayıda insan tarafından gizli tutuldu."

"Olayı neredeyse akla yatkın hale getirdin."

"Öyle olmak zorunda. Kanıtlar önümüzde. Tüm yapmamız gereken birilerini bulup doğrulatmak."

Çizmelerinin tüm gürültüsü kalın, yeşil çimen tarafından boğulmuştu. Çimlerde yeni biçilmişliğin kokusu vardı. Kaptan John Black elinde olmadan içine bir huzur yayıldığını hissetti. Böyle küçük bir kasabada bulunmayalı otuz yıl olmuştu ve bahar arılarının havadaki vızıltısı ninni söyleyip onu sessizleştiriyordu ve her şeyin taze görünümü, ruhuna ilaç gibi gelmişti.

Verandaya ayak bastılar. Onlar tel kapıya doğru yürüdükçe tahtaların altından boş yankılar geldi. İçeride, holün girişinde asılı duran boncuklu bir perdeyi, kristal bir avizeyi ve rahat bir Morris iskemlesinin üzerindeki duvarı süsleyen Maxfield Parrish tablosunu gördüler. Ev eski kokuyordu, bir tavan arası kokusu hâkimdi ve sonsuz derecede rahattı. Bir limonata sürahisindeki buzun çınlamasını duyabilirdiniz. Uzaktaki bir mutfakta, günün sıcağından dolayı birisi soğuk bir öğle yemeği hazırlıyordu. Kadının biri yüksek ve tatlı bir sesle şarkı mırıldanıyordu.

Kaptan John Black zili çaldı.

Narin ve hafif ayak sesleri hol boyunca yaklaştı ve 1909 yılında görmeyi umabileceğiniz türden bir kıyafetin içinde, kırklı yaşlarında, sevecen yüzlü bir hanımefendi başını uzatıp onlara baktı.

"Yardım edebilir miyim?" diye sordu.

"Özür dileriz," dedi Kaptan Black kararsızca. "Ama bizim aradığımız –yani bize yardım edebilir misiniz?–" Durdu. Kadın onu koyu, meraklı gözlerle süzüyordu.

"Eğer bir şey satıyorsanız–" diye başladı kadın.

"Hayır, bekleyin!" diye bağırdı kaptan. "Burası hangi kasaba?"

Kadın onu tepeden tırnağa süzdü. "Burası hangi kasaba da ne demek? Nasıl olur da bir kasabada bulunur ve adını bilmezsiniz?"

Kaptan sanki gidip gölgeli bir elma ağacının altına çökmek istermiş gibi gözüküyordu. "Bizler buraların yabancısıyız. Bu kasaba ve sizler buraya nasıl geldiniz, bilmek istiyoruz."

"Nüfus sayımı için mi geldiniz?"

"Hayır."

"Bu kasabanın," dedi kadın, "1868'de kurulduğunu herkes bilir. Bu bir oyun mu?"

"Hayır, bir oyun değil!" diye feryat etti kaptan. "Biz Dünya'danız."

"*Yerden* çıktığınızı mı söylemek istiyorsunuz?" diye merakla sordu kadın.

"Hayır, biz buraya üçüncü gezegen olan Dünya'dan bir gemiyle geldik. Ve dördüncü gezegen olan Mars'a iniş yaptık–"

"Burası," diye açıkladı kadın, sanki karşısında bir çocuk varmışçasına, "Dünya, kimi zaman da Yer diye bilinen bir gezegenin, Atlantik ve Pasifik Okyanuslarıyla çevrili Amerika kıtasındaki Illinois eyaletinin Green Bluff kasabasıdır. Artık gidin. Güle güle."

Kadın ellerini boncuklu perdede gezdirip holde hızla uzaklaştı.

Üç adam birbirlerine baktılar.

"Tel kapıyı kıralım," dedi Lustig.

"Bunu yapamayız. Burası özel mülk. Ulu Tanrım!"

Gidip verandanın basamaklarına oturdular.

"Belki de, her nasılsa, bir şekilde rotamızdan şaşarak, bilmeden geri dönüp Dünya'ya inmiş olabileceğimiz hiç aklına geldi mi, Hinkston?"

"Bunu nasıl yapmış olabiliriz?"

"Bilmiyorum, bilemiyorum. Ah, Tanrım, bir düşüneyim."

Hinkston, "Ama yolun her milini kontrol ettik. Kronometremiz şu kadar mil dedi. Ayın yanından geçtik, uzayda yol aldık ve buraya vardık. Mars'ta olduğumuzdan *eminim*," dedi.

"Ama diyelim ki, uzayda, zamanda, boyutlar arasında yanlışlıkla kaybolduk ve otuz kırk yıl öncesinin Dünya'sına indik," dedi Lustig.

"Ah, saçmalama Lustig!"

Lustig kapıya gitti, zili çaldı ve serin, loş odalara seslendi. "Hangi yıldayız?"

Sallanan bir koltuğa sırtını yaslamış, limonatasını yudumlayan kadın, "Elbette ki bin dokuz yüz yirmi altıda," dedi.

"Duydunuz mu?" Lustig coşkuyla döndü diğerlerine. "Bin dokuz yüz yirmi altı! Zamanda geri gitmişiz! Burası Dünya!"

Lustig oturdu ve üç adam da bu düşüncenin yarattığı hayret ve dehşetin içlerine işlemesine göz yumdular. Elleri dizlerinin üstünde huzursuzca oynuyordu. Kaptan konuştu, "Böyle bir şey istememiştim. Ödüm patlıyor. Böyle bir şey nasıl olabilir? Keşke yanımıza Einstein'ı da almış olsaydık."

"Bu kasabada bize inanan çıkar mı?" dedi Hinkston. "Tehlikeli bir şeyi mi kurcalıyoruz? Zamanı kastediyorum. Havalanıp geri dönmemiz gerekmez mi?"

"Hayır. Bir ev daha denemeden olmaz."

Bir meşe ağacının altındaki küçük beyaz kulübeye kadar üç ev geçtiler. "Elimden geldiğince mantıklı olmaya çalışıyorum," dedi kaptan. "Ve hâlâ doğru yolda olduğumuza inanamıyorum. Hinkston, varsayalım senin ilk başta önerdiğin gibi, roket yolculukları yüzlerce yıl önce gerçekleşmiş olsun. Dünyalılar burada birkaç yıl yaşadıktan sonra, Dünya hasreti çekmeye başladılar. Önce hafif bir nevrozdu bu, derken tam bir psikoz. Sonra da tehdit edici bir delilik. Böyle bir sorunla karşılaşsaydın, bir psikiyatr olarak ne yapardın?"

Hinkston düşündü. "Şey, sanırım Mars'taki uygarlığı her geçen gün Dünya'nınkine biraz daha benzer hale getirirdim. Eğer her bitkiyi, her yolu, her gölü, hatta bir okyanusu yeniden yaratmanın bir yolu varsa, bunu yapardım. Sonra bir geniş kitle hipnozuyla bu boyutta bir kasabadaki herkesi bu yerin aslında Mars değil, Dünya *olduğuna* inandırırdım."

"Gayet iyi, Hinkston. Sanırım artık doğru iz üzerindeyiz. Şu geçtiğimiz evdeki kadın sadece Dünya'da yaşadığını *sanıyor*. Bu, onun aklını kaçırmasını engelliyor. O ve bu kasabadakilerin hepsi, görüp görebileceğiniz en kapsamlı göçün ve hipnoz deneyinin denekleri."

"Tastamam *bu*, efendim!" diye bağırdı Lustig.

"Doğru!" dedi Hinkston.

"Tamam." Kaptan içini çekti. "Şimdi bir yere vardık. Kendimi daha iyi hissediyorum. Bu biraz daha mantıklı. Şu zaman muhabbeti ve zamanda ileri geri seyahat meselesi midemi alt üst ediyor. Ama *böylesi–*" Kaptan gülümsedi. "Evet, öyle gözüküyor ki, burada epey popüler olacağız."

"Olacak mıyız?" dedi Lustig. "Aslında, bu insanlar tıpkı Hacılar gibi, Dünya'dan kaçmak için buraya geldiler. Belki de bizi gördüklerine pek sevinmeyeceklerdir. Belki de bizi kovmaya ya da öldürmeye kalkacaklar."

"Üstün silahlarımız var. Şimdi sıra şu evde. Haydi, gidiyoruz."

Ama Lustig durup kasabanın öbür ucuna, sessiz, hülyalı öğleden sonra sokağına baktığı vakit daha çimenleri geçmemişlerdi bile. "Efendim," dedi Lustig.

"Ne var, Lustig?"

"Ah, efendim, *efendim*, bu *gördüğüm*–" dedi ve ağlamaya başladı. Bükülmüş ve titreyen parmaklarını yüzüne kaldırdı ve yüzü baştan aşağı merak, şaşkınlık ve inanmazlık içindeydi. Sanki her an mutluluktan çıldıracak gibiydi. Yolun aşağısına baktı ve beceriksizce tökezleyerek koşmaya başladı. Düşüyor, yine kalkıyor ve koşmaya devam ediyordu. "Bakın, bakın!"

"Uzaklaşmasına izin verme!" Kaptan da koşmaya koyuldu.

Lustig artık hızla, bağıra bağıra koşuyordu. Gölgeli sokağın yarısında bir evin bahçesine döndü, çatısında koca bir demir horoz olan, büyük, yeşil bir evin verandasına sıçradı.

Hinkston ve Kaptan ona yetiştikleri vakit, Lustig haykırarak, ağlayarak kapıyı dövüyordu. Hepsi de bu seyrek hava koşulunda koşmalarından ötürü bitkin düşmüşlerdi. Soluyor ve hırıltılı sesler çıkarıyorlardı. "Büyükanne! Büyükbaba!" diye bağırdı Lustig.

Kapıda iki ihtiyar belirdi.

"David!" İhtiyar çiftin sesleri yankılandı ve dışarı fırlayıp Lustig'in etrafını sardılar, onu bağırlarına basıp, sırtını sıvazladılar. "David, ah, David, o

kadar uzun seneler oldu ki! Nasıl da büyümüşsün yavrum. Kocaman olmuşsun. Ah, David, nasılsın evlâdım?"

"Büyükanne, büyükbaba!" diye hıçkırdı David Lustig. "İyi görünüyorsunuz!" Onlara sarıldı, *döndürdü*, öptü, kucakladı, sarılıp ağladı, kollarını yine onlara doladı, bu ufak tefek insanlara bakarken gözlerini kırpıştırdı. Güneş gökteydi, rüzgâr esiyordu, çimenler yeşildi, tel kapı ardına kadar açıktı.

"Gel oğlum, gir içeri. Senin için taze taze, bir dolu buzlu çay var."

"Arkadaşlarım buradalar." Lustig döndü ve kaptanla Hinkston'a çılgınca gülerek el salladı. "Kaptan, gelin buraya."

"Nasılsınız?" dedi ihtiyarlar. "İçeri gelin. David'in dostları bizim de dostumuzdur. Öyle kapıda durmayın!"

•••

Eski evin oturma odası serindi ve köşede ayaklı bir bronz duvar saati yüksek ve yankılı seslerle tıklıyordu. Geniş divanların üzerinde yumuşak yastıklar vardı, duvarlar kitaplarla doluydu, yerde sık gül desenleriyle dokunmuş bir kilim ve ellerde terleyen, susamış dilleri serinleten buzlu çay.

"Sağlığımıza." Büyükanne bardağını porselen dişlerine götürdü.

"Ne kadar zamandır buradasınız, büyükanne?" diye sordu Lustig.

"Öldüğümüzden beri," dedi kadın sertçe.

"Ne yaptığınızdan beri?" Kaptan John Black bardağını indirdi.

"Ya, evet." Lustig başıyla onayladı. "Onlar öleli otuz yıl oluyor."

"Ve sen de orada sakince oturuyorsun!" diye bağırdı kaptan.

"Şşşşt." Yaşlı kadın ışıldayan gözlerini kırptı. "Sen kimsin de olanları sorguluyorsun? İşte buradayız. Yaşam dediğin nedir ki? Kim, neyi, neden, ne zaman yapar? Tüm bildiğimiz burada, yeniden hayatta olduğumuz, soru sormak yok. İkinci bir şans bu." Sendeleyerek yürüdü ve ince bileğini uzattı. "Dokun." Kaptan dokundu. "Gerçek, değil mi?" diye sordu. Kaptan başını salladı. "Pekiyi o zaman," dedi kadın muzafferâne bir tavırla, "soru sormak niye?"

"Şey," dedi kaptan, "sadece Mars'ta böyle bir şey bulacağımız aklımızın köşesinden bile geçmemişti de ondan."

"Ve şimdi buldunuz. Diyebilirim ki her gezegende Tanrı'nın sonsuz yollarını gösterecek birçok şey vardır."

"Burası Cennet mi?" diye sordu Hinkston.

"Saçmalama, hayır. Burası bir dünya ve bize bir ikinci şans tanındı. Kimse nedenini söylemedi. Ama zaten kimse neden Dünya'da yaşadığımızı da söylememişti. Şu diğer dünyayı kastediyorum, sizin geldiğinizi. *Ondan* önce de bir *başka* dünya olmadığını nereden bileceğiz?"

"İyi bir soru," dedi kaptan.

Lustig devamlı büyükannesi ve büyükbabasına gülümsüyordu. "Hay Allah, sizleri görmek çok güzel. Çok güzel."

Kaptan doğruldu ve elini kayıtsızca bir bacağına vurdu. "Gitmemiz lazım. İçecekler için sağolun."

"Akşam yemeği için," dedi yaşlılar, "elbette yine geleceksiniz, değil mi?"

"Gelmeye çalışacağız, teşekkürler. Yapmamız gereken öyle çok şey var ki. Adamlarım beni rokette bekliyorlar ve–" Kaptan durdu. Kapıya doğru baktı, irkildi.

Uzaklardan, güneşin altından sesler geliyordu; bir bağrış, çağrış ve selamlaşma.

Hinkston, "Bu da nesi?" diye sordu.

"Şimdi öğreniriz." Ve Kaptan John Black kapıyı hızla açtı, yeşil çimenlerin üzerinden Mars kasabasının ana caddesine doğru koştu.

Gözleri roketteydi. Kapılar açılmıştı ve adamları ellerini sallayarak dışarı dökülüyordu. Etrafta bir insan kalabalığı toplanmıştı, mürettebat kalabalığın içinde, arasında, dışında, aceleyle hareket ediyor, konuşuyor, gülüyor, el sıkışıyordu. İnsanlar dans ediyorlardı. İnsanlar arı gibi kaynaşıyorlardı. Roket bomboştu, terk edilmişti.

Güneşin altında, yukarı kaldırdıkları tubalar ve trompetlerden neşeli bir ezgi dökülen bir nefesli çalgılar bandosu çıktı ortaya. Davulların gü-

rültüsü ve zillerin çığlıkları duyuldu. Altın saçlı küçük kızlar hoplayıp zıpladılar. Küçük oğlanlar, "Hurra!" diye bağırdılar. Şişman adamlar elden ele on sentlik purolar dolaştırdılar. Belediye başkanı bir konuşma yaptı. Sonra tüm mürettebat, bir kollarında anneleri, diğerinde babaları veya kız kardeşleri ya da bir başkasıyla, cadde üzerindeki küçük kulübelere veya büyük köşklere çarçabuk götürüldüler.

"Durun!" diye haykırdı Kaptan Black.

Kapılar hızla kapandı.

Bu berrak ilkbahar gününde sıcaklık artmıştı ve ortalıkta çıt yoktu. Nefesli çalgılar bandosu, roketi güneş ışığı altında, parlayan ve göz kamaştıran haliyle yalnız bırakarak gürültü patırtı içinde bir köşeyi döndü.

"Terk ettiler!" dedi kaptan. "Gemiyi terk ettiler! Derilerini yüzeceğim, Tanrı aşkına! Onlara emir verilmişti!"

"Efendim," dedi Lustig, "onlara karşı çok acımasız olmayın. Bunların hepsi eski akrabalar ve dostlardı."

"Bu bir bahane değil!"

"Geminin dışında tanıdık yüzler gördükleri zaman neler hissetmiş olduklarını bir düşünün, Kaptan!"

"Emir almışlardı, lanet olsun!"

"Ama siz olsanız nasıl hissederdiniz, Kaptan?"

"Ben emirlere uyardım–" Kaptanın ağzı açık kaldı.

Mars güneşinin altında, gülümseyen, upuzun boylu, gözleri şaşılacak derecede berrak ve mavi, yirmi altı yaşlarında bir genç adam uzun adımlarla kaldırımdan yürüyerek geldi. "John!" diye seslendi ve koşmaya başladı.

"Ne?" Kaptan John Black olduğu yerde sallandı.

"John, seni yaşlı orospu çocuğu!"

Adam koştu, onun elini kavradı ve sırtına bir şaplak indiriverdi.

"Bu sensin," dedi Kaptan Black.

"Tabii ya, başka kimi *bekliyordun?*"

"Edward!" Kaptan şimdi yabancının elini tutmuş, Lustig ve Hinkston'a sesleniyordu. "Bu benim ağabeyim, Edward. Ed, adamlarımla tanış. Lustig, Hinkston! Bu da ağabeyim!"

Birbirlerinin ellerini, kollarını çekiştirdiler ve sonunda kucaklaştılar. "Ed!" "John, seni serseri!" "İyi görünüyorsun, Ed, ama Ed, *nedir bu?* Yıllar seni değiştirmemiş. Öldüğünde sen yirmi altı yaşındaydın, bense on dokuz, hatırlıyorum. Tanrı aşkına, o kadar yıl önceydi ki, ve işte karşımdasın. Tanrım, neler dönüyor?"

"Annem bekliyor," dedi Edward Black sırıtarak.

"Annem mi?"

"Babam da."

"Babam mı?" Kaptan neredeyse koca bir silahla vurulmuşçasına yere serilecekti. Dimdik ve

bacakları eşgüdümsüz halde yürüyordu. "Annem, babam yaşıyorlar mı? Neredeler?"

"Oak Knoll Caddesi'ndeki eski evde."

"Eski ev." Kaptan sevinç dolu bir şaşkınlıkla bakmaktaydı. "Lustig, Hinkston, duydunuz mu?"

Hinkston gitmişti. Caddenin aşağısında kendi evini görmüştü ve ona doğru koşuyordu. Lustig gülüyordu. "Rokettekilere ne olduğunu gördünüz mü, Kaptan? Kendilerini tutamadılar."

"Evet. Evet." Kaptan gözlerini yumdu. "Gözlerimi açtığımda kaybolmuş olacaksın." Gözlerini açtı. "Hâlâ buradasın. Tanrım, Ed, *çok iyi* görünüyorsun!"

"Haydi gel, öğle yemeği hazır bekliyor. Annemin haberi var."

Lustig konuştu, "Efendim, eğer bana ihtiyacınız olursa, büyükbabamların yanındayım."

"Ne? Ah, tamam Lustig. Sonra görüşürüz."

Edward kaptanın kolunu kavradı ve onu yürüttü. "Ev orada işte. Hatırlıyor musun?"

"Pekâlâ! Verandaya kadar yarışalım, seni geçeceğime bahse girerim."

Koştular. Kaptan Black'in başının üzerinde ağaçlar, ayaklarının altındaysa yer kükrüyordu. Gerçekliğin bu hayret verici düşünde, Edward Black'in altın gövdesinin öne geçtiğini gördü. Evin ileriye doğru atıldığını gördü, tel kapı sonuna kadar açıktı. "Geçtim seni!" diye bağırdı Edward. "Ben yaşlı bir adamım," dedi kaptan soluk soluğa,

"oysa sen hâlâ gençsin. Gerçi anımsıyorum, eskiden de *hep* sen kazanırdın!"

Anne kapı ağzındaydı, pembe, tombul ve neşeli. Ardında biber grisi Baba, elinde piposu.

"Anne, Baba!"

Onlara sarılmak için basamakları bir çocuk gibi koştu.

Uzun ve güzel bir öğleydi. Geç yedikleri öğle yemeğinin ardından salonda oturmuşlardı, kaptan onlara roketi anlatıp dururken başlarını sallayıp gülümsediler. Anne hiç değişmemişti, baba puronun ucunu ısırarak kopardı ve eskisi gibi, düşünceli bir tavırla yaktı. Akşam yemeğinde koca bir hindi vardı ve vakit akıp gidiyordu. Butları silip süpürüp, kemikleri tabağa dizince, kaptan arkasına yaslandı ve memnuniyetle, rahat bir nefes aldı. Gece tüm ağaçlardaydı ve göğü boyuyordu. Güzel evdeki lambalar pembe ışık haleleriydiler. Cadde boyunca diğer evlerin hepsinden, çalan müziğin, piyanonun ve kapanan kapıların sesleri geliyordu.

Anne pikaba bir plak koydu ve Kaptan John Black ile dans etti. Kaptan, kadının parfümünü, anne ve babasının bir tren kazasına kurban gittikleri o yazdan hatırlıyordu. Kaptanın kollarında, müziğe uyarak ağır ağır dans ederlerken, annesi fazlasıyla gerçekti. "İnsan her gün ikinci bir yaşam şansı elde etmiyor," dedi kadın.

"Sabahleyin uyanacağım," dedi kaptan. "Ve kendimi uzayda, roketimde bulacağım. Tüm bunlar kaybolmuş olacak."

"Hayır, bunu düşünme," diye ağladı kadın sessizce. "Soru sorma. Tanrı bize iyi davrandı. Mutlu olalım."

"Özür dilerim, anne."

Plak dönerken bir tıslamayla sona erdi.

"Yorulmuşsun, oğlum." Baba, piposuyla işaret etti. "Eski yatak odan, pirinç karyolan ve her şey seni bekliyor."

"Ama adamlarıma haber vermeliyim."

"Neden?"

"Neden mi? Şey, bilmem ki. Galiba bir nedeni yok. Hayır, hiçbir nedeni yok. Hepsi de ya yemekte ya da uykudadırlar. Güzel bir uyku çekmenin onlara zararı olmaz."

"Evde *olmak* güzel."

Puro dumanı, parfüm, kitap ve kibar ışığın ülkesini terk etti ve konuşarak, Edward'la konuşarak merdivenleri çıktı. Edward kapıyı iterek açtı ve sarı pirinç karyola, kolejden kalma eski flamalar, kaptanın sessiz bir sevgiyle okşadığı küf kokulu rakun kürkü palto oradaydılar. "Bu kadarı çok fazla," dedi kaptan. "Uyuştum ve yoruldum. Bugün çok fazla şey oldu. Kendimi sanki bardaktan boşanırcasına yağan yağmurun altında ne yağmurluğum, ne de şemsiyem olmaksızın kırk sekiz saat kalmış gibi hissediyorum. Duygulardan iliğime kadar ıslandım."

Edward kar beyazı çarşaflara hafifçe vurdu ve yastıkları düzeltti. Pencereyi yukarı kaldırdı, gece

açan yaseminlerin kokusunun içeri süzülmesini sağladı. Mehtap ve uzakta dans edenlerin ve fısıltıların sesleri vardı.

"Demek Mars buymuş," dedi kaptan elbisesini çıkartırken.

"Tastamam bu." Edward aylak, acelesiz hareketlerle soyundu, gömleğini başından çekerek çıkardı, altın omuzlarını ve kaslı güzel boynunu ortaya serdi.

Işıklar sönüktü; yatakta yan yanaydılar, kimbilir kaç yıl önce yaptıkları gibi. Kaptan tembelce uzanmış, dantelli perdeleri odanın karanlık havasına doğru savuran yasemin kokusunu içine çekiyordu. Ağaçların arasında, birisi çimenliğe taşınabilir bir pikap getirmişti ve alçak sesle "Her zaman"ı çalıyordu.

Aklına Marilyn geldi.

"Marilyn burada mı?"

Pencereden gelen ay ışığında kıpırtısızca yatan ağabeyi durakladı ve, "Evet. Kasaba dışında, ama yarın sabaha gelmiş olur," dedi.

Kaptan gözlerini yumdu. "Marilyn gözümde tütüyor."

Onların nefesleri dışında oda düzgün ve sessizdi.

"İyi geceler, Ed."

Bir duraklama. "İyi geceler, John."

Kaptan huzur içinde, düşüncelerini salınmaya bırakarak yattı. İlk kez günün gerginliği bir yana

itilmişti, artık mantıklı düşünebiliyordu. Bütün gün duygu yüklüydü, çalan bando, tanıdık yüzler. Ama şimdi...

Nasıl? diye merak etti. Nasıl yapılmıştı tüm bunlar? Ve neden? Hangi amaçla? Bir ilahi müdahalenin iyiliğinden mi? Yoksa Tanrı, gerçekten de çocuklarını bu kadar önemsiyor muydu? Nasıl, neden ve niçin?

Hinkston ve Lustig'in öğleden sonrasının ilk sıcak anlarında öne sürdüğü kuramları gözden geçirdi. Her türden yeni kuramın zihninde hantal çakıllar gibi düşüp, ışığı bir an için donukça yansıtmasına izin verdi. Anne. Baba. Edward. Mars. Dünya. Mars. Marslılar.

Mars'ta bin yıl önce yaşamış olanlar kimlerdi? Marslılar mı? Yoksa burası hep böyle mi olmuştu?

Marslılar. Bu sözcüğü içinden, öylesine tekrarladı.

Az kalsın kahkahayı basıyordu. Aklına bir anda çok komik bir kuram gelmişti. İçini ürpertiyordu biraz. Tabii ki ciddiye alınmayacak bir şeydi bu. Olmayacak şey. Aptalca. Unut gitsin. Gülünç.

Ama, diye düşündü, sadece *varsayalım*... Sadece *varsayalım* ki Mars'ta yaşayan Marslılar vardı, gemimizin yaklaştığını, içinde de bizlerin olduğunu gördüler ve bizden nefret ettiler. Sırf kötülük olsun diye düşünelim ki, bizi istilacılar ve istenmeyen kişiler olarak gördüklerinden, yok etmeyi akıllarına koydular. Ve bunu da öyle zekice bir

yoldan yapmak istiyorlardı ki, savunmasız yakalanacaktık. Pekiyi, atom silahları taşıyan Dünyalılara karşı bir Marslı'nın kullanacağı en iyi silah ne olabilirdi?

Yanıt ilgi çekiciydi. Telepati, hipnoz, anılar ve hayalgücü.

Diyelim ki tüm bu evler aslında gerçek değil. Bu yatak gerçek değil, ama Marslılar tarafından telepati ve hipnoz yoluyla maddeleştirilen benim hayal gücümün ürünleri diye düşündü Kaptan John Black. Diyelim ki bu evler aslında *başka* biçimlerde, Mars'a özgü biçimlerde, ama bu Marslılar, beni kuşkularımdan arındırabilmek için benim arzularım ve isteklerimle oynayarak burayı tıpkı memleketime, yuvama benzetiyorlar. Bir adamı kandırmanın, kendi ana ve babasını yem olarak kullanmaktan daha iyi bir yolu var mıdır?

Ve bu eski, 1926'dan kalma kasaba, adamlarımın doğum tarihlerinin çok öncesinden. Benim altı yaşında olduğum ve *hâlâ* Harry Lauder plaklarının çalındığı, hâlâ duvarlara Maxfield Parrish tablolarının, kapılara boncuklu perdelerin asıldığı, "Güzel Ohio" şarkısının ve değişen yüzyılın yapısının belirdiği bir yıldan. Ya Marslılar bu kasabanın anılarını özellikle benim zihnimden aldılarsa? En net anıların çocukluk anıları olduğu söylenir. Ve kasabayı *benim* zihnimden inşa ettikten sonra, içine rokettekilerin zihinlerinden en sevdikleri kişileri alıp yerleştirdiler!

Diyelim ki yan odada uyuyan iki kişi aslında benim annem babam falan değil. Ama inanılmaz derecede zeki ve beni bu düş hipnozunda tutma yeteneğine sahip iki Marslı.

Pekiyi ya bugünkü nefesli çalgılar bandosu? Nasıl da şaşırtıcı derecede harika bir plan. Önce Lustig'i, sonra Hinkston'ı kandır, sonra bir kalabalık topla. Ve roketteki tüm adamlar on, yirmi yıl önce ölmüş bütün o anneleri, teyzeleri, amcaları, sevgilileri görünce doğal olarak emirleri hiçe sayıp dışarı fırlasınlar ve gemiyi terk etsinler. Bundan daha doğal, daha az kuşku uyandıracak ve daha basit ne var? Annesi ansızın dirilirse bir insan çok soru sormaz, fazlasıyla mutlu olur. Ve biz hepimiz bu gece buradayız, ayrı evlerde, ayrı yataklardayız. Kendimizi koruyacak silahımız yok ve roket ay ışığının altında bomboş duruyor. Tüm bunların Marslıların bizi bölüp ayırmak ve öldürmek için yaptıkları büyük, kurnazca bir planın parçası olduğunun farkına varmak, korkunç ve ürkütücü olmaz mıydı? Kimbilir, gece vakti bir ara belki de yanı başımdaki ağabeyim şekil değiştirecek, eriyecek, dönüşecek ve bir başka şey halini alacak. Korkunç bir şey, bir Marslı. Yatakta dönüp de kalbime bir bıçak saplamak çok kolay olurdu onun için. Ve cadde boyunca tüm evlerde bir düzine baba ya da ağabey aniden değişerek bıçaklarını çekecekler ve şüphelenmeden uyuyan Dünyalılar üzerinde kullanacaklar...

Örtünün altında elleri titriyordu. Vücudu buz

gibiydi. Bu aniden bir kuram olmaktan çıkmıştı. Bir anda çok korkmuştu.

Yatakta doğruldu ve çevreyi dinledi. Gece çok sessizdi. Müzik susmuş, rüzgâr dinmişti. Ağabeyi yanında uyuyordu.

Dikkatlice örtüyü kaldırdı, sonra yerine örttü. Yataktan aşağı kaydı, ağabeyinin, "Nereye gidiyorsun?" diye soran sesini duyduğunda odanın öbür ucuna doğru yavaşça yürüyordu.

"Ne?"

Ağabeyinin sesi son derece soğuktu. "Sana nereye gittiğini sordum."

"Su içmeye."

"Ama susamamışsın."

"Hayır, susadım."

"Susamadın."

Kaptan John Black atıldı ve oda boyunca koştu. Haykırdı. İki kez haykırdı.

Kapıya asla ulaşamadı.

Sabahleyin nefesli çalgılar bandosu yaslı bir ağıt çaldı. Caddedeki her evden uzun tabutlar taşıyan, ciddi cenaze alayları çıkıyordu ve güneşin doldurduğu caddede gözü yaşlı nineler, anneler, ablalar, ağabeyler, amcalar ve babalar, yeni mezarların kazılmış, yeni mezar taşlarının dikilmiş olduğu kilise bahçesine yürüyorlardı. Toplam on altı mezar, on altı da mezar taşı vardı.

Belediye başkanı kısa, kederli bir konuşma yaptı, yüzü bazen belediye başkanının yüzünü an-

dırıyor, bazen de başka bir şeye benziyordu.

Anne ve baba Blackler de ağabey Edward ile birlikte oradaydılar. Hepsi de ağlıyorlardı, yüzleri artık eriyerek tanıdık bir yüzden başka bir şeye değişiyordu.

Büyükanne ve büyükbaba Lustig de oradaydılar. Gözyaşı döküyorlardı, yüzleri balmumu gibi şekil değiştiriyor, sıcak bir günde her şeyin titreştiği gibi titreşiyordu.

Tabutlar indirildi. Birisi "on altı iyi adamın gece vakti gerçekleşen beklenmedik ve ani ölümleri–" konusunda bir şeyler söyledi.

Toprak, tabutların kapağına çarptı.

Nefesli çalgılar bandosu "Okyanusun Mücevheri Columbia" şarkısını çalarak uygun adım kasabaya geri döndü ve herkes o günü tatil etti.

Haziran 2001: - Ve ay hâlâ ışıldıyordu

Roketten gece ilk çıktıklarında hava öyle soğuktu ki, Spender kuru Mars dalları toplamaya başladı ve küçük bir ateş yaktı. Bir kutlamaya dair hakkında hiçbir şey söylemedi. Sadece odunları topladı, tutuşturdu ve yanışlarını izledi.

Mars'ın bu kurumuş denizinin ince havasını aydınlatan ateşin ışıltısında omzunun üzerinden baktı ve hepsini; Kaptan Wilder'ı, Cheroke'yi, Hathaway'i, Sam Parkhill'i ve kendisini sessiz, yıldızlarla dolu kara uzaydan bu ölü, düş dünyasına taşıyan roketi gördü.

Jeff Spender gürültüyü bekliyordu. Diğer adamları izledi ve onların etrafta sıçrayıp bağrışmalarını bekledi. Mars'ta "ilk" olmanın hissizliği geçer geçmez gerçekleşecekti bu. Hiçbirisi ağzını açmıyordu, ama birçoğu belki de diğer seferler başarısızlığa uğramıştır ve *başaran* bu, Dördüncü Sefer olur, diye umut ediyordu. Hiç kötü bir şey değildi istedikleri. Ama, yine de, eğer fazlaca hızlı hareket ederseniz sizi sarhoşa çeviren atmosferin inceliğine ciğerleri alışırken bunu düşünmeden edemiyorlardı, onur ve şan.

Gibbs yeni yeni yanan ateşe yürüdü ve "Neden bu odunların yerine geminin kimyasal ateşini kullanmıyoruz?" diye sordu.

"Boş ver," dedi Spender başını kaldırmadan.

Mars'taki ilk gecede gürültü yapmak, bir soba gibi tuhaf, ahmakça parlak bir şeyi ortaya çıkarmak yakışık almazdı. Bir nevi ithal edilmiş küfür olurdu bu. Onun da sırası gelecekti; yoğunlaştırılmış süt kutularının mağrur Mars Kanalları'na fırlatılacağı; yalnız ve gri Mars denizlerinin diplerinde New York Times sayfalarının uçuşup, savrulup hışırdayacağı, eski Mars vadi kasabalarının hazin sesli, narin harabelerinin, piknik kâğıtları ve muz kabuklarıyla dolacağı zaman da gelecekti. Bunlar için çok vakitleri vardı. Ve bu düşünceyle içi hafifçe titredi.

Eliyle ateşi besledi. Bu, sanki ölmüş bir deve sunuda bulunmak gibiydi. Devasa bir mezara iniş yapmışlardı. Burada bir uygarlık ölmüştü. İlk gecenin sessizce geçirilmesi, sadece bir saygı gereğiydi.

"Bu benim kafamdaki kutlama değil." Gibbs, Kaptan Wilder'a döndü. "Efendim, payımıza düşen eti ve cini dağıtıp, kurtlarımızı dökebiliriz diye düşünüyorum."

Kaptan Wilder bir mil ötedeki ölü bir şehre doğru baktı. Sanki tüm dikkatini şehre vermiş ve adamlarını unutmuş gibi, dalgın bir ifadeyle, "Hepimiz yorgunuz. Belki yarın gece. Tüm uzayı gemimizin gövdesine bir meteor çarpmadan ya da kimseyi kaybetmeden aştığımız için bu gece şükran duymalıyız."

•••

Adamlar etrafta dolaştılar. Yirmi kişiydiler, birbirlerinin omuzlarına tutunuyor veya kemerlerini ayarlıyorlardı. Spender onları seyretti. Tatmin olmamışlardı. Hayatlarını büyük bir şey yapmak için riske atmışlardı. Şimdi sarhoş olup naralar atmak ve uzayda bir delik açıp Mars'a kadar onca yolu roketle katetmekle ne kadar harika olduklarını göstermek için havaya ateş açmak istiyorlardı.

Ama hiç kimse bağırmıyordu.

Kaptan sessizce bir emir verdi. Adamlardan biri gemiye koştu ve açılıp dağıtılan konserve yiyecekleri getirdi gürültü çıkarmadan. Adamlar artık konuşmaya başlıyorlardı. Kaptan oturdu ve yolculuğu onlara özetledi. Hepsi zaten biliyorlardı, ama bunu yapılmış bitmiş ve güvenle bir kenara konulmuş bir şey olarak duymak güzeldi. Geri dönüş yolculuğu hakkında konuşmayacaklardı. Birisi bu konuyu açacak oldu, ama ona susmasını söylediler. Kaşıklar çifte mehtabın altında hareket etti, yemeğin tadı güzeldi ve şarap daha da iyiydi.

Gökyüzünde bir tutam ateş vardı ve bir an sonra yardımcı roket kampın ötesine inmişti. Spender, küçük kapı aralanıp doktor-jeolog –hepsi de yerden tasarruf etmek için çift yetenekli kimselerdi– Hathaway dışarı adımını atınca, izledi. Yavaşça kaptana doğru yürüdü.

"Evet?" dedi Kaptan Wilder.

Hathaway yıldız ışığında göz kırpan uzak şe-

hirlere gözünü dikti. Yutkunup gözlerini odakladıktan sonra konuştu, "Oradaki şehir, Kaptan, ölü; binlerce yıldan beri ölüymüş. Bu, tepelerdeki diğer üç şehir için de geçerli. Ama iki yüz mil ötedeki beşinci şehir, efendim–"

"Ne olmuş ona?"

"Geçen hafta içinde yaşayanlar varmış, efendim."

Spender ayağa kalktı.

"Marslılar," dedi Hathaway.

"Şimdi neredeler?"

"Ölmüşler," dedi Hathaway. "Caddedeki evlerden birine girdim. Bunun da diğer kasabalar ve evler gibi yüzyıllardır ölü olduğunu sanmıştım. Tanrım, içeride cesetler vardı. Bu, sonbahar yapraklarından bir yığının içinde yürümeye benziyordu. Sanki yanmış gazete kâğıdından çubuklar ve parçalar gibiydiler, hepsi bu. Ve cesetler *tazeydi*. Olsa olsa on gün önce ölmüşlerdi."

"Diğer kasabaları da kontrol ettin mi? Canlı *bir şey* gördün mü?"

"Hiçbir şey yok. Diğer kasabaları gözden geçirmeye gittim. Beşinden dördü binlerce yıldır boştu. O şehirlerin gerçek sahiplerine ne olduğu konusunda en ufak bir fikrim yok. Ama beşinci şehir hep aynı şeyle doluydu. Cesetler. Binlerce ceset."

"Neden ölmüşler?" Spender ileriye çıktı.

"Buna inanmayacaksınız."

"Onları öldüren neymiş?"

Hathaway sadece "Suçiçeği," dedi.

"Ulu Tanrım, hayır!"

"Evet. Testler yaptım. Suçiçeği. Marslılara Dünya insanlarına hiç yapmadığı şeyler yapmış. Metabolizmaları değişik şekilde tepki verdi sanırım. Onları yakıp kömüre çevirdi ve narin yapraklar gibi kuruttu. Ama yine de suçiçeğiydi. Demek ki York, Kaptan Williams ve Kaptan Black Mars'a ulaşmış olmalılar, her üç sefer de. Onlara ne olduğunu Tanrı bilir. Ama en azından *onların* istemeyerek de olsa Marslılara ne yaptıklarını biliyoruz."

"Başka hiç canlı görmedin mi?"

"Bir ihtimal, az sayıda Marslı, eğer akılları varsa dağlara kaçmıştır. Ama sayıca fazla değillerdir. Bir yerli problemi olmayacağına bahse girerim. Gezegen bizim."

Spender döndü ve ateşin başına oturmaya gitti, içine baktı. Suçiçeği, Tanrım, suçiçeği, bir düşün! Bir ırk, kendini milyonlarca yılda geliştiriyor, incelik kazandırıyor, şuradakiler gibi şehirler dikiyor, kendini güzel ve saygın kılmak için elinden geleni yapıyor, sonra da ölüyor. Bir kısmı kendi zamanında, bizim çağımızdan önce asalet içinde ölüyor. Ya gerisi! Mars'ın geri kalanı, adı güzel, korkutucu, ya da görkemli bir hastalık yüzünden mi öldü? Hayır, kutsal olan her şey adına, onları öldüren suçiçeği gibi artık Dünya'da *çocukları* bile öldürmeyen bir çocuk hastalığı olmalı. Bu doğru değil, adil değil. Bu,

Yunanlılar kabakulaktan, gururlu Romalılar güzel tepelerinin üzerinde mantar hastalığından öldüler demek gibi bir şey! Keşke Marslılara kefenlerini giyecek, boylu boyunca uzanacak, düzgün gözüküp ölmek için *başka* bir neden bulacak zaman vermiş olsaydık. Bu neden suçiçeği gibi iğrenç, gülünç bir şey olamaz. Bu gelişimlerine aykırı, bu koca dünyaya aykırı!

"Peki, Hathaway, git bir şeyler ye."

"Teşekkür ederim, Kaptan."

Ve işte bu kadar çabuk unutulmuştu. Adamlar kendi aralarında konuşuyorlardı.

Spender gözlerini onlardan ayırmadı. Yemeğini ellerinin altındaki tabağında bırakmıştı. Toprağın soğuduğunu hissetti. Yıldızlar yaklaştılar, çok beraktılar.

Birisi fazlaca yüksek sesle konuştu mu, kaptan diğerlerinin de taklit ederek daha pes perdeden konuşmalarını sağlayan, alçak bir sesle yanıtlıyordu.

Hava temiz ve değişik kokuyordu. Spender uzunca bir süre, sadece havanın tadına vararak oturdu. Tanımlayamadığı birçok şeyden oluşuyordu: çiçekler, kimyasal maddeler, tozlar, rüzgârlar.

"Sonra bir keresinde New York'tayken o sarışınlaydım, neydi adı? –Ginnie!" diye bağırdı Biggs. "İşte buydu!"

Spender kasıldı. Eli titremeye başladı. İnce, kasılmış kapaklarının ardında gözleri hareket ediyordu.

"Ve Ginnie bana dedi ki–" diye bağırdı Biggs.

Adamlar kahkahayla güldüler.

"Ben de şaplağı indiriverdim!" diye bağırdı Biggs elinde bir şişeyle. Spender tabağını yere bıraktı. Kulaklarının üzerinden esen, fısıldayan rüzgârı dinledi. Orada, boş denizlerdeki beyaz Mars binalarının soğuk buzuna baktı.

"Ne kadındı, ne kadındı ama!" Biggs şişeyi koca ağzına boşalttı. "Böylesini görmemiştim!"

Biggs'in terli vücudunun kokusu havadaydı. Spender ateşi sönmeye bıraktı. Biggs ona bir an için bakıp, "Hey, canlandır şu ateşi, Spender!" dedi, sonra şişesine geri döndü. "Evet, bir gece Ginnie ve ben–"

Schoenke adlı birisi akordeonunu çıkardı ve tekme dansı yaptı. Etrafında tozlar yükseliyordu.

"Yaşasın, hayattayım!" diye haykırdı.

"Heyy!" diye gürledi adamlar. Boş tabaklarını fırlattılar. Üçü sıraya geçip korodaki kızlar gibi yüksek sesli şakalar yaparak ayaklarını yere vurdular. Diğerleri el çırparak bir şeyler olması için tempo tuttular. Cheroke gömleğini çıkardı, topaç gibi döndükçe terleyen göğsü görünüyordu. Ay ışığı onun asker tıraşlı saçlarında ve genç, sinekkaydı yanaklarında parlıyordu.

Deniz dibinde rüzgâr, belirsiz kokuları canlandırdı ve dağlardan koca taş suratlar gümüşsü roketе ve küçük ateşe baktılar.

Gürültü gittikçe yükseldi, birkaç adam daha

çıkıp oynadı. Birisi ağız mızıkası çalarken, bir diğeri de kâğıt takılmış bir tarağı üflüyordu. Yirmi şişe daha açılıp içildi. Biggs sendeliyor, dans eden adamları yönlendirmek için kollarını sallıyordu.

Cheroke avaz avaz bir şarkı çığırarak Kaptan'a, "Gelin, efendim!" diye bağırdı.

Kaptan dansa katılmak zorunda kaldı. Bunu istemiyordu. Yüzü çok ciddiydi. Spender izledi, düşünerek: Seni zavallı adam, nasıl bir gece bu! Onlar ne yaptıklarını bilmiyorlar. Mars'a gelmeden önce nasıl görünecekle rini, nasıl yürüyeceklerini ve birkaç gün boyunca iyi davranmalarını öğretecek bir çevreye uyum programına tâbi tutulmalıydılar.

"Bu kadarı yeter." Kaptan yorulduğunu söyleyerek izin isteyip oturdu. Spender kaptanın göğsüne baktı. Adamın göğsü hızla inip kalkmıyordu. Yüzü de terli değildi.

Akordeon, ağız mızıkası, şarap, dans, bağrış çağrış, dönüşler, tencere gürültüsü, kahkaha.

Biggs zikzaklar çizerek Mars kanalının kenarına indi. Altı boş şişe taşımıştı ve onları teker teker kanalın derin, mavi sularına attı. Şişeler batarken boş, yankılı boğulma sesleri çıkardılar.

"Seni vaftiz ediyorum, vaftiz ediyorum, vaftiz ediyorum–" dedi Biggs boğuk bir sesle. "Adın Biggs, Biggs, Biggs Kanalı–"

Spender ayağa fırlamış, ateşin üzerinden atlamış ve daha hiç kimse kıpırdayamadan Biggs'in

yanı başına gelmişti. Biggs'in bir kez ağzına, bir kez de kulağına vurdu. Biggs yıkıldı ve kanalın sularına düştü. Spender sessizce onun taş kıyıya çıkmasını bekledi. O zamana kadar diğer adamlar da Spender'ı tutmuşlardı.

"Hey, neyin var senin, Spender? Ha?" diye sordular ona.

Biggs çıktı, sırılsıklam durdu. Spender'ı tutan adamları gördü. "Güzel," dedi ve ileriye atıldı.

"Bu kadarı yeter," dedi Kaptan Wilder. Adamlar Spender'dan uzaklaştılar. Biggs durakladı ve kaptana baktı.

"Tamam, Biggs, kuru bir şeyler giy. Siz diğerleri, partinize devam edin! Spender, benimle gel!"

Adamlar partiye döndüler. Wilder biraz uzaklaştı ve Spender'e döndü. "Sanırım az önce olup bitenleri açıklarsın," dedi.

Spender kanala baktı. "Bilmiyorum. Biggs'ten, bizden ve gürültüden utanmıştım. İsa aşkına, ne korkunç görüntü."

"Uzun bir yolculuk oldu. Kurtlarını dökmeleri gerek."

"Saygıları nerede, efendim? Nerede onların doğru şeyi yapma duygusu?"

"Yorgunsun ve olaylara farklı bir bakış şeklin var, Spender. Sana elli dolar ceza kesiyorum."

"Pekiyi, efendim. Sadece onlar bizi izlerken kendi kendimizi rezil ettiğimiz düşüncesi yüzündendi."

"Onlar mı?"

"Marslılar, ölü ya da diri."

"Kesinlikle ölüler," dedi kaptan. "Onların burada olduğumuzu bildiklerini mi düşünüyorsun?"

"Eski, yeninin gelişini bilmez mi her zaman?"

"Sanırım öyle. Sanki ruhlara inanıyormuş gibi konuşuyorsun."

"Ben yapılmış olan şeylere inanıyorum ve Mars'ta yapılmış birçok şeyin kanıtı var. Caddeler ve sokaklar var. Tahmin ediyorum kitaplar da vardır, büyük kanallar, saatler ve ahırlar, atlar için değilse de belki on iki bacaklı evcil hayvanlar için, kimbilir? Nereye baksam *kullanılmış* şeyler görüyorum. Bunlar yüzyıllar boyu dokunulmuş ve kullanılmışlardı.

"İsterseniz bana kullanılmış şeylerin ruhu olduğuna inanıyor musun diye sorun. Yanıtım evet olacaktır. Hepsi de buradalar. Bir yararı olan her şey. Adı olan her dağ. Ve onları, kendimizi rahatsız hissetmeden kullanamayacağız. Ve bir şekilde dağların isimleri kulağımıza hoş gelmeyecek; onlara yeni isimler vereceğiz. Oysa eski isimler orada, zamanın içinde bir yerlerdeler ve dağlar bu isimlerle şekillendirilmiş, bu isimlerle çağrılmışlar. Kanallara, dağlara ve şehirlere vereceğimiz isimler yaban ördeğinin sırtı nasıl su tutmazsa, öyle kayıp gidecek. Mars'a nasıl dokunduğumuz fark etmez, ona asla dokunamayacağız. Sonra ona öfkeleneceğiz ve ne yapacağız biliyor musunuz? Onu par-

çalayacağız, derisini yüzüp atacağız ve kendimize uygun hale getirmek için değiştireceğiz."

"Mars'ı mahvetmeyeceğiz," dedi kaptan. "O çok büyük ve fazlasıyla güzel."

"Öyle olmayacağını mı düşünüyorsunuz? Biz Dünyalılar, büyük ve güzel şeyleri yıkmak konusunda hünerliyizdir. Mısır'daki Karnak tapınağının ortasına sosisli sandviç büfeleri dikmemiş olmamızın tek sebebi, orasının yol üstünde olmaması ve ticari bakımdan pek işe yaramaz oluşudur. Hem Mısır Dünya'nın sadece küçük bir parçası. Ama burada, tüm bu koca şey eski ve farklı, onu bozmak için bir yerinden başlamamız gerek. Kanala Rockefeller Kanalı, dağa Kral George Dağı, denize Dupont Denizi ismini vereceğiz, Roosevelt, Lincoln ve Coolidge şehirleri de kurulacak, oysa tüm bu yerlerin *uygun* isimleri varken, bu doğru değil."

"Arkeologlar olarak eski isimleri ortaya çıkarmak da sizin göreviniz ve onları kullanacağız."

"Ticari çıkarlara karşı bizim gibi bir avuç adam." Spender demir dağlara baktı. "*Onlar* bu gece şaraplarına tükürmek için burada olduğumuzu biliyorlar ve sanırım bizden nefret ediyorlar."

Kaptan başını salladı. "Burada kin yok." Rüzgârı dinledi. "Şehirlerinin görünüşüne göre zarif, güzel ve bilge bir halkmış. Başlarına geleni kabullendiler. Bildiğimiz kadarıyla, şehirlerini yıkmak için son bir düş kırıklığı savaşı vermeksi-

zin ırksal ölüme boyun eğdiler. Şu ana kadar gördüğümüz her kasaba kusursuzca el değmemiş durumda. Belki de çayırda oynayan çocuklar gibi burada olmamıza, çocukların ne olduğunu bildikleri, ya da anladıkları için pek aldırmıyorlar. Her şeye rağmen, belki de bu bizi iyi yönde değiştirecek.

"Biggs onları eğlenmeye zorlayıncaya kadar, Spender, adamların tuhaf sessizliği dikkatini çekti mi? Oldukça aciz ve ürkmüş görünüyorlardı. Tüm bunlara bakarak, o kadar da sert olmadığımızı biliyoruz; oyuncak roketlerimiz ve atomlarımızla bağırıp çağıran, kısa pantalonlu yaramaz çocuklarız. Ama bir gün, Dünya da bugünkü Mars gibi olacak. Bu, bizi dengeli hale getirecek. Uygarlıklar konusunda alınacak bir ibret dersi. Mars'tan öğreneceğiz. Şimdi çeneni yorma. Geri dönüp mutluymuş gibi yapalım. O elli dolarlık ceza hâlâ geçerli."

Partinin durumu çok iyi değildi. Ölü denizden devamlı rüzgâr esiyordu. Adamların ve onların yanına dönmekte olan kaptanın ve Jeff Spender'ın etrafında dolanıyordu. Rüzgâr tozu kaldırıp, parıldayan rokete savurdu, akordeona üfledi ve tozlar nemli armonikanın içine doluştu. Toz gözlerine kaçtı ve rüzgâr tiz sesle şarkı söyledi havada. Çıktığı kadar aniden öldü rüzgâr.

Ama parti de ölgündü.

Adamlar karanlık, soğuk göğün önünde ayaktaydılar.

"Haydi beyler, haydi!" Biggs Spender'a bir kez

olsun bakmadan yeni bir elbiseyle gemiden aşağı atladı. Sesi boş bir konser salonunun ortasındaymış gibiydi. Yalnızdı. "Haydi!"

Kimse kıpırdamadı.

"Haydi Whitie, çal şu armonikayı!"

Whitie bir akor üfledi. Ses tuhaf ve yanlıştı. Whitie armonikanın nemini atmak için salladı ve bir kenara koydu.

"Ne biçim *bir* parti bu?" diye sordu Biggs.

Birisi akordeonu bastırdı. Can çekişen bir hayvan gibi çıktı ses. Hepsi buydu.

"Pekâlâ, ben ve şişem kendi partimizde eğleniriz." Biggs bir mataradan içkisini içerek çömeldi, sırtını rokete verdi.

Spender onu seyretti. Uzunca bir süre kımıldamadı Spender. Sonra parmakları titreyen bacağı boyunca çıt çıkarmaksızın yukarıya, kılıfında duran tabancasına tırmandı ve deri kılıfı hafifçe vurarak okşadı.

"Şehre benimle birlikte gelmek isteyenler," diye seslendi kaptan. "Buraya roketin yanına nöbetçi dikeceğiz ve ne olur ne olmaz silahlı olarak gideceğiz."

Adamlar sayım yaptılar. Şişesini sallayarak, gülerek kendisini de sayan Biggs dahil on dördü gitmek istedi. Öbür altısı geride kaldılar.

"İşte gidiyoruz!" diye bağırdı Biggs.

Grup mehtapta sessizce ilerledi. Hızla hareket eden ikiz ayların ışığında, hülyalı ölü şehrin dış

kenarlarına vardılar. Ayların altında ikişer gölgeleri vardı. Belki de birkaç dakika boyunca nefes almadılar, ya da almıyormuş gibi gözüktüler. Ölü şehirde bir şeylerin kıpırdanmasını, gri bir cismin doğrulmasını, eski, atadan kalma bir şeklin, inanılmaz bir kökenin olanaksız soyunun, eski, çelik zırhını kuşanmış, ıssız deniz dibi boyunca dörtnala üzerlerine gelmesini bekliyorlardı.

Spender caddeleri gözleri ve zihniyle doldurdu. Taş döşeli kaldırımlarda insanlar mavi buğulu ışıklar gibi hareket ediyorlardı. Belli belirsiz mırıltılar geliyordu kulağa ve tuhaf hayvanlar gri-kırmızı kumlarda aceleyle koşuşuyorlardı. Her pencereden aşağıya birisi sarkmıştı. Sanki ebedi suların altındaymış gibiydiler, ayın gümüşlediği kulelerin kulaçlarca aşağısındaki boşlukta hareket eden bir şekle yavaşça el sallıyorlardı. Kulağının derinliklerinde çalan bir müziği duyuyordu ve Spender böyle bir müziği çağrıştırabilecek çalgıların şekillerini hayal etti. Bu topraklar tekin değildi.

"Hey!" diye bağırdı Biggs, dimdik, elleri ağzının kenarında. "Hey, siz şehirdekiler!"

"Biggs!" dedi kaptan.

Biggs sessizleşti.

Taş döşeli bir caddede yürüyerek ilerlediler. Artık hepsi de fısıldaşıyorlardı, çünkü bu bir açık hava kütüphanesine, ya da içinde rüzgârın yaşadığı, üzerinde yıldızların parladığı bir anıt mezara girmek gibiydi. Kaptan alçak sesle konuştu. Bu

insanların nereye gittiklerini, ne olduklarını, kral-larının kim olduğunu ve nasıl öldüklerini merak ediyordu. Ve yeterince yüksek sesle merak etti, bu şehri asırlar boyu ayakta kalacak şekilde nasıl inşa etmişlerdi? Dünya'ya hiç ayak basmışlar mıydı? Yoksa insanoğlunun on bin yıl önceki ataları onlar mıydı? Aynı sevgiyle mi sevmişler, aynı nefretle mi nefret etmişlerdi? Aptalca şeyler yaptıkları zaman, bunlar bizimkilere benzer aptallıklar mı olmuştu?

Kimse kıpırdamadı. Aylar onları tutmuş ve dondurmuştu. Rüzgâr çevrelerinde yavaşça esiyordu.

"Lord Byron," dedi Jeff Spender.

"Lord kim?" Kaptan ona döndü ve dikkatle baktı.

"Lord Byron, bir on dokuzuncu yüzyıl ozanı. Uzun zaman önce bu şehre ve eğer onlardan geriye hissedecek bir şeyler kaldıysa, Marslıların hissetmiş olması gerekenlere uygun düşen bir şiir yazmıştı. Bu şiiri pekâlâ son Marslı ozan da yazmış olabilirdi."

Adamlar aşağıda gölgeleriyle, hareketsiz durdular.

Kaptan, "Şiir nasıldı, Spender?" diye sordu.

Spender kıpırdandı, hatırlamak için elini kaldırdı, bir an sessizce gözlerini kıstı. Sonra, anımsayarak, ağır, dingin sesiyle kelimeleri tekrarladı ve adamlar onun ağzından her çıkanı dinlediler:

"Artık kürek çekmek yok bize,
Gecenin geç vakitlerinde,
Yürek eskisi kadar sevse de,
Ay hâlâ ışıldasa da."

Şehir gri, yüksek ve hareketsizdi. Adamların yüzleri biçimini kaybetmişti ışıkta.

"Nasıl ki kılıç eskitir kını,
Ruh da öyle yıpratır bedeni,
Kalp nefes almak için duraklamalı,
Aşkın kendisi dinlenmeli.

Gece sevişmek için yaratılmış da olsa,
Gün çabucak ağarsa da,
Artık kürek çekmek yok bize,
Ayın ışığı altında."

Bir tek söz söylemeksizin şehrin ortasında durdu Dünyalılar. Berrak bir geceydi, rüzgârın dışında hiç ses yoktu. Ayaklarının altında eski hayvan ve insan desenleriyle döşenmiş taş bir meydan vardı. Aşağıya, ona baktılar.

Biggs gırtlağından iğrenç bir ses çıkardı. Gözleri donuktu. Ellerini ağzına götürdü. Tıkandı, gözlerini kapattı, eğildi ve ağzı yoğun bir sıvının akınıyla doldu. Kusmuk dışarı fışkırdı, sıçrayarak seramiklerin üzerine döküldü, desenleri kapladı. Biggs bunu iki kez yaptı. Serin havayı keskin, şarabımsı, pis bir koku doldurdu.

Hiç kimse Biggs'e yardım etmek için hareket etmedi. Adam kusmaya devam etti.

Spender bir an için baktı, sonra arkasını döndü ve ay ışığında bir başına, şehrin caddelerine yürüyüp gitti. Dönüp orada toplanmış insanlara bakmak için bir kez olsun duraklamadı.

Sabahın dördünde geri döndüler. Battaniyelerin üzerine yattılar, gözlerini kapadılar ve durgun havayı soludular. Kaptan Wilder küçük çubukları ateşe atarak oturdu.

McCLure iki saat sonra gözlerini açtı. "Uyumuyor musunuz, efendim?"

"Spender'ı bekliyorum." Kaptan hafifçe gülümsedi.

McCLure biraz düşündü. "Biliyor musunuz efendim, onun bir daha döneceğini sanmıyorum. Bunu nasıl bildiğimi bilmiyorum, ama onun için hissettiğim şey bu, efendim; o asla geri gelmeyecek."

McClure dönüp uyudu. Ateş çıtırdayıp söndü.

Spender bir sonraki hafta da dönmedi. Kaptan arama ekipleri yolladı, ama Spender'ın nereye gitmiş olabileceğini bilemediklerini söyleyerek geri geldiler. Kendini iyi ve hazır hissettiğinde geri gelirdi. Baş belasının tekiydi, dediler. Canı cehenneme!

Kaptan hiçbir şey söylemedi, ama bunu seyir defterine yazdı...

Mars'ta bir Pazartesi, Salı, ya da herhangi bir

günün sabahıydı. Biggs kanalın kenarındaydı. Yüzünü güneşe çevirmiş, ayaklarını serin suya sokmuş ıslatıyordu.

Kanalın kıyısı boyunca yürüyerek bir adam geldi. Gölgesi Biggs'in üzerine düştü. Biggs başını kaldırdı.

"Vay canına, olacak şey değil!" dedi Biggs.

"Ben son Marslıyım," dedi adam bir silah çıkartarak.

"Ne dedin?" diye sordu Biggs.

"Seni öldüreceğim."

"Kes şunu. Ne tür bir şaka bu, Spender?"

"Kalk da karnına."

"İsa aşkına, kaldır şu silahı."

Spender tetiği yalnızca bir kez çekti. Biggs öne eğilip suya düşmeden önce, kısa bir süre kanalın kenarında oturdu. Silah sadece fısıldayan bir uğultu çıkarmıştı. Ceset acelesiz bir kayıtsızlıkla yavaş kanal dalgalarının altında sürüklendi. Bir an sonra kesilen boş bir fokurtu sesi geldi.

Spender silahını kılıfına soktu ve sessizce yürüyüp gitti. Güneş Mars'ın üstünde parıldıyordu. Onun ellerini yaktığını ve gergin yüzünün iki yanından kayıp gittiğini hissetti. Koşmadı. Sanki gün ışığı dışında yeni hiçbir şey yokmuş gibi yürüdü. Rokete doğru gitti, adamlardan bazıları Cookie'nin yaptığı bir çardağın altında yeni pişmiş kahvaltılarını yiyorlardı.

"İşte Yalnız Adam geliyor," dedi birisi.

"Selam Spender, görüşmeyeli çok oldu!"

Masadaki dört adam bakışlarına karşılık veren sessiz adamı dikkatle süzdüler.

"Sen ve Tanrı'nın cezası yıkıntılar," dedi Cookie, tencerenin içinde siyah bir madde karıştırıyordu. "Kemik tarlası bulmuş köpek gibisin."

"Belki," dedi Spender. "Bir şeyler buldum. Ya size etrafta sinsi sinsi dolaşan bir Marslı bulduğumu söylersem?"

Dört adam da çatallarını bıraktılar.

"Öyle mi? Nerede?"

"Boş verin. Size bir soru sorayım. Eğer bir Marslı olsaydınız ve birileri topraklarınıza gelip paramparça etmeye başlasaydı ne hissederdiniz?"

"Nasıl hissederdim, çok iyi biliyorum," dedi Cheroke. "Benim kanımda biraz Cherokee kanı var. Büyükbabam bana Oklahoma Yöresi hakkında bir çok şey anlattı. Eğer bir Marslı etraftaysa, onun tarafını tutardım."

"Ya siz, diğerleri?" diye sordu Spender dikkatlice.

Hiç kimse cevap vermedi. Sessizlikleri yeterince konuşuyordu. Götürebildiğini götür, mal bulanındır. Eğer karşındaki yanağını dönerse iyi tokatla, falan filan...

"Pekâlâ," dedi Spender. "Ben bir Marslı buldum."

Adamlar gözlerini kısarak ona baktılar.

"Ölü bir kasabadaydı. Onu bulacağımı düşün-

memiştim. Onu aramıyordum da. Orada ne yapıyordu bilemiyorum. Tarihi kitapları okumasını öğrenerek, onların eski sanat eserlerini inceleyerek, yaklaşık bir haftadır küçük bir vadi kasabasında yaşıyordum. Bir gün bu Marslıyı gördüm. Bir an için öylesine durdu, sonra kayboldu. Bir gün boyunca gözükmedi. Oturdum, eski yazıları okumayı öğrenmeye çalıştım ve Marslı geri geldi. Her defasında biraz daha yaklaştı, ta ki ben Mars dilini sökünceye kadar –şaşırtıcı derecede basit ve yardımcı olmak için resimli alfabeler var– Marslı önümde belirdi ve bana, "Çizmelerini ver," dedi. Ona çizmelerimi verdim, bana, "Üniformanı ve üzerindekilerin hepsini ver," dedi. Ve ben de hepsini verdim. Sonra, "Silahını ver," dedi ve ona silahımı uzattım. Sonra, "Şimdi benimle gel ve olacakları izle," dedi. Marslı kampa yürüdü ve o şimdi burada.

"Ben Marslı falan görmüyorum," dedi Cheroke.

"Kusura bakmayın."

Spender silahını çekti. Silah hafifçe uğuldadı. İlk kurşun masanın solundaki adamı, ikinci ve üçüncü kurşunlar masanın ortasındaki ve sağındaki adamları vurdu. Cookie dehşetle ateşin başından döndü ve dördüncü kurşunu yedi. Ateşin üzerine devrildi ve elbiseleri tutuşurken orada yatıyordu.

Roket güneşin altında yatıyordu. Üç adam kah-

valtı masasında oturuyorlardı, elleri masadaydı, kıpırtısızlardı, yemekleri önlerinde soğuyordu. Cheroke sapasağlam, yalnız başına oturuyordu, gözlerinde donuk bir inanmazlıkla Spender'a bakıyordu.

"Benimle gelebilirsin," dedi ona Spender.

Cheroke konuşmadı.

"Bana katılabilirsin." Spender bekledi.

Sonunda Cheroke konuşabildi. "Onları öldürdün," dedi etrafındaki adamlara bakmaya cesaret ederek.

"Bunu hak ettiler."

"Sen delisin!"

"Belki öyleyim. Ama benimle gelebilirsin."

"Seninle gelmek mi, neden?" diye haykırdı Cheroke, yüzünden renk çekilmişti, gözleri dolu doluydu. "Haydi, defol!"

Spender'ın yüzü sertleşti. "Tüm bunların arasında, bir tek *senin* anlayacağını sanmıştım."

"Git buradan!" Cheroke silahına uzandı.

Spender son bir kez ateş etti. Cheroke hareketsiz kaldı.

Spender şimdi sallanıyordu. Elini terleyen yüzüne götürdü. Rokete baktı ve baştan aşağı titremeye başladı bir anda. Neredeyse yere düşüyordu, fiziksel tepki bu kadar bunaltıcıydı. Yüzünde bir hipnozdan, bir rüyadan uyanan birisinin ifadesi vardı. Bir müddet oturdu ve titremesine gitmesini söyledi.

"Kes şunu, kes!" diye emretti bedenine. Vücudundaki her lif titriyor ve sallanıyordu. "Kes şunu!" Bedenini, tüm titreme içinden çıkıp gidinceye kadar zihniyle ezdi. Elleri şimdi sakince, hareketsiz dizlerinin üzerindeydi.

Doğruldu ve portatif bir malzeme kutusunu sessiz bir beceriyle sırtına bağladı. Eli bir an için yine titremeye başladı, ama çok katı şekilde, "Hayır!" dedi ve titreme geçiverdi. Sonra, dimdik yürüyerek Mars'ın sıcak kızıl tepelerinin arasından yalnız başına uzaklaştı.

Gökte güneş yükselmişti. Bir saat sonra kaptan jambon ve yumurta yemek için roketten aşağı indi. Tam orada oturan dört adama selam verecekti ki, durdu ve havada silahtan çıkan gazların belli belirsiz kokusunu aldı. Aşçının yerde, kamp ateşinin üzerinde yattığını gördü. Dört adam, soğumuş yemeklerinin başında oturuyorlardı.

Bir an sonra Parkhill ve iki kişi daha indiler. Kaptan yollarının üstündeki dört sessiz adama ve onların kahvaltılarının başında oturuş şekline büyülenmiş gibi bakıyordu.

"Adamları çağırın, hepsini," dedi kaptan.

Parkhill aceleyle kanalın kıyısına indi.

Kaptan Cheroke'ye dokundu. Cheroke sessizce döndü ve iskemlesinden düştü. Güneş ışığı cesedin dimdik saçlarında ve çıkık elmacık kemiklerinde parlıyordu.

Adamlar geldiler.

"Kim eksik?"

"Hâlâ Spender, efendim. Biggs'i kanalda suyun üstünde bulduk."

"Spender!"

Kaptan gün ışığında yükselen tepeleri gördü. Güneş, onun yüzü kırışırken ortaya çıkan dişlerine vurdu. "Kahrolası," dedi bezgince. "Neden gelip benimle konuşmadı ki?"

"*Benimle* konuşmalıydı," diye haykırdı Parkhill, gözleri alev alevdi. "Lanet beynini dağıtırdım, Tanrı şahidim olsun, bunu yapardım!"

Kaptan adamlarından ikisine başıyla işaret etti. "Kürekleri getirin," dedi.

Mezarları kazarken hava sıcaktı. Sahipsiz denizden sıcak bir rüzgâr esti ve kaptan İncil'in sayfalarını çevirirken, suratlarına toz savurdu. Kaptan kitabı kapadığı vakit birisi kefenlenmiş bedenlerin üzerine kürekle yavaş yavaş kum dökmeye koyuldu.

Rokete geri döndüler, tüfeklerinin mekanizmalarını ayarladılar, sırtlarına kalın el bombası paketlerini yerleştirdiler ve tabancaları kılıflarında, izleyecekleri serbest planı kontrol ettiler. Her birine tepelerin bir kısmı verilmişti. Kaptan, onları sesini yükseltmeden ya da iki yanından sarkan ellerini hareket ettirmeden yönlendirdi.

"Gidelim," dedi.

Spender vadinin birkaç yerinden yükselen ince tozu gördü, takibin organize olduğunu ve başladığını anladı. Rahatça düz bir kayanın üzerinde otu-

rurken okuduğu ince gümüş kitabı aşağı indirdi. Kitabın sayfaları kâğıt inceliğinde, siyah ve altın rengi el işçiliğiyle boyanmış, saf gümüştendi. Bir Mars vadi kasabasında, villaların birinde bulduğu en az on bin yıllık bir felsefe kitabıydı. Onu bir kenara bırakası gelmiyordu.

Bir süre için düşündü. Neye yarar? Burada onlar gelip beni vuruncaya kadar oturup kitap okuyacağım.

Bu sabah altı adamı öldürüşüne verdiği ilk tepki bir süreliğine sersemletici bir boşluğa, ardından tiksintiye ve şimdi de tuhaf bir huzura neden olmuştu. Ama bu huzur da geçiyordu artık, çünkü av peşindeki adamların kaldırdığı tozu görüyordu ve Spender o öfkenin geri dönüşünü yaşadı.

Bel matarasından bir yudum soğuk su içti. Sonra ayağa kalktı, gerindi, esnedi ve etrafındaki vadinin barışçıl güzelliğini dinledi. O ve Dünya'da tanıdıklarından sadece bir avuç kişi, hayatları boyunca burada, ne bir gürültü ne bir kaygı duymaksızın yaşasalar ne kadar güzel olurdu.

Bir elinde kitabı, diğerindeyse ateşe hazır tabancasını taşıyordu. Hızla akan, beyaz çakıl ve taşlarla dolu küçük bir çay vardı. Orada soyundu ve küçük bir banyo için sığ suya girdi. Tekrar giyinip silahını almadan önce gönlünce vakit geçirdi.

Çatışma öğleden sonra üç sularında başladı. O zamana değin Spender tepelerin yükseklerine tırmanmıştı. Diğerleri onu üç küçük Mars tepe kasa-

bası boyunca izlediler. Tepelerin yukarısında, eski ailelerin ırmak ve yeşillik buldukları ve seramik kaplı havuz, kütüphane ve avlusunda nabız gibi atan fıskiyelerle süsledikleri, beyaz çakıl taşları gibi serpiştirilmiş tek tek villalar vardı. Spender mevsim yağmurlarıyla dolan havuzların birinde yarım saat yüzerek takipçilerinin kendisine yetişmesini bekledi.

O küçük villayı terk ederken silah sesleri çınladı. Beş altı metre gerisindeki seramikler un ufak olup patladılar. Hızla koşmaya başladı, bir dizi küçük sarp kayanın arkasına geçti ve ilk atışıyla bir adamın ölüsünü yere serdi.

Bir ağ, bir halka oluşturacaklardı. Spender bunu biliyordu. Etrafını sarıp yaklaşacaklar ve onu kıstıracaklardı. El bombalarının kullanılmaması garipti. Kaptan Wilder rahatlıkla bombalarının fırlatılması emrini verebilirdi.

Ama paramparça edilmek için fazlasıyla iyiyim, diye düşündü Spender. Kaptanın düşündüğü bu. Beni, sadece tek bir kurşun deliğiyle istiyor. Tuhaf değil mi? Ölümümün temiz olmasını istiyor. Paramparça bir halde değil. Neden? Çünkü o beni anlıyor. Ve beni anladığından kafama temiz bir kurşun sıkmak için iyi adamlarını riske atıyor. Öyle değil mi?

Dokuz, on atış bir anda takırdadı. Etrafındaki kayalar sıçradı. Spender, bazen elindeki gümüş kitaba bakarak ardı ardına ateş açtı.

Kaptan, sıcak güneş ışığında elinde bir tüfek koşuyordu. Spender tabancasının gözünden onu izledi, ama ateş etmedi. Bunu yapmaktansa yön değiştirdi ve Whitie'nin yattığı yerdeki bir kayanın tepesini uçurdu, kızgın bir bağırış işitti.

Kaptan ansızın ayağa kalktı. Elinde beyaz bir mendil vardı. Adamlarına bir şeyler söyledi ve silahını bir kenara bıraktıktan sonra yürüyerek dağa tırmandı. Spender uzanıyordu, sonra silahı hazır olarak ayağa kalktı.

Kaptan yukarı geldi ve bir anda Spender'a hiç bakmaksızın ısınmış bir kayaya oturdu.

Gömleğinin cebine uzandı. Spender'ın tabancayı tutan parmakları gerginleşti.

Kaptan, "Sigara?" diye sordu.

"Teşekkürler." Spender bir tane aldı.

"Ateş?"

"Bende var."

Sessizlik içinde bir iki nefes çektiler.

"Sıcak," dedi kaptan.

"Öyle."

"Burada rahat mısın?"

"Oldukça."

"Ne kadar dayanabileceğini düşünüyorsun?"

"On iki adama yetecek kadar."

"Bu sabah fırsat varken neden hepimizi birden öldürmedin? Bunu yapabilirdin, biliyorsun."

"Biliyorum. Kendimi kötü hissettim. Kötü bir şey yapmak istediğin zaman kendini kandırırsın.

Başka herkesin hatalı olduğunu söylersin. Evet, insanları öldürmeye başladıktan sonra, onların sadece aptal olduklarını ve onları öldürmemem gerektiğini fark ettim. Ama çok geçti. Artık devam edemezdim, ben de kendimi biraz daha kandırıp öfkelenebileceğim, yeniden hiddet biriktirebileceğim bu yere geldim."

"Birikti mi?"

"Çok değil. Yeteri kadar."

Kaptan sigarasını dikkatle inceledi. "Bunu neden yaptın?"

Spender tabancasını sessizce ayağının dibine koydu. "Çünkü Marslıların evvelce sahip oldukları her şeyin, en azından bizim sahip olmayı düşlediğimizden daha iyi olduğunu gördüm. Bizim yüz yıl önce durmamız gereken yerde durmuşlardı. Onların şehirlerinde dolaştım, bu halkı biliyorum ve onları atalarım diye çağırmaktan gurur duyarım."

"Şurada güzel bir şehirleri var." Kaptan başıyla birkaç yerden birini işaret etti.

"Sadece o değil. Evet, şehirleri güzel. Sanatı yaşamla harmanlamasını biliyorlardı. Bu ikisi Amerikalılar için hep ayrı şeyler olmuştur. Sanat, deli dolu oğlanın üst kattaki odasına sakladığın şeydir. Sanat, dozlar halinde Pazar günleri, belki biraz dinle karışık halde aldığın şeydir. Evet, Marslılar sanata, dine ve her şeye sahiplerdi."

"Her şeyin nedenini bildiklerini düşünüyorsun, değil mi?"

"Bahse girerim."

"Ve bu yüzden insanları vurmaya başladın."

"Ailem küçükken beni Mexico City'ye gezmeye götürmüştü. Babamın nasıl kibirli ve gürültücü davrandığını hep anımsayacağım. Annem o insanları sevmemişti, çünkü esmerdiler ve yeterince sık yıkanmıyorlardı. Ablam da çoğuyla konuşmadı. Onlardan gerçekten hoşlanan bir tek ben olmuştum. Annem ve babamın Mars'a gelip burada da aynı şekilde davrandıklarını gözümün önüne getirebiliyorum.

"Sıradan Amerikalı için yabancı olan hiçbir şey iyi değildir. Eğer Chicago malı değilse her şey saçmalıktır. Bunu düşünmek! Ah Tanrım, bunu düşünmek! Ve sonra –savaş. Biz yola çıkmadan önce kongredeki konuşmaları duydunuz. Eğer her şey yolunda giderse, Mars'ta üç atomik araştırma merkezi ve atom bombası depoları kurmayı düşünüyorlar. Bu, Mars'ın işi bitmiş, tüm bu harika şeylerin sonu gelmiş demektir. Eğer bir Marslı Beyaz Saray'ın döşemelerine bayat içki kusacak olsaydı kendinizi nasıl hissederdiniz?"

Kaptan hiçbir şey söylemedi, sadece dinledi.

Spender devam etti. "Ve sonra diğer iktidar çıkarları geliyor. Madenciler, seyyahlar. Cortez ve o nazik arkadaşları İspanya'dan geldikleri vakit Meksika'ya ne olduğunu hatırlıyor musunuz? Koca bir medeniyet açgözlü, erdemli bağnazlarca yok edildi. Tarih Cortez'i hiçbir zaman bağışlamayacak."

"Kendin de bugün ahlâklıca davranmadın," diye belirtti kaptan.

"Ne yapabilirdim? Sizinle tartışacak mıydım? Tek başıma Dünya'nın çarpık, öğütücü açgözlü sistemine karşı. O iğrenç atom bombalarını buraya yığıp, savaş için üs kurma mücadelesi yapacaklar. Bir gezegeni mahvettikleri yetmiyormuş gibi, bir başkasını da mahvetmek, başkasının otlağını da kirletmek zorundalar mı? Kuşbeyinli gevezeler. Buraya çıktığım zaman sadece onların sözde kültürlerinden değil, ahlâk ve geleneklerinden de kurtulduğumu hissettim. Sanırım onların kalıplarının dışındayım. Şimdi yapmam gereken tek şey, hepinizi öldürüp kendi hayatımı yaşamak.

"Ama işe yaramadı," dedi kaptan.

"Hayır. Kahvaltıdaki beşinci cinayetten sonra, aslında baştan aşağı, yepyeni bir Marslı olmadığımı keşfettim. Dünyada öğrendiğim her şeyi kolayca bir kenara atamazdım. Ama kendimi yine kararlı hissediyorum. Hepinizi öldüreceğim. Bu, bir dahaki roket seferini neresinden baksanız beş yıl geciktirecek. Şu anda, bundan başka roket mevcut değil. Dünya halkı bir yıl, iki yıl bekleyecek ve bizden haber alamayınca yeni bir roket inşa etmeye korkacaklar. İki kat fazla zaman harcayacaklar ve kendilerini bir diğer başarısızlığa karşı güvenceye almak için fazladan yüz deneme modeli yapacaklar."

"Haklısın."

"Oysa eğer geri dönerseniz, vereceğiniz iyi bir rapor, Mars'ın toptan istilasını hızlandıracak. Şansım varsa altmışıma kadar yaşarım. Mars'a yapılacak her seferi karşılayan ben olacağım. Bir defasında birden fazla gemi gelmeyecek, neredeyse yılda bir, ve içlerinde asla yirmiden fazla mürettebat bulunmayacak. Onlarla dostluk kurup, roketimizin havaya uçtuğunu söyledikten sonra –ki bunu bu hafta işimi bitirdikten sonra yapmak niyetindeyim– onların hepsini öldüreceğim, hem de hepsini. Gelecek yarım yüzyıl boyunca Mars el değmemiş biçimde kalacak. Dünyalılar belki de bir süre sonra denemekten vazgeçecekler. Devamlı alevler içinde çakıldıkları için zeplin yapma fikrinden nasıl caydılar, hatırlıyor musunuz?"

"Her şeyi planlamışsın," diye kabullendi kaptan.

"Planladım."

"Yine de sayıca üstünüz. Bir saat içinde çevreni sarmış olacağız. Bir saat içinde öleceksin."

"Bazı yeraltı geçitleri ve asla keşfedemeyeceğiniz bir sığınak buldum. Birkaç haftalığına oraya çekileceğim. Sizi hazırlıksız yakalayana dek. Sonra dışarı çıkıp sizi teker teker avlayacağım."

Kaptan başıyla onayladı. "Bana buradaki uygarlığınızdan bahset," dedi elini dağ kasabalarına doğru sallayarak.

"Doğayla yaşamayı ve onunla geçinmeyi biliyorlardı. Tamamen insan olarak, hayvanlıktan

kopmak için çabalamadılar. Darwin ortaya çıktığında bizim yaptığımız hata buydu. Onu, Huxley'i ve Freud'u yüzümüzde gülücüklerle bağrımıza bastık. Ve sonra gördük ki Darwin'le dinlerimiz uyuşmuyordu. En azından uyuştuklarını düşünmedik. Aptaldık. Darwin, Huxley ve Freud'u sarsmaya çalıştık. Fazla kıpırdamadılar. Biz de, budalalar gibi, dini alaşağı etmeye kalktık.

"Pek de iyi becerdik. İnancımızı kaybettik ve yaşamın amacını merak ederek etrafta dolanmaya başladık. Eğer sanat, arzuların boş yere dışa vurulmasından başka bir şey değilse, eğer din, sadece kendini kandırmaca ise, neye yarardı yaşamak? İnanç, bize her zaman her şeyin yanıtını vermişti. Ama hepsi de Freud ve Darwin'le birlikte lavabodan akıp gitti. Biz kaybolmuş bir halktık, hâlâ da öyleyiz."

"Ve bu Marslılar da *bulmuş* bir halk, öyle mi?" diye sordu kaptan.

"Evet. Onlar dini ve bilimi, biri diğerini yadsımadan, birbirlerini zenginleştirerek yan yana gidecek şekilde bir araya nasıl getireceklerini biliyorlardı."

"Kusursuz görünüyor."

"Öyleydi. Size Marslıların bunu nasıl başardıklarını göstermek isterdim."

"Adamlarım bekliyorlar."

"Yarım saatliğine gideceğiz. Onlara bunu söyleyin, efendim."

Kaptan tereddüt etti, sonra kalktı ve tepeden aşağı emrini verdi.

Spender onu bütünüyle soğuk, kusursuz mermerden inşa edilmiş bir küçük Mars köyüne götürdü. Orada, güzel hayvanların, beyaz kol ve bacaklı kedimsi şeylerin, sarı kollu güneş sembollerinin kabartma duvar süslemeleri vardı ve boğa benzeri yaratıkların, adamların, kadınların ve de kocaman, ince hatlı köpeklerin heykelleri dikiliydi.

"İşte aradığınız yanıt, Kaptan."

"Anlayamıyorum."

"Marslılar yaşamın gizemini hayvanlar arasında bulmuşlardı. Hayvan yaşamı sorgulamaz. Yaşar. Yaşamasının biricik sebebi *yaşamdır*. Yaşamdan zevk alır ve onda mutluluk bulur. Görüyorsunuz –heykelleri, tekrar ve tekrar hayvan sembolleri."

"Putperestlik gibi görünüyor."

"Tam tersi; bunlar Tanrı sembolleri, yaşamın sembolleri. Mars'ta da insanın fazlaca insan, gereğinden az hayvan olduğu zamanlar olmuş. Ve Marslılar hayatta kalmak için bir tek soruyu sormaktan kaçınmaları gerektiğini kavradılar: *Neden yaşıyoruz?* Yaşam kendisinin yanıtıydı. Yaşam, daha fazla yaşamın türemesi olabildiğince iyi bir yaşamın sürdürülmesidir. Marslılar, "Neden yaşıyoruz ki?" sorusunu savaşın ve umutsuzluğun hüküm sürdüğü, yanıtın olmadığı bir dönemde sorduklarını fark ettiler. Ama uygarlık dinip du-

rulduğunda ve savaşlar sona erdiğinde, soru yeni bir şekilde anlamını yitirdi. Yaşam artık güzeldi ve tartışılmaya ihtiyacı yoktu."

"Öyle görünüyor ki Marslılar oldukça safmış."

"Sadece değdiğinde saf olmak. Her şeyi alçaltmak, her şeyi yok etmeye çabalamaktan vazgeçtiler. Dini, sanat ve bilimi harmanladılar, çünkü temelde bilim asla açıklayamayacağımız bir mucizenin sorgulanmasından başka bir şey değildir, sanat ise bu mucizenin yorumlanmasıdır. Bilimin estetik ve güzel olanı ezmesine izin vermediler. Tüm bunlar basit bir düzey sorunu. Bir dünyalı düşünür ki: 'Şu resimde aslında renk diye bir şey yok, gerçekten. Bir bilim adamı rengin, sadece belli bir maddedeki hücrelerin ışığı yansıtacak şekilde dizilimi olduğunu ispatlayabilir. Bu yüzden renk, aslında görüyor olduğum şeyin gerçek bir parçası değildir.' Bir Marslı, çok daha zekice, şöyle derdi: 'Bu güzel bir resim. İlham sahibi bir adamın elinden ve zihninden çıkmış. Konusunu ve rengini hayattan almış. Bu, güzel bir şey'."

Bir duraklama oldu. Öğlen güneşinde oturan kaptan merakla etrafına, küçük, sessiz, serin kasabaya baktı.

"Burada yaşamayı isterdim," dedi.

"Eğer istiyorsanız yapabilirsiniz."

"*Benden* istediğin bu mu?"

"Adamlarınızdan bir teki bile tüm bunları gerçekten anlayacak mı? Onlar profesyonel kinikler

ve hepsi için çok geç. Neden onlarla geri dönmek istiyorsunuz? Joneslar'la aşık atmak için mi? Tıpkı Smith'inki gibi bir set satın almak için mi? Müziği vücudunuzdaki bezelerde değil de cebinizdeki kitapla dinlemek için mi? Aşağıda, Mars müziğinin kaydedilmiş olduğu küçük bir avlu var, en azından elli bin yıllık. Hâlâ çalıyor. Hayatınızda hiç duyamayacağınız bir müzik. Onu dinleyebilirsiniz. Kitaplar var. Daha şimdiden onları okuma konusunda oldukça ilerledim. Siz de oturup okuyabilirsiniz."

"Hepsi kulağa harika geliyor, Spender."

"Ama kalmayacaksınız."

"Hayır. Yine de teşekkürler."

"Ve benim rahatça yaşamama da kesinlikle göz yummayacaksınız. Hepinizi öldürmem gerekecek."

"İyimsersin."

"Benim uğrunda savaşacak ve yaşayacak bir şeyim var. Bu, beni daha iyi bir katil yapıyor. Artık dinin yerini tutan bir şeye sahibim. Bu, yeni baştan nefes almayı, güneşin içine işlemesine izin vererek yatıp bronzlaşmayı, müziği nasıl dinleyeceğini, bir kitabı nasıl okuyacağını öğrenmek. Sizin uygarlığınızın bana vaat ettiği şey nedir?"

Kaptan ağırlığını diğer ayağına verdi. Başını salladı. "Bunlar olduğu için üzgünüm. Her şey için üzgünüm."

"Ben de. Sanırım sizi artık geri götürmem gerekiyor ki saldırıyı başlatabilesiniz."

"Sanırım öyle."

"Kaptan, sizi öldürmeyeceğim. Her şey bittiğinde, hâlâ yaşıyor olacaksınız."

"Ne?"

"Bu işe başladığımda size zarar gelmemesine karar verdim."

"Şey..."

"Sizi geri kalanlardan ayıracağım. Belki onlar öldüğünde fikrinizi değiştirirsiniz."

"Hayır," dedi kaptan. "Damarlarımda çok fazla Dünyalı kanı var. Senin peşine düşmek zorundayım."

"Burada kalma şansınız olsa bile mi?"

"Gülünç ama evet, buna rağmen. Sebebini bilmiyorum. Hiç kendime sormadım. Evet, geldik işte." Buluştukları yere dönmüşlerdi artık. "Sakince gelecek misin benimle, Spender? Bu sana son teklifim."

"Hayır, teşekkürler." Spender elini uzattı. "Son bir şey daha. Eğer kazanırsanız benim için bir iyilik yapın. En azından elli yıl arkeologlar iyi bir şans elde edinceye kadar, bu gezegenin parça parça edilmesini engellemek için ne yapılabilirse yapın, olur mu?"

"Pekiyi."

"Ve son olarak –eğer işe yararsa, beni bir yaz günü cinnet geçirip bir daha da düzelmeyen delinin teki olarak düşünün. Böylesi sizin için biraz daha kolay olur."

"Bunu tekrar düşüneceğim. Hoşça kal, Spender. İyi şanslar."

Kaptan, sıcak esen rüzgârda geldiği yoldan aşağı yürürken, "Sen farklısın," dedi Spender.

Kaptan toz içindeki adamlarına, sanki kaybolmuş bir şey gibi döndü. Devamlı gözlerini kısıp güneşe bakıyordu ve nefes nefeseydi.

"İçecek bir şeyler var mı?" dedi. Eline serin bir şişenin tutuşturulduğunu hissetti. "Sağol." İçti. Ağzını sildi.

"Tamam," dedi. "Dikkatli olun. İstediğimiz kadar vaktimiz var. Daha fazla kayıp istemiyorum. Onu öldürmeniz gerekiyor. Aşağıya inmeyecek. Eğer yapabilirseniz temiz bir vuruş yapın. Onu çok hırpalamayın. Haydi."

"O lanet beynini uçuracağım," dedi Sam Parkhill.

"Hayır, göğsünden vur," dedi kaptan. Spender'ın güçlü ve açıkça kararlı yüzünü görebiliyordu.

"Kahrolası beyninden," dedi Parkhill.

Kaptan şişeyi sertçe onun eline tutuşturdu.

"Ne dediğimi duydun. Göğsünden vur."

Parkhill kendi kendine bir şeyler söyledi.

"Şimdi," dedi kaptan.

Yine yayıldılar, yürüyor, sonra koşuyor, derken küf kokulu serin mağaraların bulunduğu, esintili yamaçlarda ve taşın üstünde, güneş kokan açıklık yerlerde yine yürüyorlardı.

Kendini gerçekten akıllı hissetmediğin ve akıllı *olmayı* istemediğin zamanlarda, akıllı olmaktan nefret ediyorum, diye düşündü kaptan. Gizlice yaklaşmak, planlar yapmak ve bunlarla böbürlenmekten de. Ben daha kendimin kim olduğundan emin değilken bu doğruyu yaptığım düşüncesinden iğreniyorum. Kimiz biz aslında? Çoğunluk mu? Yanıt bu mu? Çoğunluk daima kutsaldır, değil mi? Daima, daima. Kısacık, önemsiz bir an için bile haksız değildir, öyle mi? On milyon yılda bile bir kez olsun yanılmaz mı? Düşündü: Nedir bu çoğunluk ve kimlerden oluşur? Ne düşünür, nasıl böyle olmuştur, hiç değişir mi ve ben nasıl oldu da bu ahlaksız çoğunluğa dahil oldum? Kendimi rahat hissetmiyorum. Bu klostrofobi mi, kalabalık korkusu mu, yoksa sağduyu mu? Tüm bir dünya kendisini haklı görürken, aslında tek bir adamın haklı olması mümkün mü? Bu konuyu düşünmeyelim. Şimdi yerlerde sürünelim, heyecanlı görünelim ve tetiği çekelim. Oraya ve buraya!

Adamlar koştular, eğildiler, koştular, gölgelerde çömeldiler ve soluyarak dişlerini gösterdiler, çünkü hava seyrekti, koşmak için yaratılmamıştı. Seyrekti ve adamlar gözlerini kısıp sonunda ayağa kalkarak, silahlarını o ince yaz havasında delikler, ses ve ısı dolu delikler açmak üzere kaldırabilmek için, her seferinde hırıltıyla soluyarak ve gözlerinde kara ışıklar görerek, sanki seyrek havayı yiyerek ve daha fazlasını isteyerek, beş dakika kadar oturmak zorunda kalıyorlardı.

Spender olduğu yerde kaldı, sadece ara sıra ateş etti.

"Kahrolasıca beynini yere saçacağım!" diye haykırdı Parkhill, yokuş yukarı koşarken.

Kaptan silahını Sam Parkhill'e doğrulttu. Sonra aşağı indirdi ve korku içinde ona bakakaldı. "Ne yapıyordun?" diye sordu gevşekçe duran eline ve silaha.

Parkhill'i az daha sırtından vuracaktı.

"Tanrım, bana yardım et."

Parkhill'in hâlâ koştuğunu, sonra korunmak için kendini yere attığını gördü.

Spender koşan adamlardan oluşan gevşek bir ağın içine alınıyordu. Tepenin üzerinde, iki kayanın ardında kollarının altında koca ter lekeleriyle, seyrek atmosferden dolayı bitkince sırıtarak uzanmıştı. Kaptan iki kayayı gördü. Kayaların arasında Spender'ın göğsüne doğrudan ulaşılmasına izin veren on santimlik bir yarık vardı.

"Hey, sen!" diye haykırdı Parkhill. "Al şu kurşunu kafana!"

Kaptan Wilder bekledi. Haydi Spender, diye düşündü. Söylediğin gibi saklan. Kaçman için yalnızca birkaç dakikan var. Git ve sonra yine gel. Haydi. Bunu yapacağını söylemiştin. Bulduğunu söylediğin tünellere gir, orada yat ve aylar, yıllar boyu güzel kitaplarını okuyup mabetlerinin havuzlarında banyo yaparak yaşa. Haydi, şimdi be adam, çok geç olmadan.

Spender yerinden kıpırdamadı.

"Nesi var bunun?" diye sordu kaptan kendi kendine.

Kaptan silahını aldı. Koşan, siper alan adamları izledi. Küçük, temiz Mars köyünün öğle güneşinde, keskin hatlarla oyulmuş satranç taşlarına benzeyen kulelerine baktı. Kayaları ve Spender'ın göğsünü ortaya seren yarığı gördü.

Parkhill öfkeyle çığlıklar atarak koşuyordu.

"Hayır, Parkhill," dedi kaptan. "Bunu senin yapmana izin veremem. Başkaları değil. Hayır, hiçbiriniz değil. Yalnızca ben." Silahını doğrulttu ve nişan aldı.

Bunu yaptıktan sonra vicdanım rahat olacak mı? diye düşündü. Bunu yapanın ben olmam doğru mu? Evet doğru. Neyi, ne nedenden dolayı yaptığımı biliyorum ve bu doğru, çünkü doğru kişi olduğumu düşünüyorum. Bununla yaşayabileceğimi umup dua ediyorum.

Başıyla Spender'a işaret etti. "Haydi," diye seslendi ona, başka kimsenin duymadığı yüksek sesli bir fısıltıyla. "Sana kaçman için otuz saniye daha vereceğim. Otuz saniye!"

Bileğindeki saat tik tak etti. Kaptan saatin işleyişini izledi. Adamlar koşuyorlardı. Spender kımıldamadı. Saat uzunca süre, kaptanın kulaklarında gürültüyle tıkladı. "Haydi Spender, haydi, uzaklaş!"

Otuz saniye dolmuştu.

Kaptan silahını nişanladı. Derin bir nefes aldı. "Spender," diye verdi nefesini.

Tetiği çekti.

Bütün görünen, hafifçe ufalanan kayaların güneş ışığında yükselişiydi. Atışın yankıları soldu.

Kaptan ayağa kalktı ve adamlarına seslendi: "Öldü."

Diğerleri buna inanmadılar. Durdukları açı, kayaların arasındaki çatlağı görmelerini engellemişti. Kaptanlarının yalnız başına tepeyi tırmandığını gördüler ve onun ya çılgın, ya da çok cesur olduğunu düşündüler.

Adamlar birkaç dakika sonra peşinden geldiler.

Cesedin etrafına toplandılar ve birisi konuştu, "Göğsünden mi?"

Kaptan önüne baktı. "Göğsünden," dedi. Spender'ın üzerinde yattığı kayaların nasıl renk değiştirdiğini gördü. "Acaba neden bekledi? Acaba neden planladığı gibi kaçmadı? Acaba neden burada kaldı ve kendini öldürttü?"

"Kimbilir?" dedi biri.

Spender öylece yatıyordu, elleri kenetlenmişti, biri silahının, diğeri de güneşte ışıldayan gümüş kitabının etrafında.

Benim yüzümden miydi? diye düşündü kaptan. Ona uymayı reddettiğim için mi? Spender beni öldürmek düşüncesinden nefret mi ediyordu? Ben buradaki diğerlerinden farklı mıyım? Nedeni bu

muydu? Bana güvenebileceğini mi düşündü? Başka ne açıklaması var ki?

Başka açıklaması yoktu. Kaptan suskun bedenin yanına diz çöktü.

Bununla yaşamalıyım, diye düşündü. Onu şimdi yüz üstü bırakamam. Eğer benim içimde kendine benzer bir şey olduğunu düşündüyse ve beni bu yüzden öldüremediyse, o zaman nasıl da bir iş var önümde! İşte bu, evet, işte bu. Spender'ın en baştaki haliyim ben, ama ateş etmeden önce düşünürüm. Ateş etmem, öldürmem. İnsanlarla bir şeyler yaparım. Spender beni öldüremedi, çünkü biraz farklı koşullar altında yine kendisiydim.

Kaptan ensesine vuran güneş ışığını hissetti. Kendi sesini işitti. "Keşke hiç kimseyi vurmadan önce gelip benimle konuşsaydı, bunu bir şekilde halledebilirdik."

"Neyi halledebilirdik?" dedi Parkhill. "*Onun* gibilerle neyi halledebilirdik ki?"

Toprakta, kayalarda ve mavi gökyüzünde sıcaklığın şarkıları vardı. "Sanırım haklısın," dedi kaptan. "Asla hepimiz bir arada olamazdık. Belki Spender ve ben; ama Spender, sen ve diğerleri, hayır, asla. Onun öldüğü daha iyi oldu. Şu mataradan bir yudum içeyim."

Spender için boş lahiti öneren kaptandı. Eski bir Mars mezarlığı bulmuşlardı. Spender'ı balmumu ve on bin yıllık şaraplarla, elleri göğsünde kavuşmuş biçimde gümüş bir tabuta koydular. Ona

ait son gördükleri şey, huzur dolu yüzüydü.

Eski yeraltı mezarlığında bir süre durdular. "Sanırım ara sıra Spender'ı düşünmek sizin için iyi olacak," dedi kaptan.

Mezarlıktan dışarı çıkıp mermer kapıyı kapattılar.

Ertesi öğlen Parkhill ölü şehirlerin birinde kristal pencereleri vurup, kırılgan kulelerin tepelerini uçurarak atış talimi yaptı. Kaptan Wilder Parkhill'i yakaladı ve onun dişlerini dağıttı.

Ağustos 2001: Yerleşimciler

Dünya erkekleri Mars'a geldiler.

Geldiler, çünkü korkanı vardı, korkmayanı vardı, çünkü mutlusu vardı, mutsuzu vardı, çünkü kendini Hacı gibi göreni vardı, görmeyeni vardı. Herkesin kendince bir sebebi vardı. Kötü karılarını, kötü işlerini veya kötü kasabalarını terk ediyorlardı. Bir şeyler bulmaya, bırakmaya ya da elde etmeye, bir şeyleri kazıp çıkarmaya, gömmeye ya da bırakmaya geliyorlardı. Kimi küçük hayallerle geliyordu, kimi büyük hayallerle; kimininse hiç hayali yoktu. Ama birçok kasabada dört renk baskılı posterlerden bir hükümet parmağı uzanıyordu: SİZİN İÇİN GÖKLERDE İŞ IMKÂNI VAR. MARS'A BAKIN! Ve adamlar ayaklarını sürüyerek ileriye çıktılar. İlk başta sadece birkaç kişiydiler, kırk kadar, çünkü çoğu roket daha uzaya doğru ateşlenmeden önce o büyük hastalığı hissediyordu. Bu hastalığın adı Yalnızlıktı, çünkü, memleketiniz önce yumruğunuz kadar küçüldüğü, sonra bir limon boyuna indiği, sonunda bir iğne başı kadar göründüğü ve alevin dümen suyunda kaybolduğunda kendinizi hiç doğmamış gibi hissederdiniz. Hiçbir kasaba yoktu, hiçbir yerde değildiniz, çevreniz boşlukla çevriliydi ve tanıdık hiçbir şey

yoktu. Sadece diğer yabancı adamlar vardı. Ve Illinois, Iowa, Missouri ya da Montana eyaletleri bulut denizlerinde kaybolurken ve daha da kötüsü Amerika Birleşik Devletleri sislerle örtülü bir adaya, koskoca Dünya gezegeni ise fırlatılmış çamurlu bir beyzbol topuna döndüğü zaman yalnızdınız. Uzayın çayırlarında gezinen, bilinmedik bir yolun yolcusuydunuz.

İşte bu yüzden, ilk insanların sayıca az olması doğaldı. Sayı, Mars'a daha önce ayak basmış Dünyalı sayısına oranla hızla arttı. Kalabalık rahatlatıcıydı. Ama ilk Yalnızlar, kendi başlarına ayakta durmak zorundaydılar.

Aralık 2001: Yeşil Sabah

Güneş batınca, patikanın yanında diz çöktü, küçük bir akşam yemeği pişirdi ve lokmasını ağzına götürüp düşünceli bir biçimde çiğnerken, ateşin çıtırtılarını dinledi. Bugün de şafak vaktinde bir sürü düzgün çukurun kazıldığı, içlerine tohum atıldığı ve suyun parlak kanallardan taşındığı diğer otuz günden farklı olmamıştı. Artık ufak tefek bedenine demir gibi ağır bir yorgunluk çökmüştü, uzandı ve göğün bir renkten diğerine geçişini seyretti.

Adı Benjamin Driscoll'du ve otuz bir yaşındaydı. Arzusu Mars'ın bitki örtüsü ve uzun ağaçlarla yemyeşil olmasıydı. Hava üreten, daha fazla hava sağlayan, her geçen mevsim büyüyen, cayır cayır yaz geldiğinde kasabaları serinleten, kış rüzgârlarına set çeken ağaçlarla. Bir ağacın yapabileceği çok şey vardı: renk sağlar, gölge verir, meyve döker, bir çocuğun oyun sahası olur, tırmanıp asılabileceğiniz koca bir evrenin gökyüzüdür, besin ve zevkin mimarisidir; işte buydu ağaç. Ama en çok da buz gibi havayı ciğerler için damıtır, bembeyaz yatağınızda yatarken kibar bir hışırtıyla uyumanız için ninni söyler.

Kara toprağın güneş beklentisiyle kendini top-

layışını dinleyerek yattı, çünkü yağmurlar daha başlamamıştı. Kulağı yerde, ilerideki yılların uzaktan gelen ayak seslerini duyabiliyordu. Bugün ektiği tohumların filizlenerek yeşillendiklerini, göğe tutunduklarını, sonunda Mars bir ikindi ormanı, göz kamaştıran bir meyve bahçesine dönüşünceye dek, dal üstüne dal verdiklerini düşledi.

Sabah erkenden, kıvrımlı tepelerin arasından güneş hafifçe yükselirken kalkacaktı ve dumanı tüten kahvaltısını birkaç dakikada yiyip, ateşi ayağıyla söndürecek ve çantaları sırtında, test ediyor, kazıyor, tohum ekiyor, fidan dikiyor, hafifçe bastırıyor, suluyor, ıslık çalarak yoluna devam ediyor, sıcak bir öğlene doğru aydınlanan berrak göğü izliyor olacaktı.

"Havaya ihtiyacın var," dedi gece ateşine. Ateş, sözlerine cevap veren, soğuk gece boyunca uykulu, sıcak, pembe gözlerle yanı başında uyuyan, al yanaklı, sıcakkanlı bir dosttu. "Hepimizin havaya ihtiyacı var. Buradaki, Mars'taki hava ince. İnsanı hemen yoruyor. Tıpkı And Dağları'nda, ya da Güney Amerika'da, yükseklerde yaşamak gibi. Nefes alırsın, ama hiçbir şey gelmez. Yeterli değildir hava."

Göğüs kafesini yokladı. Otuz günde nasıl da büyümüştü. Daha fazla hava alabilmek için, hepsinin de akciğerlerinin genişlemesi gerekliydi. Ya da daha fazla ağaç dikmeliydiler.

"İşte bu yüzden buradayım," dedi. Ateş çıtırdadı. "Okuldayken elma ağaçları dikerek Amerika'yı

boydan boya kateden Johnny Appleseed'in hikâyesini anlatmışlardı. Eh, ben daha fazlasını yapıyorum. Meşe, karaağaç, akçaağaç, her türlü ağacı dikiyorum; bodur ağaçlar, kavak ve kestane. Sadece yiyecek meyve sağlamak için değil, ciğerler için hava üretiyorum. Gün gelip de bu ağaçlar boy atınca verecekleri havayı bir *düşün!*"

Mars'a gelişini hatırladı. Diğer binlercesi gibi, durgun sabaha gözünü dikmiş ve buraya nasıl uyum sağlarım? Ne yaparım? Benim için bir iş var mı? diye düşünmüştü.

Sonra da bayılmıştı.

Birisi burnuna amonyak koklatmış ve öksürerek kendine gelmişti.

"İyileşeceksin," demişti doktor.

"Ne oldu?"

"Hava oldukça seyrek. Bazıları bunu kaldıramaz. Sanırım Dünya'ya dönmen gerekecek."

"Hayır!" Doğrulmuş ve derhal gözlerinin kardığını, Mars'ın onun etrafında iki kez döndüğünü hissetmişti. Burun delikleri genişlemiş ve ciğerlerini, içlerine o derin hiçliği çekmeleri için zorlamıştı. "İyileşeceğim. Kalmak zorundayım!"

Onu orada, sudan çıkmış balık gibi, korkunç hareketlerle solumaya çalışırken bırakmışlardı. Hava diye düşünmüştü, hava, hava. Beni hava yüzünden geri gönderiyorlar. Ve başını Mars kırlarına, tepelerine bakmak için döndürmüş, onlara odaklanmıştı. İlk fark ettiği şey, hangi yönde ne

kadar uzağa bakarsa baksın, etrafta ağaç, tek bir ağaç bile olmayışıydı. Toprak bir başınaydı, kara özlü bir topraktı, ama üzerinde hiçbir şey, çimen bile yoktu. Hava, diye düşünmüştü, burun deliklerinde ıslık çalan o ince şey. Tepelerin üzerinde, gölgelerinde ve hatta küçük ırmakların yanında bile ne bir ağaç ne de bir tek çimen vardı. Tabii ki! Yanıtı zihninden değil de ciğerlerinden ve boğazından hissetmişti. Ve bu düşünce, ani bir saf oksijen akını gibi, onu ayağa kaldırmıştı. Ağaçlar ve çimenler. Ellerine bakmış ve onları çevirmişti. Ağaç ve çimen ekecekti. Bu, burada kalışını engelleyebilecek olan şeyin kendisine karşı savaşmak onun işi olacaktı. Burada, Mars'a karşı, özel bir bahçıvanlık savaşı olacaktı. İşte yaşlı toprak oradaydı ve bitkileri o kadar yaşlıydılar ki, yok olup gitmişlerdi. Ama ya yeni bitkiler getirdilirse? Dünya ağaçları, koca koca mimozalar, salkımsöğütler, manolyalar ve ihtişamlı okaliptüs. Ya sonra? Eski eğreltiotları, çiçekler, çalılar ve ağaçlar kuruyup öldüğü için, toprağın hangi mineral hazinesinin el değmeden sakladığını bilmek mümkün değildi.

"Bırakın ayağa kalkayım!" diye bağırmıştı. "Koordinatörle görüşmem lazım!"

O ve koordinatör tüm sabahı yetişen, yeşil olan her şey hakkında konuşarak geçirmişlerdi. Düzenli ağaçlandırma başlayıncaya kadar yıllar değilse de ayların geçmesi gerekecekti. Şu ana kadar donmuş yiyecekler dünyadan uçan buz sarkıtları

halinde getiriliyor, halka açık birkaç bahçe suda yaşayan bitkilerle yeşillendiriliyordu.

"Bu arada," dedi koordinatör, "bu görev senindir. Senin için ne tohumu getirebilirsek alacağız, biraz da alet edevat. Roketlerdeki yer şu anda oldukça değerli. Korkarım, bu ilk kasabalar madenci yerleşimleri olduğu için senin ağaç dikmene pek sıcak gözle bakılmayacaktır–"

"Ama bunu yapmama izin vereceksiniz?"

İzin vermişlerdi. Ona sepeti zengin tohumlar ve filizlerle dolup taşan bir motorsiklet sağlamışlardı. Aracını çorak vadiye park etmiş ve yere ayağını basmıştı.

Bunlar otuz gün önce olmuş ve bir kez olsun dönüp de geriye bakmamıştı. Çünkü geriye bakmak üzücü olabilirdi. Hava aşırı derecede kuruydu; tohumlardan birinin henüz filizlenmiş olduğu kuşkuluydu. Belki de dört hafta boyunca eğilip kazması, tüm mücadelesi boşunaydı. Gözlerini sadece önünde tutup, bu geniş, sığ vadide, güneşin altında, yağmurların gelmesini bekleyerek İlk Kasaba'dan uzaklara doğru ilerledi.

Şimdi, battaniyesini omuzlarına çekerken, kuru dağların üzerinde bulutlar toplanıyordu. Mars, zamanın kendisi kadar öngörülemeyen bir yerdi. Güneşte kavrulmuş tepelerin, dondurucu geceye doğru soğuduklarını hissetti. Ve o verimli, mürekkebe benzer toprağı düşündü. Toprak öylesine siyah ve parlaktı ki, neredeyse avucunun

içinde kıpırdıyor, hareket ediyordu. Bu toprak, üzerinde devasa fasulye sırıklarının yetişebileceği ve bağrışan devlerin kemiklerini kıran bir şiddetle yere düşebileceği bir topraktı.

Ateş titreşerek uykulu küllere dönüştü. Hava, sanki bir at arabasının uzaklardan gelen gürültüsüyle titredi; gök gürültüsü. Ani bir su kokusu. Bu gece, diye düşündü ve yağmuru hissedebilmek için elini uzattı. Bu gece.

Alnındaki bir dokunuş üzerine uyandı.

Su, burnundan dudaklarına doğru süzülüyordu. Bir diğer damla gözüne düştü ve görüşünü bulanıklaştırdı. Bir diğeriyse çenesinden sıçradı.

Yağmur.

Saf, nazik ve uysal, yüksek göklerden aşağı çiseledi. Büyülerin, yıldızların ve havanın tadında, içinde biberli bir toz taşıyan, dilinin üzerinde az bulunur derecede hafif bir şeri gibi dans eden özel bir iksirdi bu.

Yağmur.

Doğruldu. Yağmur daha büyük damlalarla yağarken battaniyenin düşmesine ve mavi kot gömleğinin lekelenmesine aldırmadı. Ateş, sanki göze görünmez bir hayvan, öfkeli bir dumana çevirinceye dek ezerek üstünde dans ediyormuş gibi görünüyordu. Yağmur yağdı. Göğün koca kara örtüsü, çatlamış bir sır gibi, toz mavi altı parçaya ayrıldı. Benjamin, elektrikli gösterge tarafından fotoğraflanacak kadar tereddüt eden on milyar yağmur

kristali gördü. Sonra karanlık ve su.

İliklerine kadar ıslanmıştı, ama yüzünü göğe kaldırdı ve kahkahalar atarak suyun göz kapaklarına çarpmasına izin verdi. Ellerini çırptı, kalkarak ufak kampının etrafında turladı, saat sabahın biriydi.

Yağmur kesintisiz iki saat yağdı ve sonra durdu. Yıldızlar göründü. Yeni yıkanmış ve her zamankinden daha berraktılar.

Su geçirmez çantasından çıkardığı kuru elbiseleri giyen Bay Benjamin Driscoll yatıp mutluluk içinde uyudu.

Güneş tepelerin ardından yavaşça doğdu. Sessizce toprağın üzerinde yükseldi ve Bay Driscoll'u yattığı yerde uyandırdı.

Driscoll kalkmadan önce bir süre bekledi. Uzun ve sıcak bir ay boyunca çalışmış ve beklemişti. Ve şimdi ayağa kalktı, sonunda döndü ve yüzünü geldiği yöne çevirdi.

Bu, yeşil bir sabahtı.

Önünde göz alabildiğince göğü kaplayan ağaçlar duruyordu. Bir değil, iki değil, bir düzine değil, ama tohum ve filiz halinde ekmiş olduğu binlerce ağaç. Ve hayır bunlar küçük ağaçlar, fidanlar ya da boy vermiş küçük, narin sürgünler değil, koskoca ağaçlar, dev ağaçlar, on adam boyunda ağaçlar, yeşil, yemyeşil, upuzun, yusyuvarlak ve olgun, metalik yapraklarını ışıldatan ağaçlar, hışırdayan ağaçlar, tepelerin üzerinde dizili limon ağaçları,

ıhlamur ağaçları, kızılağaçlar, mimozalar, meşeler, karaağaçlar, kavaklar, kiraz, akçaağaç, dişbudak, portakal, ökaliptüs ağaçları. O gürültülü patırtılı yağmur tarafından tahrik edilmiş, yabancı ve sihirli toprak tarafından beslenmişlerdi ve o izlerken bile dallanıp budaklanıyor, yeni tomurcuklar veriyorlardı.

"İnanılmaz!" diye haykırdı Bay Benjamin Driscoll.

Ama vadi ve sabah, yemyeşildi.

Ve hava!

Her taraftan, sanki bir akıntı gibi, bir dağ pınarı gibi geldi taze hava. Oksijen fışkırıyordu yeşil ağaçlardan. Oksijenin billur dalgalar halinde yükseklerde parıldadığını görebilirdiniz. Oksijen, taze, saf, yeşil, serin oksijen vadiyi bir nehir deltasına çeviriyordu. Bir an içinde kasabanın kapıları ardına dek açılacak, insanlar bu yeni oksijen mucizesine doğru, koklayarak, ciğer dolusunu içlerine çekerek, onunla yanakları pembeleşerek, burunları donarak, ciğerleri yeniden canlanarak, kalpleri sıçrayarak ve yorgun bedenlerini dansa kaldırarak koşacaklardı.

Bay Benjamin Driscoll derin, yeşil bir nefes dolusu nemli havayı soluyup bayıldı.

O ayılmadan beş bin yeni ağaç daha sarı güneşe doğru uzanmıştı.

Şubat 2002: Çekirgeler

Roketler çıplak çayırları ateşe verdiler, kayaları eritip lava, tahtayı yakıp kömüre, suyu kaynatıp buhara dönüştürdüler. Kum ve silisi, yaklaşan istilayı yansıtan paramparça aynalar gibi saçılmış yeşil cama çevirdiler. Roketler, geceyi döven tokmaklar gibi geldiler, roketler çekirge sürüleri gibi akınlar halinde geldiler ve gül rengi duman çiçekleriyle yere kondular. Roketlerden, bu tuhaf dünyayı gözlerine bildik bir şekle sokmak, vura vura tüm yabancılığı kovmak için, elleri çekiçli adamlar fırladılar, ağızları çivi doluydu ve bu nedenle çivileri hızla çalışan ellerine tükürüp kulübelerinin iskeletini çakarken, ürkütücü yıldızları ortadan kaldırmak için çatılarına tahta kiremitler döşerken, geceye karşı yeşil kepenkler uydururken çelik dişli etoburları andırıyorlardı. Marangozlar işlerini bitirmek için acele ederlerken, çiçek saksılarıyla, perdelik kumaşlarıyla ve tencereleriyle kadınlar gelip, kapının dışında, kepenkli pencerelerin ardında bekleyen Mars'ın sessizliğini bastıracak bir mutfak yaygarası kopardılar.

Altı ay içinde çıplak gezegen üzerinde, cızırdayan neon lambaları ve sarı elektrik ampulleriyle dolu bir düzine kasaba kurulmuştu. Toplam dok-

san bin kişi gelmişti Mars'a ve Dünya'da daha da fazlası bavullarını topluyordu...

Ağustos 2002: Gece Karşılaşması

Mavi dağlara doğru yola çıkmadan önce Tomas Gomez mazot almak için ıssız istasyonda durdu.

"Burada biraz yalnız gibisin, değil mi, Babalık?" dedi Tomas.

Yaşlı adam kamyonetin ön camını sildi. "İdare eder."

"Mars hoşuna gidiyor mu, Babalık?"

"Güzel. Burada her zaman yeni bir şey var. Geçen sene geldiğim zaman hiçbir şey beklememeyi, istememeyi ve hiçbir şeye şaşırmamayı koymuştum kafama. Dünyayı ve her şeyin eskiden nasıl olduğunu unutmamız gerek. Burada nasılız ve her şey ne denli *farklı*, işte buna bakmalıyız. Sırf hava bile beni ölesiye eğlendiriyor burada. *Mars* havası. Gündüzleri cehennem kadar sıcak, geceleri cehennem kadar soğuk. Değişik çiçekler ve değişik yağmurlar çok zevk veriyor bana. Mars'a inzivaya çekilmeye geldim ve bunu, her şeyin farklı olduğu bir yerde yapmak istedim. İnsan ihtiyarlayınca değişiklik arıyor. Gençler bir ihtiyarla konuşmak istemezler, diğer ihtiyarlar da onu canından bezdirirler. Bu nedenle, benim için en iyisinin her şeyin farklı olduğu bir yer ve sadece gözlerimi açmak olduğunu, böylece eğlenebileceğimi düşündüm. Bu

benzin istasyonunu aldım. Eğer işler yoğunlaşırsa, bu kadar işlek olmayan, karnımı doyuracak kadar para kazanabileceğim ve hâlâ buradaki *değişik* şeyleri hissetmeye zamanımın kalacağı bir başka eski otoyol kenarına taşınacağım."

"Doğru düşünüyorsun, Babalık," dedi Tomas. Esmer elleri tembelce direksiyonun üzerindeydi. Kendini iyi hissediyordu. Yeni kolonilerin birinde on gündür aralıksız çalışmıştı, şimdi iki gün izni vardı ve bir partiye gidiyordu.

"Artık hiçbir şey beni şaşırtmıyor," dedi ihtiyar. "Tek yaptığım bakmak. Sadece hissediyorum. Eğer Mars'ı olduğu gibi kabullenemezsen, en iyisi Dünya'ya geri dönmen olur. Burada her şey çılgınca; yer, hava, kanallar, yerliler (daha hiç görmedim, ama duyuyorum ki civardalarmış), saatler. Hatta benim saatim bile bir tuhaf işliyor. Burada *zaman* bile çıldırmış. Bazen tüm lanet gezegende benden başka kimse yokmuş, bir başımaymışım gibi hissediyorum. Buna kalıbımı basarım. Bazen de kendimi sekiz yaşındaymış gibi hissediyorum, gövdem sıkıştırılmış da benden başka her şey kocamanmış gibi. İsa aşkına, burası tam bir ihtiyara göre. Mars beni tetikte ve mutlu tutuyor. Mars nedir, biliyor musun? Yetmiş sene evvel yılbaşında bana aldıkları bir hediye gibi –adına kaleydoskop derlerdi- içinde kristal parçaları, incik boncuk olurdu. Güneş ışığına tutup da içine baktın mı nefesin kesilirdi. Tüm o desenler! Evet, işte Mars

bu. Keyfini çıkar. Onun olduğundan başka bir şey olmasını bekleme. İsa aşkına, Marslılar tarafından yapılmış şu yanı başımızdaki otoyolun on altı yüzyıldan daha yaşlı ve hâlâ iyi durumda olduğunu biliyor muydun? Hepsi bir dolar elli sent, teşekkürler ve iyi geceler."

Tomas, sessizce gülerek eski otoyolda sürdü arabasını.

Karanlıklara ve tepelere doğru giden uzun bir yoldu ve ara sıra yemek çantasına uzanıp bir parça şeker alarak direksiyon salladı. Yolda başka bir araba olmaksızın, ışıksız, sadece altında giden yol. Uğultu, gürleme ve dışarıda Mars, yoğun bir sessizlikte bir saattir devamlı sürüyordu. Mars daima sessizdi, ama bu gece sessizlik daha fazlaydı. Çöller, boş denizler ve yıldızların önüne dikilmiş dağlar yanından geçip gittiler.

Bu gece havada Zaman'ın kokusu vardı. Tomas gülümsedi ve hayal gücünü işe koştu. Bir düşünce vardı. Zaman nasıl kokardı? Toz, saatler ve insanlar gibi. Zaman'ın sesi nasıldır diye merak ederseniz, karanlık bir mağarada akan su, ağlama sesleri, boş tabutların kapağına vuran toprak ve yağmur gibidir bu ses. Daha da ileri gidecek olursak, Zaman neye *benzer*? Zaman, kapkara bir odaya usul usul yağan kara, ya da eski bir sinemadaki sessiz filme veya Yeni Yıl balonları gibi, aşağıya ve hiçliğe doğru düşen yüz milyar surata benzer. İşte böyle kokar, görünür ve ses verirdi Zaman. Ve bu gece

–Tomas bir elini kamyonetin dışında esen rüzgâra uzattı– Zaman'a neredeyse *dokunabilirdiniz*.

Kamyoneti Zaman'ın tepeleri arasından sürdü. Boynu karıncalandı ve ileriye bakarak doğruldu.

Arabayı küçük, ölü bir Mars kasabasına çekip motoru durdurdu. Sessizliğin etrafını sarmasına izin verdi. Nefes almaksızın, ay ışığındaki beyaz yapılara bakarak oturdu. Yüzyıllardır sahipsizlerdi. Mükemmel, kusursuz ve yıkılmış. Evet, ama yine de mükemmel.

Motoru çalıştırdı, tekrar duruncaya dek bir mil kadar ilerledi. Elinde sefertası, gerideki tozlu şehre bakabileceği küçük bir buruna yürüdü. Termosunu açıp kendisine bir fincan kahve doldurdu. Bir gece kuşu uçtu. Tomas kendini çok iyi, çok huzurlu hissediyordu.

Belki beş dakika sonra bir ses duyuldu. Tepelerden uzakta, eski otoyolun kıvrıldığı yerde bir kıpırtı vardı, soluk bir ışık ve ardından bir mırıltı.

Tomas elinde kahve fincanıyla yavaşça döndü.

Ve tepelerden aşağı tuhaf bir şey iniverdi.

Yeşim rengi, böcek gibi bir makineydi. Bir peygamberdevesi serin havada zarifçe koşuyordu. Bedeninde göz kırpan belli belirsiz, sayısız yeşil pırlanta ve çok yüzeyli gözlerinde ışıldayan kırmızı mücevherler vardı. Altı bacağı eski otoyola bastıkça, hafifleyen bir çisenti sesi çıkmaktaydı. Aletin arkasında, erimiş altın gözleriyle bir Marslı,

Tomas'a sanki bir kuyunun içine bakarmışçasına bakıyordu.

Tomas elini kaldırdı ve Merhaba! diye düşündü kendiliğinden, ama dudaklarını kıpırdatmadı, çünkü *bu* bir Marslıydı. Tomas Dünya'nın mavi nehirlerinde yüzmüş, yabancılara yoldaşlık etmiş, yabancı insanlarla yabancı evlerde yemekler yemiş ve her zaman için gülümsemesi onun silahı olmuştu. Silahsızdı. Ve şu anda kalbinde biriken küçük korkuya karşın, şimdi bile silaha ihtiyaç duymuyordu.

Marslı'nın da elleri boştu. Bir an için serin havada bakıştılar.

İlk hareket eden Tomas oldu.

"Merhaba!" diye seslendi.

"Merhaba!" dedi Marslı kendi dilinde.

Birbirlerini anlamadılar.

"Merhaba mı dedin?" diye sordu ikisi de.

"Ne dedin?" dediler birbirlerine farklı dillerde.

Kaşlarını çattılar.

"Kimsin sen?" dedi Tomas İngilizce.

"Burada ne arıyorsun?" diye yabancının dudakları kıpırdadı Marsça.

"Nereye gidiyorsun?" dediler, şaşırmışa benziyorlardı.

"Ben Tomas Gomez."

"Ben Muhe Ca."

İkisi de bir mana veremediler, ama kelimeleri

tekrarlayıp göğüslerine vurdular, o zaman her şey anlaşıldı.

Sonra Marslı güldü. "Bekle!" Tomas başına dokunulduğunu hissetti, ama ona değen bir el olmamıştı. "İşte!" dedi Marslı İngilizce. "Böylesi daha iyi!"

"Dilimi öğrendin, bu kadar çabuk!"

"Bir şey değil!"

Bu yeni sessizlikten tedirgin olmuş bir halde, ikisi de gözlerini Tomas'ın elinde tuttuğu sıcak kahveye diktiler.

"Değişik bir şey mi?" dedi Marslı onu ve kahveyi gözleyip, belki ikisini birden kastederek.

"Sana bir bardak ikram edebilir miyim?"

"Lütfen."

Marslı kayarak aracından indi.

Tomas ikinci bir fincan çıkarttı ve dumanı tüten kahveyi doldurdu. Fincanı uzattı.

Elleri karşılaştı ve –tıpkı sis gibi– birbirinin içinden geçti.

"İsa aşkına!" diye çığlık attı Tomas ve fincanı düşürdü.

"Tanrılar adına!" dedi Marslı kendi dilinde.

"Ne olduğunu gördün mü?" diye fısıldadılar ikisi de.

Ürpermiş ve korkmuşlardı.

Marslı fincana dokunmak için eğildi, ama bunu başaramadı.

"İsa aşkına!" dedi Tomas.

"Gerçekten de." Marslı tekrar tekrar fincanı kavramayı denedi, ama yapamadı. Doğruldu ve bir an için düşündü. Sonra belinden bir bıçak çekti. "Hey! diye bağırdı Tomas. Marslı, "Yanlış anladın, yakala!" dedi ve bıçağı fırlattı. Tomas ellerini birleştirdi. Bıçak, etinin içinden geçip düştü, yere çarptı. Tomas onu yerden almak için eğildi, ama dokunamadı ve titreyerek doğruldu.

Şimdi, gökyüzünün önünde duran Marslı'ya bakıyordu.

"Yıldızlar!" dedi.

"Yıldızlar!" dedi Marslı karşılık olarak Tomas'a.

Marslı'nın vücudunun arkasından görünen yıldızlar beyaz ve nettiler, ve Marslı'nın vücuduna, jelatinimsi bir deniz anasının ince, fosforlu zarlarına işlemiş kıvılcımlar gibi dikilmişlerdi. Marslı'nın göğsünde ve karnında mor gözler, bileklerindeyse mücevherler gibi titreşen yıldızlar görülebiliyordu.

"İçinden arkanı görebiliyorum!" dedi Tomas.

"Ben de seninkinden!" dedi Marslı bir adım gerileyerek.

Tomas kendi bedenini yokladı ve sıcaklığını hissederek rahatladı. Ben gerçeğim, diye düşündü.

Marslı kendi burnuna ve dudaklarına dokundu. "Sağlamım," dedi yarı yüksek bir sesle. "Yaşıyorum."

Tomas yabancıya dik dik baktı. "Eğer *ben* gerçeksem, *sen* ölü olmalısın."

"Hayır, ölü olan sensin!"

"Bir hayalet!"

"Bir hortlak!"

Yıldızların ışıkları, kol ve bacaklarında hançerler, buz sarkıtları ve ateş böcekleri gibi ışıldarken ikisi de birbirlerini işaret ettiler, sonra yine kendi organlarını yoklamaya giriştiler. İkisi de kendini tek parça halinde, ateş basmış, heyecanlı, sersemlemiş, korku içinde buldu. Diğeriyse, ah, işte karşıda durmuş öte dünyaların toplanmış ışığını yansıtan gerçek dışı hayaletimsi bir prizmaydı.

Ben sarhoşum, diye düşündü Tomas. Yarın bu olaydan kimseye bahsetmeyeceğim.

İkisi de orada, o eski otoyolun kıyısında, hareketsiz durdular.

"Sen neredensin?" diye sordu Marslı sonunda.

"Dünya'dan."

"Neresi orası?"

"İşte." Tomas başıyla gökyüzünü işaret etti.

"Ne zaman?"

"Biz ineli bir seneyi geçiyor, hatırlamıyor musun?"

"Hayır."

"Ve birkaçınız dışında hepiniz ölmüştünüz. Soyunuz tükendi, bunu *bilmiyor* musun?"

"Bu doğru değil."

"Evet, ölüsünüz. Cesetleri gördüm. Odalarda, evlerde, ölmüş, kararmış. Binlercesi vardı."

"Bu gülünç. Bizler *canlıyız!*"

"Bayım, istilaya uğradınız, ama sen farkında değilsin. Kaçmış olmalısın."

"Ben kaçmadım. Kaçmamı gerektirecek bir şey yoktu ki. Demek istediğin ne? Şimdi Eniall Dağları yakınındaki kanala, festivale gidiyorum. Geçen gece oradaydım. Şuradaki şehri görmüyor musun?" Marslı eliyle gösterdi.

Tomas baktı ve yıkıntıları gördü. "Ama o şehir binlerce yıldır ölü."

Marslı kahkaha attı. "Ölüymüş. Dün orada geceledim!"

"Ben de geçen hafta ve ondan önceki hafta oradaydım, şimdi de arabayla içinden geçtim, orası bir harabe. Devrilmiş sütunları görmüyor musun?"

"Devrilmiş mi? Onları ay ışığının altında tamamen görüyorum. Sütunlar dimdik ayaktalar."

"Caddeler toza batmış," dedi Tomas.

"Caddeler tertemiz!"

"Oradaki kanallar kupkuru."

"Kanallar lavanta şarabıyla dolup taşıyor!"

"Orası ölü!"

"Orası canlı!" diye karşı çıktı Marslı. Artık daha çok gülüyordu. "Ah, tamamen hatalısın. Şu karnaval ışıklarını görüyor musun? Orada kadınlar kadar narin, güzel tekneler ve tekneler kadar narin, güzel kadınlar var; tenleri kum rengi olan kadınlar, ellerinde ateş çiçekleri olan kadınlar. Onların caddelerde koştuklarını görüyorum, ufa-

cık gözüküyorlar. İşte oraya, festivale gidiyorum. Bütün gece suların üzerinde sandal sefası yapacağız, şarkılar söyleyeceğiz, içeceğiz, sevişeceğiz. Bunu *göremiyor* musun?"

"Bayım, o şehir kurumuş bir kertenkele kadar ölü. Bizlerden kime istersen sor. Bana gelince, bu gece Yeşil Şehir'e gidiyorum; orası Illinois Otoyolu yakınlarında yeni kurduğumuz koloni. Senin kafan karışmış. Yirmi dört milyon santim Oregon kerestesi ve birkaç düzine ton sağlam çelik çivi getirip, görüp görebileceğin en şirin iki köyü kurduk. Bu gece onlardan birini ısıtıyoruz. Dünya'dan bir çift roket karılarımızı ve kız arkadaşlarımızı getiriyor. Ambar dansı ve viski–"

Marslı şimdi çok ciddiydi. "*Şu* tarafta mı dedin?"

"Roketler orada." Tomas Marslı'yı tepenin kenarına götürüp aşağıyı işaret etti, "Görüyor musun?"

"Hayır."

"Kahretsin, *oradalar* işte! Şu uzun, gümüş şeyler."

"Hayır."

Bu sefer gülen Tomas idi. "Sen körsün!"

"Ben gayet iyi görüyorum. Asıl gözü görmeyen sensin."

"Ama yeni *kasabayı* görüyorsun, değil mi?"

"Gelgitten suları çekilmiş bir okyanus dışında hiçbir şey görmüyorum."

"Bayım, bahsettiğin sular buharlaşalı kırk asır oluyor."

"Ah, işte bu kadarı yeter."

"Doğru söylüyorum."

Marslı ciddileşmişti. "Bana tekrar anlat. Şehri sana anlattığım şekilde görmüyor musun? Bembeyaz sütunları, ipince sandalları, festival ışıklarını –ben hepsini *gayet güzel* görüyorum. Dinle! Şarkı söyledikle rini duyabiliyorum. Hiç de uzakta değiller."

Tomas dinledi ve başını salladı. "Hayır."

"Oysa ben," dedi Marslı, "senin anlattıklarını göremiyorum."

Yine üşüyorlardı. Soğuk iliklerine kadar işliyordu.

"Acaba olabilir mi..."

"Ne?"

" 'Gökyüzünden' dedin, değil mi?"

"Dünya'dan."

"Dünya, hiçbir şey ifade etmeyen bir isim," dedi Marslı. "*Ama*... bir saat önce geçerken..." Ensesine dokundu. "Bir şey hissettim..."

"Soğukluk mu?"

"Evet."

"Ya şimdi?"

"Yine o soğuğu duyuyorum. Tuhaf. Işıkta, tepelerde, yollarda bir şey vardı," dedi Marslı. "Yoldaki, ışıktaki yabancılığın farkına vardım ve bir an

için kendimi bu dünyada yaşayan son kişiymişim gibi hissettim..."

"Ben de öyle!" dedi Tomas, eski bir can dostuna sırrını açıyormuş, sohbet ettikçe ısınıyormuş gibiydi.

Marslı gözlerini yumdu ve yine açtı. "Bunun tek bir anlamı olabilir. Bu Zaman'la ilgili bir şey. Evet. Sen Geçmiş'ten gelen bir hayalsin."

"Hayır, Geçmiş'ten olan sensin," dedi Dünyalı düşünmek için biraz durakladıktan sonra.

"Kendinden öylesine *eminsin* ki. Kimin geçmişten, kimin gelecekten olduğunu nasıl kanıtlayabilirsin? Hangi yıldayız?"

"İki bin bir!"

"Bunun *benim* için anlamı nedir?"

Tomas bir an düşündü ve omuz silkti. "Hiçbir şey."

"Bu tıpkı benim sana, yılın 4462853 S.E.C. olduğunu söylemem gibi. Bu hiçbir şey ve hiçbir şeyden fazlası! Nerede o bize yıldızların durumunu gösterecek olan saat?"

"Ama yıkıntılar bunu kanıtlıyor! Onlar benim Gelecek olduğumun, yaşadığımın ve *senin* ölü olduğunun kanıtı!"

"İçimdeki her şey bunu inkâr ediyor. Kalbim çarpıyor, karnım acıkıyor, ağzım kuruyor. Hayır, hayır, ikimiz de ne ölüyüz, ne de canlı. Her şeyden daha canlıyız. Sanki ikisinin arasında kalmış gibiyiz. Biz, sadece gece karşılaşan iki yabancıyız,

o kadar. Gece karşılaşan iki yabancı. Yıkıntılar mı demiştin?"

"Evet. Korktun mu?"

"Kim geleceği görmek ister ve kim *görebilmiş* ki? Bir insan geçmişle yüzleşebilir, ama düşün *–yıkılmış* sütunlar dedin, değil mi? Ve boş bir deniz, kurumuş kanallar, ölmüş bakireler, solmuş çiçekler." Marslı sessizdi, sonra ileriye dikti gözlerini. "Ama hepsi de *oradalar*. Ben onları *görüyorum*, bu benim için yeterli değil mi? Sen *ne* dersen de, onlar beni bekliyorlar."

Ve uzaklarda, Tomas'ı da roketler, kasaba ve Dünyalı kadınlar bekliyordu. "Asla anlaşamayız," dedi.

"Anlaşmamakta anlaşalım," dedi Marslı. "Eğer ikimiz de canlıysak, kimin geçmişte, kimin gelecekte olduğu ne fark eder? Çünkü yarın, ya da on bin yıl sonra ne olacaksa olacak. Bu çökmüş ve yıkılmış tapınakların, senin kendi uygarlığının yüz asır sonraki tapınakları olmadığını nereden bileceksin? Bilmiyorsun. Öyleyse sorma. Ama gece çok kısa. İşte, kuşlar ve festival ateşleri havada."

Tomas elini uzattı. Marslı da onu taklit etti.

Elleri dokunmadı, birbirlerinin içinde eridi.

"Yine karşılaşacak mıyız?"

"Kimbilir? Belki bir başka gece."

"Seninle o festivale gitmeyi isterdim."

"Ben de yeni kasabanıza gelebilmeyi, şu bah-

settiğin gemiyi, insanları görmeyi ve olan biteni dinlemeyi isterdim."

"Güle güle," dedi Tomas.

"İyi geceler."

Marslı yeşil metal taşıtını sessizce tepelere doğru sürdü. Dünyalı da kamyonetini döndürdü ve sessizce zıt yönde ilerledi.

"Ulu Tanrım, ne rüyaydı," diye içini çekti Tomas, elleri direksiyonda, aklı roketler, kadınlar, taze viski, Virginia dansları ve partideydi.

Ne kadar da tuhaf bir hayaldi, diye düşündü Marslı. Yol alırken festivali, kanalları, sandalları, altın gözlü kadınları ve şarkıları düşünüyordu.

Gece karanlıktı. Aylar batmıştı. Artık üzerinde hiçbir sesin, hiçbir arabanın hiçbir kimsenin, hiçbir şeyin olmadığı boş otoyolda yıldız ışıkları göz kırptılar. Ve soğuk, karanlık gecenin geri kalanı boyunca da öylece kaldılar.

Ekim 2002: Sahil

Uzak bir sahildi Mars ve insanlar dalgalar halinde ona vurdular. Her dalga farklı ve her dalga bir öncekinden daha kuvvetliydi. İlk dalgayla birlikte boşluğa, soğuğa ve yalnızlığa alışkın insanlar geldiler. Vücutlarında bir dirhem yağ olmayan, senelerin yıprattığı yüzleri, çivi başı gibi gözleri, eskimiş eldivenleri andıran o her şeye dokunmaya hazır elleriyle, kır kurtları ve sığır çobanları. Mars onlara hiçbir şey yapamazdı, çünkü Mars arazisi kadar uçsuz bucaksız bozkırlarda ve ovalarda hayata gözlerini açmışlardı. Geldiler ve her şeyi biraz daha az boş hale getirdiler, böylelikle diğerleri izleyebilecek cesareti bulabileceklerdi. Boş pencerelere camları, camların ardına da ışıkları koydular.

İlk gelen erkeklerdi bunlar.

Herkes ilk kadınların kim olacaklarını biliyordu.

İkinci gelen erkeklerin, farklı aksanlar ve farklı düşünceleriyle diğer ülkelerden gelmiş olması gerekirdi. Oysa ki roketler Amerikan ve içindeki yolcular da Amerikalıydı, ve Avrupa, Asya, Güney Amerika, Avustralya ve Adalar, büyük havai fişeklerin kendilerini geride bırakıp gidişini izlerken bu durum değişmedi. Dünyanın geri kalanı ya sa-

vaşa ya da savaş düşüncelerine gömülmüştü.

Bu yüzden, ikinci gelenler de Amerikalılardı. İnsanların balık istifi yaşadığı ucuz apartmanlardan ve metro istasyonlarından çıkmışlar ve yıllar yılı New York'un tüpleri, konserveleri ve kutuları içinde ezilmiş olan bu insanlar, rüzgârda çalıların yuvarlandığı eyaletlerden gelen, dinginlikleriyle huzur vermeyi bilen sessiz adamların yanında rahatlığı ve dinlenceyi bulmuşlardı.

Ve ikinci gelenlerin arasında, gözlerindeki ifadeye bakılacak olursa, sanki Tanrı yolundaymış gibi görünenler de vardı...

Kasım 2002: Ateş Balonları

Ateş, yaz gecesinde çimenlerin üzerinde parladı. Amcaların ve teyzelerin parıldayan yüzlerini görüyordunuz. Verandadaki kuzenlerin ışıldayan kahverengi gözlerinde roketler yükseldiler ve soğuk, kömürleşmiş çubuklar uzaklardaki kuru çayırlara gümleyerek iniverdiler.

Muhterem Peder Joseph Daniel Peregrine gözlerini araladı. Ne rüyaydı ama: o ve kuzenlerinin, büyükbabalarının Ohio'daki eski evinde uzun yıllar önce fişeklerle oynadıkları oyunlar!

Yattığı yerden, kilisenin ve diğer rahiplerin kaldıkları odaların derin yankılarını dinledi. *Crucifix* adlı roketin uçuşunun öncesinde, acaba onlar da 4 Temmuz şenliklerinin anılarıyla mı yatmışlardı? Evet. Bu, tıpkı, o ilk sarsıntıyı bekleyip, avuçlarınız gürültülü mucizelerle dolu olarak çiy kaplı kaldırımlara fırladığınız, solukları kesen bağımsızlık günü şafaklarına benziyordu. İşte, Piskoposluk Rahipleri, bir nefeslik şafakta, arkalarında tütsü buharları bırakarak uzayın kadife katedrali boyunca Mars'a fırıldak gibi fırlatılmadan önce buradaydılar.

"Aslında gitmeli miyiz?" diye fısıldadı Peder Peregrine. "Kendi günahlarımızı Dünya'da hallet-

memiz gerekmez mi? Buradaki kendi yaşantılarımızdan kaçmıyor muyuz?"

Doğruldu. Çilek, süt ve bifteğin zengin görünümüne sahip tombul gövdesi ağır ağır hareketlendi.

"Yoksa tembellik mi?" diye merak etti. "Bu yolculuktan korkuyor muyum?"

İğne gibi batan duşa girdi.

"Ama seni Mars'a götüreceğim, bedenim." Kendi kendine konuştu. "Eski günahları burada bırakıp Mars'a yeni günahlar bulmaya mı gidiyoruz?" Bu neredeyse hoş bir düşünceydi. Kimsenin hayal bile edemediği günahlar. Ah, pederin kendi yazdığı bir de kitap vardı: *Başka Dünyalarda Günah Sorunu*. Bu kitap, onun rahip kardeşleri arasında nedense ciddi bulunmamış ve göz ardı edilmişti.

Ama geçen gece, son bir puro içerlerken, o ve Peder Stone bu konuda konuşmuşlardı.

"Mars üzerinde günah, erdem kılığında görünebilir. Orada kendimizi sonradan günah olduğu ortaya çıkabilecek o erdemli davranışlardan korumalıyız!" demişti Peder Peregrine sevinçle. "Ne kadar heyecan verici! Asırlardır misyonerlik görevine bu kadar büyük bir macera eşlik etmemişti."

"Günahı gördüğümde tanırım," demişti Peder Stone lafını esirgemeden, "Mars'ta olsa *bile*."

"Ah, biz rahipler turnusol kâğıdı gibi olmakla övünürüz, günahı görünce rengimiz değişir," diye karşılık verdi Peder Peregrine, "ama ya Mars'ın

kimyası değişikse ve *hiç* renk vermezsek! Ya Mars'ta yeni duyular varsa, farkına varılamayacak günahın varlığını kabullenmelisin."

"Eğer önceden tasarlanmış bir kötü niyet yoksa, bunun için ne günah, ne de ceza vardır –Tanrı bize bu konuda güvence vermiştir," diye Peder Stone yanıtladı.

"Dünya üzerinde, evet. Peki ya Mars'ta günah, kötülüğünü insanın bilinçaltına telepatik olarak sokup, ortada kötü bir niyet gözükmeden bilincini serbest bırakıyorsa, *o zaman* ne olacak?"

"Yeni günahlar nasıl mümkün *olabilir?*"

Peder Peregrine yavaşça öne eğildi. "Âdem *kendi başına* günah işlemedi. Havva'yı ekle, baştan çıkarmayı eklemiş olursun. İkinci bir adam daha ekle, zinayı olası kılarsın. Cinsellik ve insanla birlikte günahı da eklersin. Eğer insan zararsız olsaydı, elleriyle boğamazdı. Bu türden bir günah olmazdı. İnsana kolları ekleyince, yeni şiddet olasılıklarını da eklersin. Amipler günah işleyemezler, çünkü bölünerek çoğalırlar. Birbirlerini öldürmezler, başkasının karısına göz dikmezler. Amiplere de cinsiyeti ekle, kollar ve bacaklar ekle, cinayet ve zinayla karşılaşırsın. Bir uzuv, ya da kişi ekleyip çıkarmakla, olası kötülükleri de ekler ya da çıkarırsın. Mars üzerinde ya bizim aklımıza sığmayan beş yeni duyu, organlar ve göze görünmeyen uzuvlar varsa –o zaman beş de yeni *günah* olmaz mı?"

Peder Stone'un nefesi kesilmişti. "Böyle şeylerden *hoşlanıyorsun* galiba!"

"Zihnimi canlı tutuyorum Peder. Sadece canlı, hepsi bu."

"Zihnin hokkabaz gibi devamlı bir şeylerle oynuyor, değil mi? –aynalar, meşaleler, tabaklar."

"Evet. Çünkü kimi zaman kilise, perdelerin kalktığı ve beyaz, çinko oksit, pudra beyazı insan heykellerin soyut güzelliği temsil etmek için durduğu şu yapmacık sirk tablolarını andırıyor. Fazlasıyla harika. Ama umarım benim o heykeller arasında koşuşturacağım bir boşluk olacaktır. Öyle değil mi, Peder Stone?"

Peder Stone uzaklaşmıştı. "Bana kalırsa yatsak iyi olur. Birkaç saat sonra senin şu *yeni* günahlarını görmek için uçuyor olacağız, Peder Peregrine."

Roket ateşlenmeye hazır bekliyordu.

Pederler ibadetlerini yerine getirip, sabah ayazında kasaba boyunca, kırağı kaplı sahada yürüdüler, New York'tan, Chicago'dan, Los Angeles'dan gelme bir sürü iyi rahip –Kilise, en iyi adamlarını gönderiyordu– yürürken, Peder Peregrine Piskopos'un sözlerini anımsadı.

"Peder Peregrine, misyonerlerin başında sen bulunacaksın. Peder Stone da yanında olacak. Seni bu göreve seçme nedenlerimi acınacak derecede çapraşık buluyorum Peder, ama gezegenlerdeki günah konusunda yazdıkların okunmadı sanma. Sen, esnek bir adamsın. Mars ise bizim

binlerce yıldır ihmal ettiğimiz, temizlenmemiş bir dolap. Günah, orada ıvır zıvır, çer çöp gibi birikmiş. Mars, Dünya'dan iki kat daha yaşlı ve iki kat fazla Cumartesi geceleri, alkol banyoları ve tıpkı beyaz foklar gibi çıplak olan kadınlara atılan bakışlar görmüş. O dolabın kapısını açtığımızda, içindekiler üzerimize yığılacak. Zihni hızla bir kenara sıçrayabilecek kadar esnek olan bir adama ihtiyacımız var. Azıcık dogmatik olan birisi dökülenlerin altında kalır. Senin esnek davranacağını hissediyorum. Peder, bu görev senindir."

Piskopos ve rahipler diz çöktüler.

Rahipler kutsandılar ve rokete bir miktar kutsal su serpildi. Piskopos ayağa kalkarak onlara seslendi:

"Marslıları O'nun Gerçeği'ni kabul etmeye hazırlamak için Tanrı yolunda gideceğinizi biliyorum. Hepinize *düşünce dolu* bir yolculuk dilerim."

Cüppeleri hışırdayan yirmi adam, tek sıra halinde Piskopos'un önünden geçtiler, arındırılmış rokete binmeden önce ellerini onun nazik ellerine teslim ettiler.

"Merak ediyorum," dedi Peder Peregrine son anda, "ya Mars cehennemse? Kükürt ve alevlere boğulmak için sadece bizim gelmemizi bekliyorsa?"

"Tanrım, yanımızda ol," dedi Peder Stone.

Roket hareket etti.

•••

Uzay boşluğundan çıkmak, şimdiye dek gördükleri en güzel katedralden çıkmak gibiydi. Mars'a ayak basmak, kilisede *gerçek* Tanrı aşkını tanıdıktan beş dakika sonra, sokaktaki sıradan bir kaldırıma ayak basmak gibiydi.

Rahipler dumanları tüten roketten büyük bir dikkatle dışarı çıktılar ve, Peder şükran duası yaparken, Mars kumları üzerinde diz çöktüler.

"Tanrım, senin mekânlarında yaptığımız bu yolculuk için sana şükürler olsun. Ve, Tanrım, yeni bir yere geldik, bu yüzden yeni gözlerimiz olmalı. Yeni sesler duyacağız, bu yüzden yeni kulaklara ihtiyacımız var. Ve yeni günahlar göreceğiz, bu yüzden senden bizlere daha iyi, daha sağlam ve daha saf yürekler bahşetmeni diliyoruz. Amen."

Ayağa kalktılar.

İşte Mars, rahiplerin sualtı biyologları kılığında ayaklarını sürüye sürüye dolaşıp hayat aradıkları bir deniz dibi gibi uzanıyordu karşılarında. İşte gizli günahın kol gezdiği yer burasıydı. Ah, dengelerini nasıl da dikkatli korumalılardı, gri tüyler gibi, bu yeni öğe'de, yürümenin *kendisinin* bile bir günah olabileceğinden korkuyorlardı; ya da nefes almanın, hatta sadece oruç tutmanın bile!

Ve işte İlk Kasaba'nın belediye başkanı onları karşılamaya gelmiş, elini uzatmıştı. "Sizin için ne yapabilirim, Peder Peregrine?"

"Marslılar'la ilgili bilgi istiyoruz. Eğer onlar hakkında bir şeyler bilirsek kiliselerimizi uygun şekilde planlayabiliriz. Boyları üç metre mi? O

zaman kapıları yüksek yaparız. Tenleri mavi, kırmızı, ya da yeşil mi? Bunu bilmeliyiz ki, vitraylı pencerelerde uygun renkte figürler kullanalım. Ağırlar mı? Ona göre sıraları sağlam yapalım."

"Peder," dedi başkan, "bana sorarsanız Marslılar konusunda kaygılanmanıza gerek yok. Mars'ta iki ırk var. Bunlardan biri neredeyse ortadan kalktı, kalan birkaç tanesi saklanıyor. İkinci ırka gelince, şey, pek insana benzemiyorlar."

"Ya?" Peder Peregrine'in kalbi hızlandı.

"Onlar şu tepelerde yaşayan yuvarlak ışık küreleri, Peder. İnsan mı, hayvan mı bilen yok. Ama duyduğuma göre zekice davranıyorlarmış." Belediye başkanı omzunu silkti. "Tabii ki insan değiller, o yüzden önemseyeceğinizi sanmıyorum–"

"Tam tersine," diye atıldı Peder Peregrine çabucak. "Zekiler mi dediniz?"

"Bir söylenti var. Madencinin biri şu tepelerde ayağını kırmış ve orada ölecekmiş. Mavi ışık küreleri ona gelmiş. Uyandığında, otoyolun birinde yatıyormuş ve oraya nasıl geldiğini bilmiyormuş."

"Sarhoştur," dedi Peder Stone.

"Hikâye bu," dedi belediye başkanı. "Peder Peregrine, Marslıların çoğu öldü, geriye şu mavi küreler kaldığına göre, açıkça söyleyeyim ki, İlk Şehir'le ilgilenseniz iyi edersiniz. Mars açılıyor. Dünya'nın eski günlerinde Batı'da ve Alaska'da olduğu gibi, burası bir sınır. İnsanlar akın akın geliyorlar. İlk Kasaba'da kurtarılmaya muhtaç binler-

ce zenci İrlandalı tamirci, madenci ve gündelikçi işçi var, çünkü sınırda çok sayıda günahkâr kadın onlarla birlikte gelmiş ve fazlaca on asırlık Mars şarabı–"

Peder Peregrine gözlerini yumuşak mavi tepelere dikmişti.

Peder Stone genzini temizledi. "Ee, Peder?"

Peder Peregrine duymamıştı onu. "Mavi *ateşten* küreler, ha?"

"Evet, Peder."

"Ya," diye içini çekti Peder Peregrine.

"Mavi balonlar." Peder Stone başını salladı. "Bir sirk burası!"

Peregrine nabzının hızla attığını hissetti. Küçük sınır kasabasına baktı, çiğ, yeni gelmiş günahı gördü. Tepelere baktı, eskinin en eskisi yine de kendisi için yeni olan günahı gördü.

"Başkan, sizin şu zenci İrlandalı işçileriniz cehennem ateşinde bir gün daha yansa olur mu?"

"Onları sizin için çevirir, üzerlerine sos dökerim, Peder."

Peder Peregrine başıyla tepeleri işaret etti. "O zaman, işte gideceğimiz yer orası," dedi.

Kalabalıktan bir homurtu yükseldi.

"Kasabaya gitmek," diye açıkladı Peder Peregrine, "çok kolay olurdu. Eğer Efendimiz burada yürüseydi ve insanlar ona 'İşte bu herkesin yürüdüğü yol,' deselerdi, O şöyle cevap verirdi, 'Bana çalıları gösterin. Kendime bir yol *açacağım*.' "

"Ama–"

"Peder Stone, eğer günahkârların yanından elimizi bile uzatmadan geçersek, sırtımıza nasıl bir yük biner, bir düşün."

"Ama bunlar ateşten küreler!"

"İlk yaratıldığımızda, insanın da diğer hayvanlara gülünç gözüktüğünü düşünüyorum. Yine de tüm sadeliğine karşın, ruhu vardır. Aksini kanıtlayıncaya kadar, bu ateşten kürelerin de ruhları olduğunu farz edelim."

"Pekâlâ," diye kabul etti belediye başkanı, "ama kasabaya geri döneceksiniz."

"Göreceğiz. Önce bir kahvaltı. Sonra sen ve ben, Peder Stone, yalnız başımıza tepelere yürüyeceğiz. Bu ateşli Marslıları makinelerle, ya da kalabalıklarla korkutmak istemiyorum. Kahvaltımızı edelim mi?"

Rahipler sessizlik içinde yemeklerini yediler.

Akşam vakti, Peder Peregrine ve Peder Stone, tepelerde oldukça yukarılara tırmanmışlardı. Durdular ve bir süre için rahatlayıp, bekleyişin tadını çıkarmak için bir kayaya oturdular. Marslılar daha ortalıkta gözükmemişlerdi ve ikisi de belli belirsiz bir hayal kırıklığı hissediyorlardı.

"Acaba–" dedi Peder Peregrine yüzünü silerek, "onlara 'Merhaba!' diye bağırsak, cevap verirler mi?"

"Peder Peregrine, sen hiç ciddi olmayacak mısın?"

"Yüce Tanrı ciddi oluncaya kadar, hayır. Ah,

öyle korkunç sarsılmış gibi görünme lütfen. Tanrı ciddi değildir. Aslında O'nun sevgiden başka ne olduğunu anlamak da biraz güçtür. Sevginin de mizahla ilgisi vardır, değil mi? Çünkü katlanamadığın birisini sevemezsin, değil mi? Ve birisine gülmedikten sonra da ona devamlı katlanamazsın. Doğru değil mi? Biz de kesinlikle bir şeker kâsesinin içinde yuvarlanan küçük, gülünç hayvancıklarız ve Tanrı, her şeyden çok onu güldürdüğümüz için bizi seviyor olmalı."

"Tanrı'nın esprili olduğunu hiç düşünmemiştim."

"Platypus'un,* devenin, devekuşunun ve insanın Yaratıcısından mı bahsediyorsun? Haydi ama, yapma!" diye kahkahayı bastı Peregrine.

Ama tam o anda, alacakaranlıkta tepelerin arasından, yollarını aydınlatmak için konmuş bir sıra mavi lamba gibi, Marslılar geliverdi.

Onları ilk gören Peder Stone'du. "Bak!"

Peder Peregrine döndü ve kahkahası dudaklarında dondu.

Mavi ateşten küreler, göz kırpan yıldızların arasında asılı durmuş, uzaktan titreşiyorlardı.

"Canavarlar!" Peder Stone yerinden sıçradı.

Ama Peder Peregrine onu yakaladı. "Bekle!"

"Kasabaya gitmeliydik!"

"Hayır, dinle, bak!" diye rica etti Peregrine.

"Korkuyorum!"

* Avustralya'da yaşayan memeli bir hayvan. -*çn*

"Korkma. Bu Tanrı'nın işi!"

"Şeytan'ın işi!"

"Hayır, şimdi, sakin ol!" Peder Peregrine onu yatıştırdı ve ateşli küreler yaklaşırken yukarı doğru kaldırdıkları yüzlerine vuran masmavi ışığın önünde, diz çöktüler.

Yine Bağımsızlık Bayramı gecesi, diye düşündü Peregrine titreyerek. Kendini 4 Temmuz gecelerindeki bir çocuk gibi hissediyordu, gök parçalara ayrılıyor, toz gibi yayılan yıldızlara ve yanan seslere dönüşüyor, patlamalar evin pencerelerini binlerce buzlu göletin üzerindeki ince buz gibi şıngırdatıyordu. Teyzeler, amcalar, kuzenler, göksel bir doktora, "Aaa" dermişçesine ağızlarını açmış bağırıyorlardı. Yaz gecesinin renkleri. Ve hoşgörülü bir büyükbabanın yaktığı, o kocaman, nazik elleriyle sürekli kıldığı Ateş Balonları. Ah, o güzel Ateş Balonları'nın anıları, hafifçe aydınlanmış, ısıyla dalgalanan incecik dokularıyla böcek kanatları gibi, kutularda katlanmış eşek arıları gibi yatan ve sonra, o öfke ve başkaldırı gününün sonunda kutularından çıkıp, zarifçe katlarını açan, mavi, kırmızı, beyaz, yurtsever Ateş Balonları! Büyükbaba küçük mumu yakıp da sıcak havanın üfürerek elindeki hafifçe tombul, ışık saçan, ellerinden bırakmakta gönülsüz oldukları, bir kez bırakılınca insanın hayatından bir yılı, bir 4 Temmuz'u, Güzellik'in bir parçasını götüren, parıltılı bir hayal olan balonu şekillendirmesine izin verirken,

Peregrine, çoktan ölmüş ve küfle örtülmüş sevgili akrabalarının solgun yüzlerini görürdü. Ve Ateş Balonları yukarı, yaz gecesi takımyıldızlarının arasından daha da yükseklere sürüklenirken, evlerin sundurmalarından kırmızı-beyaz-mavi gözler tek kelime etmeksizin onları takip ederlerdi. Ateş Balonları Illinois eyaletinin derinliklerine doğru uzaklaşır, gece nehirlerinin ve uyuyan konakların üzerinden küçülerek, sonsuza dek giderlerdi...

Peder Peregrine, gözlerine doluşan yaşları hissetti. Marslılar üzerindeydi. Bir değil, fakat fısıldaşan bin Ateş Balonu gibi havada duruyorlardı. Çoktan göçmüş, sevgili büyükbabasını yanı başında, gökteki Güzellik'e bakarken bulacakmış gibiydi.

Ama yanında duran Peder Stone idi.

"Gidelim buradan Peder, lütfen!"

"Onlarla konuşmalıyım." Peder Peregrine ne diyeceğini bilmeden ileriye atıldı, çünkü şu ana kadar geçmişte kalan o Ateş Balonları'na ne söylediyse, bunu zihninden söylemişti: *güzelsiniz, çok güzelsiniz* ve bu, şu anda yeterli değildi. Tek yapabildiği ağırlaşmış kollarını kaldırıp, büyülü Ateş Balonları'nın ardından hep yapmak istediği gibi seslenmek oldu: "Merhaba!"

Ama ateşli küreler, sadece karanlık bir aynadaki görüntüler gibi yanmaya devam ettiler. Hareketsiz, gaz gibi, doğaüstü ve ölümsüz görünüyorlardı.

"Tanrı'yla beraber geldik," dedi Peder Peregrine göğe doğru.

"Aptal, aptal, aptal." Peder Stone elinin tersini ısırıp duruyordu. "Tanrı aşkına, Peder Peregrine, dur!"

Ama fosforlu küreler tepelere doğru uçtu. Bir anda kaybolmuşlardı.

Peder Peregrine yine bağırdı ve son çığlığının yankısı, üstlerindeki tepeyi salladı. Arkasını dönünce, bir çığın toz kaldırdığını, durakladığını ve derken yuvarlanan taşların gümbürtüsüyle dağdan üzerlerine indiğini gördü.

"Yaptığını gördün mü!" diye bağırdı Peder Stone.

Peder Peregrine neredeyse büyülenmişti, sonra dehşete kapıldı. Taşlar onları ezip harabeye çevirmeden önce sadece birkaç metre koşabileceklerinin bilincinde, arkasına döndü. Ah, *Tanrım*! diye fısıldayacak vakti bulabildi ve kayalar iniverdi!

"Peder!"

Kabuğundan ayrılan buğday tanesi gibi birbirlerinden ayrılmışlardı. Kürelerin mavi parıltısı, soğuk yıldızların kayışı, bir kükreyiş ve bir anda elli altmış metre uzakta bir çıkıntının üzerinden, bedenlerinin tonlarca kayanın altına gömüleceği noktayı izliyorlardı.

Mavi ışık buharlaşmıştı.

İki rahip birbirlerine sarıldılar. "Ne oldu?"

"Mavi ateşler bizi taşıdılar!"

"Hayır, biz *koştuk!*"

"Hayır, bizi küreler kurtardı."

"Bunu yapamazlar!"

"*Yaptılar.*"

Gök boştu. Sanki koca bir çan henüz susmuş gibiydi. Yankıları hâlâ dişlerinde ve iliklerinde hissediyorlardı.

"Gidelim buradan. Bizi öldürtecektin."

"Uzun yıllar var ki, ölümden korkmadım, Peder Stone."

"Hiçbir şeyi ispatlayamadık. Bu mavi ışıklar daha ilk bağırışta kaçıp gittiler. Yararsız bu."

"Hayır." Peder Peregrine'in inatçı bir hayranlıkla rengi değişmişti. "Bir şekilde bizi kurtardılar. Bu onların ruhu olduğunu kanıtlar."

"Bu sadece onların bizi *kurtarabileceğini* kanıtlar. Her şey karmakarışıktı. Kendimiz de kaçmış olabiliriz."

"Onlar hayvan değil, Peder Stone. Hayvanlar hayat kurtarmazlar, özellikle yabancılarınkini. Burada acıma ve sevecenlik var. Belki yarın daha fazlasını da kanıtlayabiliriz."

"Neyi kanıtlayacağız? Nasıl?" Peder Stone artık haddinden fazla yorulmuştu. Zihnine ve bedenine yöneltilen büyük saldırının etkisi, kaskatı yüzünden okunuyordu. "Onları helikopterle izleyip İncil'den bölümler ve ayetler mi okuyacağız? Onlar insan değil. Bizim gibi gözleri, kulakları ya da bedenleri yok."

"Ama onlarla ilgili bir şey hissediyorum," diye yanıtladı Peder Peregrine. "Büyük bir açıklamanın

yakın olduğunu biliyorum. Bizi kurtardılar. *Düşünüyorlar*. Yaşamamıza izin vermek ya da ölmemize göz yummak gibi iki seçenekleri vardı. Bu, özgür iradenin kanıtıdır!"

Peder Stone ateş yakmaya girişmişti. Elindeki ince dallara bakıyor, gri dumana doğru öksürüyordu. "Yavru kazlar için bir rahibe okulu, kutsal domuzlar için bir manastır açacağım, bir de mikroskopta terliksi hayvanların ibadet edip, iplikleriyle tesbih çekebilmeleri için minyatür bir mihrap inşa edeceğim."

"Yapma, Peder Stone."

"Kusura bakma." Peder Stone kızarmış bir suratla ateşe doğru gözlerini kırpıştırdı. "Ama bu, seni çiğneyip yutmadan önce bir timsahı kutsamak gibi bir şey. Bütün misyonu tehlikeye atıyorsun. Bizim bulunmamız gereken yer Birinci Kasaba, erkeklerin boğazından alkolü temizleyip, ellerine parfüm sıkmalıyız!"

"İnsan olmayanın içindeki insanı göremez misin?"

"İnsanın içindeki insan olmayanı görmeyi yeğlerim."

"Peki ya bu şeylerin günah işlediklerini, günahı ve ahlakı tanıdıklarını, özgür iradeleri ve akılları olduğunu kanıtlarsam, Peder Stone?"

"Bu çok ikna edici olurdu."

Gece hızla soğudu ve bisküvileriyle böğürtlenlerini yerlerken, en çılgınca düşüncelerini bulmak amacıyla ateşin içine baktılar, az sonra da uyumla

ışıyan yıldızların altında uyumak için sarınıp sarmalanmışlardı. Dakikalardır Peder Peregrine'in canını sıkacak bir şey aramakla meşgul olan Peder Stone, son bir kez arkasını dönmeden önce pembe közlere dikti gözlerini ve konuştu: "Mars'ta Adem ve Havva yok. İlk Günah da: Belki de bu Marslılar Tanrı'nın lütfuyla yaşıyorlar. O zaman kasabaya inip Dünyalılar üzerinde çalışmaya koyulabiliriz."

Peder Peregrine, çok öfkelenen ve şimdi de kinci davranan Peder Stone için küçük bir dua okumayı aklının bir köşesine yazdı. Tanrı yardımcısı olsundu. "Evet, Peder Stone, ama Marslılar yerleşimcilerimizden bazılarını öldürdüler. Bu bir günahtı. Mars'ta da bir ilk günah, Adem ve Havva olmalı. Onları bulacağız. Şekli ne olursa olsun, insan insandır ve günaha eğilimlidir."

Ama Peder Stone uyku taklidi yapıyordu.

Peder Peregrine gözlerini yummadı.

Elbette bu Marslıların cehenneme gitmesine göz yumamazlardı, değil mi? Vicdanlarında bir eziklik hissetmeksizin yeni koloni kasabalarına, ışıl ışıl gözlü, beyaz istiridye bedenli, yatakta işveli kadınları, yalnız işçileriyle gırtlağına kadar günahla dolu o kasabalara gidebilirler miydi? Rahiplerin bulunması gereken yer orası değil miydi? Bu tepelere yapılan yolculuk, kişisel bir heves değil de neydi? Gerçekten de Tanrı'nın Kilisesi'ni mi düşünüyordu, yoksa sünger misali aç bir merakı mı bastırmaya çalışıyordu? Aziz Anthony'nin ateş-

leri olan şu Mavi Küreler –nasıl da yanıyorlardı zihninde! Maskenin gerisindeki, insan olmayanın içindeki insanı ortaya çıkarmak nasıl da zorlu olacaktı. Gizlice, kendi kendine bile olsa, bir bilardo masası dolusu ateşli küreyi hak yoluna getirdim diyebilse, göğsü kabarmayacak mıydı gururla? Nasıl da kibir dolu bir günah! Kefaret çekmeye değerdi! Ama insan sevgi uğruna birçok kibirli davranışta bulunabilirdi ve Tanrı'yı öylesine çok seviyordu ve bundan dolayı öylesine mutluydu ki, herkesin de bu kadar mutlu olmasını istiyordu.

Uykuya dalmadan önce son gördüğü şey, mavi ateşlerin geri dönüşüydü. Sanki alevli melekler uçuşarak tasa dolu uykusu için ona hafifçe bir ninni söylüyorlardı.

Peder Peregrine sabah erkenden uyandığında yuvarlak, mavi *hayaller* hâlâ oradaydılar.

Peder Stone bir külçe gibi sessizce uyuyordu. Peregrine çevresindeki havada durup kendisini izleyen Marslılara baktı. Onlar da insandılar –bunu *biliyordu*. Ama ya buna kanıt gösterecek, ya da kendisine kibarca görevden çekilmesini söyleyen gözleri ve ağzı kuru bir Piskopos'la yüzleşecekti.

Ama eğer göğün yükseklerinde gizlenirlerse, onların insanlığını nasıl kanıtlayabilirdi ki? Onları nasıl daha yakına çekip sayısız sorularına cevap arayabilirdi ki?

"Bizi çığdan kurtardılar."

Peder Peregrine doğruldu, kayaların arasından

ilerledi ve altmış metrelik sarp bir uçuruma rast gelinceye değin en yakındaki tepeye çıkmaya başladı. Buz gibi havada yaptığı zorlu tırmanış yüzünden nefesi tıkanmıştı. Soluklanarak durdu.

"Eğer buradan düşersem kesinlikle ölürüm."

Küçük bir çakıl taşı attı aşağıya. Nice sonra, aşağıdaki kayalara çarpışını duydu.

"Tanrı beni asla affetmeyecek."

Bir çakıl daha attı.

"Ama bunu Sevgimden yaparsam intihar olmaz, değil mi...?"

Bakışlarını mavi kürelere çevirdi. "Ama önce, bir başka deneme." Onlara seslendi: "Merhaba, merhaba!"

Yankılar üst üste bindi, ama mavi ateşler ne kıpırdadılar, ne de bir göz kırptılar.

Beş dakika boyunca onlarla konuştu. Sustuğu vakit aşağı baktı ve Peder Stone'un aşağıdaki ufak kampta, kendisine yapılan haksızlıktan dolayı duyduğu öfkeyle, hâlâ uyumakta olduğunu gördü.

"Her şeyi kanıtlamalıyım." Peder Peregrine uçurumun kenarına adım attı. "Ben yaşlı bir adamım. Korkmu yorum. Eminim ki Tanrı bunu kendisi için yaptığımı anlayacaktır?"

Derin bir nefes aldı. Tüm hayatı gözlerinin önünden geçti ve düşündü. Biraz sonra ölecek miyim? Korkarım hayatı çok seviyorum. Ama daha çok sevdiklerim de var.

Ve bunu düşünerek uçurumdan aşağı atladı.

Düştü.

"Aptal!" diye haykırdı. Dönüp duruyordu düşerken. "Yanılmışsın!" Kayalar ona doğru geliyordu ve onlara çarpıp ululuğa kavuştuğunu hayal etti. "Niye yaptım bunu?" Ama yanıtı biliyordu ve bir an sonra düşerken sakindi. Etrafını saran rüzgâr kükrüyor ve kayalar onu kucaklamak için ileri atılıyordu.

Derken yıldızların kayışı ve mavi ışığın parıltısında bir farklılık, ve kendini mavilikle sarmalanmış, havada asılı kalmış hissetti. Hemen sonra, hafif bir çarpmayla kayaların üzerine bırakıldı. Orada bir süre kıpırdamadan, sağ salim, kendini yoklayarak oturdu ve yukarı baktığında mavi ışıklar bir anda çekildiler.

"Beni kurtardınız!" diye fısıldadı. "Ölmeme izin vermediniz. Bunun yanlış olduğunu biliyordunuz."

Hâlâ sessizce uyuyan Peder Stone'un yanına koşturdu aceleyle. "Peder, Peder, uyan!" Onu sarsarak çevirdi. "Peder, kurtardılar beni!"

"Kim kurtardı seni?" Peder Stone gözlerini kırpıştırdı ve doğruldu.

Peregrine başından geçenleri anlattı.

"Bir rüya, bir kâbus görmüşsün. Git yat," dedi Peder Stone öfkeyle. "Sen ve sirk balonların."

"Ama uyanıktım!"

"Yapma Peder, kendine gel. Sakinleş."

"Bana inanmıyor musun? Silahın var mı? İşte burada, ver onu bana."

"Ne yapacaksın onunla?" Peder Stone yılanlara ve bu gibi beklenmedik hayvanlara karşı bir önlem olarak yanlarına aldıkları küçük tabancayı uzattı.

Peder Peregrine tabancayı kavradı. "Kanıtlayacağım!"

Tabancayı kendi eline doğrulttu ve ateş etti.

"Dur!"

Havada bir ışıltı oldu ve gözlerinin önünde, mermi elinin ayasından iki santim uzakta, havada asılı kaldı. Bir an için öylece durdu. Etrafı fosforlu bir mavi ışıkla çevrelenmişti. Sonra tıslayarak yere düştü.

Peder Peregrine tabancayı üç kez daha ateşledi –eline, bacağına ve gövdesine. Üç kurşun da asılı kaldı, parıldadı ve ölü böcekler gibi yere düştüler.

"Görüyor musun?" dedi Peder Peregrine kolunu indirip, silahı da mermilerin yanına bıraktı. "Onlar biliyorlar, anlıyorlar. Hayvan değiller. Düşünüyorlar, yargılıyorlar ve törel bir ortamda yaşıyorlar. Hangi hayvan beni kendimden korurdu böyle? Hiçbir hayvan bunu yapmaz. Sadece diğer bir insan. Şimdi inanıyor musun, peder?"

Peder Stone gökyüzüne, mavi ışıklara bakıyordu. Sessizce bir dizinin üstüne çöktü, sıcacık kurşunları avucuna koyup ellerini açtı. Sonra yumruğunu sıkıca kapadı.

Arkalarından güneş doğuyordu.

"Diğerlerine bundan bahsedip onları buraya getirsek iyi olacak," dedi Peder Peregrine.

Güneş yükseldiğinde, çoktan rokete doğru yola çıkmışlardı bile.

Peder Peregrine karatahtanın ortasına bir daire çizdi.

"Bu, Tanrı'nın oğlu İsa."

Diğer rahiplerin sertçe solumalarını duymazdan geldi.

"Bu, tüm haşmetiyle İsa," diye devam etti.

"Bana bir geometri problemi gibi gözüküyor," diye yorumda bulundu Peder Stone.

"Yerinde bir gözlem, çünkü burada sembollerle uğraşıyoruz. Kabul etmelisiniz ki, İsa ister bir daireyle, ister bir kareyle gösterilmiş olsun, İsalığından hiçbir şey kaybetmez. Asırlardan beri onun sevgisini ve acısını haç ile simgeledik. Bu nedenle, bu daire Marslıların İsası olacak. Onu Mars'a böyle getireceğiz."

Rahipler huzursuzca kıpırdanıp bakıştılar.

"Sen, Mathias Birader, bu dairenin camdan bir modelini yaratacaksın. İçi parlak, ateşlerle dolu bir küre olacak. Onu sunağın üstüne yerleştireceğiz."

"Ucuz bir sihir numarası," diye homurdandı Peder Stone.

Peder Peregrine sabırla konuşmasını sürdürdü: "Aksine, bizonlara Tanrı'yı anlaşılabilir bir görüntüyle veriyoruz. Eğer İsa, Dünya'da bize bir ahtapot olarak gelseydi, onu seve seve kabul et-

mez miydik?" Ellerini açtı, "O zaman, Tanrı'nın bize Mesih'i insan biçimindeki İsa ile yollaması da ucuz bir sihir numarası mı oluyor? Kiliseyi kutsadıktan sonra, sunak ve simgesini buraya inşa ettikten sonra, İsa'nın bu önümüzdeki şekli almayı reddedeceğini mi düşünüyorsunuz? Siz de yürekten biliyorsunuz ki reddetmezdi."

"Ama ruhsuz bir hayvanın bedeni!" dedi Mathias Birader.

"Bu sabah döndüğümüzden beri birçok kez tekrarladık bunu, Mathias Birader. Bu yaratıklar bizi çığdan kurtardılar. İnsanın kendisini yok etmesinin günah olduğunu fark ettiler ve bunu ardı ardına engellediler. Bu nedenle tepelerde bir kilise kurmalıyız. Onların bize yabancı gelen günah işleme yollarını keşfetmek ve Tanrı'yı bulmalarına yardımcı olmak için onlarla birlikte yaşamalıyız."

Ama rahipler bu olasılıktan hoşlanmışa benzemiyorlardı.

"Gözümüze tuhaf göründükleri için mi?" diye Peder Peregrine hayretle sordu. "Biçim dediğiniz nedir ki? Tanrı'nın hepimize bahşettiği o parlak ruh için bir kadeh. Eğer yarın deniz aslanlarının bir anda özgür iradeye ve akla kavuştuğunu, ne zaman günah işlenmeyeceğini, yaşamın ne olduğunu; adaleti şefkatle, hayatı sevgiyle yumuşatmayı öğrendiğini duyarsam gidip denizin altına bir katedral dikerim. Eğer serçeler yarın Tanrı'nın isteğiyle, mucizevi bir şekilde ölümsüz ruhlara sahip

olurlarsa, bir kiliseye helyum doldurup peşlerinden koşarım, çünkü şekli ne olursa olsun, özgür irade sahibi ve günahlarının bilincinde olan her ruh, hakları olan mezhep kendilerine verilmediği sürece cehennemde yanmaya mahkûmdur. Bir tek Marslı kürenin bile cehennemde yanmasına izin vermeyeceğim, çünkü o, sadece benim gözümde bir küredir. Gözlerimi yumduğum zaman, karşımda bir zekâ, bir sevgi, bir ruh olarak durur –ve onu yadsıyamam."

"Peki ya şu sunağın üzerine yerleştirilmesini istediğin cam küre?" diye itiraz etti Peder Stone.

"Çinlileri düşünün," dedi Peregrine hiç istifini bozmadan. "Çinli Hıristiyanlar nasıl bir İsa'ya ibadet ederler? Doğulu bir İsa'ya elbette. Hepiniz de Doğulu'ların çizdiği Hazreti İsa'nın doğum resimlerini gördünüz. İsa'nın giyim kuşamı nasıldır? Doğulu kıyafetleri. Nerede yürür? Bir Çin manzarasında, bambuların, başı dumanlı dağların ve eğri ağaçların arasında. Gözleri çekik, elmacık kemikleri çıkıktır. Her ülke, her ırk, Efendimiz'e yeni bir şeyler katar. Aklıma bütün Meksika'nın sevdiği Guadalupe Meryem'i geldi. Teni ne renktir? Kendisine inananlarınki gibi esmerdir. Bu bir küfür mü? Hiç de değil. İnsanların ne kadar gerçek olursa olsun, başka renkten bir Tanrı'yı kabul etmeleri mantıklı değil. Afrika'ya kar beyazı bir İsa götüren misyonerlerimiz nasıl başarılı oldular diye merak etmişimdir çoğu zaman. Belki de beyaz renk al-

binolardan, ya da başka bir şeyden dolayı Afrika kabileleri için kutsaldır. Biraz zaman geçse, oradaki İsa da esmerleşmez mi? Biçim önemli değildir. İçerik her şeydir. Bu Marslıların yabancı bir biçimi kabul etmelerini bekleyemeyiz. Onlara İsa'yı kendi şekillerinde sunacağız."

"Düşüncelerinde bir hata var, Peder," dedi Peder Stone. "Marslılar bizim ikiyüzlü davrandığımızdan kuşkulanmayacaklar mı? Bizim yuvarlak, küre şekilli bir İsa'ya değil de, kolu, bacağı, kafası olan bir adama taptığımızın farkına varacaklardır. Aradaki farkı nasıl açıklayacağız?"

"Onlara bir fark olmadığını göstererek. İsa istenilen her surete bürünebilir. İster gövde olsun, ister küre, o oradadır, ve herkes değişik bir kılıkta da olsa aynı şeye ibadet eder. Üstelik Marslılara vereceğimiz bu küreye biz de *inanmalıyız*. Bize biçim olarak hiçbir şey ifade etmeyen bir şekle inanç duymalıyız. Bu küre, İsa *olacak*. Ayrıca, bizlerin ve Dünyalı İsamızın biçiminin Marslılar'a anlamsız, gülünç ve boşuna malzeme savurganlığı olarak görünebileceğini hatırlamalıyız."

Peder Peregrine tebeşiri bir kenara bıraktı. "Şimdi tepelere gidip kilisemizi inşa edelim."

Rahipler eşyalarını toplamaya koyuldular.

Kilise, bir kilise değil, alçak dağlardan birinin platosunda taşları ayıklanmış bir alandı. Zemini temizlenmiş ve düzleştirilmişti. Üzerinde Mathias

Birader'in yaptığı ateşli kürenin durduğu bir sunağı vardı.

Altı günlük çalışmanın sonucunda, "kilise" hazırdı.

"Bununla ne yapacağız?" Peder Stone yanlarında getirdikleri bir demir çana eliyle hafifçe vurdu. "Bir çan *onlara* ne ifade eder ki?"

"Onu daha çok kendimizi rahatlatmak için getirdim," diye kabullendi Peder Peregrine. "Aşina olduğumuz birkaç şeye ihtiyacımız var. Bu kilise bir kiliseye o kadar az benziyor ki. Kendimizi biraz anlamsız hissediyoruz –hatta ben bile, çünkü bir diğer gezegenin canlılarını dine çağırmak yeni bir şey. Ara sıra kendimi bir komedi filmi oyuncusu gibi hissettiğim oluyor. Böyle zamanlarda bana güç vermesi için Tanrıya dua ediyorum."

"Rahiplerin çoğu mutsuz. Bazıları tüm bu olan bitenle dalga geçiyor, Peder Peregrine."

"Farkındayım. Yine de onları rahatlatmak için bu çanı küçük bir kuleye yerleştireceğiz."

"Peki ya org?"

"Onu yarın ilk ayinde çalacağız."

"Ama Marslılar—"

"Biliyorum. Sanırım müziğimizi de kendimiz rahat edelim diye getirdim. Onların müziğini daha sonra keşfedebiliriz."

Pazar sabahı çok erken saatte kalktılar ve soğukta, ayin cüppelerindeki kırağılar, zillerle kaplanmış gibi çıngırdayarak, gümüş sudan yağmur-

lar saçarak, solgun hayaletler gibi ilerlediler.

"Acaba Mars'ta da Pazar günü *mü?*" diye yüksek sesle düşündü Peder Peregrine, ama Peder Stone'un irkildiğini görünce elini çabuk tuttu, "Belki de Salı ya da Perşembedir, kimbilir? Ama fark etmez. Ah şu boş hayallerim. Bugün bizim için Pazar. Gelin."

Rahipler "kilise"nin düz, geniş arazisine yürüdüler ve dudakları morarmış halde titreyerek diz çöktüler.

Peder Peregrine kısa bir dua etti ve buz kesmiş parmaklarını orgun tuşlarına götürdü. Müzik, uçuşan güzel kuşlar gibi yükseldi göğe. Peder, sanki tuşlara bakımsız bir bahçenin yabani otları üzerinde, güzelliği ürkütüp, dağların arasına uçuşturan bir insanın elleri gibi dokunuyordu.

Müzik sabahın taze kokusunu taşıyarak havayı sakinleştirdi. Müzik dağların arasında sürüklendi ve tozlu bir yağmur halinde madensel tozları serpiştirdi.

Rahipler beklediler.

"Evet, Peder Peregrine." Peder Stone güneşin yükselmekte olduğu, ateş kırmızısı boş göğü seyrediyordu. "Dostlarımız ortada yoklar."

"Bir kez daha deneyeyim." Peder Peregrine'i ter basmıştı.

Bach'tan bir mimari inşasına girişti. Zarif taşları üst üste yığarak, öyle büyük bir müzik katedrali dikti ki, en uzak mihrapları Ninova'da, en uzak

kubbesi Aziz Peter Kilisesi'nin sol tarafındaydı. Müzik havada asılı kaldı ve bittiği zaman yıkılıp harabeye dönmedi; ancak bir dizi beyaz buluta katıldı ve uzak yerlere taşındı.

Gökyüzü hâlâ bomboştu.

"Gelecekler!" Ama Peder Peregrine yüreğinde gittikçe büyüyen o küçücük paniği hissediyordu. "Dua edelim. Onlara gelmelerini rica edelim. Düşünceleri okuyabilirler; *biliyorlar.*"

Rahipler hışırtılar ve fısıltılar içinde bir kez daha diz çöktüler. Dua ettiler.

Ve doğudan, buzlu dağların ardından, Mars'ın, belki Pazar, belki Perşembe, belki de Pazartesi sabahının yedisinde uysal, alevli küreler geldiler.

Havada süzüldüler, alçaldılar ve titreyen rahiplerin etrafındaki alanı doldurdular. "Teşekkürler. Ah, teşekkürler, Tanrım." Peder Peregrine gözlerini sımsıkı yumdu ve çalmaya devam etti. Şarkı bittiğinde döndü ve gözlerini o harikulâde cemaate çevirdi.

Zihnine bir ses dokundu ve şöyle dedi:

"Kısa bir süre için geldik."

"Kalabilirsiniz," dedi Peder Peregrine.

"Sadece kısa bir süre," dedi ses sakince. "Size bazı şeyleri söylemeye geldik. Daha önce konuşmamız gerekirdi. Ama size karışmazsak kendi yolunuza gidersiniz diye ümit ettik."

Peder Peregrine ağzını açacak oldu, ama ses onu susturdu.

"Bizler Eskileriz," dedi ses ve mavi, gazlı bir ateş gibi içine girip, beyninin hücrelerinde yandı. "Bizler, maddesel hayatlarından vazgeçip, mermer şehirlerini terk eden ve tepelere çekilen eski Marslılarız. Çok uzun bir süre önce şu an olduğumuz şeyler haline geldik. Bir zamanlar biz de sizinkiler gibi bedenleri, kolları ve bacakları olan insanlardık. Efsaneler der ki, aramızdan birisi, iyi bir adam, ruhu ve zekâyı serbest kılmanın, insanı bedensel rahatsızlıklardan ve melankoliden, ölümden, şekil değiştirmekten, kötü huylardan ve bunaklıktan kurtarmanın yolunu buldu, böylece biz de şimşek ve mavi ateşin biçimine büründük. O günden beridir rüzgârlarda, göklerde ve tepelerde, ne kibirli ne küstah, ne zengin ne fakir, ne hararetli ne de soğuk olmaksızın yaşadık. Ardımızda bıraktıklarımızdan, bu gezegenin diğer sakinlerinden ayrı bir hayat sürdük, nasıl bu hale geldiğimiz unutuldu, o süreç kaybolup gitti. Ama biz asla ölmeyeceğiz ve zararsızız. Bedensel günahları bir kenara bıraktık ve Tanrı'nın yargısında yaşıyoruz. Hiç kimsenin malına göz dikmeyiz, malımız yoktur. Çalmayız, öldürmeyiz, ne şehvet duyarız ne de nefret. Mutluluk içinde yaşarız. Üremeyiz, yemeyiz, içmeyiz ve savaşmayız. Bedenlerimizi terk ettiğimiz zaman, tüm o tensellik, çocuksuluk ve bedensel günahlardan da sıyrıldık. Günah geride kaldı Peder Peregrine ve güz dallarının yaprakları gibi yandı. Kötü bir kışın çamurlu karları gibi eri-

di, sarı kırmızı bir baharın cinsellik kokan çiçekleri gibi soldu ve o en sıcak yazın nefes nefese geceleri gibi kayboldu ve bizim mevsimimiz ılıman, iklimimiz düşünce açısından zengindir."

Peder Peregrine kımıldamadan duruyordu, çünkü ses ona tüm duyularını sarsan bir perdeden dokunmuştu. Bu, onu silip süpüren bir esrime ve ateşti.

"Bu yeri bizler için inşa etmenizi takdir ettiğimizi size söylemek istiyoruz, ama ona ihtiyacımız yok, çünkü her birimiz kendi içimizde bir mabediz ve kendimizi arındıracak bir yere gerek duymuyoruz. Daha önce gelmediğimiz için bizi bağışlayın, ama birbirimizden ayrıydık ve on bin yıldır ne birisiyle konuşmuş ne de bu gezegenin yaşantısına müdahale etmiştik. Şimdi aklınıza bizim kırda yetişen zambaklar olduğumuz geldi; ne çalışırız ne de iplik eğiririz. Haklısınız. Bu yüzden size önerimiz bu tapınağın parçalarını alıp yeni şehirlerinize götürmeniz ve oraları arındırmanız. İçiniz rahat olsun, bizler mutlu ve huzurluyuz."

Rahipler o muazzam mavi ışığın içinde dizlerinin üzerindeydiler. Peder Peregrine de çökmüştü, hepsi de ağlıyorlardı. Boşa harcanan vakitleri umurlarında değildi, akıllarına bile gelmiyordu.

Mavi küreler mırıldandılar ve serin havanın soluğuyla bir kez daha yükselmeye başladılar.

"Acaba," –diye yalvardı Peder Peregrine, sormaya korkarak, kapalı gözlerle– "yine gelebilir

miyim, bir gün, sizlerden yararlanmak için?"

Mavi ateşler parladı. Hava titreşti.

Evet. Bir gün yine gelebilirdi. Bir gün.

Ve sonra Ateş Balonları uçup gittiler, Peregrine bir çocuk gibi dizlerinin üzerindeydi, gözyaşları sel gibi akıyordu, kendi kendine, "Geri gelin, geri gelin!" diye haykırıyordu. Her an büyükbabası gelip onu kucaklayacak ve çoktan geride kalmış bir Ohio kasabasında, üst kattaki yatak odasına taşıyacak gibiydi...

Günbatımında tek sıra halinde tepelerden aşağı indiler. Peder Peregrine ardına baktığında yanan mavi ateşleri gördü. Hayır, diye düşündü, sizin gibiler için bir kilise yapamazdık. Sizler Güzelliğin ta kendisisiniz. Saf ruhun fişekleriyle, hangi kilise boy ölçüşebilir?

Peder Stone sessizce yanına geldi. Sonunda konuşabildi:

"Bana kalırsa her gezegende bir Gerçek var. Hepsi de Büyük Gerçek'in parçaları. Bir gün gelecek ki, hepsi de bir yapboz bulmacası parçaları gibi tamamlanacaklar. Bu sarsıcı bir tecrübeydi. Bir daha asla şüphe etmeyeceğim, Peder Peregrine. Çünkü buradaki Gerçek, en az Dünya'daki Gerçek kadar doğru ve ikisi de yan yanalar. Bir gün o eksiksiz Bütün, yeni doğan günün ışığı gibi karşımıza dikilinceye dek öbür dünyalara gidip Gerçek'in parçalarını toplamaya devam edeceğiz."

"Ağzından inciler dökülüyor, Peder Stone."

"Kasabaya, kendi türümüzle uğraşmaya gideceğimiz için bir bakıma üzülüyorum. O mavi ışıklar. Etrafımızı aldıkları zaman ve o *ses*..." Peder Stone ürperdi.

Peder Peregrine uzanıp koluna girdi. Beraberce yürüdüler.

Sonunda, "Biliyorsun," dedi Peder Stone, en önde uzun adımlarla içinde o mavi fosforlu ışığın ebediyen yanacağı cam küreyi şefkatle taşıyarak yürüyen Mathias Birader'e gözlerini dikerek, "Evet Peder Peregrine, şuradaki küre—"

"Evet?"

"Küre o, *evet*, evet, o. Her şeye rağmen."

Peder Peregrine gülümsedi ve tepelerden aşağı, yeni kasabaya doğru yürüdüler.

Şubat 2003: Ara

Onuncu Şehri inşa etmek için on beş bin ayak Oregon çamı ve yetmiş dokuz bin ayak Kaliforniya kızılağacı getirip çekiçleriyle çakarak, taş kanalların kıyısına düzgün, temiz, küçük bir kasaba kurdular. Pazar geceleri kiliselerin kırmızı, mavi ve yeşil vitray pencerelerinin aydınlık olduğunu görüp numaralandırılmış ilahileri okuyan sesleri duyabilirdiniz. "Şimdi 79 numarayı okuyoruz. Şimdi de 94'ü okuyacağız." Ve bazı evlerde, iş başında bir romancının daktilosunun tıkırtısını, iş başında bir şairin kaleminin kâğıt üzerindeki gıcırtısını duyabilir, ya da iş başında bir çöp toplayıcısının evinden gelen sessizliği hissedebilirdiniz. Birçok bakımdan, sanki muazzam bir deprem, bir Iowa kasabasının temellerini ve bodrumlarını sökmüş, sonra bir anda Oz benzeri boyutlarda bir hortum tüm kasabayı havalandırıp Mars'a taşımış, tek bir sarsıntı olmaksızın yere indirmiş gibiydi...

Nisan 2003: Müzisyenler

Oğlanlar Mars'ın içlerine doğru uzun yürüyüşler yaparlardı. Uzun yolculukları boyunca ara sıra elle- rindeki koku saçan kese kâğıtlarına burunlarını sokup jambonun ve mayonezli turşunun zengin kokusunu içlerine çeker, ya da ılınan şişelerdeki portakallı gazozun tatlı çağıltısını dinlerlerdi. İçleri su yeşili soğanlar, mis kokulu ciğerli sosisler, kırmızı ketçap ve bembeyaz ekmek dolu, bakkal dükkânını andıran beslenme çantalarını savurarak, annelerin katı biçimde belirlemiş olduğu sınırları çiğnemeye zorlarlardı birbirlerini. Bağrışarak yarışırlardı: "Oraya ilk giden, diğerlerine tekmeyi basar!"

Yazın, güzün, kışın yolculuğa çıkarlardı. En eğlencelisi güzdü, çünkü o zaman, tıpkı Dünya'daki gibi, güz yaprakları arasında koşuştuklarını hayal edebiliyorlardı.

Mavi akik gözlü, şeker yanaklı oğlanlar birbirlerine soğan kokulu emirler yağdırarak kanalların yanındaki mermer düzlüklere saçılan bilyeler gibi geldiler. Artık o yasak ölü kasabaya ulaştıkları için "Sona kalan kızdır" ya da "İlk varan Müzisyeni oynar" meselesi kalmamıştı. Ölü kasabanın kapıları ardına dek açıktı ve içeriden, tıpkı güz yaprakla-

rının hışırtısı gibi en ufak sesi bile duyabileceklerini düşünüyorlardı. Birbirlerine sessiz olmalarını söyleyerek, dirsek teması, ellerinde sopalar, kulaklarında ebeveynlerinin, "Oraya gitmeyin! Hayır, eski kasabaların hiçbirine gidemezsiniz. Nerede gezip tozduğunuza dikkat edin. Yoksa eve gelince hiç yemediğiniz dayağı yersiniz. Ayakkabılarınızı kontrol edeceğiz!" sözlerini duyarak ilerlediler.

Ve yol kumanyalarının yarısını mideye indirmiş, tiz sesli fısıltılarla birbirlerini yüreklendiren bir grup oğlan, ölü şehrin içindeydiler.

"Hiçbir şey yok!" Ve aralarından biri aniden en yakındaki taş evin kapısından içeri daldı. Bir an olsun çevresine bakmaksızın tekmeler savurarak, tepinerek oturma odasını geçip yatak odasına vardı ve gece yarısı göğünden kesilmiş birer parça gibi ince, kırılgan, siyah yapraklar havada uçuştular. Ardından altı çocuk daha yarışıyordu. Oraya ilk varan müzisyen olacak, kara kar tabakasının örttüğü beyaz kemiklerle ksilofon çalacaktı. Koca bir kurukafa, kar topu gibi yuvarlanınca hepsi birden çığlığı bastılar! Önce örümcek bacakları gibi, akortsuz bir harp kadar gürültülü kaburga kemikleri ve sonra ölümlülüğün kara yaprakları, oğlanların itişip kakışarak yaptığı dansların sonucunda etrafta uçuştu. Çocuklar birbirlerini ittiler, savurdular ve yaprakların, ölüleri incecik tabakalara ve kuruluğa dönüştüren ölümün, karnı portakallı gazozla guruldayan çocuk oyununun içine yuvarlandılar.

Sonra, her bir kasabanın sırası geldikçe itfaiyeciler tarafından yakılarak korkularından arındırıldığının bilinciyle bir evden çıkıp diğerine girerek on yedi ev dolaştılar. İtfaiyeciler, ellerinde kürek ve kovalarıyla abanoz parçaları ve nane şekeri kemikleri küreyip, yavaş ama emin şekilde dehşeti normalden ayıran antiseptik savaşçılar. Bu yüzden, bu oğlanlar heveslerini alıncaya kadar oynamalıydı. İtfaiyeciler yakında orada olurlardı!

Sonra, terden ışıl ışıl bir halde, son kalan sandviçlerini silip süpürdüler. Son bir tekme, son bir marimba konseri ve yaprak yığınları arasına son bir güz hamlesinin ardından evlerine döndüler.

Anneleri onların tabanlarını kontrol edip küçük kara parçacıkları aradılar. Bulduklarında, sonuç, kaynar suyla yapılan banyo ve baba dayağı oldu.

Yıl sonu gelmeden itfaiyeciler güz yapraklarını ateşe vermiş ve beyaz ksilofonları götürmüşlerdi; artık eğlence sona ermişti.

Mayıs 2003: Yaban

Ah, o Güzel zaman sonunda geldi–

Alacakaranlık vaktiydi ve Janice ile Leonora yazlık evlerinde şarkılar söyleyerek, azıcık atıştırarak ve lüzum hissettikçe birbirlerine sarılarak düzenle eşyalarını topluyorlardı. Ama çöken gecenin, yükselen parlak ve soğuk yıldızların gözüktüğü pencereye bir kez olsun ilişmiyordu gözleri.

"Dinle!" dedi Janice.

Nehirden inen buharlı tekneninkine benzer bir ses geldi, ama bu gökteki bir roketti. Ve onun ötesinden –banço sesleri mi? Hayır, sadece 2003 yılında bir yaz gecesinin çekirgeleri. Kasabanın içinde ve havada nefes alıp veren on bin ses vardı. Janice, başı öne eğik dinledi. Çok, çok zaman önce 1849'da, Missouri'nin hiç değişmeyen Independence Kasabası'nda işte tam bu caddede bir araya gelen vantrlogların, vaizlerin, falcıların, aptalların, bilginlerin soluk sesleri duyulmuştu. Nemli toprağın ısınmasını, büyük ve dalgalı çayırların, at arabalarının, yük arabalarının, belirsiz kaderlerinin ve düşlerinin ağırlığını kaldıracak kadar büyümesini beklemişlerdi.

Ah, o Güzel Zaman geldi Sonunda,
Yolumuz Mars'tır, Bayım,
Gökyüzünde beş bin kadın,
Bu gerçekten bahar ekimidir, Bayım!

"Bu eski bir Wyoming şarkısı," dedi Leonora. "Sözlerini değiştirince 2003'e de uyuyor."

Janice bir kibrit kutusu dolusu besin hapını eline alırken, o yüksek dingilli, uzun gövdeli at arabalarında taşınmış olan yüklerin toplam ağırlığını hesap etti. Her adam ve her kadın için inanılmaz bir yüktü bu! Jambonlar, domuz pastırmaları, şeker, un, tuz, kuru meyvalar, kılavuz yiyeceği, sitrik asit, su, zencefil, biber –ülke kadar büyük bir liste! Oysa bugün, kol saati büyüklüğünde bir kutuya sığabilen haplar sizi Laramie Kalesi'nden Hangtown'a kadar değil, tüm bir el değmemiş yıldızlar bölgesi boyunca doyurabilirdi.

Janice dolap kapısını hızla açtı, az daha çığlığı basıyordu.

Karanlık, gece ve yıldızların arasındaki tüm o boşluk, dolabın içinden ona bakıyordu.

Uzun yıllar önce iki şey gelmişti başına. Ablası Janice'i, o çığlık çığlığa bağırırken bir dolaba kilitlemişti. Ve, bir partide saklambaç oynarlarken koşarak mutfağı geçmiş, uzun karanlık bir koridora girmişti. Ama bir koridor değildi burası. Aydınlatılmamış bir merdiven boşluğu, yutucu bir karanlıktı. Janice nefes alamamıştı. Ayakları-

nı çırpmış, çığlık atmış ve gece yarısı karanlığının içinde kilere düşmüştü! Düşüş bir kalp atışı kadar uzun sürmüştü. Ve dolapta da gün ışığı, arkadaşları ve feryatlarını duyacak bir tek kişi olmaksızın uzun, upuzun bir süre kapalı kalmıştı. Her şeyden uzakta, karanlıkta hapsolmak. Karanlıkta düşmek. Haykırmak!

İki anı.

Şimdi, dolabın kapısı, içindeki karanlık, titreyen bir el tarafından okşanmak üzere önüne asılmış kadife bir örtü gibi, soluyarak onu sönük gözleriyle süzen, bir kara panter gibi ardına kadar açılmışken, iki anı birden hücum ettiler dışarı. Boşluk ve düşüş. Boşluk ve feryat ederken kilitli kalmak. Janice ve Leonora pencereden dışarı bakıp, korkutucu Samanyoluna ve uçsuz bucaksız uzaya gözlerinin takılmamasına özen göstererek, durmadan çalışıp eşyalarını toparlıyorlardı. Sonunda onlara kaderlerini hatırlatan şey, kendi özel gecesiyle, o eski dolap olmuştu.

Orada, gecenin içinde, yıldızlara doğru kaymak işte böyle olacaktı; o kocaman iğrenç kara dolabın içinde, sesini duyacak kimse olmadan, haykırarak. Meteor bulutlarının ve inançsız kuyrukluyıldızların arasından sonsuza dek düşecekti. Asansör boşluğundan aşağı. Bacadan aşağı, hiçliğin içine.

Janice haykırdı. Ağzından hiçbir ses çıkmadı. Çığlığı göğsünde ve kafasında çarpışıp geri dönmüştü. Haykırdı. Dolabın kapısını hızla çarptı!

Sırtını kapıya yasladı! Karanlığın, kapının ardında soluduğunu ve sızlandığını duydu, ama kapıyı sımsıkı kapalı tuttu. Gözleri dolmuştu. Uzunca bir süre, titremesi geçinceye kadar öylece durup iş başındaki Leonora'yı seyretti. Ve böylece göz ardı ettiği isteri, yavaşça akıp gitti, sonunda hiçbir şey kalmamıştı geriye. Odada bir kol saati, alışılagelenin o berrak sesiyle tik tak etti.

"Altmış *milyon mil.*" Sanki pencere kör bir kuyuymuş gibi oraya doğru yürüdü. "Bu gece, Mars'ta erkeklerin kasabalar kurup bizi beklediklerine inanamıyorum."

"İnanman gereken tek şey yarın sabah Roketimize yetişecek oluşumuz."

Janice beyaz bir elbiseyi, odanın içinde bir hayalet gibi kaldırdı.

"Bir başka dünyada evlenmek. Tuhaf, çok tuhaf."

"Yatalım."

"Hayır! Gece yarısı çağrı gelecek. Will'e Mars Roketi'ne binmeye karar verdiğimi nasıl söyleyeceğimi düşünmekten uyku tutmaz ki. Ah Leonora, bir düşün, sesim ışık–telefonundan ona, altmış milyon mil uzağa yol alacak. Fikrimi o kadar çabuk değiştirdim ki –korkuyorum!"

"Bu, Dünya'da *son* gecemiz."

Artık bunun gerçekten farkındaydılar ve kabullenmişlerdi. Artık gerçek karşılarına dikilmişti. Gidiyorlardı ve hiç dönmeyebilirlerdi. Biri Atlan-

tik, diğeri Pasifik olan iki okyanus tarafından kuşatılmış Kuzey Amerika kıtasının, Missouri eyaletinin Independence kasabasını terk ediyorlardı ve bu yerlerin hiçbirini de bavula koyup yanlarında götüremezlerdi.

Bu son bilgiden kaçmışlardı. Ama şimdi yüz yüzeydiler. Ve apışıp kalmışlardı.

"Çocuklarımız Amerikalı, ya da Dünyalı olmayacak. Hepimiz hayatımızın geri kalanı boyunca Marslılar olacağız."

"Gitmek istemiyorum!" diye bağırdı Janice ansızın.

Ateş ve buzla birlikte içindeki panik yükselmişti.

"Korkuyorum! Uzay, karanlık, roket, meteorlar! *Her şeyi* ardımızda bırakacağız! Neden oraya gideyim ki?"

Leonora onun omuzlarını kavradı ve sımsıkı sarıldı, onu sarstı. "Bu bir Yeni Dünya. Eski günlerdeki gibi. Önden erkekler, peşlerinden kadınlar."

"Ama neden oraya gidecekmişim ki, söyle bana!"

"Çünkü," dedi Leonora sonunda sessizce, onu yatağına oturtarak, "Will orada, yukarıda."

Onun adını duymak güzeldi. Janice sakinleşti.

"Bu erkekler her şeyi öyle zora koşuyorlar ki," dedi Leonora. "Eğer bir kadın, adamın peşinden iki yüz mil koşsa bir şey sayılırdı eskiden. Sonra

bunu bin mile çıkardılar. Şimdi de aramıza koca bir evreni koydular. Ama bu bizi durduramaz, değil mi?"

"Sanırım rokette rezil olacağım."

"Ben de seninle birlikte rezil olurum." Leonora ayağa kalktı. "Haydi, kasabayı gezelim, her şeyi son bir kez görelim."

Janice pencereden dışarıya, kasabaya baktı. "Yarın gece her şey yine yerli yerinde olacak, ama biz artık burada olmayacağız. İnsanlar uyanacaklar, yiyecekler, çalışacaklar, uyuyacaklar, yine uyanacaklar, ama bizim bundan haberimiz olmayacak ve bizi asla özlemeyecekler."

Leonora ve Janice, sanki kapıyı bulamıyorlarmış gibi birbirlerinin etrafında dolandılar.

"Haydi gel."

Kapıyı açtılar, ışıkları söndürdüler, dışarı çıktılar ve artlarından kapıyı kapattılar.

Gökyüzünde büyük bir hareketlilik vardı. Gökte çiçeklenen koca hareketler, kar fırtınası gibi büyük ıslık ve dönüş sesleri. Beyaz kar taneleri gibi inen helikopterler. Doğudan, batıdan, kuzeyden ve güneyden kalplerini güzelce paketleyip bavullarına yerleştirmiş kadınlar geldikçe geliyorlardı. Tüm gece boyunca helikopter tipisinin devam ettiğini görebilirdiniz. Oteller doluydu, insanlar evlerinin odalarını kiralıyorlardı, çayırlarda ve kırlarda tuhaf, çirkin çiçekler gibi çadır kentler bitivermişti. Kasaba ve civarı bu gece yaz sıcağından öte bir şeyle, göğü seyreden yeni gelmiş erkeklerin

güneş yanığı suratları ve kadınların pembe yüzleriyle sımsıcaktı. Tepelerin ötesinde roketler ateşlemelerini deniyor ve birisi dev bir orgun tüm tuşlarına birden aynı anda basmışçasına bir ses, her kristal pencereyi ve her gizli kemiği titretiyordu. Ürpertiyi çenelerinizde, ayak ve el parmaklarınızda hissediyordunuz.

Lenora ve Janice bir büfede, tanımadıkları kadınların arasında oturdular.

"Siz hanımlar güzelsiniz, ama kesinlikle çok kederli gözüküyorsunuz," dedi soda musluğunun başındaki adam.

"İki çikolatalı, maltlı süt." Leonora, sanki Janice'in dili yokmuş gibi, ikisinin yerine de gülümsedi.

Önlerindeki çikolatalı içeceğe, sanki müzedeki nadide bir tabloymuş gibi baktılar. Malt yıllarca az bulunur olacaktı Mars'ta.

Janice el çantasını karıştırdı ve gönülsüzce bir zarf çıkardı, mermer tezgâhın üstüne koydu.

"Bu bana Will'den geldi. Roket postasıyla iki gün önce elime geçti. Benim yerime oraya gitme kararı veren, bu fikri kafama sokan da buydu. Bunu sana söylemedim. Şimdi onu görmeni istiyorum. Haydi, oku şu kâğıdı."

Leonora kâğıdı sallayarak zarftan çıkardı ve yüksek sesle okudu: "Sevgili Janice: Eğer Mars'a gelmeye karar verirsen, burası *bizim* evimiz olacak. Will."

Leonora zarfa tekrar hafifçe vurdu ve içinden tezgâhın üzerine parıldayan, renkli bir fotoğraf düştü. Bu, etrafı kırmızı çiçekler ve yeşil, hoş eğrelti otlarıyla çevrilmiş verandasında pek sevilmeyen bir tüylü sarmaşık olan, karanlık, eski, yosun tutmuş, karamel kahvesi, konforlu bir evdi.

"Ama Janice!"

"Ne var?"

"Bu *sizin* burada, Dünya'daki, Elm Sokağı'ndaki eviniz!"

"Hayır. Yakından bir bak."

Beraberce bir kez daha baktılar ve rahat, karanlık evin iki yanında ve arkasında Dünya'ya ait olmayan bir manzara vardı. Toprak tuhaf bir menekşe rengiydi, çimenlerde belli belirsiz bir kırmızılık vardı. Gökyüzü gri bir pırlanta gibi ışıldıyordu ve ak saçlarında kristaller olan yaşlı bir kadını andıran tuhaf, eğri büğrü bir ağaç büyümüştü bir yanda.

"Bu, Will'in benim için yaptığı ev," dedi Janice. "Mars'ta. Ona bakmak beni ferahlatıyor. Dün bütün gün yalnız başıma, en korktuğum, paniklediğim anlarda fırsat buldukça bu resmi çıkarıp baktım."

İkisi de o altmış milyon mil uzaktaki tanıdık ama yabancı, eski ama yeni, sağdaki salon penceresinden sarı bir ışığın yansıdığı o karanlık, rahat eve baktılar.

İçeceklerini bitirmişlerdi. Dışarıda, göz alabildiğine, sıcak yabancılardan oluşmuş bir kalabalık

geziniyor ve "kar" hiç durmaksızın yağıyordu yaz göğünden.

Yanlarında götürmek için bir sürü ıvır zıvır aldılar, paketler dolusu limonlu şeker, parlak sayfalı kadın dergileri, kırılgan parfüm şişeleri ("temel yük"ün nelerden oluştuğuna, bırakın kalkış yükünü ölçenler kafa yorsunlardı); ve sonra yürüyerek kasabaya indiler ve masrafını düşünmeden iki kemerli ceket –yerçekimini yenen ve kelebeği taklit eden iki küçük alet– kiraladılar. Hassas kontrollere dokunup, kasabanın üzerinde beyaz çiçek yaprakları gibi fısıltıyla uçuştuklarını hissettiler. "Herhangi bir yere," dedi Leonora, "neresi olursa."

Rüzgârın, nereye eserse kendilerini de oraya götürmesine göz yumdular; rüzgârın onları yazın elma ağaçlarının ve sıcak hazırlıkların gecesinden, şirin kasabanın, çocukluğun ve diğer günlerin evlerinin, okulların, caddelerin, derelerin, çayırların ve her bir buğday tanesinin bile altın bir para olduğu tanıdık çiftliklerin üzerinden geçirmesine göz yumdular. Ateşli bir rüzgârın tehdidi yaprakları nasıl önüne katarsa, onlar da uyarı dolu fısıltılar ve kıvrımlı tepelerin arasında çakan yaz şimşekleriyle öyle sürüklendiler. Çok kısa bir süre önce, artık Mars'a gitmiş olan genç adamlarla birlikte mehtabın aydınlattığı helikopterlerin gürültülü dönme sesleriyle, helezonlar çizerek gecenin serin ırmaklarının yanına kondukları süt beyazı tozlu taşra yollarını gördüler.

Muazzam bir uğultuyla, kendileri ve yeryüzü arasındaki azıcık mesafenin yabancılaştırdığı kasabanın üzerinde uçtular; o kasaba ki, arkalarında kara bir nehrin içine çekiliyor, ışık ve rengin gelgitiyle önlerinde yükseliyordu. Ulaşılmazdı, bir düştü, şimdiden nostaljiyle ve belleğin, daha gitmeden evvel başlayan paniğiyle bulanıklaşmıştı.

Sessizce savrularak, burgaç gibi dönerek, artlarında bıraktıkları yüzlerce can dostunun yüzlerine gizlice baktılar. Zamanın onları bir soluk gibi üflemiş olduğu lambaların aydınlattığı insanlar, pencereler tarafından tutulup çerçevelenmiş gibiydiler. Üzerine yontulmuş ve kazınmış eski aşk itiraflarını aramadıkları ne bir ağaç kaldı, ne üzerinden sekmedikleri tek bir kaldırım, ne de mika karıyla örtülü çayırlar. Kendi kasabalarının, yalnız ışıkların, eski tuğlaların güzel olduğunun farkına ilk kez varıyorlardı ve ikisi de kendilerine çektikleri bu ziyafetin güzelliği karşısında gözlerinin faltaşı gibi açıldığını hissettiler. Her şey, yer yer dalgalanan düzensiz müziğin sürüklenişi, televizyonun solgunca tekinsizleştirdiği evlerden gelen seslerle birlikte, bir akşam atlıkarıncasının üzerinde dönüyordu.

İki kadın, parfümleriyle bir ağacı diğerine dikerek iğneler gibi geçtiler. Gözleri fazlasıyla dolmuştu, yine de her ayrıntıya, her gölgeye, her bir yalnız meşeye ve karaağaca, altlarında yılan gibi kıvrılan daracık sokaklardan geçen her arabaya

sadece gözleri değil, başları ve kalpleri de dolup taşıncaya kadar dikkat ettiler.

Sanki ölmüş gibiyim, diye düşündü Janice ve benden başka her şeyin canlı, hareketli ve hayata ben olmaksızın devam etmeye hazır olduğu bir bahar gecesinde mezarlıktayım. Bu, çok küçükken her bahar mezarlığın yanından geçerken orada yatanlar için ağladığım zaman hissettiklerim gibiydi, çünkü ölmüşlerdi ve öylesine güzel gecelerde bana hayatta olmam adil değilmiş gibi gelirdi. Yaşamaktan suçluluk duyardım. Şimdi, bu gece buradayım, sanki beni mezarımdan çıkarmışlar ve hayatın ne olduğunu, kasabayı ve insanları, o kara kapı yüzüme tekrar kapanmadan önce son bir kez daha görebileyim diye kasabanın üzerinde uçmama izin vermişler gibi.

Hafif hafif, gece rüzgârında iki kâğıt fener gibi, kadınlar ömürlerini ve geçmişlerini geride bıraktılar ve çadır şehirlerin ışıldadığı çayırların, malzeme kamyonlarının kümelendiği ve şafağa kadar işleyecekleri otoyolun üzerinden geçtiler. Uzunca bir süre hepsinin üzerinde, havada asılı durdular.

Janice'in eski evinin önüne, ayın aydınlattığı kaldırıma yıldızlardan süzülen örümcek ağları gibi indikle- rinde, belediye sarayının saati on bir kırk beşi vuruyordu gürültüyle. Şehir uykudaydı ve Janice'in evi, onların içeriye gelip, *orada* olmayan uykularını aramalarını bekliyordu.

"*Biz* miyiz, buradakiler?" diye sordu Janice.

"Janice Smith ve Leonora Holmes, 2003 yılında?"

"Evet."

Janice dudaklarını diliyle ıslattı ve doğruldu. "Keşke başka bir yıl olsaydı."

"1492? 1612?" Leonora içini çekti ve ağaçların arasındaki rüzgâr da onunla birlikte iç çekti hareketlenerek. "Her zaman ya Columbus Günüdür, ya da Plymouth Kayası Günü ve bu konuda biz kadınların yapabileceği bir şey biliyorsam, ne olayım."

"Evlenmemiş yaşlı kızlar gibi olalım."

"Ya da ne yapıyorsak onu yapalım."

Ilık, karanlık evin kapısını açtılar, kasabanın sesleri yavaşça sönüyordu kulaklarında. Kapıyı kapatırlarken telefon çalmaya başladı.

"Çağrı!" diye haykırdı Janice koşarak.

Leonora onun peşinden yatak odasına girdi, Janice çoktan ahizeyi kulağına dayamış, "Alo, alo!" diyordu. Ve uzak bir şehirdeki operatör iki dünyayı birbirine bağlayacak olan dev aygıtı hazırlarken, iki kadın bekliyorlardı, biri solgun bir yüzle oturuyordu ve, diğeri ayaktaydı, öbürüne doğru eğilmişti. O da aynı derecede solgundu.

Uzun süren bir duraklama yaşandı, yıldızlar ve zamanla dolu, hepsi için de son üç yıldan farklı olmayan, beklentili bir duraklama. Ve şimdi vakit gelmişti, artık Janice'in, meteorların ve kuyrukluyıldızların kol gezdiği milyonlarca, milyonlarca mil boyunca, sözlerini yakıp kaynatabilecek ya da sözcükleri kavurup anlamsızlaştırabilecek sarı

güneşten kaçarak, laf ilmekleriyle her şeyi delip geçen, koca geceyi aşan, Mars'ın aylarından yansıyan ve acele eden gümüş bir dikiş iğnesi gibi bir sesle telefon etme sırasıydı. Ve sonra Janice'in sesi, telsizle beş dakika uzaktaki bir başka dünyanın bir şehrinde, bir odadaki adama ulaştı. Ve şunlardı Janice'in söyledikleri:

"Merhaba, Will. Ben Janice!"

Yutkundu.

"Fazla zamanımın olmadığını söylediler. Sadece bir dakika."

Gözlerini kapattı.

"Ağır ağır konuşmak istiyorum, ama hızlı konuş ki her şeyi söyleyebilesin dediler. Söylemek istediğim –kararımı verdim. Oraya geliyorum. Yarın kalkan Rokete bineceğim. Ne olursa olsun sana geleceğim. Ve seni seviyorum. Umarım beni duyabiliyorsundur. Seni seviyorum. O kadar çok vakit geçti ki..."

Janice'in sesi o görünmeyen dünyaya doğru yola koyuldu. Artık mesaj gönderilmiş, sözcükler söylenmişti. Janice onları geri çağırmak, kimini sansürleyip yeniden düzenleyerek daha güzel bir cümle kurmak, içinde hissettiklerini daha iyi dile getirebilmek istiyordu. Ama sözcükler daha şimdiden gezegenlerin arasında asılı duruyordu ve Janice, eğer sözcükler bir kozmik radyasyon tarafından aydınlatılacak, oranın dumanlı harikaları tarafından tutuşturulacak olsa, benim sevgim

bir düzine dünyayı ışıklandırır ve erken söken bir şafakla Dünya'nın geceyi yaşayan yüzünü ürkütürdü, diye düşündü. Artık sözcükler ona ait değillerdi. Onlar uzaya aittiler ve yerlerine varıncaya dek kimsenin olmayacaklard. Şu anda saniyede 186.000 mil hızla hedeflerine doğru yol alıyorlardı.

Will bana ne cevap verecek? Kendi bir *dakikasında* ne söyleyecek, diye merak etti Janice. Bileğindeki saatten gözlerini ayırmadı, onu kurcaladı. Işık telefonunun kulağındaki ahizesinden çıtırtılar geldi ve uzay, duyulabilir fecirler, elektrikli sıçrayışlar ve danslarla, Janice'le konuştu.

"Cevap verdi mi?" diye fısıldadı Leonora.

"Şşşt!" dedi Janice, sanki hastalanmış gibi iki büklüm olmuştu.

Sonra Will'in sesi uzaydan geldi.

"Onu duyuyorum!" diye bağırdı Janice.

"Ne diyor?"

Mars'tan gelen ses, günün doğup batmadığı, ama karanlığın ortasında parlayan güneşle hep gecenin hüküm sürdüğü yerlerden geçti. Ve Dünya ile Mars arasında bir yerlerde mesajın tamamı kayboldu, belki buna bir göktaşının gelgit dalgasıyla akın eden elektrikli çekimin süpürmesi, belki de gümüş bir göktaşı yağmurunun etkisi neden oldu. Ne olursa olsun, mesajın küçük ve önemsiz kelimeleri silinip gitti. Ve Will'in sesi tek bir kelime söyleyerek geldi:

"...seviyorum..."

Ardından, yine o muazzam gece ve dönen yıldızların, kendi kendilerine fısıldayan güneşlerin ve Janice'in kalbinin sesi, tıpkı uzaydaki bir başka dünya gibi kulaklıklarını dolduruyordu.

"Onu *duydun* mu?" diye sordu Leonora.

Janice'in tek yapabildiği başıyla onaylamaktı.

"Ne dedi, ne dedi?"diye bağırdı Leonara.

Ama Janice duyduğunu hiç kimseye anlatamazdı, söylenmeyecek kadar çok güzeldi. Zihni o tek kelimeyi ardı ardına yinelerken oturdu. Leonora'nın ahizeyi elinden alıp yerine astığından habersiz, oturdu ve o kelimeyi dinledi.

Sonra yataklarına yattılar, ışıklar sönüktü, gece rüzgârı odalarda karanlığın ve yıldızların arasındaki uzak seyahatin kokusunu üfürüyordu, ikisinin hiçbir zaman günleri değil, sonsuz zamanın güngeceleri olacak yarını ve yarından sonraki günleri konuşan sesleri geliyordu. Sonra sesleri alçalarak uykuya, ya da uykusuz düşüncelere karıştı ve Janice yatağında yalnız başına yattı.

Acaba bir asır önce de böyle miydi, diye merak etti. Küçük doğu kasabalarındaki kadınlar, uykuya hazır olsunlar olmasınlar, yatıp, geceleyin atların sesini ve yola hazır Conestoga at arabalarının gıcırtısını, ağaçların altındaki öküzlerin böğürmelerini ve zamanları gelmeden yalnız kalan çocukların ağlayışını mı dinlemişlerdi? Sık ormanlara ve tarlalara gelip gidenlerin, gece yarısı kendi kızıl

cehennemlerinde çalışan demircilerin seslerini? Ve yolculuk için hazırlanan domuz pastırmalarının, jambonların kokusunu, aşırı yükten batan gemileri andıran at arabalarının ağırlığını, bozkırlarda sallandıkça dökülen tahta su fıçılarını, arabanın altına iple asılmış kafeslerde çılgına dönmüş tavukları ve el değmemiş topraklarda koşturup, gözlerinde bomboş yerlerin bakışıyla korku içinde geri dönen köpekleri? Onca zaman önce de böyle miydi? Uçurumun kenarında, yıldızlara bakan bir yarın ucunda. Onların zamanında buffalo kokusu, bizimkindeyse Roket kokusu. O zaman da böyle miydi?

Ve uyku, rüya görmeyi onun yerine üstlenirken, Janice bu sonuca vardı, evet, evet, gerçekten de böyleydi, değişmez bir biçimde her zaman böyle olmuştu ve sonsuza kadar da böyle devam edecekti.

Haziran 2003: Göğün Ortasındaki Yol

"Duydun mu?"

"Neyi?"

"Zencileri, zencileri!"

"Ne olmuş onlara?"

"Gidiyorlar, burayı terk ediyorlar, uzaklara göçüyorlar; duymadın mı?"

"Göçüyorlar derken kastettiğin ne? Nasıl yapabilirler bunu?"

"Yapabilirler, yapacaklar, yapıyorlar."

"Sadece birkaçı mı?"

"Buradakilerin, Güney'dekilerin topu birden!"

"Olamaz."

"Öyle!"

"Bunu gözümle görmem lazım. İnanmıyorum. Nereye gidiyorlarmış –Afrika'ya mı?"

Bir sessizlik.

"Mars'a."

"Yani, Mars *gezegenine* mi demek istiyorsun?"

"İyi bildin."

Nalbur dükkânında sundurmanın sıcak gölgesinde oturan adamlar ayağa kalktılar. Birisi piposunu yakmaktan vazgeçti. Bir diğeri öğlenin sıcak tozlarına tükürdü.

"Terk edemezler, bunu yapamazlar."

"Yapıyorlar bir şekilde."

"Nereden duydun?"

"Her yerden, bir dakika önce radyodaydı, az önce söylediler."

Bir sıra tozlu heykelmiş gibi hareketlendi adamlar.

Nalbur dükkânının sahibi Samuel Teece, huzursuzca güldü. "Silly'ye ne olduğunu *merak ettim*. Onu bir saat önce, bisikletimle yollamıştım, Bayan Bordman'ın evinden hâlâ dönmedi. Sence o kara budala Mars'a kadar pedal çevirmiş midir?"

Adamlar güldüler.

"Tek diyeceğim şu, bisikletimi geri getirse iyi olur. Hırsızlığa hiç gelemem, Tanrı şahidimdir."

"Dinleyin!"

Adamlar sinirli bir şekilde dönerken, birbirlerine çarptılar.

Uzakta, caddenin yukarısında, nehir kenarındaki set yıkılmış görünüyordu. Kara, sıcak sular hücum edip kasabayı yuttular. Kasabadaki dükkanların ışıldayan beyaz kıyıları ve ağaç gölgelerinin arasından, kara bir dalga aktı. Tarçın tozlu caddeden yaz pekmezi gibi koyu koyu döküldü. Yavaşça kabardı ve taştı; ve bu, erkeklerden, kadınlardan, atlardan ve havlayan köpeklerden, küçük oğlanlar ve kızlardan oluşmuş bir dalgaydı. Bu dalgaya katılan insanların ağzından bir nehir sesi dökülüyordu. Yolundan döndürülemez, şırıltılı, herhangi bir yere giden bir yaz günü ırmağı.

Ve o yavaş, ardı arkası kesilmeksizin, günün beyaz ışıltısını yararak akan karanlık su yolunun içinde, küçük beyazlıklar vardı tetikte; gözler; nehir, o uzun sonsuz nehir, eski kanallardan birleşerek, kendine yeni bir yatak bulurken, ileriye bakan, sağa sola göz atan renkli gözler. Nehrin sayısız ve çeşitli ayaklarından, renk ve hareket çayları ve dereleri halinde bir araya gelen parçalar, tek bir ana akıntı oluşturarak ve çağladı. Nehrin taşıdıkları dalgaları kabartıyordu: çalan ayaklı duvar saatleri, tiktaklayan mutfak saatleri, çığlık çığlığa kafeslenmiş tavuklar, ciyak ciyak bebekler; ve yoğunlaşan girdapların etrafında yüzen katırlar, kediler, aniden ortaya çıkan, yüzerek giden patlak döşek yayları, göze çarpan çılgın saç modelleri ve kutular, sandıklar, meşe çerçevelerde siyah dedelerin resimleri –yıkılan barajı onarmak için geç kalan, eli boş adamlar, nalburiyenin sundurmasında huzursuz tazılar gibi oturmuş bekleşiyorlardı nehir akıp gittikçe.

Samuel Teece buna inanamıyordu. "Ama kahrolasıcalar nereden bulmuşlar taşıtı? Nasıl *gideceklermiş* Mars'a?"

"Roketlerle," dedi Quartermain Büyükbaba.

"Hepsi de kahrolasıca aptallar. Roketleri nerden bulmuşlar?"

"Para biriktirip yapmışlar."

"Bundan bahsedildiğini hiç duymadım."

"Öyle görünüyor ki, zenciler bunu bir sır ola-

rak saklamışlar, tüm roketleri kendileri yapmışlar, kimbilir nerede –belki Afrika'da."

"Bunu *yapabilirler mi?*" diye sordu Samuel Teece sundurmayı arşınlayarak. "Bu işin kanunu falan yok mu?"

"Savaş ilan etmiyorlar ki," dedi Büyükbaba sessizce.

"Nereden yola çıkacaklarmış, Tanrı cezalarını versin, sır gibi saklayıp arkamızdan dolap çevirerek?" diye bağırdı Teece.

"Bu kasabanın tüm zencileri Loon Gölü civarında buluşacaklarmış. Roketler saat birde gelip, onları alarak Mars'a götürecekmiş."

"Valiyi arayalım, orduya haber verelim," diye haykırdı Teece. "Bundan haberleri olmalı!"

"Karın geliyor, Teece."

Adamlar yine döndüler.

Onlar bakarlarken, sıcak yolun rüzgârsız aydınlığında, önce bir beyaz kadın, sonra diğerleri geldi, hepsinin yüzü şaşkınlık içinde, hepsi eski parşömenler gibi kırış kırıştı. Kimi ağlıyordu, kiminin yüzü acımasızdı. Tümü de kocalarını bulmaya gelmişlerdi. Barların kanatlı kapılarını iterek açtılar, içerilere girip kayboldular. Serin, sakin bakkal dükkânlarına, eczanelere ve tamirhanelere girdiler. Ve kadınlardan birisi, Bayan Clara Teece, o kara nehir arkasında olanca gücüyle akarken, müsamahasız ve öfkeli kocasına gözlerini kırpıştırarak nalbur dükkânının sundurmasının önündeki tozların üzerinde durdu.

"Lucinda gidiyor, Pa, eve gelmelisin!"

"Hiçbir kahrolasıca gündüz feneri için eve gelmem!"

"Gidiyor. Onsuz ben ne yaparım?"

"Kendi işini kendin görürsün belki. Onu durdurmak için diz çöküp yalvaracak değilim."

"Ama o aileden biri gibiydi," diye inledi Bayan Teece.

"Bağırma! Hiçbir lanet zenci için elalemin gözü önünde hüngürdemene izin vermem–"

Karısının küçük hıçkırığı onu durdurdu. Kadın gözlerini sildi. "Ona söyleyip durdum, 'Lucinda,' dedim, 'kalırsan yevmiyeni arttırırım, istersen haftada *iki* gece izin veririm,' ama gitmeyi aklına koymuş gözüküyor! Onu daha önce hiç bu kadar kararlı görmemiştim, ben de dedim ki 'Beni *sevmiyor musun,* Lucinda?', evet dedi, seviyormuş ama gitmesi gerekliymiş, bu işin yolu buymuş. Evi temizledi, süpürdü ve sofrayı hazırladı, sonra salonun kapısına gitti ve –ve orada iki bohçayla durdu, her ayağının ucunda bir tane ve elimi sıktı ve 'Hoşça kalın Bayan Teece,' dedi. Sonra da kapıdan çıkıp gitti. Hazırladığı yemek masadaydı, öylesine üzüldük ki, boğazımızdan geçmedi. Hâlâ tabaklardadır, eminim; en son baktığımda soğuyordu."

Teece kadına neredeyse indiriyordu tokatı. "Lanet olsun, Bayan Teece, def ol git eve. Orada durmuş kendini millete maskara ediyorsun!"

"Ama Pa..."

Adam hızlı adımlarla dükkânın sıcak loşluğuna girdi. Az sonra elinde gümüş bir tabancayla dışarı çıktı.

Karısı gitmişti.

Nehir, bir hışırtı, gıcırtı ve sürekli fısıldayan ayak sürüme sesleriyle binaların arasından akıyordu kara kara. İçinde büyük bir kesinlik olan, çok sessiz bir şeydi; ne bir kahkaha, ne taşkınlık, sadece ısrarlı, kararlı ve ardı arkası kesilmeyen bir akış.

Teece meşe ağacından iskemlesinin ucuna oturdu. "Eğer içlerinden birisi gülecek olursa, İsa adına onu vururum."

Adamlar beklediler.

Nehir, düşlerle dolu öğlende sessizce aktı.

"Sanırım kendi şalgamlarını kendin çapalayacaksın, Sam," diye kıkırdadı Büyükbaba.

"Beyazları vurmakta da hiç fena sayılmam." Teece, büyükbabaya hiç bakmadan konuştu. Büyükbaba başını çevirip çenesini kapadı.

"Dur sen orada!" Samuel Teece verandadan sıçradı. Uzandı ve üzerinde uzun boylu bir zenci bulunan atın yularına yapıştı. "Sen, Belter, in aşağı oradan!"

"Pekiyi, efendim." Belter aşağıya kaydı.

Teece ona bir göz gezdirdi. "Söyle, ne halt ettiğini sanıyorsun sen?"

"Şey, Bay Teece..."

"Herhalde gideceğini sanıyorsun, tıpkı şarkı-

daki gibi –ne diyordu? 'Göğün ortasındaki yoldan yukarı'; öyle *değil miydi*?"

"Evet, efendim." Zenci bekliyordu.

"Bana elli dolar borcun olduğunu hatırlıyor musun, Belter?"

"Evet, efendim."

"Sıvışmaya mı çalışıyordun? Tanrı aşkına, seni kırbaçla döveceğim!"

"Tüm bu heyecan arasında aklımdan çıkıp gitmiş, efendim."

"Aklından çıkmışmış." Teece nalbur dükkânının sundurmasında bekleyen adamlara kötü niyetle göz kırptı. "Tanrı belanı versin, bayım, ne yapacaksın, biliyor musun?"

"Hayır, efendim."

"Burada kalıp o elli papeli bana çalışarak ödeyeceksin, yoksa benim adım da Samuel W. Teece değil." Gölgedeki adamlara dönüp, kendinden emin şekilde gülümsedi.

Belter sokak boyunca akan, dükkânların arasında çağlayan, atların, tekerleklerin ve tozlu ayakkabıların üzerinden ilerleyen, o içinden koparıldığı kara nehre baktı. Titremeye başladı. "Bırakın beni gideyim, Bay Teece. Paranızı oradan yollarım, söz veriyorum!"

"Dinle beni, Belter." Teece adamın pantalon askılarını arp teliymişçesine tuttu, ara sıra onlarla oynayarak, hakir gören bir tavırla, göğe bakıp burnundan soluyarak, kemikli parmağını doğruca

Tanrı'ya yöneltti. "Belter, yukarıda ne var biliyor musun?"

"Bana ne söyledilerse o."

"Ona ne söyledilerse! İsa aşkına! Duydunuz mu bunu? Ona ne söyledilerse!" Adamın ağırlığını pantalon askılarına asılarak, tembelce, kayıtsızca çekti, parmağını kara surata salladı. "Belter, havaya fırlayacaksın ve aynen bir 4 Temmuz fişeği gibi, bam! İşte bu kadar, kalıntılarınız saçılacak her yere. O çatlak bilginlerinizin hiçbirinin bir halt bildiği yok, hepinizi gebertecekler!"

"Umrumda değil."

"Bunu duyduğuma sevindim. Çünkü o Mars gezegeninde ne var, biliyor musun? Mantar gibi koca koca pörtlek gözleri olan canavarlar! Gazeteciden bir çeyreğe aldığın o gelecek dergilerinde resimlerini görmüşsündür herhalde, değil mi? İşte! O canavarlar üzerinize çöküp iliklerinizi emecekler!"

"Umrumda değil, hiç umrumda değil." Belter onu bırakarak kayıp giden geçit törenini izledi. Terler koyu renkli alnında birikmişti. Yere yığılacak gibiydi.

"Orası soğuktur da. Hava yoktur, düşeceksiniz, bir balık gibi kıvranıp nefes almaya çalışacaksınız, gebereceksiniz, boğulacaksınız, boğulacaksınız ve gebereceksiniz. Bu *hoşuna gitti mi*?"

"Birçoğundan hoşlanmadım, efendim. Lütfen efendim, gitmeme izin verin. Geç kaldım."

"Gitmene izin vermeye hazır olduğum zaman gitmene izin vereceğim. Sana gidebilirsin deyinceye kadar burada efendi efendi konuşacağız, bunu çok iyi biliyorsun. Yolculuğa çıkmak mı istiyorsun? Pekâlâ Bay Göğün Ortasındaki Yoldan Yukarı Çıkan, yaylanıp eve git de bana borcun olan o elli papeli ödemek için çalış! Bu iki ayını alır."

"Ama eğer çalışırsam roketi kaçırırım, efendim!"

"Çok yazık, değil mi?" Teece üzgün görünmeye çalıştı.

"Size atımı veririm, efendim."

"At, resmi para birimi değildir. Ben paramı almadan yerinden kıpırdayamazsın." Teece içinden güldü. Kendini çok iyi ve neşeli hissediyordu.

Olan biteni dinlemek için etraflarına küçük bir zenci grubu toplanmıştı. Şimdi Belter boynu bükük titreyerek dururken, ihtiyar bir adam öne çıktı.

"Bayım?"

Teece ona hızlı bir bakış fırlattı. "Ne var?"

"Bu adamın size ne kadar borcu var, bayım?"

"Seni ilgilendirmez!"

İhtiyar adam Belter'a döndü. "Ne kadar, evlat?"

"Elli dolar."

Yaşlı adam kara ellerini etrafındakilere uzattı. "Yirmi beş kişisiniz. Her biriniz ikişer dolar verin; elinizi çabuk tutun, tartışmanın vakti değil."

"Durun bakalım!" diye bağırdı Teece diklene diklene.

Para toplandı. İhtiyar adam parayı şapkasının içine koydu, Belter'a uzattı. "Evlat," dedi, "roketi kaçırmıyorsun."

Belter şapkaya bakarak gülümsedi. "Hayır, efendim. Sanırım kaçırmıyorum!"

Teece gürledi: "O parayı onlara geri ver!"

Belter saygıyla eğildi, parayı uzattı ve Teece paraya dokunmayınca eğilerek Teece'in ayağının ucuna, tozun toprağın içine bıraktı. "İşte paranız, efendim," dedi. "Teşekkür ederim." Gülümseyerek, atına atladı, ihtiyar adama teşekkür etti ve beraberce gözden uzaklaştılar.

"Orospu çocuğu," diye fısıldadı Teece, gözünü güneşe dikerek. "Orospu çocuğu."

"Parayı al, Samuel," dedi sundurmadan birisi.

Bu olay tüm yol boyunca tekrarlanıyordu. Yalınayak küçük beyaz çocuklar haberleri yetiştiriyorlardı. "Parası olan olmayana yardım ediyor! Bu şekilde *hepsini* bedavaya getiriyorlar. Paralının tekinin borcunu ödemesi için bir fakire iki yüz dolar verdiğini gördüm! Birinin, bir başkasına on, beş, on altı kâğıt verdiğini gördüm, herkes birbirine bir dolu para veriyor!"

Beyaz adamlar ağızlarında ekşi bir su varmış gibi suratlarını asmış oturuyorlardı. Sanki rüzgâr, kum ve sıcak yüzlerine vurmuş gibi, gözleri neredeyse kapalıydı.

Samuel Teece'in içi öfke doluydu. Verandaya çıkıp ters ters baktı geçen sürülere. Silahını salladı.

Bir süre sonra, kendini bir şeyler yapmak zorunda hissedince, herkese, dönüp kendisine bakan her zenciye bağırmaya başladı. "Güm! İşte bir roket daha uçtu havaya!" Hepsi duyabilsinler diye bağırıyordu. "Bam! Tanrı Aşkına!" Kara başlar dönmediler, ya da duymuyormuş gibi yaptılar, ama gözlerinin akları hızla gidip geldi. "Paat! Roketlerin topu birden düşecek! Çığlık çığlığa gebereceksiniz! Bam! Ulu Tanrım, burada yaşlı kara toprağa *bastığım* için sana şükürler olsun. Hani derler ya, ne kadar çok kara, o kadar az toprak! Hah hah!"

Atlar toz kaldırarak geçtiler. At arabaları, bozuk yayların üzerinde sarsıldı.

"Bam!" Teece'in sesi sıcağın ortasında yapayalnızdı, tozları ve güneşin parıldadığı göğü ürkütmeye çalışıyordu. "Bam! Tüm uzaya dağılmış zenciler! Bir meteor çarpınca minik balıklar gibi roketlerinden dışarıya fırlamışlar. Uzay meteor doludur, biliyor muydunuz bunu? Eminim! Tüfek saçması kadar yoğundur bunlar. Teneke roketlerinizi ördekler, kilden kavallar gibi delik deşik edecekler! Kara morinalarla dolu çürük sardalya tenekeleri! Bir ipe dizilmiş kadın parmağı fişekleri gibi. Bam, bam, bam! On bin ölü burada, on bin ölü orada. Uzaya saçılmış, dünyanın etrafında sonsuza dek, soğukta döndükçe dönen cesetler, ah Tanrım! Duyuyor musunuz, *oradakiler!*"

Sessizlik. Nehir genişti, devamlı akıyordu. Şu saate kadar tüm pamuk kulübelerine girmiş, de-

ğerli ne varsa önüne katıp götürmüştü. Şimdi de saatleri, çamaşır teknelerini, ipekli kumaşları ve perde kornişlerini uzaklardaki kara bir denize doğru sürüklüyordu.

Med geçti. Saat ikiyi bulmuştu. Sonra cezir geldi. Az sonra nehir kurumuş, kasaba sessizleşmişti, toz, dükkânların, oturan insanların, sıcaktan kavrulan uzun ağaçların üzerine ince bir tabaka halinde çöküyordu.

Sessizlik.

Sundurmadaki adamlar kulak kesildiler.

Hiçbir şey duyamayınca düşüncelerini, hayal güçlerini çevrelerindeki çayırlara salıverdiler. Sabahın erken saatlerinde etraf her zamanki karışık seslerle dolmuştu. Ama orada burada, âdetlere dikkafalılıkla direnen, şarkı söyleyen sesler, mimoza dallarının altında sevgililerin kahkahaları, ırmakta gülen ve berrak sularda koşuşan zenci çocuklar, tarlalarda eğilip kalkmalar, taze yeşil asmaların kapladığı tahta kulübelerden gelen şakalar ve neşe dolu haykırışlar vardı.

Şimdi, sanki, güçlü bir rüzgâr esmiş ve sesleri alıp götürmüş gibiydi. Hiçbir şey kalmamıştı geriye. İskelete dönmüş kapılar deri menteşelerin üzerinde ardına dek açıktı. Araba lastiğinden yapılmış salıncaklar hareketsiz havada sahipsizce duruyorlardı. Nehirde, üzerinde çamaşırların yıkandığı taşlar boştu, tarlalardaki karpuzlar –eğer kaldıysa– içlerindeki suyu güneşte ısıtmaya terk

edilmişlerdi. Boşaltılmış kulübelerde örümcekler yeni ağlarını örmeye girişmişlerdi. Kaplanmamış çatılardan içeri altın iğneler halinde toz yağmaya başlamıştı. Yer yer giderayak aceleyle unutulmuş bir ateş, dökülen bazı barakaların kuru kemiklerine ani bir çabayla ulaşmanın verdiği güçle besleniyordu. Nazikçe beslenen yanma sesi, suskun havada yükseliyordu.

Adamlar nalburun sundurmasında, gözlerini kırpmaksızın, yutkunmaksızın öylece oturuyorlardı.

"Neden *şimdi* gidiyorlar, aklım almıyor. Her şey de iyiye gidiyordu. Yani her geçen gün daha fazla hak elde ediyorlardı demek istiyorum. *Ne istiyorlar* o zaman? İşte kelle vergisi kaldırıldı ve gittikçe daha fazla eyalet yargısız infazı önleyen ve eşit haklar sağlayan kanun hazırlıyor. *Daha* ne istiyorlar? Neredeyse bir beyaz adam kadar para kazanabiliyorlar, ama def olup gidiyorlar."

Boş caddenin diğer ucunda bir bisiklet gözüktü.

"Olur şey değil. Teece, bak senin Silly geliyor."

Bisiklet verandanın önünde durdu, üstünde upuzun kolları, bacakları ve karpuz gibi kafasıyla on yedi yaşında siyah bir çocuk vardı. Başını kaldırıp Samuel Teece'e baktı ve gülümsedi.

"Demek vicdanın elvermedi ve geri döndün," dedi Teece.

"Hayır efendim, sadece bisikleti getirdim."

"Ne oldu, onu rokete almadılar mı?"

"Bu yüzden değil, efendim."

"Bana neden olduğunu anlatma! İn aşağı, benim malımı çalamazsın!" Oğlanı itekledi. Bisiklet devrildi. "Gir içeri, pirinçleri parlatmaya koyul hemen!"

"Anlayamadım, efendim?" çocuğun gözleri büyüdü.

"Ne dediğimi duydun. Orada kutularından çıkartılmayı bekleyen silahlar var ve Natchez'den az önce bir sandık dolusu çivi geldi–"

"Bay Teece."

"Ve bir kutu dolusu çekiç yerleştirilmeyi bekliyor–"

"Bay Teece, efendim."

"Sen *hâlâ* orada mısın?" Teece oğlana öfkeli bir bakış fırlattı.

"Bay Teece, bana bugünlük izin verir misiniz?" dedi çocuk özür dilercesine.

"Ve yarın ve ondan sonraki gün ve sonraki gün ve sonraki gün," dedi Teece.

"Korkarım öyle, efendim."

"Korkman *gerekir*, oğlum. Gel buraya." Oğlanı sundurma boyunca götürdü ve masadan bir kâğıt aldı. "Bunu hatırlıyor musun?"

"Efendim?"

"Bu senin sözleşmen. Bunu sen imzaladın, şuradaki çarpı işareti senin, değil mi? Cevap ver bana."

"Onu ben imzalamadım, Bay Teece." Oğlan titriyordu. "Herkes bir çarpı işareti yapabilir."

"Dinle şunu, Silly. Sözleşme: 'Bay Samuel Teece için 15 Temmuz 2001'den başlayarak iki yıl çalışacağım ve ayrılmak istediğim zaman dört hafta önceden haber verip, yerime birisi geçinceye kadar çalışmaya devam edeceğim.' İşte." Teece kâğıda vurdu, gözleri ışıl ışıldı. "İtirazın varsa mahkemeye gideriz."

"Bunu yapamam," diye inledi oğlan, gözyaşları yanaklarından aşağı süzülmeye başlamıştı. "Eğer bugün gitmezsem, bir daha gidemem."

"Neler hissettiğini biliyorum, Silly; evet, seni anlıyorum, oğlum. Ama sana iyi davranacağız ve iyi yemek vereceğiz. Şimdi gir içeriye, işe koyul ve tüm şu saçmalığı unut, tamam mı Silly? Güzel." Teece sırıttı ve oğlanın omzuna hafifçe vurdu.

Oğlan döndü ve sundurmada oturan yaşlı adamlara baktı. Gözü yaşlı olduğu için güçlükle görebiliyordu. "Belki –belki buradaki beyefendilerden birisi..." Adamlar sıcak, tedirgin gölgelerin arasında önce çocuğa, sonra Teece'e baktılar.

"Yani, *bir beyaz adam* senin yerini alabilir mi demek istiyorsun, evlat?" diye sordu buz gibi bir sesle Teece.

Büyükbaba Quartermain kırmızı ellerini dizlerinden çekti. Uzaktaki ufka düşünceli düşünceli baktı ve konuştu, "Teece, bana ne dersin?"

"Ne?"

"Silly'nin yerine ben çalışırım."

Sundurma sessizdi.

Teece kendisini dengeledi. "Büyükbaba," dedi uyarırcasına.

"Bırak oğlanı gitsin. Pirinçleri ben parlatırım."

"Bunu gerçekten, gerçekten yapar mısınız?" Silly inanamayarak, gözyaşları yanaklarında, gülümseyerek büyükbabaya koştu.

"Tabii ki."

"Büyükbaba," dedi Teece, "kahrolası çeneni bu işten uzak tut."

"Bırak çocuğu gitsin, Teece."

Teece ilerledi ve çocuğun kolunu yakaladı. "O benim. Onu geceye kadar arka odaya kilitleyeceğim."

"Yapmayın, Bay Teece!"

Oğlan artık hıçkırmaya başlamıştı. Ağlaması sundurmayı dolduruyordu. Gözleri kısılmıştı. Sokağın epey ilerisinden eski, döküntü bir Ford aksıra tıksıra yaklaşıyordu, içinde son bir grup siyah insan vardı. "İşte ailem geliyor, Bay Teece. Ah, lütfen, lütfen, Tanrım, lütfen!"

"Teece," dedi sundurmadaki adamlardan biri ayağa kalkarak. "Bırak onu gitsin."

Bir diğeri daha kalktı yerinden. "Bence de öyle."

"Bence de," dedi bir diğeri.

"Ne işine yarar ki?" Adamların hepsi konuşuyorlardı şimdi. "Kes şunu, Teece."

"Bırak gitsin."

Teece cebindeki silaha uzandı. Adamların yüzlerini gördü. Elini uzaklaştırdı, silahı cebinde bıraktı ve, "Demek böyle," dedi.

"Evet, böyle," dedi bir başkası.

Teece çocuğu bıraktı. "Pekâlâ. Defol." Başıyla dükkânı işaret etti. "Ama umarım arkanda dükkânımı pisletecek bir şeyler bırakacağını sanmıyorsundur."

"Hayır, efendim!"

"Kulübendeki her şeyi temizle, yak onları."

Silly başını salladı. "Yanıma alacağım."

"Onları o lânet rokete koymana izin vermezler."

"Yine de yanıma alacağım," diye ısrar etti oğlan sakince.

Çocuk aceleyle nalbur dükkânının arkasına koşturdu. Süpürme ve temizleme sesleri duyuldu, bir süre sonra elleri topaçlarla, misketlerle, tozlu uçurtmalarla ve yıllar boyu biriktirilmiş ıvır zıvırla dolu halde göründü. Tam o sırada eski köhne Ford da geldi. Silly arabaya bindi ve kapıyı kapadı. Teece dudaklarında acı bir gülümsemeyle sundurmada duruyordu. "Ne yapacaksın *orada?*"

"Sıfırdan başlayacağım," dedi Silly. "*Kendi* nalbur dükkânımı açacağım."

"Tanrı cezanı versin, demek mesleğimi kaçıp kullanabilmek için öğrendin!"

"Hayır, efendim, bir gün *bunun* olacağı aklıma bile gelmemişti, ama oldu. Eğer öğrendiysem

elimden bir şey gelmez, Bay Teece."

"Herhalde roketlerinize isim de vermişsinizdir?"

Arabanın ön panelindeki saate baktılar.

"Evet, efendim."

"Elijah ve At arabası, Büyük Tekerlek ve Küçük Tekerlek, İnanç, Ümit ve Merhamet gibi, ha?"

"Gemilere isim verdik, Bay Teece."

"Baba, Oğul ve Kutsal Ruh, gibi mi merak ettim? Söyle evlat, İlk Baptist Kilisesi adında bir roketiniz de var mı?"

"Artık gitmemiz gerekiyor, Bay Teece."

Teece güldü. "Aşağıdan Salla ve Tatlı At Arabası yok mu?"

Araba çalıştı. "Hoşça kalın, Bay Teece."

"Çalkala Kemikleri de var mı?"

"Hoşça kalın, bayım!"

"Ve bir tane de Jordan'ın Üzerinden! Hah! Rokete koştur oğlum, kaldır roketi, devam et, havada patlayın, umrumda bile değil!"

Araba tozun içinde çalkalandı. Oğlan doğruldu, ellerini ağzına götürdü ve son bir kez seslendi Teece'e: "Bay Teece, Bay Teece, artık geceleri *ne yapacaksınız* bundan sonra? *Ne yapacaksınız* geceleri, Bay Teece?"

Sessizlik. Araba yolda ilerleyerek gözden kayboldu. Gitmişti. "Ne demek istedi?" diye yüksek sesle düşündü Teece. "Geceleri ne mi yapacakmışım?"

Tozun çöküşünü izledi ve bir anda kafasına dank etti.

Teece adamların, arabayla evine geldiği geceleri hatırladı. Dizleri dik, av tüfekleri dimdik, yazın karanlık ağaçlarının altında bir araba dolusu turna gibiydiler, gözlerinde kötü bir bakış vardı. Kornayı öttürüşleri, Teece'in kapıyı çarparak kapatışı, elinde silahı, kalbi on yaşında bir çocuğunki gibi heyecan dolu, kendi kendine gülüşü, yaz gecesi yolunda ilerleyişleri, arabanın içinde bir kangal kendir sicimi, her bir adamın paltosunu şişiren açılmamış fişek kutuları. Yıllar boyunca kimbilir kaç gece, arabanın içine dolan rüzgâr saçlarını kötü niyetli gözlerinin üzerine dökerken, bir ağacı, güzel ve sağlam bir ağacı gözlerine kestirip, kükreyerek bir barakanın kapısına dayanmışlardı!

"Demek orospu çocuğunun kastettiği *buydu?*" Teece sıçrayarak güneşe çıktı. "Geri gel, seni piç kurusu! Geceleri ne mi yapacak mışım? Seni bitli, küstah, orospu çocuğu..."

Güzel bir soruydu bu. Kendini boş ve kötü hissediyordu. Evet. *Ne yapacağız* geceleri? diye düşündü. Artık *onlar* da gittiğine göre, ne yapacağız? Tamamen boşalmış ve uyuşmuştu.

Cebinden tabancasını çekti, mermileri gözden geçirdi.

"Ne yapacaksın, Sam?" diye sordu birisi.

"O orospu çocuğunu geberteceğim."

"Kendine hakim ol," dedi büyükbaba.

Ama Samuel Teece dükkânın arkasına dolanmıştı. Az sonra üstü açık arabasıyla döndü. "Benimle gelen var mı?"

"Ben dolaşmak istiyorum," dedi büyükbaba kalkarak.

"Başka?"

Hiç kimse cevap vermedi.

Büyükbaba arabaya bindi ve kapıyı kapattı. Samuel Teece koca bir toz girdabı içinde arabayı hareket ettirdi. Parlak göğün altında yol boyunca ilerlerken konuşmadılar. Kuru otlaklardan yükselen ısı titreşiyordu.

Bir dörtyol ağzında durdular. "Ne tarafa gitmişlerdir, büyükbaba?"

Büyükbaba gözlerini kıstı. "Bence dosdoğru ileriye."

İlerlediler. Yaz ağaçlarının altında arabaları yalnız bir ses çıkartıyordu. Yol boştu ve arabayla giderlerken bir şey çarptı gözlerine. Teece arabayı yavaşlattı ve dışarı sarktı, sarı gözleri alev alevdi.

"Tanrı cezasını versin, büyükbaba, piçler ne yapmış görüyor musun?"

"Ne?" diye sordu büyükbaba ve baktı.

Eski kaykaylar, içi önemsiz şeylerle dolu bağlanmış mendiller, eski ayakkabılar, araba tekerleği, yığın yığın pantolonlar, paltolar ve eski püskü şapkalar, bir zamanlar rüzgârda çıngırdamış olan doğu işi kristaller, içlerinde pembe sardunyaların bulunduğu teneke saksılar, tabaklar dolusu bal-

mumu meyve, kutular dolusu Konfederasyon parası, leğenler, temizlik tahtaları, çamaşır ipleri, sabun, birisinin üç tekerlekli bisikleti, bir başkasının bahçe makası, bir oyuncak araba, yaylı bir kukla, Zenci Baptist Kilisesi'nin vitray penceresi, komple bir fren balata seti, iç lastikler, döşekler, divanlar, sallanan iskemleler, kavanoz kavanoz yüz kremleri, el aynaları. Bunların hiçbiri fırlatılıp atılmamıştı, hayır, ama yolun tozlu kenarları boyunca usulca duygulu ve düzenli biçimde, yerleştirilmişlerdi. Sanki tüm şehir halkı buraya elleri dolu gelmiş, koca bir bronz trompet üflenmiş, eşyalar sessizce tozlara bırakılmış ve dünyada yaşayanlar doğruca mavi göklere göçmüşler gibiydi.

"Yakmayacaklarını söylemişlerdi," diye bağırdı Teece öfkeyle. "Hayır, beni dinleyip de yakmazlardı, ama bunları yanlarına alıp, son kez görebilecekleri bir yere bırakmak zorundaydılar; hepsini birden, yolun ortasına. Bu zenciler kendilerini akıllı sanıyorlar."

Kızgın bir şekilde arabayı hareket ettirdi, yolda kâğıt yığınlarını, mücevher kutularını, aynaları ve iskemle- leri parçalayarak, dağıtarak, devirerek miller boyunca ilerledi. "Alın, kahrolasılar, alın *işte!*"

Ön lastik ince bir çığlık attı. Araba, Teece'i cama doğru fırlatarak, çılgınca yoldan savrulup bir hendeğe girdi.

"Orospu çocuğu!" Üstünden başından tozu sil-

keleyip arabadan çıktı, neredeyse öfkesinden ağlayacaktı.

Boş ve sessiz yola baktı. "Artık onları yakalayamayız, asla, asla." Göz alabildiğince ileride tüm görebildiği yığınlar, bohçalar ve daha fazla bohçalardı. Güneş batarken, sıcak esen rüzgârda tıpkı terk edilmiş tapınaklar gibi yerleştirilmişlerdi.

Bir saat sonra, Teece ve büyükbaba yorgun argın yürüyerek nalbur dükkânına döndüler. Adamlar hâlâ orada oturmuş göğü dinliyor ve izliyorlardı. Teece tam oturup ayağını sıkan ayakkabılarını çıkarmaya çalışırken birisi haykırdı, "Bakın!"

"Bakarsam *lânet* olsun bana," dedi Teece.

Ama diğerleri baktılar. Ve çok uzakta, altın iğlerin gökte yükselişini gördüler. İğler arkalarında ateş bırakarak kayboldular.

Pamuk tarlalarında rüzgâr kar beyazı kümelerin arasında tembelce esti. Daha da ilerideki çayırlarda el değmemiş karpuzlar, sırtı çizgili tekir kediler gibi güneşin altında yatıyorlardı.

Sundurmadaki adamlar oturdular, birbirleriyle bakıştılar, dükkânın rafında bir güzel kıvrılmış olan sarı ipe göz attılar, karton kutularında pirinç ışıltısıyla parlayan tüfek fişeklerinde göz gezdirdiler, yükseklerde, gölgelerde asılı duran gümüş tabancalara ve uzun, siyah av tüfeklerine baktılar. Birisi ağzına bir saman çöpü aldı. Bir diğeriyse toza resim çizdi.

En sonunda Samuel Teece, muzaffer bir edayla,

ayakkabısını çıkarıp çevirdi ve konuştu: "Fark ettiniz mi? Tanrı aşkına, en sonuncusu bile giderken bana, 'Bayım' dedi!"

2004-2005: İsimlerin Koyulması

Yabancı mavi topraklara geldiler ve bu topraklara kendi isimlerini verdiler. Hinkston Çayı, Lustig Köşesi, Black Nehri, Driscoll Ormanı, Peregrine Dağı ve Wilder Kasabası, tümü de insanların ve yaptıklarının isimleriydi. Şurası Marslıların ilk gelen Dünyalıları katlettiği yerdi ve kanla ilgisi olduğu için Kızıl Kasaba ismini aldı. İkinci Mars Seferi'nin yok edildiği bu yere İkinci Deneme dendi ve roket adamlarının toprağı yakmak için ateşli kazanlarını indirdiği her yerde isimler kalmıştı, kömür artıkları gibi. Ve elbette bir Spender Tepesi ve Nathaniel York Kasabası da mevcuttu...

Eski Marslı isimleriyse suyun, havanın ve tepelerin isimleriydi. Boş denizleri doldurmak için taş kanallarla güneye boşaltılan karların sesiydi. Ve mühürlenmiş, gömülmüş büyücülerin, kulelerin ve dikilitaşların isimleriydi. Ve roketler, isimlerin üzerine balyoz gibi indiler, mermeri kırıp toza çevirdiler, eski şehirlere isimlerini vermiş olan kırılgan anıtları tuzla buz ettiler, kalıntıların üzerine yeni isimleri taşıyan direkleri diktiler: DEMİR KASABASI, ÇELİK KASABASI, ALÜMİNYUM ŞEHRİ, ELEKTRİK KÖYÜ, MISIR KASABASI, TAHIL VİLLASI, DETROIT II, hepsi de Dünya'dan gelen

mekanik isimler ve metal isimleriydi.

Kasabalar kurulup da isimlendirildikten sonra mezarlıklar da inşa edip isimlendirdiler: Yeşil Tepe, Küf Kasabası, Çizme Tepesi, Azıcık Dayan; ve ilk ölüler mezarlarına kondular.

Fakat her şey çivilenip yerli yerine oturtularak, emin ve güvenli hale gelince, kasabalar kurulup da yalnızlık en aza indirgenince, çokbilmişler geldi Dünya'dan. Partiler, tatiller, fotoğraf çekmek, ıvır zıvır satın almak ve "atmosfer" için alışveriş gezileri düzenlediler; incelemeler yapmaya ve sosyolojik yasaları uygulamaya geldiler; yıldızlarıyla, rozetleriyle, kurallarıyla, düzenlemeleriyle geldiler. Gelirken yanlarında Dünya'da yabanıl bir ot gibi kol gezen bürokrasiyi getirdiler ve Mars'ın neresine tutunursa orada kök salmasına göz yumdular. İnsanların hayatlarını ve kütüphanelerini planlamaya başladılar. Zaten emir almamak, yönetilmemek ve itilip kakılmamak için Mars'a kaçmış olan insanlara emirler yağdırmaya, onları itip kakmaya başladılar.

Bu insanlardan bazılarının karşı koyması kaçınılmazdı...

Nisan 2005: Usher II

"Bulutların göklerde bunaltıcı şekilde alçakta asılı durduğu, donuk, karanlık ve sessiz bir sonbahar günü boyunca, at sırtında, son derece kasvetli bir yöreden bir başıma geçiyordum ve akşamın gölgeleri uzarken, sonunda kendimi melankolik Usher Evi'nin karşısında buldum..."

Bay William Stendahl alıntı yaparken durakladı. Köşe taşında M.S. 2005 yazıtını taşıyan ev orada, alçak bir kara tepenin üzerinde duruyordu.

Mimar Bay Bigelow, "Ev tamamlandı. İşte anahtarınız, Bay Stendahl," dedi.

İki adam, sakin güz akşamında, sessizce birlikte durdular. Planlar ayaklarının altında, kuzgun karası çimenlerin üzerinde hışırdadı.

"Usher Malikânesi," dedi Bay Stendahl keyifle. "Planlandı, inşa edildi, parası ödendi. Bay Poe bunu görseydi *hoşuna gitmez* miydi?"

Bay Bigelow gözlerini kısarak konuştu. "Her şey istediğiniz gibi mi, efendim?"

"Evet!"

"Rengi tutmuş mu? *Harap* ve *korkunç* mu?"

"Çok harap, *çok* korkunç!"

"Duvarlar –*kasvetli* mi?"

"Mucizevi şekilde öyle!"

"Ya küçük göl, yeterince kara ve dehşet verici mi?"

"İnanılmaz derecede kara ve dehşet verici."

"Pekiyi çimenler, –onları boyadık, biliyorsunuz– olması gerektiği gibi abanoz rengi ve gri mi?"

"İğrenç!"

Bay Bigelow mimari planlarını gözden geçirdi. Bunlardan bir alıntı yaptı: "Tüm bu yapı, ev, göl ve topraklar 'buz kesmenize, kalbinizin sıkışmasına, düşüncelerinizin kasvetlenmesine' neden oluyor mu, Bay Stendahl?"

"Bay Bigelow, ödediğim her kuruşa değdi! Tanrım, çok güzel!"

"Teşekkürler. Tam bir gizlilik içinde çalışmak zorunda kaldım. Tanrıya şükür özel roketleriniz vardı, yoksa malzemelerin çoğunu taşımamıza göz yumulmazdı. Fark etmişsinizdir, burada daima alacakaranlık hüküm sürer, bu çevre her zaman Ekim ayını yaşar, kıraç, verimsiz ve ölüdür. Bizi epey uğraştırdı. Her şeyi öldürdük. On bin ton DDT kullandık. Ne bir yılan, ne kurbağa, ne de bir tek Mars sineği kaldı! Daima alacakaranlık, Bay Stendahl. Gurur duyuyorum bundan. Güneş ışığını karartan gizli makineler var. Burası her zaman, olması gerektiği gibi 'kasvetli'."

Stendahl hepsini içine çekti, o büyük bir incelikle bir araya getirilmiş ve yerleştirilmiş olan kasveti, baskıyı, kokuşmuş buharı, tüm "atmosfer"i. Ve bu Ev! O harap haldeki dehşet, o kötücül göl,

mantarlar, içten içe yaygın çürüme! Kim bilebilir ki plastik ya da başka bir şey olup olmadığını?

Güz göğüne baktı. Güneş yukarıda bir yerlerde, ötelerde, çok uzaklardaydı. Mars gezegeninin bir yerlerinde aylardan Nisandı, mavi göklü, sarı bir ay. Yükseklerde bir yerlerde, güzelce ölmüş bir gezegeni uygarlaştırmak için yanıyordu roketler. Bu ses yalıtımlı, loş dünya, bu eski sonbahar ülkesi, roketlerin geçerlerken attıkları çığlıkların sesini boğuyordu.

"Artık işim bittiğine göre," dedi Bay Bigelow huzursuzca, "size tüm bunları ne yapacağınızı sormama bir engel olmadığını hissediyorum."

"Usher'ı ne mi yapacağım? Tahmin edemedin mi?"

"Hayır."

"Usher adı senin için bir şey ifade ediyor mu?"

"Hiçbir şey."

"Pekiyi ya *bu* isim: Edgar Allan Poe?"

Bay Bigelow başını olumsuz anlamda salladı.

"Tabii ki." Stendahl kibarca burnundan soludu, dehşet ve aşağılamanın bir karışımıydı bu. "Sevgili Bay Poe'yu tanımanızı nasıl bekleyebilirim ki? O çok uzun süre önce, Lincoln'den önce öldü. Tüm kitapları Büyük Yangın'da yakıldı. Bu otuz yıl önceydi –1975'te."

"Ah," dedi Bay Bigelow çok bilmiş bir tavırla. "*Onlardan* biri!"

"Evet Bigelow, onlardan biri. O, Lovecraft, Hawthorne, Ambrose Bierce ve tüm dehşet, fantezi,

korku öyküleri ve bu arada geleceğe dair hikâyeler bile acımasızca yakıldılar. Bir yasa çıkardılar. Ah, ufaktan başladı her şey. 50'ler ve 60'larda bir kum tanesiydi. Çizgi romanlar, dedektif romanları ve tabii ki filmleri kontrol ederek başladılar, öyle ya da böyle, bir grup ya da diğeri, politik taraflılık, dinsel önyargı, sendika baskısı. Hep bir şeylerden korkan bir azınlık ve karanlıktan, dünden, bugünden, yarından, kendinden ve kendi gölgesinden korkan bir de çoğunluk vardı."

"Anlıyorum."

" 'Politika' kelimesinden çekiniyorlardı (duyduğuma göre bu kelime daha gerici gruplar arasında Komünizmle eşanlamlı olup çıkmış sonunda, bu kelimeyi ağzına almak hayatına mal olurdu insanın!) Şurada bir vidayı, burada bir somunu sıkıştırarak, iterek, çekerek, asılarak, sanat ve edebiyatı, içinde hiçbir esneklik ve tat kalmamış, örgülerle bükülmüş, düğümlerle bağlanmış, her yana çekiştirilmiş kocaman bir ipten şekerleme kördüğümüne çevirdiler. Sonra film kameraları parçalandı, sahneler karardı ve bir zamanlar matbaalarda Niagara gibi çağlayan yayınlardan, bugün zararsızca damlayan 'saf' yayınlara gelindi. Ah, sana bir şey söyleyeyim, 'kaçış' sözcüğü de radikaldi!"

"Öyle miydi?"

"Öyleydi ya! Her insan gerçeklerle yüzleşmeliymiş. İçinde bulunduğu zaman ve mekânla yüz

yüze gelmeliymiş! Böyle *olmayan* her şey atılmalıymış. Bütün o güzel edebi yalanlar ve uçuşan hayaller havada vurulup yere indirilmeliymiş. Böylece, otuz yıl önce, 1975'in bir Pazar sabahı hepsini, Noel Baba'yı, Başsız Binici'yi, Pamuk Prenses'i, Rumpelstiltskin'i, Ana Kaz'ı bir kütüphane duvarına yasladılar –ah, feryatları gitmiyor kulağımdan– ve onları kurşuna dizdiler. Kâğıttan şatoları, peri masallarının kurbağalarını, yaşlı krallarını ve 'sonsuza dek mutlu yaşayan insanları' yaktılar (çünkü hiç kimsenin sonsuza dek mutlu yaşayamayacağı bir gerçekti elbette!), 'Evvel zaman içinde'ler, 'Asla!' oldu. Hayalet Çekçek'in küllerini, Oz Diyarı'nın molozlarıyla birlikte savurdular, İyi Glinda ve Ozma'nın etini kemiğinden ayırdılar ve çok renkliliği bir tayfölçerde ayrıştırdılar, Biyologların Ziyafeti'nde krema eşliğinde Balkabağı Jack'in servisini yaptılar! Fasulye Sırığı, dikenli bir bürokrasi böğürtlen çalısı tarafından kurutuldu. Uyuyan Güzel, bilim adamının öpücüğüyle uyandı ve onun şıringasının ölümcül batışıyla göçüp gitti. Alice'e bir şişeden öyle bir meret içirdiler ki, 'tuhaf ve daha tuhaf' diye bağıramayacağı kadar ufaldı ve Ayna'ya balyozu indiriverip, onu, Kırmızı Kral'ı ve İstiridye'yi binbir parçaya ayırdılar!"

Yumruklarını sıktı. Tanrı aşkına, ne kadar da ani olmuştu! Yüzü kıpkırmızıydı ve nefes alabilmek için uğraşıyordu.

Bay Bigelow'a gelince, bu büyük patlama karşısında mimarın ağzı bir karış açık kalmıştı. Gözle-

rini kırpıştırıp sonunda konuştu. "Kusura bakmayın. Neden bahsettiğinizi bilmiyorum. Bunlar benim için sadece isimler. Duyduğuma göre yakmak iyi bir şeymiş."

"Defol!" diye haykırdı Stendahl. "İşini gördün, şimdi beni yalnız bırak, seni budala!"

Bay Bigelow marangozlarını toplayıp gitti.

Bay Stendahl malikânesinin karşısında yalnız başına durdu.

"Dinleyin beni," dedi gözükmeyen roketlere. "Mars'a sizlerden, Temiz Beyinli insanlardan kaçmak için geldim, ama her geçen gün tıpkı leşe üşüşen sinekler gibi, daha da kalabalıklaşıyorsunuz. Sizlere göstere- ceğim. Dünya'da Bay Poe'ya yaptıklarınızdan dolayı size bir ders vereceğim. Bugünden itibaren korkun benden. Usher Evi hizmete açılmıştır!"

Yumruğunu göğe savurdu.

Roket indi. İçinden bir adam çıktı kayıtsızca. Malikâneye uzun uzun baktı, gri gözleri rahatsız olmuş ve sıkılmıştı. Orada duran ufak tefek adamın yanına varmak için su dolu hendeğin üzerinden hızlı adımlarla geçti.

"İsminiz Stendahl mı?"

"Evet."

"Ben Garrett, Ahlaki İşler müfettişi."

"Demek sonunda siz Ahlak İşleri takımı da geldiniz Mars'a? Ne zaman ortaya çıkacaksınız diye merak ediyordum."

"Geçen hafta geldik. Kısa sürede her şeyi dünyadaki kadar tertipli ve düzgün hale sokacağız." Adam bir kimlik kartını sinirlice eve doğru salladı. "Sanırım beni bu yer hakkında bilgilendirirsiniz, Stendahl?"

"Burası tekinsiz bir şato, eğer hoşunuza giderse."

"Gitmedi Stendahl. *Hoşlanmadım* bu 'tekinsiz' sözcüğünden."

"Yeterince basit. 2005 yılında mekanik bir mabet inşa ettim. İçeride, hepsi de dehanın ve kimyasal maddelerin bileşiminden oluşmuş, elektronik dalgalarla yönlendirilen bakır yarasalar uçuşur, pirinç sıçanlar plastik kilerlerde dolaşır, robot iskeletler dans eder, robot vampirler, soytarılar, kurtlar ve beyaz hayaletler burayı mesken tutarlar."

"Benim de korktuğum buydu," dedi Garrett, hafifçe gülümseyerek. "Sanırım bu yerinizi yıkmak zorundayız."

"Neler döndüğünü fark eder etmez geleceğinizi biliyordum."

"Daha önce de gelebilirdim, ama Ahlak İşleri olarak harekete geçmeden evvel niyetinizden emin olmak istedik. Yıkım ekibi ve Yakıcılar akşam yemeğine kadar burada olur. Gece yarısına kalmadan eviniz yerle bir olacak, Bay Stendahl. Güçlükle kazanılmış parayı böyle bir saçmalığa harcadığınız için gözümde bir aptalsınız. Bu ev size üç milyon dolara patlamış olmalı–"

"Dört milyon! Ama Bay Garrett, bana çok genç yaşımda yirmi beş milyon dolar miras kaldı. Bu parayı etrafa savurabilecek durumdayım. Gerçi evin anca bir saat önce tamamlanmış olması ve sizin de Yıkım ekibinizle koşa koşa gelmeniz çok yazık. Oyuncağımla, şey, bir yirmi dört saat olsun oynamama izin veremez miydiniz?"

"Yasaları biliyorsunuz. Kelimesi kelimesine uygulanacak. Kitap yok, ev yok, herhangi bir şekilde hayaletleri, vampirleri, perileri ya da herhangi bir hayal mahsulü yaratığı çağrıştıracak hiçbir şey üretilemez."

"Sırada Babbittler var yakacağınız!"

"Bize bir sürü sorun çıkarttınız, Bay Stendahl. Hepsi kayıtlarda var. Yirmi yıl önce, Dünya'da. Siz ve kütüphaneniz."

"Evet, ben ve kütüphanem. Ve benim gibi bir avuç insan. Ah, Poe, unutulalı çok yıllar oldu, ve Oz'la diğer yaratıklar da. Ama benim küçük ve gizli bir depom vardı. Az sayıda özel yurttaşlar olarak kütüphane sahibiydik, ta ki siz ellerinde meşaleler ve tutuşturucularla adamlarınızı gönderip, elli bin kitabımı parçalayıp yakıncaya dek. Tıpkı Cadılar Bayramı'nın kalbine kazığı çakıp, film yapımcılarına eğer bir şey çekmek istiyorlarsa Earnest Hemingway'in eserlerini tekrar tekrar filme almak zorunda olduklarını söylemeniz gibi. Ulu Tanrım, *Çanlar Kimin İçin Çalıyor*'u kimbilir kaç kez izlemişimdir! Otuz değişik versiyonu var.

Hepsi de gerçekçi. Ah, gerçekçilik! Burada şimdi, kahrolasıca!"

"Öfkelenmek fayda etmez!"

"Bay Garrett, ayrıntılı bir rapor vermeniz gerekiyor, değil mi?"

"Evet."

"O zaman sırf merakınızı yatıştırmak için içeri gelin ve çevreye bir bakın. Sadece bir dakikanızı alır."

"Pekâlâ. Yolu gösterin ve bir numara yapmayın. Silahlıyım."

Usher evinin kapıları gıcırdayarak açıldı. Nemli bir rüzgâr esti ileriye. Kayıp yeraltı mezarlıklarının labirentlerinden, toprağın altındaki bir körüğün nefesi gibi, yoğun bir iç çekme ve inleme geldi.

Bir sıçan hopladı taş zeminde. Garrett çığlık atarak hayvanı tekmeledi. Sıçan ters döndü ve naylon kürkünden inanılmaz bir metal pire ordusu döküldü.

"Hayret verici!" Garret bakmak için eğildi.

Duvardaki bir oyukta, turuncu ve mavi tarot kartlarının üzerindeki balmumu elleri titreyen yaşlı bir cadı oturuyordu. Başını ani bir hareketle çevirdi ve yağlı kartlarını eliyle tıklatarak dişsiz ağzıyla Garret'a tısladı.

"Ölüm!" diye bağırdı cadı.

"İşte bu *tam* benim kastettiğim türden bir şey," dedi Garrett. "Çok üzücü!"

"Onu bizzat sizin yakmanıza izin vereceğim."

"Gerçekten mi?" Garret neşelenmişti. Sonra kaşlarını çattı. "Her şeyi çok rahat kabullendiğinizi söylemeliyim."

"Bu yeri yaratabilmek, ben yaptım diyebilmek, modern ve inanmaz bir dünyada bir Ortaçağ atmosferi canlandırabildiğimi söyleyebilmek benim için yeterliydi."

"Gönülsüz de olsam, dehanıza karşı saygı duyuyorum, bayım." Garrett bir sisin süzüldüğünü, uğuldaya uğuldaya, güzel ve belli belirsiz bir kadın suretine büründüğünü gördü. Nemli koridorun ilerisinde bir makine dönüyordu. Sisler, tıpkı pamuk helva makinesinden çıkarmışçasına yükseliyor ve uğuldayarak sessiz salonlarda uçuşuyorlardı.

Bir anda bir orangutan beliriverdi.

"Dur orada!" diye bağırdı Garrett.

"Korkmayın." Stendahl hayvanın kara göğsüne hafifçe vurdu. "Bu bir robot. Tıpkı Cadı gibi, bakır iskelet. Görüyor musunuz?" Hayvanın postunu okşadı ve ışığın altında metal tüpler gözüktü.

"Evet." Garrett hayvanı okşamak için sakınarak bir elini uzattı. "Ama niçin, Bayan Stendahl, bunların tümü niçin? Nedir bu saplantınızın sebebi?"

"Bürokrasi, Bay Garrett. Ama açıklayacak vaktim yok. Hükümet yakında keşfedecektir." Orangutana başıyla işaret etti. "Tamam. *Şimdi.*"

Orangutan Bay Garrett'ı öldürdü.

"Artık hazır mıyız, Pikes?"

Pikes başını masadan kaldırıp baktı. "Evet, efendim."

"Muhteşem bir iş becerdin."

Pikes robotun plastik göz kapağını kaldırıp cam göz yuvarını kauçuk kasları güzelce sıkıştırmak için iterken, "Ne de olsa bunun için para alıyorum, Bay Stendahl," dedi sakince. "İşte."

"Bay Garrett'ın tıpkısı."

"Onu ne yapacağız, efendim?" Pikes gerçek Bay Garrett'ın cansız halde yattığı taş masayı gösterdi.

"Yaksan iyi olur, Pikes. İki adet Bay Garrett olsun istemeyiz, değil mi?"

Pikes Bay Garrett'ı tuğla yakma fırınına doğru iteledi. "Güle güle." Onu içeri sokup kapıyı çarparak kapattı.

Stendahl robot Garrett'ın önünde durdu. "Emirlerini aldın mı, Garrett?"

"Evet efendim." Robot ayağa kalktı. "Ahlak İşleri'ne döneceğim. Geçici bir rapor dosyalayacağım. En az kırk sekiz saat harekete geçmeyin, daha etraflıca soruşturma yapıyorum diyeceğim."

"Doğru, Garrett. Güle güle."

Robot aceleyle Garrett'ın roketine gitti, binip havalandı.

Stendahl döndü. "Evet, Pikes, bu gece için davetiyelerin geri kalanını göndereceğiz. Hoşça vakit geçireceğimizi düşünüyorum, ya sen?"

"Yirmi yıl beklediğimizi düşünürseniz, oldukça hoş!"

Birbirlerine göz kırptılar.

Stendahl saatine göz attı, yedi olmuştu. Vakit neredeyse gelmişti. Şeri kadehini elinde döndürdü. Sessizce oturdu. Yukarısında, meşe kirişlerin arasında, ince bakır gövdeleri lastik etin altına gizlenmiş yarasalar ona göz kırpıp çığlık attılar. Kadehini onlara kaldırdı. "Başarımıza." Sonra arkasına yaslandı, gözlerini yumup tüm olayı gözden geçirdi. Bu ilerlemiş yaşında nasıl da tadını alacaktı. Bu antiseptik hükümet, edebi dehşetin ve büyük yangınların hesabını verecekti. Ah, yıllar boyunca içinde, kin ve öfke nasıl da büyümüş ve üç yıl önce bir gün Pikes ile rastlaşıncaya kadar bu plan hissiz beyninde nasıl da ağır ağır biçimlenmişti.

Ah, evet, Pikes. İçindeki acı, yeşil asit dolu, kara, yanmış bir kuyu kadar derin olan Pikes. Kimdi bu adam? O, aktörlerin en muhteşemiydi! Pikes, on bin suratlı adam, bir gazap, bir duman, bir mavi sis, bir beyaz yağmur, bir yarasa, bir taş şeytan, bir canavardı, buydu işte Pikes! Baba Lon Chaney'den de iyi miydi, diye düşündü Stendahl. O eski, çok eski filmlerde Chaney'i geceler boyu üst üste izlemişti. Evet, Pikes Chaney'den daha iyiydi. O diğer maskeli aktörden de iyi miydi? Neydi adamın adı? Karloff muydu? Katbekat daha üstündü. Ya Lugosi? Karşılaştırmak bile hataydı. Hayır, sadece bir tek Pikes vardı ve o artık fante-

zileri elinden alınmış, Dünya'da ne başını sokacak bir yeri, ne de gösteriş yapacak kimsesi kalmamış bir adamdı. Ayna karşısında kendi kendine rol yapması bile yasaklanmıştı!

Zavallı bozguna uğramış Pikes! Filmlerini kameralardan bağırsaklarını sökermişçesine çektiklerinde, onları makara makara, tomar tomar yakmak için bir fırına tıktıklarında neler hisetmiştin kimbilir! Elli bin kitabın yerine konulmaz bir şekilde imha edilmesi kadar kötü müydü senin de hissettiklerin? Evet. Evet. Stendahl ellerinin mantıksız bir öfkeyle buz kestiğini fark etti. Durum böyleyken, bir gün başlayıp ardı arkası gelmez kahve demlikleri boyunca, sayısız gecelerce söyleşmelerinden ve tüm bu acı demlerle konuşmaların sonucunda ortaya Usher Evi'nin çıkmasından daha doğal ne olabilirdi?

Koca bir kilise çanı çınladı. Misafirler geliyordu. Gülümseyerek onları karşılamaya gitti.

•••

Yetişkin, ama anısız robotlar bekliyorlardı. Orman göllerinin yeşil renkli ipekleri içinde, kurbağa ve aşk merdiveni renginde ipekler içinde bekliyorlardı. Güneş ve kum sarısı rengi saçlarıyla bekliyorlardı. Yağlanmış, içi boş kemikleri bronzdan kesilmiş ve jelatinle kaplanmış robotlar bekliyorlardı. Ne ölüler ne de canlılar için olmayan tabutlarda, tahta kaplanmış kutularda metronomlar harekete geçmeyi bekliyorlardı. Hava, makine yağı ve tor-

nadan çıkmış pirinç kokuyordu. Ortada bir mezarlığın sessizliği vardı. Cinselliksiz ama cinsel robotlar. İsimli ama isimsiz, insanlardan insanlık hariç her şeyi ödünç almış robotlar, üzeri F.O.B. etiketli kutularının çivili kapaklarına gözlerini dikmişlerdi. Ölüm olmayan bir ölümdü onlarınki, çünkü hiç yaşamları olmamıştı. Ve şimdi, yerinden çıkarılan çivilerin yüksek sesli çığlıkları duyuluyordu. Artık kapaklar açılıyordu. Artık kapakların üzerine vuran gölgeler ve yağdanlıktan yağ fışkırtan bir elin basıncı vardı. Şimdi bir saat işlemeye başlamıştı güç duyulan tiktaklarla. Şimdi, ortalık mırıl mırıl bir devasa saatçi dükkânına dönünceye kadar bir başkası, bir başkası daha. Bilye gözler, lastik göz kapaklarını genişçe açtı. Burun kanatları titredi. Orangutan postuna ve tavşan beyazına bürünmüş robotlar doğruldular. Tweedledum ve Tweedledee birbirini izledi. Yalancı kaplumbağa, fındıkfaresi tuz ve beyaz yosunlardan oluşan, denizde boğulmuş, sallanan cesetler; akı görünen gözleriyle, mosmor boyunlarıyla asılmış adamlar; buzdan ve kızgın gelin tellerinden yaratıklar, toprak cüceleri, biber cinleri, Tik–tok, Ruggedo, önünde ilerleyen kar fırtınasıyla Noel Baba, asetilen ateşi bıyıklarıyla Mavisakal, yeşil ateş hortumlarının uzandığı kükürt bulutları; ve pullu, devasa bir yılanın içindeki, karnında fırın yanan bir ejder; bir çığlık, bir tıkırtı, bir böğürtü, bir sessizlik, bir telaş ve bir rüzgâr ile kapıdan çık-

tılar. On bin kapak geri kapandı. Saatçi dükkânı Usher'ın içindeydi. Gece büyülenmişti.

Sıcak bir meltem esiverdi etrafta. Misafirlerin roketleri göğü yakarak ve mevsimi sonbahardan bahara çevirerek indiler.

İçlerinden takım elbiseli adamlar ve saçları kuaförde özenle yapılmış kadınlar çıktı.

"Demek Usher buymuş!"

"Ama kapısı nerede?"

Tam bu sırada Stendahl belirdi. Kadınlar gülümseyip gevezelik ediyorlardı. Bay Stendahl bir elini onları susturmak için kaldırdı. Dönerek, yüksek bir şato penceresine bakıp seslendi:

"Rapunzel, Rapunzel, sal saçlarını aşağıya."

Ve yukarıdan, gece rüzgârında güzel bir genç kız pencereye çıktı, altın saçlarını sarkıttı. Saçlar savruldu, kıvrıldı ve gülen misafirlerin tırmanıp eve girebilecekleri bir merdiven halini aldı.

O seçkin sosyologlar! O akıllı psikologlar! O son derece önemli politikacılar, bakteriyologlar ve nörologlar! Hepsi de orada, rutubetli duvarların arasındaydılar.

"Hepiniz hoşgeldiniz!"

Bay Tryon, Bay Owen, Bay Dunne, Bay Lang, Bay Steffens, Bay Fletcher ve daha iki düzine adam.

"Gelin içeri, gelin!"

Bayan Gibbs, Bayan Pope, Bayan Churchill, Bayan Blunt, Bayan Drummond ve ışıl ışıl yirmi kadın daha.

Her biri ünlü, seçkin insanlar, Fanteziyi Önleme Derneği'nin tüm üyeleri, 5 Kasım Günü ve Cadılar Bayramı'nın yasaklanmasının başını çekenler, yarasa katilleri, kitap yakıcılar, eli meşaleliler. Sert insanlar önden gelip Marslıları gömüp, şehirleri temizleyip, kasabaları inşa edip, otobanları onarıp her şeyi güvenliğe kavuşturuncaya kadar bekleyen, iyi, temiz vatandaşlar. Ve sonra, her şey güvenliğe kavuşunca, Oyunbozanlar, damarlarında kan yerine antiseptik maddelerle ve iyot rengi gözleriyle kendi ahlak kurallarını hakim kılmaya ve herkese iyilik saçmaya gelmişlerdi. Üstelik hepsi de onun arkadaşlarıydı! Evet, geçen sene özenle, dikkatle, Dünya'da onların hepsiyle tanışmış ve dost olmuştu!

"Ölümün uçsuz bucaksız salonlarına hoşgeldiniz!" diye bağırdı.

"Merhaba Stendahl, nedir *bu* böyle?"

"Göreceksiniz. Herkes kıyafetini değiştirsin. Şu yanda kabinler olacak. Orada bulduğunuz kostümleri giyin. Bayanlar şu tarafa, beyler bu tarafa."

İnsanlar huzursuzca durdular.

"Burada kalmamız gerektiğinden emin değilim," dedi Bayan Pope. "Bundan hiç hoşlanmadım. Neredeyse bu bir günaha doğru uzanıyor."

"Saçmalık, bu bir *kostümlü* balo!"

"Oldukça yasadışı gözüküyor," diye burun kıvırdı Bay Steffens.

"Haydi," diye güldü Stendahl. "Bir güzel eğle-

nin. Yarın hepsi bir harabe olacak. Kabinlere girin!"

Ev hayat ve renge boğulmuştu. Soytarılar zilli şapkalarını sallayarak geçiyor, minik yaylarıyla minik kemanlarını çalan cücelerin müziğinin eşliğinde beyaz fareler minyatür danslar ediyorlar ve kavrulmuş kirişlerden bayraklar dalgalanıyordu. Ağızlarından köpüklü, serin şarabın çılgınca döküldüğü taş şeytanların etrafında, bulutlar halinde yarasalar uçuşuyordu. Maskeli balonun yedi odası boyunca akan bir dere vardı. Misafirler derenin suyunu tattılar ve akanın şeri olduğunu gördüler. Ziyaretçiler bir çağdan bir diğerine geçerek kabinlerden sökün ettiler, yüzleri maskeliydi, yüzlerini örtme eylemi, fantezi ve korkuyla mücadele etme güçlerini ellerinden almıştı. Kadınlar kahkahalar içinde kırmızı tuvaletleriyle süzüldüler. Beyler onları dansa kaldırdılar. Ve duvarlarda bedensiz gölgeler, sağda solda görüntülerin yansımadığı aynalar vardı. "Hepimiz vampiriz!" diye kahkaha attı Bay Fletcher. "Ölüyüz biz!"

Her biri değişik renkte toplam yedi oda mevcuttu. Biri mavi, biri mor, biri yeşil, biri turuncu, bir diğeri beyaz, altıncısı menekşe rengi ve yedincisi siyah kadifelerle bezenmişti. Ve kara odada saat başlarını yüksek sesle vuran abanoz bir saat vardı. Tüm bu odalarda misafirler sonunda sarhoş olmuş şekilde, robot fantezilerinin, Fındıkfareleri ve Çılgın Şapkacıların, Trollerin ve Devlerin, Kara

Kedilerle Beyaz Kraliçe- lerin arasında koşuşuyorlardı, dans eden ayaklarının altındaki zeminden gizli ve geveze bir yüreğin şiddetli vuruşları yayılıyordu.

"Bay Stendahl!"

Bir fısıltı.

"Bay Stendahl!"

Stendahl'ın yanına, yüzünde Ölüm maskesi taşıyan bir canavar geldi. Bu, Pikes'tı. "Yalnız görüşmemiz gerek."

"Ne oldu?"

"İşte." Pikes iskelet elini uzattı. Avucunda yarı yarıya erimiş, kömürleşmiş birkaç çark, dişli, somun ve vida vardı.

Stendahl uzun müddet onlara baktı. Sonra Pikes'ı bir koridora çekti. "Garret mı?" diye fısıldadı.

Pikes başıyla doğruladı. "Yerine bir robot göndermiş. Bunları az önce fırını temizlerken buldum."

İkisi de bir süre boyunca yazgısal önemdeki o dişlilere baktılar.

"Bu demektir ki, polis her an burada olabilir," dedi Pikes. "Planımız mahvolacak."

"Bilmiyorum." Stendahl sarı, mavi ve turuncu kıyafetlerle fırıl fırıl dönen insanlara baktı. Sisli salonlarda müzik yayılıyordu. "Garrett'ın şahsen gelecek kadar aptal olmadığını tahmin etmeliydim. Ama dur!"

"Sorun nedir?"

"Hiçbir şey. Hiçbir sorun yok. Garrett bize bir robot yolladı. Tamam, biz de geriye bir robot gönderdik. Eğer yakından incelemezse değiştirdiğimizi fark etmeyecektir."

"Elbette!"

"Bu kez *kendisi* gelecek. Artık güvenli olduğunu düşünüyor. Aslını istersen her an kapıya gelebilir, *bizzat*! Biraz daha şarap, Pikes!"

Büyük çan çınladı.

"İddiaya girerim gelen odur. Gidip Bay Garrett'ı içeriye al."

Rapunzel altın saçlarını aşağı sarkıttı.

"Bay Stendahl?"

"Bay Garrett. Gerçek Bay Garrett mı?"

"Ta kendisi." Garrett rutubetli duvarlara ve dönüp duran insanlara bir bakış fırlattı. "Kendim gelip görsem daha iyi olur, dedim. Robotlara güven olmuyor. Özellikle de başkalarının robotlarına. Yıkım ekibini çağırma önlemini de aldım. Bir saat içinde bu dehşet verici yeri yerle bir etmek için burada olacaklar."

Stendahl onun önünde eğildi. "Bana söylediğiniz için teşekkürler." Elini salladı. "Bu arada bunun tadına da varabilirsiniz. Biraz şarap?"

"Hayır, teşekkürler. Neler oluyor? Bir adam ne kadar alçalabilir?"

"Kendiniz görün, Bay Garrett."

"Cinayet," dedi Garrett.

"En iğrenç biçimiyle cinayet," dedi Stendahl.

Bir kadın çığlık attı. Bayan Pope koşarak geldi, yüzü kâğıt gibi bembeyazdı. "Az önce çok dehşet verici bir şey oldu! Bayan Blunt'ın bir orangutan tarafından boğazlanıp bacaya tıkıldığını gördüm!"

Baktılar ve bacadan sarkan uzun sarı saçları gördüler. Garrett haykırdı.

"Korkunç!" diye hıçkırdı Bayan Pope, sonra ağlamayı kesti. Gözlerini kırpıştırdı ve döndü. "Bayan Blunt!"

"Evet," dedi Bayan Blunt orada durup.

"Ama az önce sizin bacaya tıkıştırıldığınızı gördüm!"

"Hayır," diye güldü Bayan Blunt. "Bana benzer bir robot. Ustalıkla yapılmış bir kopya!"

"Ama, ama..."

"Ağlama, canım. Ben sapasağlamım. Dur da kendime bir bakayım. İşte, bak *oradayım*. Dediğin gibi bacanın içindeyim. Komik, değil mi?"

Bayan Blunt kahkahalar atarak uzaklaştı.

"Bir içki alır mısınız, Garrett?"

"Sanırım alacağım. Bu olay sinirlerimi bozdu. Ulu Tanrım, nasıl bir yer burası. Yıkılmayı *hak ediyor*. Bir an için..."

Garrett içkiyi içti.

Bir feryat daha. Dört beyaz tavşan tarafından sırtlanmış olan Bay Steffens, yerde sihirli bir şekilde beliren taş basamaklardan aşağı indirildi. Bir kuyuya götürüldü, orada eli kolu bağlandı ve ıslık çalarak gittikçe alçalan ve çaresiz gövdesine yak-

laştıkça yaklaşan bir sarkacın çelik bıçağıyla yüzleşmeye terk edildi.

"Şu aşağıdaki ben miyim?" dedi Bay Steffens, Garrett'ın yanı başında belirerek. Kuyuya doğru eğildi. "İnsanın kendi ölümünü izlemesi ne kadar tuhaf, ne kadar garip."

Sarkaç son bir kez daha salındı.

"Ne kadar da gerçekçi," dedi Bay Steffens gözlerini kaçırarak.

"Bir içki daha alır mıydınız, Bay Garrett?"

"Evet, lütfen."

"Fazla sürmez. Yıkım ekibi yoldadır."

"Tanrıya şükür!"

Ve üçüncü bir çığlık.

"Bu seferki ne?" dedi Garrett diken üstünde.

"Sıradaki benim," dedi Bayan Drummond. "Bakın."

Ve ikinci bir Bayan Drummond çığlık çığlığa, bir tabuta çivilendi ve zeminin altına, kara toprağa gömüldü.

"Ama, *bunu* anımsıyorum," diye yutkundu Ahlak İşleri Müfettişi. "Eski yasaklı kitaplardan. Canlı gömülme. Ve diğerleri. Kuyu, sarkaç, orangutan ve baca, Morg Sokağı Cinayetleri. Yaktığım bir kitapta vardı bunlar, evet!"

"Bir içki daha alın, Garrett. İşte, bardağınızı sallamadan tutun."

"Tanrı aşkına, senin bir hayal gücün *var*, değil mi?"

Orada durdular ve beş kişinin daha ölümünü

izlediler, biri bir ejderin ağzında, diğerleri kara dağ gölüne fırlatılıp, batıp gözden kaybolarak.

"Senin için ne planladığımızı görmek ister misin?" diye sordu Stendahl.

"Kesinlikle," dedi Garrett. "Bu neyi değiştirir ki? Eninde sonunda tüm bu kahrolasıca şeyi havaya uçuracağız. Çok iğrençsin."

"Gel o zaman. Buradan."

Ve Stendahl, Garrett'ı merdivenlerden indirdi, sayısız geçitler ve tekrar döner merdivenlerden yerin içine, yeraltı mezarlığının labirentlerine getirdi.

"Bana burada göstermek istediğin nedir?" dedi Garrett.

"Öldürülüşünü."

"Bir kopyanın mı?"

"Evet. Ve bir şey daha."

"Neymiş o?"

"Amontillado," dedi Stendahl yüksekte tuttuğu, ışıldayan bir fenerle ilerleyerek. İskeletler tabut kapaklarından yarı yarıya sarkmış, kaskatı kesilmişlerdi. Garret yüzünde bir tiksinti, eliyle burnunu kapattı.

"Ne?"

"Amontillado'yu hiç duymadın mı?"

"Hayır!"

"Bunu tanımıyor musun?" Stendahl bir hücreyi işaret etti.

"Tanımalı mıyım?"

"Ya da bunu?" Stendahl gülümseyerek pelerinin altından bir mala çıkarttı.

"Nedir o şey?"

"Gel," dedi Stendahl.

Hücrenin içine girdiler. Stendahl yarı sarhoş adamı karanlıkta zincirledi.

"Tanrı aşkına, ne yapıyorsun?" diye bağırdı Garrett, zincirleri şıkırdarken.

"Sadece ironi yapıyorum. İroni yapan bir adamın sözünü yarıda kesme, bu hiç de kibarca değil. İşte oldu!"

"Beni zincirledin!"

"Öyle yaptım."

"Şimdi ne yapacaksın?"

"Seni burada bırakıyorum."

"Şaka yapıyorsun."

"Çok iyi bir şaka."

"Benim kopyam nerede? Onun öldürülüşünü izlemeyecek miyiz?"

"Kopya falan yok."

"Pekiyi ya *diğerleri?*"

"Diğerleri öldüler. Öldürülüşünü seyrettiklerin gerçek insanlardı. Kopyalar, robotlar, kenarda durup izlediler."

Garett hiçbir şey söylemedi.

"Şimdi 'Tanrı aşkına, Montresor!' demen gerekiyor" dedi Stendahl. "Ve ben de 'Evet, Tanrı aşkına,' diyeceğim. Neden söylemiyorsun? Haydi. *Söyle.*"

"Seni aptal."

"Sana yalvarmam mı gerekiyor? Söyle. 'Tanrı aşkına, Montresor!' de."

"Söylemeyeceğim, seni aptal. Çıkar beni buradan." Adam artık ayılmıştı.

"Al. Giy bunu." Stendahl onun eline zilli, şıngırdayan bir şey tutuşturdu.

"Nedir bu?"

"Zilli bir şapka. Giyersen çıkmana izin verebilirim."

"Stendahl!"

"Giy onu dedim sana!"

Garrett itaat etti. Ziller çınladı.

Mala, harç ve tuğlalarla işe koyulan Stendahl, "Bunları daha önce yaşamışsın gibi bir his yok mu içinde?" diye sordu.

"Ne yapıyorsun?"

"Üzerine duvar örüyorum. İşte bir sıra. İşte bir sıra daha."

"Sen delisin!"

"Bu konuyu tartışmayacağım."

"Bundan dolayı aleyhinde dava açılacak!"

Stendahl bir tuğlayı sıvazladı ve mırıldanarak, ıslak harcın üzerine yerleştirdi.

Şimdi gittikçe kararan bölmeden dövünme, çırpınma sesleri ve çığlıklar duyuluyordu. Tuğlalar yükseldi. "Biraz daha debelen lütfen," dedi Stendahl. "İyi bir gösteri yapalım."

"Beni dışarı çıkar, çıkar beni!"

Yerine yerleştirilecek tek bir tuğla kalmıştı.

Haykırışın ardı arkası kesilmiyordu.

"Garrett?" diye seslendi Stendahl hafifçe. Garret sustu. "Garrett," dedi Stendahl, "sana bunu neden yaptığımı biliyor musun? Çünkü sen Bay Poe'nun kitaplarını gerçekten okumadan yaktın. Onların yakılması gerektiği konusunda başkalarının önerisine uydun. Yoksa daha az önce buraya indiğimizde, sana ne yapacağımı anlamış olurdun. Cehalet ölümcüldür, Bay Garrett."

Garrett sessizdi.

Stendahl feneri içerideki yıkılmış figüre ışık vuracak kadar yüksekte tutarak, "Bunun mükemmel olmasını istiyorum," dedi. "Hafifçe şıngırdat zillerini." Ziller şıkırdadı. "Şimdi, lütfedip de 'Tanrı aşkına, Montresor,' diyecek olursan seni serbest bırakabilirim."

Işıkta adamın başı doğruldu. Bir an duraksadı. Sonra adam tuhaf bir şekilde konuştu, "Tanrı aşkına, Montresor."

"Ah," dedi Stendahl gözleri kapalı. Son tuğlayı da yerine koyup sıkıca harçladı. "*Requiescat in pace,** sevgili dostum."

Yeraltı mezarlığını aceleyle terk etti.

Gece yarısını vuran saatin sesi, yedi odadaki her şeyi durdurdu.

Kızıl Ölüm belirdi.

Stendahl kapıda bir an durup izlemek için arkasına döndü. Sonra büyük evden koşarak çıktı,

* Lat. Huzur içinde yat. -çn

su dolu hendeği geçti ve helikopterin beklediği yere geldi.

"Hazır mısın, Pikes?"

"Hazırım."

"İşte başlıyor!"

Gülümseyerek, büyük evi seyre koyuldular. Ev, sanki büyük bir deprem vurmuş gibi ortasından çatlayarak ikiye ayrılmaya başladı ve Stendahl bu büyüleyici manzarayı izlerken, Pikes'ın geriden, alçak, ahenkli bir sesle ezberden okuduğunu işitti.

"...O koca duvarların paramparça çöktüğünü görünce başım döndü –binlerce sel suyunun çalkantılı sesini andıran uzun düzensiz feryatlar yükseldi– sonra ayağımın dibindeki derin, küf kokulu dağ gölü Usher Evi'nin kalıntılarının üzerini ciddiyetle ve sessizce örttü..."

Helikopter, dumanları tüten gölün üzerinden yükselerek batıya uçtu.

Ağustos 2005: Yaşlılar

Gürültücü kâşiflerin, mis kokulu züppelerin, profesyonel gezginlerin, yağını çıkaracak yeni sineklerin peşindeki vaizlerin açmış oldukları yoldan, yaşlıların da Mars'a gelmesinden daha doğal ne olabilirdi ki?

Böylelikle, tüm vakitlerini kalplerini dinleyip nabızlarını saymakla, eğri ağızlarına kaşık kaşık şurup götürmekle harcayan kurumuş, buruş buruş insanlar; bir zamanlar pulmanlı vagonlarda Kasım ayında Kaliforniya'ya, Nisan ayında buharlı gemilerin üçüncü sınıf kamaralarında İtalya'ya giden, kuru kayısılar, mumyalar da sonunda Mars'a geldiler....

Eylül 2005: Marslı

Mavi dağlar yağmura doğru uzandılar ve uzun kanallara yağdı yağmur. Yaşlı LaFarge ile karısı yağmuru seyretmek için evlerinden dışarı çıktılar.

"Mevsimin ilk yağmuru," diye belirtti LaFarge.

"Bu iyi," dedi karısı.

"Yağdığı iyi oldu."

Kapıyı örttüler. İçeride ateşin başında ellerini ısıttılar. Titriyorlardı. Pencereden bakınca, ileride, onları Dünya'dan buraya getiren roketin kenarlarında yağmurun parıldadığı görülüyordu.

"Bir tek şey var," dedi LaFarge ellerine bakarak.

"Neymiş o?" diye sordu karısı.

"Keşke Tom'u da buraya getirebilseydik."

"Ah, yapma Lafe!"

"Yine başlamayacağım; kusura bakma."

"Buraya Tom'u düşünmeye değil, yaşlılığımızı huzur içinde geçirmeye geldik. O öleli o kadar zaman oldu ki, artık onu ve Dünya'daki her şeyi unutmaya çalışmalıyız."

"Haklısın," dedi ve ellerini yine sıcağa doğru çevirdi. Gözlerini ateşe dikti. "Artık bundan bahsetmeyeceğim. Sadece her Pazar onun mezarına çiçek bırakmak için Green Lawn Parkı'na gitmeyi özlüyorum. Tek gezintimiz buydu."

Mavi yağmur usul usul evin üzerine yağdı.

Saat dokuzda yatağa girdiler ve yağmurlu karanlıkta sessizce el ele yattılar. Adam elli beş, kadın altmışındaydı.

"Anna?" dedi adam hafifçe.

"Efendim?" diye yanıtladı karısı.

"Bir şey işittin mi?"

İkisi de yağmuru ve rüzgârı dinlediler.

"Hayır," dedi karısı.

"Birisi ıslık çalıyor," dedi adam.

"Hayır, ben duymadım."

"Gidip bir bakayım."

Bornozunu giydi, evin içinden yürüyüp ön kapıya gitti. Duraksayarak kapıyı ardına kadar açtı ve soğuk yağmur yüzüne çarptı. Rüzgâr esiyordu.

Avluda ufak tefek bir figür duruyordu.

Gökte bir şimşek çaktı ve avluda yaşlı LaFarge'a bakmakta olan yüzü beyaza boyayarak aydınlattı.

"Kim var orada?" diye seslendi LaFarge titreyerek.

Cevap gelmedi.

"Kimsin? Ne istiyorsun?"

Yine bir yanıt yoktu.

Kendini çok zayıf, bitkin ve uyuşmuş hissediyordu. "Kimsin sen?" diye bağırdı.

Arkasından karısı gelerek koluna girdi. "Neden bağırıyorsun?"

"Bahçede ufak bir çocuk var ve bana cevap vermiyor," dedi yaşlı adam titreyerek. "Tom'a benziyor!"

"Yatağa gel, hayal görüyorsun."

"Ama orada duruyor işte; kendin bak."

Kadının görebilmesi için kapıyı biraz daha açtı. Soğuk rüzgâr esiyor, yağmur serpiştiriyordu ve figür dalgın gözlerle durmuş, onları süzüyordu. Yaşlı kadın kapı eşiğine tutundu.

"Git buradan!" dedi bir elini sallayarak. "Git!"

"Tom'a benzemiyor mu?" diye sordu yaşlı adam.

Figür kıpırdamadı.

"Korkuyorum," dedi kadın. "Kapıyı kilitle ve yatağa gel. Buna yapabileceğim bir şey yok."

Kadın kendi kendine inleyerek yatak odasına doğru gözden kayboldu.

Yaşlı adam, rüzgâr ellerine soğukluğu yağdırırken kıpırdamadan durdu.

"Tom," diye seslendi yavaşça. "Tom, eğer bu sensen, eğer bir şekilde sensen Tom, kapıyı kilitlemeyeceğim. Şayet üşürsen ve ısınmak için içeriye gelmek istersen, sadece gel ve şöminenin yanına uzan. Orada birkaç kürk yaygı var."

Kapıyı kapadı, ama kilitlemedi.

Karısı onun yatağa döndüğünü hissetti ve ürperdi. "Bu korkunç bir gece. Kendimi çok yaşlı hissediyorum," dedi kadın ağlarken.

"Şşşşt. Tamam," diye sakinleştirdi karısını ve ona sarıldı. "Uyu."

Kadın uzunca bir süre sonra uykuya daldı.

Ve sonra adam, kulak kabartınca, ön kapının çok sessizce açıldığını, rüzgâr ve yağmurun içe-

ri girdiğini, kapının kapandığını duydu. Şömine başından gelen hafif ayak sesleri ve usulcacık bir nefes işitti. "Tom," dedi kendi kendine.

Gökte bir şimşek çakarak karanlığı yırttı.

Sabahleyin güneş çok sıcaktı.

Bay LaFarge oturma odasının kapısını açtı ve etrafa göz gezdirdi.

Şömine başındaki yaygılar boştu.

İçini çekti. "Yaşlanıyorum," dedi.

Elini yüzünü yıkamak için kanaldan bir kova temiz su çekmeye çıktı. Ön kapıda elindeki ağzına kadar dolu bir kovayı içeri taşıyan genç Tom'la çarpışıyordu neredeyse. "Günaydın, baba!" dedi çocuk.

"Günaydın, Tom." Yaşlı adam sendeledi. Yalınayak oğlan aceleyle odaya girdi, kovayı bıraktı ve gülümse- yerek döndü. "Güzel bir gün!"

"Evet, öyle," dedi adam inanamayarak. Çocuk olağandışı bir şey yokmuş gibi davranıyordu. Suyla yüzünü yıkamaya koyuldu.

Yaşlı adam ilerledi. "Tom, buraya nasıl geldin? Yaşıyor musun?"

"Yaşamamam mı gerekirdi?" Oğlan başını kaldırdı.

"Ama Tom, Green Lawn Parkı, her Pazar, çiçekler ve..." LaFarge oturmak zorunda kaldı. Oğlan ona doğru yürüdü, önünde durdu ve elini tuttu. Yaşlı adam sıcak ve sert parmakları hissetti. "Sen gerçekten buradasın, o zaman bu bir rüya değil?"

"Burada olmamı *istiyorsun*, değil mi?" Oğlan kaygılanmış görünüyordu.

"Evet, evet Tom!"

"Öyleyse niye soru soruyorsun? Beni kabul et!"

"Ama annen; şok..."

"Onun için meraklanma. Gece boyunca ikinize de şarkı söyledim, beni daha çok bu yüzden kabulleneceksiniz, özellikle de o. Şok nedir bilirim. O gelinceye kadar bekle, görürsün." Bakır rengi, kıvırcık saçlı başını sallayarak güldü. Gözleri çok mavi ve berraktı.

"Günaydın Lafe, Tom." Anne yatak odasından saçını topuz yaparak geldi. "Güzel bir gün, değil mi?"

Tom babasına dönüp gülümsedi. "Gördün mü?"

Evin arkasındaki gölgelikte üçü birlikte çok iyi bir öğle yemeği yediler. Bayan LaFarge bir kenara sakladığı bir şişe dolusu yıllanmış ayçiçeği şarabı bulmuştu, hep birlikte içtiler. Bay LaFarge karısının yüzünü hiç bu kadar neşeli görmemişti. Kadının zihninde Tom'la ilgili herhangi bir kuşku varsa da, bunu dile getirmiyordu. Tom'un geri dönüşü onun için tamamen doğaldı. Ve LaFarge'ın kendisine de gittikçe doğal geliyordu.

Anne bulaşığı yıkarken LaFarge oğluna doğru eğilerek gizlice sordu, "Şimdi kaç yaşındasın, oğlum?"

"Bilmiyor musun, baba? On dört elbette."

"Kimsin sen *aslında*? Tom olamazsın, ama *birisisin*. Kimsin?"

"Yapma." İrkilen oğlan ellerini yüzüne götürdü.

"Bana söyleyebilirsin," dedi yaşlı adam. "Bunu anlarım. Sen bir Marslısın, değil mi? Marslılar hakkında anlatılan hikâyeleri duydum; kesin bir şey yok. Marslıların sayıca ne kadar az oldukları ve aramıza Dünyalılar şeklinde geldiklerini anlatan hikâyeler. Sende bir şey var –sen Tom'sun, ama yine de o değilsin."

"Neden beni kabullenip susmuyorsun?" diye haykırdı oğlan. Elleriyle yüzünü tamamen örtmüştü. "Benden kuşku duyma, lütfen benden kuşkulanma!" Döndü ve koşarak masadan kaçtı.

"Tom, geri gel!"

Ama oğlan uzaktaki kasabaya doğru, kanal boyunca koştu.

"Tom nereye gidiyor?" diye sordu Anna, diğer tabaklar için geri geldiğinde. Kocasının yüzüne baktı. "Onu üzecek bir şey mi söyledin?"

"Anna," dedi kadının elini tutarak. "Anna, Green Lawn Parkı'yla ilgili herhangi bir şey hatırlıyor musun? Marketi ve Tom'un zatürreeye yakalanışını?"

"Sen *neden* bahsediyorsun?" Kadın güldü.

"Boş ver," dedi adam sessizce.

Uzaklarda, Tom'un kanal kenarı boyunca koşarken kaldırdığı tozlar havada sürükleniyordu.

Akşam saat beşte, güneşin batışıyla birlikte Tom geri döndü. Kuşkuyla babasını süzdü. "Bana soru soracak mısın?" diye bilmek istedi.

"Soru yok," diye yanıtladı LaFarge.

Çocuk o bembeyaz gülüşüyle gülümsedi. "Güzel."

"Nerelerdeydin?"

"Kasaba yakınlarında. Az kalsın geri gelemiyordum. Neredeyse" –oğlan bir kelime aradı– "kapana kısılmıştım."

" 'Kapana kısılmak' mı? Ne demek istiyorsun?"

"Kanalın kıyısında küçük bir teneke kulübenin yanından geçtim ve az kalsın buraya, sizi görmeye hiç gelemeyecektim. Bunu sana nasıl anlatabilirim bilemiyorum, bir yolu yok. Söyleyemem, hatta *ben* bile bilmiyorum. Tuhaf bir şey, bu konuda konuşmak istemiyorum."

"O zaman konuşmayız. Temizlensen iyi olur, evlat. Yemek vakti."

Oğlan koştu.

Belki on dakika sonra kanalın dingin yüzeyinden bir sandal süzüldü, siyah saçlı, uzun boylu, sıska bir adam kollarının acelesiz hareketleriyle sırık başındaydı. "İyi akşamlar, LaFarge birader," dedi işine ara vererek.

"İyi akşamlar, Saul, haberler nasıl?"

"Bu gece her türlü haber var. Kanalın aşağısında teneke kulübede yaşayan Nomland adlı adamı tanıyor musun?"

LaFarge kaskatı kesildi. "Evet?"

"Onun ne cins bir herif olduğunu biliyor musun?

"Dünya'yı bir adamı öldürdüğü için terk ettiği dedikodusu vardı."

Saul gözünü LaFarge'dan ayırmadan ıslak sırığa yaslandı. "Öldürdüğü adamın adı neydi hatırlıyor musun?"

"Gillingsti, değil mi?"

"Doğru. Gillings idi. Neyse, iki saat kadar önce Bay Nomland koşarak kasabaya geldi, Gillings'i öğle vakti burada, Mars'ta, canlı olarak gördüğünü haykırıyordu! Hapisaneye girip kendini kilitlemeye çalıştı. Onu kabul etmediler. Nomland da evine gitti ve kulağıma çalındığına göre yirmi dakika önce, bir silahla beynini uçurmuş. Şimdi oradan geliyorum."

"Vay canına," dedi LaFarge.

"En kahrolasıca şeyler oluverir," dedi Saul. "Peki, iyi geceler, LaFarge."

"İyi geceler."

Sandal dingin kanal sularında sürüklenerek uzaklaştı.

"Yemek hazır," diye seslendi yaşlı kadın.

Bay LaFarge yemeğinin başına oturdu ve elinde bıçağı, gözleriyle Tom'u inceledi. "Tom," dedi ona, "bu öğleden sonra ne yaptın?"

"Hiçbir şey," dedi Tom, ağzı doluydu. "Niye sordun?"

"Sadece bilmek istedim." Yaşlı adam peçetesini boynuna sıkıştırdı.

O akşam saat yedide yaşlı kadın kasabaya inmek istedi. "Aylardır gitmedik," dedi. Ama Tom direndi. "Ben kasabadan korkuyorum," dedi. "İnsanlar. Oraya gitmek istemiyorum."

"Koskoca çocuğun ağzına yakışmıyor bu sözler," dedi Anna. "Bunu duymamış olayım. Bizimle geliyorsun. *Ben* öyle diyorum."

"Anna, eğer çocuk istemiyorsa..." diye başlayacak oldu yaşlı adam.

Ama tartışma yoktu. Kadın onları aceleyle kanal sandalına bindirdi ve akşam yıldızlarının altında, kanalda yol aldılar. Tom sırt üstü uzanmıştı, gözleri kapalıydı; uyuyup uyumadığı belli olmuyordu. Yaşlı adam merakla, gözlerini ayırmaksızın ona baktı. Kim bu bizim kadar sevgiye ihtiyaç duyan, diye düşündü. Yalnızlığından dolayı yabancıların arasına gelip, anılarımızın sesine ve yüzüne büründüğüne, kabullenilmiş ve mutlu olarak aramızda dolaştığına göre, kim ve nedir bu? Hangi dağdan, hangi mağaradan gelmişti, roketler Dünya'dan Mars'a vardıkları vakit geriye kalan hangi azalmış son ırktandı? Yaşlı adam başını salladı. Bunu bilmenin yolu yoktu. Ne olursa olsun, bu Tomdu.

Yaşlı adam önlerindeki kasabaya baktı ve hoşlanmadı, ama sonra Tom ve Anna'ya dair düşüncelerine döndü ve kendi kendine düşündü. Sadece üzüntü ve keder dışında hiçbir şey getirmeyeceği

halde, Tom'u biraz da olsa tutmak belki de hataydı, ama sadece bir gün kalıp gitse bile, boşluğu bomboş, karanlık geceleri kapkara, yağmurlu geceleri sırılsıklam yapsa bile, nasıl vazgeçebiliriz istediğimiz şeylerin ta kendisinden? Onu kendimizden uzaklaştırmak, eti tırnaktan ayırmaktan daha zor olurdu.

Sandalın içinde büyük bir huzur içinde uyuklayan çocuğa baktı. Oğlan bir rüyanın etkisiyle hafifçe inildiyordu. "İnsanlar," diye mırıldandı uykusunda. "Değişiyor, ha bire değişiyor. Kapan."

"Sakin ol, oğlum, sakin ol..." LaFarge çocuğun yumuşak buklelerini okşadı ve Tom sustu.

LaFarge karısının ve oğlunun sandaldan inmelerine yardım etti.

"İşte geldik!" Anna kalabalık caddeleri kol kola arşınlayan insanları seyrederek, meyhanelerden gelen müziği, piyanoyu, pikapları dinleyerek, tüm o ışıklara gülümsedi.

"Keşke evde olsaydım," dedi Tom.

"Daha önce hiç böyle söylemezdin," dedi anne. "Şehirde geçirdiğimiz Cumartesi gecelerini severdin."

"Bana yakın dur," diye fısıldadı Tom babasına. "Kapana kısılmak istemiyorum."

Anna buna kulak misafiri oldu. "Bırak böyle konuşmayı da gel!"

LaFarge oğlanın kendi elini tuttuğunu fark etti ve sıktı. "Senin yanında olacağım, evlat." Gelip ge-

çen kalabalığa baktı ve bu onu da kaygılandırdı. "Fazla kalmayacağız."

"Saçmalama, akşamı burada geçireceğiz," dedi Anna.

Bir sokağı geçtiler ve üç sarhoş geçerken onlara doğru sendeledi. Ortada oldukça fazla bir kargaşa, bir ayrılış, bir yön değiştirme oldu, derken LaFarge sersemlemiş bir halde kalakaldı.

Tom gitmişti.

"Nerede o?" diye sordu Anna sinirle. "Eline geçen her fırsatta yalnız kalmak için kaçıyor. Tom!" diye seslendi.

Bay LaFarge aceleyle kalabalığın içine daldı, ama Tom yoktu.

"Geriye dönecek, biz giderken sandalda olacak," dedi Anna kesin şekilde. Kocasını sinemaya doğru yöneltti. Kalabalıkta ani bir karışıklık yaşandı ve LaFarge'ın yanından bir adamla kadın hızla geçtiler. LaFarge onları tanıdı. Joe Spaulding ve karısı. O daha ağzını açamadan ikisi de gitmişlerdi.

Kaygıyla geriye bakarak biletleri satın aldı ve karısının kendisini o tatsız karanlığa çekmesine izin verdi.

Saat on birde Tom iskelede değildi. Bayan LaFarge'ın beti benzi soldu.

"Bak, annesi" dedi LaFarge, "sen meraklanma. Onu bulacağım. Burada bekle."

"Çabuk dön." Kadının sesi suyun dalgalanışında kayboldu. Adam elleri ceplerinde gece so-

kaklarını dolaştı. Tüm çevrede ışıklar birer birer sönüyordu. Hâlâ pencerelerinden sarkan bir avuç insan vardı, çünkü gökte ara sıra yıldızların arasında fırtına bulutları birikmesine rağmen gece sıcaktı. Yürürken çocuğun şehirlerden ve kalabalıklardan duyduğu korkuyu, devamlı kapana kısılmaktan bahsettiğini anımsadı. Bunun bir anlamı yok, diye düşündü yaşlı adam bezgince. Oğlan belki de sonsuza değin gitmişti, belki de hiç var olmamıştı. LaFarge numaralara dikkat ederek belli bir ara sokağa saptı.

"Selam, LaFarge."

Bir adam kapı aralığına çökmüş, piposunu tüttürüyordu.

"Merhaba, Mike."

"Karınla kavga mı ettiniz? Rahatlamak için dolaşmaya mı çıktın?"

"Hayır, öylesine yürüyorum."

"Bir şey kaybetmiş gibisin. Kayıp şeylerden söz açılmışken," dedi Mike, "birisi bu gece bulundu. Joe Spaulding'i tanıyor musun? Kızı Lavinia'yı hatırlar mısın?"

"Evet." LaFarge buz gibi olmuştu. Her şey yinelenen bir rüya gibiydi. Sırada hangi kelimelerin olduğunu biliyordu.

"Lavinia bu gece evine dönmüş," dedi Mike piposunu içerek. "Anımsarsın, yaklaşık bir ay önce ölü denizin dibinde kaybolmuştu. Bulunan çürümüş cesedin ona ait olduğunu sanmışlar ve Spaul-

dingler o günden beri kendilerine gelememişlerdi. Joe herkese kızının ölmediğini, cesedin kızınınki olmadığını söyleyip duruyordu. Galiba haklıymış. Lavinia bu gece ortaya çıktı."

"Nerede?" LaFarge nefesinin sıklaştığını fark etti, kalbi çarpıyordu.

"Ana caddede. Spauldingler bir oyuna bilet alıyorlarmış. Ve orada, birdenbire kalabalığın içinde Lavinia'yı görmüşler. Görülmeye değer bir sahne olmalı. Kız onları ilk başta tanımamış. Onu caddenin yarısı boyunca izleyip konuşmuşlar. O zaman hatırlamış."

"Onu gördün mü?"

"Hayır, ama şarkı söylediğini duydum. 'Lomond Gölü'nün Şen Kıyıları'nı nasıl söylerdi hatırladın mı? Az önce evlerinin orada babasına şarkı söylediğini duydum. Lavinia'nın sesini duymak güzeldi; öyle güzel bir kız ki. Öldüğünde yazık oldu kıza demiştim, şimdi geri geldiğine göre her şey yolunda. Bak, sen de yorgun görünüyorsun. Biraz viski için. İçeri gelsen iyi olur...."

"Hayır Mike, sağol." Yaşlı adam uzaklaştı. Mike'ın iyi geceler dilediğini duydu ve yanıt vermedi, ama gözlerini yüksek kristal çatısına koyu kırmızı Mars çiçekleri yayılmış olan iki katlı binaya dikmişti. Arka tarafta, bahçenin üzerinde, bükülmüş demirden bir balkon vardı ve üstündeki pencerenin ışıkları yanıyordu. Vakit çok geç olmuştu, yine de kendi kendine düşündü: ya

Tom'u yanımda getirmezsem, Anna'ya ne olacak? Bu ikinci şok, bu ikinci ölüm, ona ne yapacak? İlk ölümü, ardından gelen bu rüyayı ve ani kayboluşu hatırlayacak mı? Aman Tanrım, Tom'u bulmak zorundayım, yoksa kimbilir Anna'ya neler olur. Zavallı Anna, orada, iskelede bekliyor. LaFarge durakladı ve başını kaldırdı. Yukarılarda bir yerlerde, sesler diğer belli belirsiz seslere iyi geceler dilediler, kapılar çekilip kapandı, ışıklar söndü ve tatlı bir ses şarkı söylemeye devam etti. Bir an sonra on sekizinden büyük olmayan, çok güzel bir kız balkona çıktı.

LaFarge esen rüzgârın içinden ona seslendi.

Kız döndü ve aşağıya baktı. "Kim var orada?" diye bağırdı.

"Benim," dedi yaşlı adam ve bu yanıtın tuhaf ve gülünç olduğunu anlayarak sessizleşti, dudakları kıpırdadı. "Tom, oğlum, benim, baban" mı demeliydi? Onunla nasıl konuşsaydı? Kız onun zır deli olduğunu düşünüp ebeveynlerini çağıracaktı.

Uçuşan ışığın içinde, kız öne eğildi. "Seni tanıyorum," diye yanıtladı sessizce. "Lütfen git. Yapabileceğin bir şey yok."

"Geri dönmelisin!" LaFarge daha kendini engelleyemeden ağzından döküldü bu sözler.

Yukarıda ayın aydınlattığı figür gölgeye çekildi, bu yüzden artık bir kişilik değil, sadece sesti. "Ben artık senin oğlun değilim," dedi. "Kasabaya asla gelmemeliydik."

"Anna iskelede bekliyor!"

"Üzgünüm," dedi yumuşak ses. "Ama ne gelir elimden? Burada mutluyum, neredeyse sizin beni sevdiğiniz kadar seviliyorum. Ben neysem oyum ve ne almak mümkünse onu alırım. Artık çok geç, beni kıstırdılar."

"Ya Anna, bunun şoku. Bunları bir düşün."

"Bu evdeki düşünceler çok güçlü; tıpkı hapsolmak gibi. Kendimi eski halime getiremiyorum."

"Sen Tomsun, sen *Tomdun*, değil mi? Bir ihtiyarla dalga geçemezsin; aslında Lavinia Spaulding değilsin, değil mi?"

"Ben hiç kimse değilim, ben sadece kendimim. Nerede bulunursam bir şey olurum ve şu anda senin yardımının dokunamayacağı bir şeyim."

"Kasabada güvenlikte değilsin. Sana hiç kimsenin zarar veremeyeceği kanalda olman daha iyi," diye dil döktü yaşlı adam.

"Bu doğru." Ses duraksadı. "Ama artık bu insanları düşünmeliyim. Eğer sabahleyin, bu kez yeniden temelli gitmiş olursam ne hissederler? Gerçi anne benim ne olduğumu biliyor; senin gibi o da tahmin etti. Sanırım hepsi tahmin ettiler ama sorgulamadılar. İlahi takdir sorgulanmaz. Eğer gerçeğe sahip olamıyorsan hayal de onun kadar iyidir. Ben belki onların geriye dönen ölüleri değilim, ama onlar için neredeyse daha iyi bir şeyim; zihinlerinde şekillendirdikleri bir idealim ben. Seçimim karını incitmekle onları incitmek arasında."

"Onlar beş kişilik bir aile. Senin kaybına daha iyi dayanırlar!"

"Lütfen," dedi ses. "Yorgunum."

Yaşlı adamın sesi sertleşti. "Gelmek zorundasın. Anna'nın bir kez daha incinmesine izin veremem. Sen bizim oğlumuzsun. Sen benim oğlumsun ve bize aitsin."

"Hayır, lütfen!" Gölge titredi.

"Bu eve, ya da bu insanlara ait değilsin!"

"Hayır, bana bunu yapma!"

"Tom, Tom, oğlum, dinle beni. Geri gel, sarmaşıklardan aşağı kay, oğlum. Gel benimle. Anna bekliyor. Sana iyi bir yuva, istediğin her şeyi vereceğiz." Bunun gerçekleşmesini isteyerek yukarıya bakakaldı.

Gölgeler sürüklendi, sarmaşıklar hışırdadı.

Sonunda hafif ses konuştu, "Pekiyi, Baba."

"Tom!"

Ay ışığında bir erkek çocuğunun kıvrak silueti asmalardan aşağı indi. LaFarge onu yakalamak için kollarını açtı.

Yukarıdaki odanın ışıkları yandı. Demirli pencerelerin birinden bir ses yükseldi. "Kim var orada?"

"Acele et, oğlum!"

Daha fazla ışık yandı, daha fazla ses duyuldu. "Dur, silahım var! Vinny, iyi misin?" Koşuşan ayaklar.

Yaşlı adam ve oğlan bahçeyi koşarak geçtiler.

Bir silah sesi duyuldu. Onlar kapıyı çarparken mermi duvara çarptı.

"Tom, sen o tarafa git, ben de buradan gidip onları peşime takacağım! Kanala koş. On dakika sonra orada buluşuruz, oğlum!"

Ayrıldılar.

Ay bir bulutun ardına gizlendi. Yaşlı adam karanlıkta koştu.

"Anna, buradayım!"

Yaşlı kadın onun sandala binmesine yardım etti, titriyordu. "Tom nerede?"

"Bir dakika içinde burada olur," diye soludu LaFarge.

Arkalarına dönüp sokakları ve uyuyan kasabayı seyrettiler. Geç saatte dolaşan insanlar hâlâ dışardaydı. Bir polis, bir gece bekçisi, bir roket pilotu, geceye özgü randevulardan dönen birkaç yalnız adam, bir bardan kahkahalarla çıkan dört erkek ve bir kadın. Bir yerlerde belli belirsiz çalan müzik.

"Neden gelmiyor?" diye sordu yaşlı kadın.

"Gelecek, gelecek." Ama LaFarge emin değildi. Belki de çocuk iskeleye inme yolculuğu sırasında, kara evlerin arasındaki gece yarısı sokaklarından koşarken her nasılsa, bir şekilde yine yakalanmıştı. Genç bir çocuk için bile uzun bir koşuydu bu. Yine de buraya ilk ulaşanın o olması gerekirdi.

Ve şimdi, ileride, ayın aydınlattığı caddede koşan bir figür vardı.

LaFarge bağırdı, sonra kendini susturdu, çünkü aynı zamanda uzaktan, başka konuşmalar ve koşan ayak sesleri de geliyordu. Pencerelerde birbiri ardına ışıklar yandı. İskeleye inen meydan boyunca bir figür koşuyordu. Bu Tom değildi. Meydanı çevreleyen ışıkların aydınlığında gümüş gibi parlayan yüze sahip bir şekildi sadece. Koşarak yaklaştı, yaklaştıkça daha tanıdık hale geldi ve iskeleye ulaştığı zaman Tom olmuştu! Anna ellerini uzattı. LaFarge kıyıdan ayrılmak için acele etti. Ama artık çok geçti.

Çünkü caddeden ıssız meydanı geçerek şimdi bir adam koşuyordu, derken bir başkası, sonra bir kadın, iki adam daha, Bay Spaulding, hepsi koşuyordu. Şaşalayıp durdular. Çevrelerine bakındılar, geri gitmek istiyorlardı, çünkü bu sadece bir kâbus olabilirdi, son derece deliceydi. Yine de duraksayarak, durarak, tekrar ilerleyerek gelmeye devam ettiler.

Çok geçti. Gece ve olay sona ermişti. LaFarge palamarı parmaklarına doladı. Çok yalnızdı ve üşüyordu. Gözleri faltaşı gibi açılmış insanlar, tüm kalabalık, hepsi birden iskelede duruncaya kadar ay ışığında büyük bir hızla ilerleyerek, ayaklarını kaldırdılar ve indirdiler. Çılgınca eğilip sandala baktılar. Haykırdılar.

"Kıpırdama, LaFarge!" Spaulding'in silahı vardı.

Artık ne olup bittiği ortadaydı. Ayla aydınlanan

sokaklarda bir başına, insanların yanından şimşek gibi çakan Tom. Yanından ok gibi atılan figürü gören bir polis. Polis olduğu yerde dönüyor, onun yüzüne bakıyor, bir isim söylüyor ve izlemeye başlıyor. "*Sen*, dur orada!" Polisin gördüğü bir suçlunun yüzü. Bütün yol boyunca, hep aynı şey tekrarlanıyor, sağda solda adamlar, kadınlar, gece bekçileri, roket pilotları. Hızla geçen o figür onlar için her anlama geliyordu: tüm kişilikler, tüm kişiler, tüm isimler. Son beş dakikada acaba kaç isim anılmıştı? Tom'un yüzünde, tümü de yanlış olan kaç değişik çehre şekil bulmuştu?

Bütün yol boyunca izlenen ve izleyenler, hayal ve hayal edenler, av ve avcılar. Bütün yol boyunca ani anımsamalar, tanıdık gözlerin ışıltısı, eski, çok eski bir ismin bağrılışı, başka zamanların anıları, sayıca katlanan kalabalık. On bin aynadan, on bin gözden yansırmış gibi, o koşan rüya, öndekiler, arkadakiler, karşılaşılacak olanlar ve görülmeyenler için farklı bir yüz geçerken, herkes ileriye atılıyordu.

Ve artık hepsi de buradalar, sandalın başında, kendilerine ait rüyaları istiyorlar. Tıpkı bizim onun Lavinia, Roger, William ya da bir başkası değil de, Tom olmasını istediğimiz gibi, diye düşündü LaFarge. Ama artık hepsi bitti. Yaratık çok ileri gitti.

"Hepiniz inin aşağı!" diye Spaulding emretti.

Tom sandaldan aşağıya adım attı. Spaulding

onun bileğini kavradı. "Benimle eve geliyorsun. *Biliyorum.*"

"Bekle," dedi polis. "O benim tutuklum. Adı Dexter, cinayetten aranıyor."

"Hayır!" diye hıçkırdı bir kadın. "O benim kocam! Kocamı tanımayacak değilim herhalde!"

Diğer sesler karşı çıktı. Kalabalık yaklaştı.

Bayan LaFarge kendini Tom'un önüne siper etti. "Bu benim oğlum, onu hiçbir şeyden dolayı suçlamaya hakkınız yok. Hemen şimdi eve gidiyoruz!"

Tom ise titriyor ve çılgınca sarsılıyordu. Çok kötü görünüyordu. Etrafındaki kalabalık, vahşi ellerini uzatarak, kavrayarak ve istekte bulunarak çoğaldı.

Tom çığlık attı.

Herkesin gözü önünde değişti. Önce Tomdu, sonra James, derken Switchman adında bir adam, Butterfield adında bir başkası; kasabanın belediye başkanı, Judith adında bir genç kız, koca William ve gelin Clarisse. Onların zihinlerine göre kalıplanan, eriyen balmumuydu. Yalvararak, bağrışarak üzerine çöktüler. Yüzü her isteğe göre şekil değiştirirken, o haykırdı ve ellerini savurdu. "Tom!" diye bağırdı LaFarge. "Alice!" dedi bir diğeri. "William!" Onu bileklerinden çekiştirdiler, döndürdüler, en sonunda bir dehşet çığlığıyla yere düştü.

Taşların üzerinde yatıyordu, erimiş balmumu soğuyordu artık. Yüzü tüm yüzler, bir gözü mavi,

diğeri altın rengi; saçı kahverengi, kızıl, sarı, siyah; bir kaşı kalın, diğeri ince; bir eli büyük, diğeri küçük.

Onun başında dikildiler ve ağızlarını elleriyle örttüler. Eğildiler.

"Öldü," dedi birisi sonunda.

Yağmur başladı.

Yağmur insanların üzerine düştü, insanlar başlarını göğe çevirdiler.

Önce yavaşça, sonra hızlanarak döndüler ve yürüdüler, sonra koşarak olay yerinden dağılmaya başladılar. Bir dakika içinde ortalıkta kimse kalmamıştı. Sadece Bay ve Bayan LaFarge oradaydılar, gözleri yerde, el ele ve çok korkmuş halde.

Yağmur, göğe bakan, tanınmaz haldeki suratın üzerine yağıyordu.

Anna hiçbir şey söylemedi, ama ağlamaya başladı.

"Eve gidelim Anna, elimizden bir şey gelmez," dedi yaşlı adam.

Sandala bindiler ve karanlıkta kanal boyunca geri döndüler. Evlerine girdiler, küçük bir ateş yakıp ellerini ısıttılar. Zayıf ve üşümüş halde yatakta yan yana yattılar, tepelerindeki çatıya geri dönen yağmuru dinlediler.

"Dinle," dedi LaFarge gece yarısında. "Bir şey duydun mu?"

"Hiçbir şey, hiçbir şey."

"Yine de bir bakayım."

Adam oda boyunca ayaklarını sürüdü ve dış kapıyı açmadan önce, önünde uzunca bir süre bekledi.

Kapıyı sonuna kadar açtı ve dışarı baktı.

Yağmur kara gökten boş avluya, kanala ve mavi dağların arasına boşanıyordu.

Beş dakika bekledi, sonra yavaşça, ıslak elleriyle kapıyı kapayıp sürgüledi.

Kasım 2005: Bavul Dükkânı

Bavul dükkânının sahibi Dünya'dan onca yolu bir ışık-ses ışınıyla geçen haberleri, gece, radyosunda duyduğunda, o çok uzak bir şeydi. Dükkân sahibi onun ne kadar uzakta olduğunu hissediyordu.

Dünyada savaş çıkıyordu.

Göğe dikkatlice bakmak için dışarı adım attı.

Evet, işte oradaydı Dünya. Akşam göğünde, tepelere doğru güneşi izliyordu. Radyodaki sözler ve o yeşil yıldız, bir ve aynıydılar.

"İnanmıyorum," dedi dükkân sahibi.

"Çünkü orada değilsin," dedi akşam vaktini geçirmek için uğramış olan Peder Peregrine.

"Ne demek istiyorsun, Peder?"

"Tıpkı ben çocukken olduğu gibi," dedi Peder Peregrine. "Çin'deki savaşları duyduk. Ama onlara hiçbir zaman inanmadık. Çin çok uzaktaydı ve orada çok fazla insan ölüyordu. Bu olamazdı. Filmleri gördüğümüzde bile buna inanmadık. Evet, şimdi de böyle. Artık Dünya Çin'den ibaret. O kadar uzakta ki, inanılmaz. Dünya burada değil. Ona dokunamazsın. Göremezsin bile. Tüm gördüğün bir yeşil ışık. İki milyar insan mı yaşıyor o ışığın üzerinde? Mümkün değil! Savaş mı? Patlamaları duymuyoruz ki."

"Duyacağız," dedi dükkân sahibi. "Bu hafta

Mars'a gelecek olan o insanları düşünüp duruyorum. Neydi? Önümüzdeki ay ve devamında yüz bin civarında insan geliyor. Savaş başlarsa *onlara* ne olacak?"

"Sanırım geri dönecekler. Dünya'da onlara ihtiyaç duyulacak."

"İyi," dedi dükkân sahibi. "Bavullarımın tozunu alsam iyi olur. İçimde, burada her an için mallar kapış kapış gidecekmiş gibi bir his var."

"Eğer *bu*, yıllardan beri beklediğimiz Büyük Savaş ise, şu anda Mars'ta olan herkes geri dönecek mi sence?"

"Bu gülünç bir şey Peder, ama evet, sanırım *hepimiz* geri döneceğiz. Farkındayım, buraya bazı şeylerden uzaklaşmak için geldik –politika, atom bombası, savaş, baskı grupları, önyargı, yasalar – biliyorum. Ama yine de orası evimiz. Bekle ve gör. Amerika'nın üzerine ilk bomba düşer düşmez buradaki insanlar düşünmeye başlayacaklardır. Burada yeterince uzun süre kalmadılar. Hepsi hepsi birkaç yıl. Eğer kırk senedir burada olsalardı, o zaman farklı olurdu, ama akrabaları ve memleketleri orada. Ben artık Dünya'ya inanmıyorum. Kafamda fazla canlandıramıyorum. Ama ben yaşlıyım, onlardan sayılmam. Burada kalabilirim."

"Bundan şüphem var."

"Evet, galiba haklısın."

Verandada dikilerek yıldızları izlediler. Sonunda Peder Peregrine cebinden biraz para çıkarttı ve dükkân sahibine uzattı. "Bir düşündüm de, bana

yeni bir valiz versen iyi olur. Eskisi oldukça kötü durumda..."

Kasım 2005: Ölü Mevsim

Sam Parkhill elinde süpürge, mavi Mars kumunu süpürüp duruyordu.

"İşte," dedi. "Evet efendim, şuna bir bakın!" Eliyle işaret etti.

"Şu tabelaya bir bakın. SAM'İN SOSİSLİ SANDVİÇLERİ! Güzel değil mi, Elma?"

"Öyle, Sam," dedi karısı.

"Vay canına, ne değişiklik benim için. Keşke Dördüncü Sefer'deki çocuklar beni şimdi görebilselerdi. Onların hepsi hâlâ askercilik oynarken, ben kendi işimi kurduğum için çok mutluyum. Binlikler kazanacağız, Elma, binlerce."

Karısı konuşmadan uzun süre ona baktı. "Kaptan Wilder'a ne oldu?" diye sordu sonunda. "Hani şu tüm Dünyalıları öldüreceğini söyleyen adam vardı, adı neydi? İşte onu vuran kaptan."

"Spender, şu çatlak. O herif, kahretsin, çok farklıydı. Ah, Kaptan Wilder mı? Duyduğuma göre Jüpiter yolunda bir roketteymiş. Onu yukarıya tekmelemişler. Sanırım o da Mars konusunda biraz kafayı yemişti. Şansı varsa Jüpiter ve Plüton'dan yirmi yılda döner. Boşboğazlık etmenin cezası budur. O orada ölesiye donarken, bir de bana bak, şu yere bir bak!"

Burası iki ölü otoyolun karanlıkta buluştuğu bir kavşaktı. Sam Parkhill çiğ ışıklarla göz alan, müzik kutusunun ezgileriyle titreyen perçinli alüminyum büfesini buraya oturtmuştu.

Patikaya döşediği kırık camları hizalamak için öne eğildi. Camı tepelerdeki eski Mars yapılarından kırıp getirmişti. "İki dünyadaki en güzel sosisli sandviçler! Mars'ta sosisli sandviç büfesi olan ilk insan. En iyi soğanlar, kırmızı biber ve hardal! Uyanık olmadığımı söyleyemezsin. İşte ana yollar, şurada da ölü şehir ve mineral yatakları. Dünya Yerleşimi 101'den gelen kamyonlar yirmi dört saat buradan geçmek zorundalar! Yer seçmeyi biliyor muyum, bilmiyor muyum?"

Karısı gözünü tırnaklarından ayırmadı.

"Şu yeni model on bin iş roketinin Mars'a geleceğine inanıyor musun?" dedi nihayet.

"Bir ay içinde," dedi adam yüksek sesle. "Neden bu kadar tuhaf görünüyorsun?"

"Dünyalılar'a inanmıyorum," dedi kadın. "O on bin roketin, içlerinde yüz bin Çinli ve Meksikalı'yla geldiğini gördüğüm zaman inanacağım."

"Müşteriler." Sam kelimenin üzerine basa basa konuştu. "Yüz bin aç insan."

"Eğer," dedi karısı hafifçe, göğü izleyerek, "atom savaşı çıkmazsa. Atom bombalarına güvenmiyorum. Onlardan Dünya'da artık o kadar çok var ki, ne olacağını bilemezsin."

"Ya," dedi Sam ve süpürmeye koyuldu.

Göz ucuyla bir mavi titreşim yakaladı. Arkasında, bir şey havada hafifçe asılıydı. Karısının kendisine, "Sam. Bir dostun seni ziyarete gelmiş," dediğini duydu.

Sam hızla etrafında döndü ve rüzgârda uçuşurmuş gibi duran maskeyi gördü.

"Demek yine geldin!" Sam süpürgeyi bir silah gibi doğrulttu.

Maske onayladı. Soluk mavi camdan kesilmişti ve altında ince sarı ipekten bol bir cübbenin dalgalandığı ince bir boynun üzerindeydi. Maskenin ağzı, cüppe, maske ve eller bir yükselip, bir alçalırken ahenkli seslerin yayıldığı bir yarıktı.

"Bay Parkhill, sizinle tekrar konuşmak için geldim," dedi maskenin ardındaki ses.

"Seni buralarda görmek istemediğimi söyledim galiba!" diye bağırdı Sam. "Defol, yoksa sana Hastalık bulaştırırım!"

"Ben zaten Hastalık geçirdim," dedi ses. "Hayatta kalan az kişiden biriyim. Uzun süredir hastaydım."

"Git ve tepelerde saklan, sen oraya aitsin, senin yerin orası. Neden gelip *beni* rahatsız ediyorsun? Durup dururken, günde iki kez."

"Sizin için tehlike taşımıyoruz."

"Ama ben sizin için taşıyorum!" dedi Sam gerileyerek. "Yabancıları sevmem. Marslılar'dan hoşlanmam. Daha önce hiç sizlerden birini gör-

memiştim. Bu doğal değil. Tüm bu yıllar boyunca gizlendiniz, şimdi birden beni gözünüze kestirdiniz. Beni yalnız bırakın."

"Önemli bir nedenden dolayı geldik," dedi mavi maske.

"Eğer bu toprak konusundaysa, burası benim. Bu sosisli sandviç büfesini ellerimle yaptım."

"Bir bakıma evet, toprakla ilgili."

"Bak buraya," dedi Sam. "Ben New Yorkluyum. Geldiğim yerde tıpkı benim gibi on milyon kişi daha var. Siz Marslılar birkaç düzine kaldınız, başınızı sokacak bir şehriniz yok, dağ tepe dolanıyorsunuz, ne bir lideriniz, ne de yasanız var. Bir de gelmiş bana bu topraktan bahsediyorsunuz. Evet, eskinin çekilip yeniye yol vermesi gerekir. Alışverişin yasasıdır bu. Silahım şurada duruyor. Bu sabah sen gittikten sonra onu çıkarıp doldurdum."

"Biz Marslılar telepatızdır," dedi soğuk mavi maske. "Ölü denizin ötesindeki kasabalarınızdan birisiyle bağlantı halindeyiz. Radyonuzu dinlemediniz mi?"

"Radyom bozuk."

"O zaman bilmiyorsunuz. Önemli haberler var. Dünya'yı ilgilendiriyor–"

Gümüş bir el hareket etti. İçinde bronz bir silindir belirdi.

"Size şunu göstermeme izin verin."

"Bir silah," diye çığlık attı Sam Parkhill.

Bir anda belindeki kılıfından silahını çekti ve

sise, cüppeye, mavi maskeye doğru ateşledi.

Maske bir an için ayakta kaldı. Sonra kazıklarını söken küçük bir sirk çadırı gibi, yumuşak kıvrımlar üst üste bindi, ipekler hışırdadı, maske alçaldı, gümüş pençeler taş patikada şıngırdadı. Maske, hareketsiz beyaz kemikler ve maddelerden oluşan küçük bir karmaşanın üzerinde yatıyordu.

Sam nefes nefese durdu.

Karısı iç içe geçmiş yığına yöneldi.

"Bu bir silah değil," dedi eğilerek. Bronz silindiri aldı. "Sana bir mesaj gösterecekti. O mavi, yılan harfleriyle yazılmış, hepsi mavi yılanlar. Ben okuyamıyorum. Ya sen?"

"Hayır, şu hiçbir halta yaramaz Mars yazı alfabesi. Boş ver gitsin!" Sam aceleyle etrafına bakındı. "Başkaları da olabilir. Onu göz önünden kaldırmamız lazım. Küreği getir!"

"Ne yapacaksın?"

"Onu gömeceğim elbette!"

"Onu vurmamalıydın."

"Bu bir hataydı. Çabuk!"

Kadın sessizce ona küreği getirdi.

Saat sekizde, Sam sıkılgan bir tavırla sosis büfesinin önünü süpürmeye geri dönmüştü. Karısı aydınlık girişte, kollarını kavuşturmuş, duruyordu.

"Olanlar için üzgünüm," dedi Sam. Önce kadına, sonra uzaklara baktı. "Sen de bunun tamamen kaderin bir oyunu olduğunu biliyorsun."

"Evet," dedi karısı.

"Onun o silahı çektiğini görünce birden tepem attı işte!"

"Hangi silahı?"

"Tamam, ben onu silah sanmıştım! Üzgünüm! Üzgünüm! Bunu daha kaç kez söylemem gerek."

"Şşşt," dedi Elma bir parmağını dudaklarına götürerek. "Şşt."

"Umurumda değil," dedi Sam. "Koskoca Dünya Yerleşimcileri Şirketi var arkamda!" Burnundan soludu. "Bu Marslılar cesaret edemezler."

"Bak," dedi Elma.

Adam ölü denizin dibine baktı. Süpürgesini düşürdü. Yerden aldı, ağzı bir karış açık kalmıştı, küçük bir damla salya uçtu havada ve Sam birden titremeye başladı.

"Elma, Elma, Elma!" dedi.

"İşte geliyorlar," dedi Elma.

Eski deniz tabanından tıpkı mavi hayaletler gibi, mavi duman gibi, bir düzine uzun, mavi yelkenli Mars kum gemisi süzülüyordu.

"Kum gemileri! Ama artık onlardan kalmadı Elma, artık hiç kum gemisi yok."

"Bunlar kum gemileri gibi görünüyor," dedi kadın.

"Ama yetkililer onların hepsine el koydular! Onları parçaladılar, bazılarını da açık artırmada sattılar! Bu koskoca kahrolası bölgede bir kum gemisine sahip olan ve nasıl kullanılacağını bilen tek kişi benim."

"Artık değilsin," dedi kadın başıyla denizi işaret ederek.

"Gel, gidelim buradan!"

"Neden?" diye sordu kadın yavaşça, Marslılar'ın gemileri onu büyülemişti.

"Beni öldürecekler. Kamyona bin, çabuk!"

Elma kımıldamadı.

Adam onu büfenin arkasına, iki aracın durduğu yere sürüklemek zorunda kaldı, bir ay öncesine kadar devamlı kullandığı kamyonu ve bir açık artırmada gülümseyerek aldığı ve son üç haftadır camsı deniz dibinden malzeme taşımak için kullandığı eski Mars kum gemisi. Kamyonuna bakıp hatırladı. Arabanın motoru sökülmüş, yerde yatıyordu. Sam iki gündür onunla uğraşmaktaydı.

"Kamyon pek çalışacak durumda gibi gözükmüyor," dedi Elma.

"Kum gemisi. Bin içine!"

"Ve beni kum gemisiyle götürmene izin mi vereyim? Yo, hayır."

"Bin! Bunu yapabilirim!"

Kadını içeriye iteledi, ardından kendisi de atladı ve dümen yekesini çekeledi. Kobalt yelkenin akşam rüzgârıyla şişmesine izin verdi.

Yıldızlar parlaktı ve mavi Mars gemileri hışırdayan kumların üzerinden kayarak geliyorlardı. İlk başta hareket etmedi Sam'in gemisi, sonra aklına kum çapası geldi ve asılarak onu içeriye çekti.

"İşte!"

Rüzgâr, kum gemisini ölü deniz dibinde çoktandır gömülü kalmış kristallerin, çoktan ters dönmüş sütunların, pirinç ve mermerden limanların, ölü beyaz satranç takımı şehirlerin, mor patikaların üzerinden uzağa savurdu. Marslılar'ın gemileri geride kaldılar ve Sam'in gemisi hızlanmaya başladı.

"Sanırım gösterdim onlara günlerini, Tanrı aşkına!" diye bağırdı Sam. "Roket Şirketi'ne rapor edeceğim. Beni koruyacaklardır. Epey hızlıyım."

"Eğer isteselerdi seni durdurabilirlerdi," dedi Elma, yorgun bir şekilde. "Sadece umursamadılar."

Sam güldü. "Haydi canım. Neden benim kaçmama göz yumsunlar ki? Hayır, sadece yeterince hızlı değillerdi."

"Değiller miydi?" Elma başıyla arkayı işaret etti.

Sam arkasını dönmedi. Soğuk bir rüzgârın estiğini hissetti. Dönmeye korkuyordu. Arkasındaki koltukta, soğuk bir sabahtaki nefes kadar kırılgan, alacakaranlıkta ceviz odununun dumanı kadar mavi, eski beyaz danteller gibi, kar yağışı gibi, çimen yapraklarında biriken kışın buzlu kırağısı gibi bir şey vardı.

İnce bir cam kadehin kırılışını andıran bir ses geldi –kahkaha. Ardından sessizlik. Sam arkaya döndü.

Genç kadın sessizce dümen yekesi peykesin-

de oturuyordu. Bilekleri buz saçakları kadar ince, gözleriyse aylar kadar berrak ve geniş, sabit ve beyazdı. Rüzgâr ona doğru esti ve soğuk sudaki bir yansıma gibi kadın dalgalandı, nazik gövdesini saran ipekler, mavi yağmur püsküllleri halinde ileri fırladılar.

"Geri dön," dedi kadın.

"Hayır." Sam, havada asılı duran bir eşek arısının o zarif, hassas korku ürpertisiyle, korku ile nefret arasında kararsızca titriyordu. "İn gemimden aşağı!"

"Bu senin gemin değil," dedi görüntü. "Bu gemi bizim dünyamız kadar yaşlı. On bin yıl önce denizler tıslayarak çekildiğinde ve limanlar boşaldığında kum denizlerine yelken açtı, sonra siz geldiniz ve onu aldınız, çaldınız. Şimdi gemiyi döndür, kavşağa geri dön. Seninle konuşmamız gerek. Önemli bir şey oldu."

"İn gemimden!" dedi Sam. Bir deri gıcırtısıyla kılıfından silahını çekti. Dikkatle doğrulttu. "Ben üçe kadar saymadan atla, yoksa–"

"Yapma!" diye bağırdı kız. "Sana zarar vermeyeceğim. Ne ben, ne de diğerleri. Barış için geldik!"

"Bir," dedi Sam.

"Sam!" dedi Elma.

"Dinle beni," dedi kız.

"İki," dedi Sam ısrarla, horozu kaldırdı.

"Sam!" diye haykırdı Elma.

"Üç," dedi Sam.

"Biz sadece–" dedi kız.

Silah ateş aldı.

Kar, güneşin ışığıyla erir, kristaller buharlaşarak buğuya, hiçliğe dönüşür. Buhar, ateşin ışığıyla rakseder ve yiter. Kırılgan şeyler, bir volkanın kalbinde patlar ve yok olurlar. Kız da, silahın ateşiyle, ısıyla, sarsıntıyla yumuşacık bir eşarp gibi katlandı, kristal bir heykelcik gibi eridi. Kızdan geriye ne kaldıysa, buz, kar tanesi, duman, hepsi de rüzgârda uçup gitti. Peyke boştu.

Sam silahını kılıfına yerleştirdi ve karısına bakmadı.

"Sam," dedi kadın ay rengi kum denizinde fısıltıyla bir dakika daha yol aldıktan sonra, "gemiyi durdur."

Adam ona baktı ve yüzü bembeyaz oldu. "Hayır, yapma. Bunca zamandan sonra, beni yüz üstü bırakıp gidemezsin."

Kadın, adamın silahın üzerinde duran eline baktı. "Sanırım yaparsın," dedi. "Gerçekten yaparsın."

Adam, eli dümen çubuğunun üzerinde sımsıkı, başını iki yana salladı. "Elma, bu çılgınlık. Bir dakika içinde kasabada olacağız, her şey yoluna girecek!"

Karısı gemide sırt üstü uzanırken, "Evet," dedi soğuk bir ifadeyle.

"Elma, dinle beni."

"Dinleyecek bir şey yok, Sam."

"Elma!"

Küçük beyaz satranç takımı bir şehirden geçiyorlardı. Sam öfke ve düş kırıklığı içinde kristal kulelere altı kurşun yolladı. Şehir eski camlar ve parçalanan kuvarstan bir yağmurun içinde kayboldu. Sanki yontulmuş sabun gibi dökülüp tuzla buz oldu. Artık yoktu. Sam güldü ve silahını yeniden ateşledi ve son bir kule, son satranç taşı da tutuştu, alev aldı ve mavi kıvılcımlar halinde yıldızlara savruldu.

"Göstereceğim onlara! Herkese göstereceğim!"

"Devam et Sam, göster bize," dedi gölgeye uzanmış karısı.

"İşte bir şehir daha!" Sam silahını doldurdu. "Nasıl çiviliyorum, bak da gör!"

Mavi hayalet gemiler arkalarında bir hayal gibi belirip, hızla arayı kapattı. Sam önce onları görmedi. Sadece bir ıslık sesinin ve kuma sürtünen çelik gibi, tiz perdeden rüzgârlı haykırışın farkındaydı ve bu ses kum gemilerinin ölü deniz dibini tarayan jilet keskinliğindeki pruvalarından, dalgalanan kırmızı mavi flamalarından geliyordu. Mavi ışıkta gemiler koyu mavi görünüyorlardı, yüzleri gümüşi adamlar, gözlerinde mavi yıldızlar taşıyan adamlar, kulakları altından oyulmuş, kalay yanaklı ve yakut süslü dudaklı adamlar, kollarını kavuşturmuş adamlar, peşinden gelen adamlar, yüzleri maskeli Marslılar.

Sam saydı. Bir, iki, üç. Marslılar'ın gemileri yaklaştı.

"Elma, Elma, hepsiyle birden baş edemem!"

Elma bir çuval gibi kıvrıldığı yerden ne bir ses verdi, ne de doğruldu.

Sam sekiz el ateş etti. Kum gemilerinden birisi parçalandı, yelken, zümrüt gövde, bronz omurga, ay beyazı yeke ve içindeki tüm diğer görüntüler ayrı bir yere gitti. Maskeli adamların hepsi birden kuma fırladılar ve önce turuncu renkli, ardından dumanlı bir alevin içinde birbirlerinden ayrıldılar.

Ama diğer gemiler yaklaştı.

"Sayıca üstünler Elma!" diye bağırdı. "Öldürecekler beni!"

Çapayı fırlattı. Yararı yoktu. Yelken içini çekerek çırpındı ve aşağı indi, kendi üstüne katlandı. Gemi durmuştu. Rüzgâr dinmişti. Yolculuk sona ermişti. Marslılar'ın görkemli gemileri etrafını sarıp Sam'in üstünde dururlarken, Mars kıpırtısızdı.

"Dünyalı," bir yerlerde yüksekçe bir yerden bir ses duyuldu. Gümüş bir maske hareket etti. Yakut kenarlı dudaklar dökülen sözcüklerle ışıldadı.

"Ben bir şey yapmadım!" Sam kendisini çevreleyen tüm yüzlere baktı, toplam yüz kişiydiler. Mars'ta fazla Marslı kalmamıştı – söylenenlere bakılırsa yüz, yüz elli kişi. Ve onların büyük bir kısmı buradaydılar, ölü denizlerin üzerinde, yeniden dirilmiş gemilerinde, birisi az önce nazik bir vazoya bir çakıl taşının çarptığı gibi yok olan ölü satranç şehirlerinin yanındaydılar. Gümüşi maskeler parıldadı.

"Hepsi bir hataydı," diye yalvardı Sam gemisinden inerek. Geminin içinde ölü bir kadın gibi yığılmıştı karısı. "Mars'a dürüst bir girişimci işadamı olarak geldim. Çakılmış bir roketten aldığım artık parçalarla o dörtyol ağzına görebileceğiniz en güzel büfeyi inşa ettim –yerini biliyorsunuz. Üstelik gayet de iyi bir iş çıkardığımı kabul etmelisiniz." Sam etrafına bakınarak güldü. "Ve o Marslı geldi. Biliyorum, dostunuzdu. Sizi temin ederim ki, onun ölümü bir kazaydı. Tüm istediğim Mars'ın ilk, tek ve en önemli sosisli sandviç büfesini açmaktı. Bunun önemini kavrayabiliyor musunuz? Orada en lezzetli sosisli sandviçleri, kırmızı biber, soğan ve portakal suyuyla sunacaktım."

Gümüş maskelerde hareket yoktu. Ay ışığında yanıyorlardı. Sarı gözler Sam'in üstünde parlıyorlardı. Sam midesinin kasıldığını, büzülüp taş gibi olduğunu hissetti. Tabancasını kuma fırlattı.

"Teslim oluyorum."

"Silahını al," dedi Marslılar bir koro halinde.

"Ne?"

"Silahın." Mavi bir geminin pruvasından, mücevherli bir el işaret etti. "Al onu. Kaldır."

Sam inanmazlık içinde silahını yerden aldı.

"Şimdi," dedi ses, "gemini çevir ve büfene geri dön."

"Şimdi mi?"

"Şimdi," dedi ses. "Sana zarar vermeyeceğiz. Biz daha açıklama yapamadan kaçtın. Gel."

Koca gemiler şimdi aydaki devedikenleri kadar hafifçe dönmüşlerdi. Yan yelkenleri havada yumuşak bir alkış sesiyle dalgalanıyordu. Maskeler ışık saçıyor, dönüyor, gölgeleri ateşliyordu.

"Elma!" Sam sendeleyerek gemiye bindi. "Haydi kalk, Elma. Geri dönüyoruz." Heyecan içindeydi. İçinin rahatlamasından neredeyse saçmalıyordu. "Beni öldürmeyecekler, bana zarar vermeyecekler, Elma. Haydi kalk, hayatım, kalk."

"Ne – ne?" Elma gözlerini kırpıştırarak, yavaşça etrafına baktı ve gemi yine rüzgârı ardına alırken doğruldu. Bir rüyadaydı sanki, koltuğa dayandı ve yine başka bir şey söylemeksizin taş dolu bir çuval gibi yığıldı kaldı.

Kumlar geminin altından aktı. Yarım saat sonra gemiler yine kavşağa gelmiş, demirlemiş ve herkes aşağıya inmişti.

Dövülmüş bronzdan bir maske giyen ve gözleri sadece dipsiz bir siyah–mavi yarık olan Lider, Sam ve Elma'nın karşısında duruyordu. Ağzı, içinden çıkan sözcüklerin rüzgârda sürüklendiği bir aralıktı.

"Büfeni hazır et," dedi ses. Pırlantalı eldivenin içinde bir el sallandı. "Yiyecekleri hazırlayın, yemekleri hazırlayın, tuhaf şarapları hazırlayın, çünkü bu gece gerçekten de önemli bir gece!"

"Yani," dedi Sam, "burada kalmama izin mi vereceksiniz?"

"Evet."

"Bana kızgın değil misiniz?"

Maske katı, oymalı, soğuk ve âmâydı.

"Bu yiyecek satan yeri hazırlayın," dedi ses hafifçe. "Bunu da alın."

"Nedir o?"

Sam üzerinde hiyeroglif yılan figürlerinin oynaştığı gümüş fermana bakakaldı.

"Bu, gümüş dağlardan mavi tepelere, ölü tuz denizinden uzaklardaki aytaşı ve zümrüt vadilerine kadar olan toprakların tapusudur," dedi Lider.

"Ba–bana mı ait?" diye sordu Sam inanamayarak.

"Senin."

"Yüz bin millik bölgenin tamamı mı?"

"Evet."

"Duydun mu, Elma?"

Elma, gözleri kapalı, alüminyum sandviç büfesine yaslanmış, yere oturmuştu.

"Ama neden, niye, neden bütün bunları bana veriyorsunuz?" diye sordu Sam, gözlerin metal yarıklarına bakmaya çalışarak.

"Hepsi bu değil. Al." Altı ferman daha belirdi. İsimler okundu, topraklar bildirildi.

"Ama bu Mars'ın yarısı eder! Mars'ın yarısı benim!" Sam avuçlarındaki fermanları salladı. Kahkahalar içinde, coşkuyla onları Elma'ya gösterdi. "Duydun mu, Elma?"

Kadın bir şey izliyor gibiydi. Şimdi biraz daha tedirginleşmişti.

"Sağolun, ah, sağolun," dedi Sam bronz maskeye.

"Bu gece, o büyük gece," dedi maske. "Hazır olmalısın."

"Olacağım. Nedir bu, bir sürpriz mi? Yoksa Dünya'dan yola çıkan roketler beklediğimizden bir ay erken mi geliyorlar? Hani şu içleri göçmenlerle, madencilerle, işçilerle ve karılarıyla, toplam yüz bin kişiyle dolu on bin roket? Bu güzel olur değil mi, Elma? İşte bak, sana demiştim, o kasabanın nüfusunun sonsuza dek bin kişi kalmayacağını sana söylemiştim. Elli bin kişi yolda, bir sonraki ay yüz bin kişi daha, yıl sonuna kadar beş milyon Dünyalı gelecek buraya. Ve ben, madenlere giden en işlek otoyolun üzerindeki tek sosisçi büfesinin sahibiyim!"

Maske rüzgârda asılı duruyordu. "Sizi terk ediyoruz. Hazırlanın. Topraklar sizindir."

Rüzgârlı ay ışığının altında, eski bir çiçeğin taçyaprakları gibi, mavi kuş tüyleri gibi, devasa ve sessiz kobalt kelebekler gibi, eski gemiler döndüler ve kayıp giden kumların üzerinde hareket ettiler. Son parıltı, son mavilik de tepelerin arasında kaybolunceya dek maskeler ışıldamaya, ışık saçmaya devam ettiler.

"Elma, neden yaptılar bunu? Neden öldürmediler beni? Hiçbir şeyden haberleri yok mu? Nesi var bunların? Elma, anlıyor musun beni?" Kadının omuzlarını sarstı. "Mars'ın yarısı benim!"

Kadın beklentiyle gece göğünü izliyordu.

"Haydi, gel," dedi Sam. "Hazırlanmamız lazım. Tüm sosisler kaynasın, çörekler sımsıcak, kırmızı biber ateşte, soğanlar soyulmuş ve doğranmış, çeşniler hazır, peçeteler yerli yerinde, her taraf pırıl pırıl, tertemiz! Hey!" Topuklarını vurarak çılgınca dans etti. "Ah, nasıl da mutluyum, evet, mutluyum," diye şarkı söyledi yanlış perdeden. "Bugün benim şanslı günüm!"

Bir koşu sosisleri kaynattı, çörekleri doğradı, soğanları dilimledi.

"Bir düşün, Marslı bir sürprizden bahsetti. Bu tek bir anlama gelebilir, Elma. O yüz bin kişi, onca gece dururken bu gece, beklenenden erken varıyor buraya. Dolup taşacak burası. Günler, geceler boyu başımızı kaşıyacak vaktimiz olmayacak, etrafta dolanıp bakınan turistleri düşün, Elma. Parayı düşün!"

Sam dışarı çıkıp göğe baktı. Hiçbir şey göremedi.

"Belki bir dakika sonra," dedi minnetle serin havayı içine çekerek, kollarını kaldırıp göğsünü dövdü. "Ah!"

Elma ağzını açmadı. Gözünü gökyüzünden ayırmadan yağda kızartılacak patatesleri soyuyordu sessizce.

"Sam," dedi kadın yarım saat sonra. "İşte orada. Bak."

Sam baktı ve gördü.

Dünya.

Tepelerin üzerinden, sanki özenle tıraşlanmış bir mücevher gibi, yemyeşil yükselmişti.

"Yaşlı güzel Dünya," diye fısıldadı Sam sevgiyle. "Yaşlı, güzel, harika Dünya. Açlarını ve muhtaçlarını bana gönder. Bir şey, şey –nasıldı şiirin devamı? Bana açlarını gönder yaşlı Dünya. İşte Sam Parkhill burada, sosisleri kaynamış, kırmızı biberleri pişmekte, her şey yerli yerinde. Haydi Dünya, gönder bana roketini!"

Büfesine bir bakmak için dışarı çıktı. İşte orada duruyordu, ölü denizin dibinde, tavaya yeni kırılmış bir yumurta kadar mükemmeldi. Yüzlerce millik ıssız çorak topraklardaki tek ışık ve sıcaklık merkeziydi. Kocaman, kara bir bedende tek başına çarpan bir yürek gibiydi. Sam neredeyse hüzünlenmişti gururundan, büfesini yaşlı gözlerle süzüyordu.

"Bu insanı kesinlikle alçakgönüllü yapıyor," dedi pişen sosis, sıcak çörek ve tereyağının kokusunun arasında. "Öne çıkın," diye gökteki çeşitli yıldızları davet etti. "Siftahı kim yapacak?"

"Sam," dedi Elma.

Siyah gökte Dünya değişmişti.

Alev almıştı.

Dünyanın bir kısmı sanki milyonlarca parçaya ayrılmıştı, koca bir yapboz bulmaca patlamış gibiydi. Korkunç, damla damla bir parıltıyla yandı, boyu üç kat büyüdü, sonra yavaş yavaş küçüldü.

"Bu da neydi?" Sam gökteki yeşil ateşe bakıyordu.

"Dünya," dedi Elma ellerini birleştirerek.

"Bu Dünya olamaz, Dünya değil bu! Hayır, bu Dünya değil. Olamaz."

"Yani bu Dünya olamazdı," dedi Elma kocasına bakarak. "Sadece bu Dünya değil. Hayır, bu Dünya değil; demek istediğin bu muydu?"

"O Dünya değil –ah, hayır, bu Dünya *olamazdı*," diye inledi Sam.

Elleri iki yana düşmüş, ağzı bir karış açık, gözleri kocaman ve donuk, öylece kalakaldı.

"Sam." Karısı ona seslendi. Günlerden beri ilk kez gözleri parıldıyordu. "Sam?"

Sam göğe bakıyordu.

"Pekâlâ," dedi karısı. Bir iki dakika sessizce etrafına bakındı. Sonra neşeyle, koluna ıslak bir havlu atıverdi. "Işıkları yak, müziğin sesini yükselt, kapıları aç. Herhalde bir milyon yıl içinde yeni müşterilerimiz gelir. Hazır olmalıyız, evet efendim."

Sam kımıldamadı.

"Bir büfe için ne kadar da güzel bir yer," dedi Elma. Uzanıp kavanozdan bir kürdan aldı ve ön dişlerinin arasına sıkıştırdı. Kocasına doğru sokuldu, "Sana bir sır vereyim, Sam," dedi. "Bu mevsim ölü geçeceğe benzer."

Kasım 2005: İzleyiciler

O gece hepsi dışarı çıkıp göğe baktılar. Akşam yemeklerini, bulaşığı, ya da gidecekleri gösteri için giyinmeyi bir kenara bırakarak artık o kadar da yeni olmayan verandalarına çıktılar ve oradaki yeşil yıldızı, Dünya'yı seyrettiler. Bilinçsizce yapılmış bir hareketti bu, az önce radyoda duymuş oldukları haberleri anlamalarına yardımcı olsun diye yaptılar hepsi bunu. Dünya oradaydı, savaş çıkıyordu ve yüz binlerce anne, büyükanne, baba, ağabey, teyze, amca ve kuzen oradaydılar. Verandalarında durdular, bir zamanlar kendilerini Mars'ın varlığına inandırmaya çalıştıkları gibi, bu sefer de Dünya'nın varlığına inanmaya çalıştılar; sorun tersine dönmüştü. Tüm niyet ve dileklerine karşın, Dünya neredeyse ölüydü, ondan üç ya da dört yıldır uzaklardı. Uzay bir ağrı kesiciydi. Yetmiş milyon millik boşluk insanları hissizleştirmişti, hatıraları uyutmuş, Dünya'yı yaşayanlarından arındırmış, geçmişi silmiş ve bu insanların Mars'ta kendi işleriyle uğraşmalarına izin vermişti. Ama şimdi, bu gece, ölüler dirilmişti. Dünya yeniden kalabalıklaşmış, hatıralar uyanmış, milyonlarca isim anılmıştı: O veya başkası bu gece Dünya'da ne yapıyordu acaba? Ya falanca ve filanca? Veran-

dalardaki insanlar yan yan birbirlerine bakıyorlardı.

Saat dokuzda Dünya patlayıp ateş almış ve yanıyormuş gibi gözüktü.

Verandalardaki insanlar, ellerini sanki ateşi söndürecekmiş gibi uzattılar.

Beklediler.

Gece yarısına doğru yangın sönmüştü. Dünya hâlâ oradaydı. Verandalardan tıpkı güz rüzgârı gibi iç çekişler geldi.

"Harry'den uzun zamandır haber almamıştık."

"Bir şeyi yoktur."

"Anneme bir mesaj göndermeliyiz."

"O iyidir."

"*Öyle midir?*"

"Haydi, kaygılanma."

"Sence durumu iyi midir?"

"Elbette, elbette; artık yatağa gel."

Ama hiç kimse kıpırdamadı. Akşam yemekleri gecenin çayırlarına taşındı, portatif masalara kuruldu ve saat ikide Dünya'dan bir ışık-telsiz mesajı parlayıncaya kadar insanlar bir şeyler atıştırdı. Uzakta bir ateş böceği gibi titreşen büyük Mors kodu ışıklarını okuyabiliyorlardı:

AVUSTRALYA KITASI, ATOM BOMBASI STOKLARININ ERKEN PATLAMASI SONUCUNDA YOK OLDU. LOS ANGELES VE LONDRA BOMBALANDI. SAVAŞ. EVE DÖNÜN. EVE DÖNÜN. EVE DÖNÜN.

Masalarından fırladılar.

EVE DÖNÜN. EVE DÖNÜN. EVE DÖNÜN.

"Bu sene ağabeyin Ted'den haber almış mıydın hiç?"

"Biliyorsun. Dünya'ya posta ücreti mektup başına beş papel olduğundan pek yazmıyorum."

EVE DÖNÜN.

"Jane'i merak ediyorum. Kız kardeşim Jane'i hatırlıyor musun?"

EVE DÖNÜN.

Soğuk sabahın üçünde, bavul dükkânının sahibi başını kaldırdı. Caddeden aşağı bir sürü insan yürüyordu.

"Bilerek geç saate kadar açık kaldık. Ne istersiniz, bayım?"

Şafak sökünceye kadar tüm raflar boşalmıştı.

Aralık 2005: Sessiz Kasabalar

Ölü Mars denizinin kıyısında küçük, beyaz, sessiz bir kasaba vardı. Kasaba ıssızdı. İçinde hiç kimse yoktu. Yalnız ışıklar dükkânlarda tüm gün yanıyorlardı. Dükkânların kapıları sanki insanlar kilitlemeden kaçmışlarcasına artlarına dek açıktı. Daha bir ay önce Dünya'dan gümüş roketle getirilen dergiler uçuşuyor, sessiz dükkânların önündeki tel raflarında el değmeden sararıyorlardı.

Kasaba ölüydü. Yatakları boş ve soğuk. Duyulan tek ses, hâlâ kendi başlarına hayatta kalan elektrik tellerinin ve dinamoların uğultusuydu. Unutulmuş banyo küvetlerinden taşan sular oturma odalarından, verandalardan, bahçelerden geçerek yüz üstü bırakılmış çiçekleri besliyordu. Karanlık sinemalarda, birçok koltuğun altlarındaki sakız, üzerlerindeki diş izleriyle sertleşmeye başlamıştı.

Kasabanın diğer ucunda bir roket limanı vardı. Son roketin Dünya'ya gitmek için kalktığı yerde hâlâ o keskin, yanık kokusunu duyulabilirdiniz. Eğer teleskopa bir on sent atıp Dünya'ya doğrultursanız, belki orada gerçekleşen büyük savaşı görebilirdiniz. Belki New York'un havaya uçuşunu izleyebilirdiniz. Belki de, artık yeni bir tür

sisle kaplanmış olan Londra görülebilirdi. Belki ancak o zaman bu küçük Mars kasabasının neden terk edildiği anlaşılabilirdi. Kasaba ne kadar da hızlı boşalmıştı? Herhangi bir dükkâna girip, yazarkasanın "kasayı aç" tuşuna basarsanız, hepsi de pırıl pırıl, şıngır şıngır madeni paralarla dolu olan çekmeceler fırlardı dışarı. Dünya'daki savaş çok kötü olmalıydı...

Bu kasabanın boş caddelerinden, ıslık çalarak, en derininden bir konsantrasyonla önündeki bir konserve kutusunu tekmeleyerek, uzun, sıska bir adam çıkageldi. Gözleri, yalnızlığın karanlık ve sessiz ışıltısıyla parlıyordu. Yeni bozukluklarla şıngırdayan ceplerindeki kemikli ellerini oynattı. Ara sıra yere bir ufaklık atıyordu. Bunu yaparken hafifçe gülüyordu. Etrafa parlak bozuk paralar saçarak yürümeye devam etti.

Adamın adı Walter Gripp idi. Uzaktaki mavi Mars tepelerinde bir altın ayrıştırma madeni ve gözlerden ırak bir kulübesi vardı. Sessiz ve aklı başında bir kadınla evlenebilmek amacıyla her iki haftada bir bu kasabaya inerdi. Yıllar boyunca, her zaman kulübesine yalnız ve düş kırıklığına uğramış bir halde geri dönmüştü. Bir hafta önce kasabaya geldiğindeyse burayı bu halde bulmuştu!

O gün öylesine şaşırmıştı ki, bir şarküteriye koşup vitrini aşağı indirmiş, kendisine üç katlı biftekli bir sandviç ısmarlamıştı.

"İşte geliyor!" diye bağırmıştı kolunda bir havluyla.

Bir önceki gün, etleri süslemiş, ekmek kızartmış, bir masanın tozunu almış, kendini oturmaya davet etmiş ve o kadar çok yemişti ki, kendine bir maden suyu ısmarlayacağı bir soda makinesi bulmak zorunda kalmıştı. Yine bir Walter Gripp olan eczacı, insanı hayrete düşürecek kadar kibar davranmış ve onun için hemen bir soda köpürtüvermişti!

Walter kotunun ceplerine bulabildiği tüm parayı tıkıştırmıştı. Bir çocuğun oyuncak arabasını on dolarlık banknotlarla doldurmuş ve tam gaz kasabada koşturmuştu. Kenar mahallelere yaklaşınca, ne kadar yüz kızartıcı şekilde gülünç davrandığı birdenbire kafasına dank etmişti. Paraya ihtiyacı yoktu. On dolarlık banknotları arabaya yükleyip bulduğu yere geri götürmüş, sandviçler içinse kendi cüzdanından bir dolar çıkartıp şarküterinin kasasına koymuş, bir çeyreklik de bahşiş bırakmıştı.

O gece bir Türk hamamının, lezzetli mantarlarla örtülmüş nefis bir filetonun, ithal sek şerinin ve şaraplı çileğin zevkini çıkarmıştı. Kendine yeni bir mavi flanel takım seçmiş, sıska kafasında tuhaf duran bir de koyu gri kasket almıştı. Bir müzik kutusuna para atmış ve "Şu Benim Eski Çetem"i çalmıştı. Kasabadaki yirmi müzik kutusunun hepsine beşlikler atmış; Walter Gripp, uzun, sıska ve yapayalnız, üşümüş elleri ceplerinde, yeni ayakkabıları hafifçe sürterek yürürken, ıssız sokaklar ve

gece "Şu Benim Eski Çetem"in hüzünlü ezgisiyle dolmuştu.

Bunlar bir hafta önce olmuştu. Mars Caddesi'nde iyi bir evde uyudu, sabahları saat dokuzda uyandı, banyo yaptı, domuz pastırması ve yumurta için tembelce kasabada dolandı. Tonlarca et, sebze ve limonlu kremalı turta dondurmadığı bir tek sabah bile geçmedi ve bu yiyecekler, onu en azından on yıl boyunca, roketler Dünya'dan dönünceye dek – eğer dönerlerse– idare edecekti.

Bu gece, her dükkânın renkli vitrininde pembe ve güzel balmumu kadınları izleyerek amaçsızca dolaşıp duruyordu. Kasabanın ne denli ölgün olduğunu ilk kez fark etti. Bir bardak bira doldurdu ve usulca ağladı.

"İşte," dedi, "yapayalnızım."

Bir film izlemek ve zihnini yalnızlıktan uzaklaştırmak için Elite Sineması'na girdi. Salon derin ve boştu. Büyük perdede gri ve kara hayaletlerin süründükleri bir mezar gibiydi. Titreyerek bu tekinsiz yerden dışarı fırladı.

Eve dönmeye karar verdi. Bir ara sokağın ortasından aşağı neredeyse koşar adım iniyordu ki telefonu duydu.

Dinledi.

"Birisinin evinde telefon çalıyor."

Hızla yoluna devam etti.

"Birisi şu telefona cevap vermeli," diye yüksek sesle düşündü.

Ayakkabısına kaçan bir taşı çıkarmak için kaldırım kenarına oturdu tembelce.

Sıçrayarak, "Birisi!" diye haykırdı. "O birisi benim! Ulu Tanrım, benim neyim var!" diye feryat etti. Döndü. Hangi ev? İşte şu!

Çimlerin üstünden, basamaklardan hızla atıldı, eve girdi, karanlık bir koridordan geçti.

Ahizeye koparırcasına asıldı.

"Alo!" diye bağırdı.

Dııııııııt.

"Alo, alo!"

Karşı taraf kapatmıştı.

"Alo!" diye bağırdı ve telefonu çarparak kapattı. "Seni budala, geri zekâlı!" diye sövdü kendine. "Kaldırımın kenarında oturmak ha, seni aptal! Ah, seni kahrolasıca, müthiş ahmak!" Telefonu kavradı. "Haydi, yine çal! *Haydi*!"

Mars'ta kalmış başkalarının olabileceğini daha önce hiç düşünmemişti. Bütün hafta boyunca hiç kimseyi görmemişti. Mars'taki bütün öbür kasabaların da bunun kadar boş olduğunu sanmıştı.

Şimdi, bu dehşet verici, küçük, kara telefona bakarken titriyordu. Mars'taki her kasaba kenetlenmiş arama sistemleriyle birbirine bağlıydı. Otuz şehrin hangisinden gelmişti bu telefon?

Bilmiyordu.

Bekledi. Yabancı mutfağa yürüdü, biraz donmuş yabanmersini çözündürdü, avutulmaz bir kederle yedi.

"Hattın öbür ucunda kimse yoktu," diye mırıldandı. "Belki bir yerlerde bir direk devrildi ve telefon kendi kendine çaldı."

Ama uzaklardan, bir başkasının telefonu kapattığına işaret eden bir tıkırtı duymamış mıydı?

Gecenin geri kalanını salonda geçirdi. "Telefon yüzünden değil," dedi kendi kendine. "Sırf yapacak başka bir şeyim olmadığı için."

Saatinin tiktaklarını dinledi.

"O kadın tekrar aramayacak," dedi. "Cevap vermeyen bir numarayı bir daha *hiç* aramayacak. Belki de kasabadaki diğer evlerin telefonunu çaldırıyor *şu anda*! Ve ben de burada oturmuş –dur bir dakika!" Güldü. "Neden 'o kadın' deyip duruyorum ki?"

Gözlerini kırpıştırdı. "Bu, bir 'erkek' de olabilir, değil mi?"

Kalbi yavaşladı. Kendini çok soğuk ve boş hissetti.

Arayanın bir kadın olmasını çok istiyordu.

Evden dışarıya yürüdü ve loş sabahın köründe sokağın ortasında durdu.

Dinledi. Hiç ses yoktu. Ne bir kuş. Ne bir araba. Sadece kendi kalbinin atışları. Vuruş ve sessizlik ve tekrar vuruş. Gerilmekten yüzü ağrıyordu. Rüzgâr hafifçe, çok hafifçe, ceketini dalgalandırarak esiyordu.

"Şşşşt," diye fısıldadı. *"Dinle."*

Başını sessiz evlerin birinden diğerine çevire-

rek, salına salına, yavaşça bir daire çizdi.

Diğer numaraları da arayacak diye düşündü. Bu bir kadın olmalıydı. Neden? Sadece bir kadın devamlı arardı. Bir erkek böyle yapmazdı. Erkek bağımsızdı. Ben kimseyi aradım mı? Hayır! Aklımın ucundan bile geçmedi. Bu bir kadın olmalı. Tanrı aşkına, öyle *olmak zorunda!*

Dinle.

Uzakta, yıldızların altında bir telefon çaldı.

Koştu. Dinlemek için durdu. Zayıf bir zil sesi. Birkaç adım daha koştu. Daha güçlü. Ara sokaktan olanca hızıyla koştu. Zil daha da güçlüydü. Altı ev geçti, altı tane daha. Çok daha güçlü! Bir ev seçti ve kapı kilitliydi.

İçeride telefon çalıyordu.

"Kahrolasıca!" diyerek kapı tokmağına asıldı.

Telefon çığlık atıyordu.

Verandada duran bir iskemleyi, salonun penceresine fırlattı, ardından içeriye atladı.

O daha dokunamadan susmuştu telefon.

Evde dolandı, sonra aynaları kırdı, perdeleri yırtarak indirdi ve mutfaktaki fırını tekmeledi.

Nihayet, bitkin bir halde, Mars'taki her numarayı listeleyen ince telefon rehberini eline aldı. Elli bin isim vardı içinde.

İşe ilk numaradan başladı.

Amelia Ames. Walter, onun ölü denizin yüz mil karşısındaki New Chicago numarasını tuşladı.

Cevap yoktu.

İkinci numara, Yeni New York'ta, mavi dağların beş bin mil ötesinde yaşıyordu.

Cevap yoktu.

Üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci kişiyi aradı. Parmakları titriyordu, ahizeyi elinde tutamıyordu.

Bir kadın sesi yanıt verdi, "Alo?"

Walter ona haykırdı, "Alo, ah Tanrım, Alo!"

"Bu bir bant kaydıdır," dedi kadın sesi. "Bayan Helen Arasumian evde değil. Numaranızı bırakırsanız, döndüğünde sizi arayabilir. Alo? Bu bir bant kaydıdır. Bayan Arasumian evde değil. Numaranızı bırakırsanız–"

Telefonu kapattı.

Ağzı seğirerek oturdu.

Bir an düşündükten sonra aynı numarayı tekrar çevirdi.

"Bayan Helen Arasumian eve gelince," dedi, "ona cehenneme kadar yolu olduğunu söyle."

Her kasabadaki belediye binalarını ve diğer resmi kurumları denedikten sonra, insanların bulunması için mantıklı yerler olduğunu hesaplayarak Mars Kavşağı, Yeni Boston, Arcadia ve Roosevelt Şehri telefon santrallerini aradı. En iyi otellerin telefonunu çaldırdı. Kadınlar kendilerini lükse boğmayı iyi bilirlerdi.

Ansızın durdu, sertçe ellerini çırptı ve kahkahayı bastı. Elbette! Rehberi araştırdı ve Yeni Texas Şehri'ndeki en büyük güzellik salonunun şehir-

lerarası numarasını çevirdi. Eğer bir kadının vakit geçireceği, yüzüne çamur maskesi sürüp, bir kurutucunun altında oturabileceği bir yer varsa, bu, kadife yumuşaklığında, pırlanta gibi ışıl ışıl bir güzellik salonu olmalıydı.

Telefon çaldı. Hattın öbür ucunda biri ahizeyi kaldırdı.

Bir kadın sesi, "Alo," dedi.

"Eğer bu bir bant kaydıysa," diye uyardı Walter Gripp, "oraya gelip dükkânı havaya uçuracağım."

"Bu bir kayıt değil," dedi kadının sesi. "Alo! Ah, merhaba, yaşayan birisi *varmış*! *Neredesin*?" Kadın sevinç dolu bir çığlık attı.

Walter neredeyse yıkılıyordu. *"Sen!"* Silkinerek doğruldu, gözlerinde çılgın bir bakış vardı. "Ulu Tanrım, ne şans, adın ne?"

"Genevieve Selsor!" Kadın telefonda ağlıyordu. "Ah, her kimsen, sesini duyduğuma öyle memnun oldum ki."

"Walter Gripp!"

"Walter, merhaba Walter!"

"Merhaba Genevieve!"

"Walter. Bu çok güzel bir isim, Walter. Walter!"

"Teşekkür ederim."

"Walter, sen *neredesin*?"

Kadının sesi çok kibar, tatlı ve güzeldi. Walter, Genevieve tatlı tatlı fısıldasın diye ahizeyi kulağına yapıştırdı. Ayaklarının yerden kesildiğini hissetti. Yanakları alev alevdi.

"Ben Marlin Köyü'ndeyim," dedi. "Ben–"

Tsssssss.

"Alo?" dedi Walter.

Tsssssss.

Telefonun çatalaltına birkaç kez bastı. Hiçbir şey olmadı.

Rüzgâr, bir yerlerde bir direği devirmişti. Geldiği kadar çabuk gitmişti Genevieve Selsor.

Numarayı tuşladı, ama hat kesikti.

"Her neyse, onun nerede olduğunu biliyorum." Koşarak evden çıktı. Arka koltuğunu yiyecekle doldurduğu böcek arabayı bir yabancının garajından geri geri çıkartırken güneş doğmaktaydı ve saatte seksen millik bir hızla otoyoldan Yeni Texas Şehri'ne doğru yola koyuldu. Bin mil, diye düşündü. Sıkı dur Genevieve Selsor, ben geliyorum!

Kasabadan uzaklaşan her virajda kornasını öttürdü.

Araba sürmekle geçen inanılmaz bir günün ardından günbatımında arabayı yol kenarına çekti, dar ayakkabılarını ayağından fırlattı, arka koltuğa uzandı ve gri kasketini yorgun gözlerinin üzerine çekti. Solukları yavaşladı ve düzene girdi. Rüzgâr esti, akşamın karanlığında yıldızlar nazikçe üzerinde ışıldadılar. Etrafı milyonlarca yıllık Mars dağlarıyla çevriliydi. Yıldızların ışığı, mavi tepelerde bir satranç tahtasından daha büyük gözükmeyen küçük bir Mars kasabasının kulelerinde pırıldıyordu.

Uyku ile uyanıklık arasındaki o orta noktada yattı. Fısıldadı. Genevieve. *Ah, Genevieve, tatlı Genevieve,* diye şarkı söyledi alçak sesle, *yıllar gelir, yıllar geçer. Ama Genevieve, tatlı Genevieve...* İçinde bir sıcaklık vardı. Kadının tatlı, sakin sesinin, *Merhaba, ah, Merhaba Walter! Bu bant kaydı değil. Neredesin, Walter, neredesin?* diye şarkı söylediğini duyuyordu.

Ay ışığında bir elini Genevieve'e dokunmak amacıyla uzatarak içini çekti. Uzun, siyah saçları rüzgârda titriyordu. Güzeldi. Dudakları kırmızı nane şekeri, yanakları yeni kesilmiş ıslak güller ve vücudu duru, buğulu bir sis gibiydi. Bu sırada kadının yumuşak, sakin, tatlı sesi Walter'a o eski hüzünlü şarkının sözlerini bir kez daha mırıldandı, *Ah, Genevieve, tatlı Genevieve, yıllar gelir, yıllar geçer...*

Uykuya daldı.

Yeni Texas Şehri'ne gece yarısı vardı.

Çığlık çığlığa Deluxe Güzellik Salonu'nun karşısında durdu.

Onun parfüm ve gülücükler içinde dışarıya fırlamasını bekledi.

Ne gelen vardı, ne giden.

"Uyuyordur," diyerek kapıya yürüdü. "İşte buradayım!" diye seslendi. "Merhaba, Genevieve!"

Kasaba, çifte mehtabın sessizliğiyle uzanıyordu. Rüzgâr bir yerlerde branda bezinden bir tenteyi dalgalandırıyordu.

Cam kapıyı ardına kadar açıp içeri adım attı.

"Hey!" diyerek huzursuzca güldü. "Saklanma! Burada olduğunu biliyorum!"

Her bölmeyi teker teker aradı.

Yerde küçük bir mendil buldu. Mendil öylesine güzel kokuyordu ki, Walter neredeyse dengesini kaybetti. "Genevieve," dedi.

Arabayı boş sokaklarda sürdü, ama hiçbir şey göremedi. "Eğer bu bir şakaysa..."

Hız kesti. "Dur bir dakika. Telefon kesilmişti. Belki de ben buraya gelirken *o* da Marlin Köyü'ne gidiyordu! Anlaşılan eski Deniz Yolu'nu yeğledi. Gün boyunca birbirimizi ıskaladık. Onu almaya geleceğimi nereden bilebilirdi ki? Bunu yapacağımı *söylememiştim*. Telefon kesildiğinde öylesine korkmuştu ki, beni bulmak için Marlin Köyü'ne koşturdu. Bense buradayım, Tanrı aşkına, ne kadar aptalım!"

Kornasını öttürerek kasaba dışına çıktı.

Tüm gece araba sürdü. Ya ben vardığımda Marlin Köyü'nde bekliyor olmazsa? diye düşünüyordu.

Bunu düşünemezdi bile. Genevieve orada *olmalıydı*. Ve Walter koşup ona sarılacak, belki de dudaklarına bir öpücük konduracaktı.

Genevieve, tatlı Genevieve, diye ıslık çaldı. Hızını saatte yüz mile çıkarttı.

Şafakta Marlin Köyü sessizdi. Dükkânların bazılarında sarı ışıklar hâlâ yanıyordu, kesintisiz yüz

saattir çalmakta olan bir müzik kutusu, elektrikli bir çıtırtıyla susarak sessizliği tamamladı. Güneş sokakları ve soğuk boş göğü ısıttı.

Walter ışıkları hâlâ yanan arabasını ana caddeden aşağı sürdü, kornaya çifter çifter basıp, her bir köşede altışar kez öttürüyordu. Dükkân isimlerine baktı. Yüzü bembeyaz ve yorgundu, elleri ter içindeki direksiyon simidinden kayıyordu.

"Genevieve!" diye haykırdı ıssız caddede.

Bir güzellik salonunun kapısı açılıverdi.

"Genevieve!" Arabayı stop ettirdi.

Walter caddeyi koşarak geçerken Genevieve Selsor güzellik salonunun aralanmış kapısında duruyordu. Kucağında açık bir kremalı çikolata kutusu vardı. Kutuyu sımsıkı kavrayan parmakları solgun ve tombuldu. Walter ışığa adım atınca kadının yüzünün yuvarlak ve kocaman olduğunu gördü, gözleriyse ekmek hamurunun ortasına saplanmış iki devasa yumurta gibiydi. Bacakları ağaç gövdesi kadar kalındı. Kadın hantal bir ayak sürümeyle ilerliyordu. Defalarca üst üste boyanmış olan saçı alacalı bir kahverengiydi, bir kuş yuvasını andırıyordu. Kadında dudak namına bir şey yoktu ve bu eksiğini kalemle yağlı, bir zevkle açılıp, bir telaşla kapanan koskoca bir ağız çizerek gidermişti. Kaşları ince anten tellerine dönünceye kadar yolunmuştu.

Walter duraladı. Gülümsemesi soldu. Ona bakakaldı.

Kadın şekerleme kutusunu kaldırıma düşürdü.

"Sen –Genevieve Selsor musun?" dedi Walter. Kulakları çınlıyordu.

"Sen Walter Griff misin?" diye sordu kadın.

"Gripp."

"Gripp," diye düzeltti kadın kendi kendini.

"Nasılsın," dedi Walter dizginlemeye çalıştığı bir sesle.

"Nasılsın." Genevieve onun elini sıktı.

Kadının parmakları çikolatadan yapış yapıştı.

"Şey," dedi Walter Gripp.

"Ne?" diye sordu Genevieve Selsor.

"Sadece 'Şey,' dedim", dedi Walter.

"Ya."

Saat gecenin dokuzuydu. Günü piknik yaparak geçirmişler ve Genevieve, Walter'ın akşam yemeği için hazırladığı fileminyonu az pişmiş bulduğu için beğenmemişti. Biraz daha kızartınca kadın bu sefer de eti fazla pişmiş, fazla kızarmış bulmuştu. Walter gülümsedi ve "Bir film izlemeye gidelim!" dedi. Genevieve kabul etti ve çikolatalı parmaklarıyla onun koluna girdi. Ama kadının tüm görmek istediği elli senelik bir Clark Gable filmiydi. "Ah, Clark seni de heyecanlandırmıyor mu?" diye kadın kıkırdadı. "Seni de heyecandan *öldürmüyor mu*?" Film bitmişti. "Tekrar göster," diye emretti kadın ona. "Yine mi?" diye sordu Walter. "Yine," dedi kadın. Ve Walter dönüp yerine oturduğunda, kadın ona sokulup pençelerini dayadı. "Tam

umduğum gibi değilsin, ama şirinsin," dedi. Walter yutkunarak, "Teşekkürler," dedi. "Ah, şu Gable," dedi kadın ve Walter'ın bacağını çimdikledi. "Ahh," dedi adam.

Film bittikten sonra ıssız caddelerde alışverişe çıktılar. Kadın bir vitrini kırıp bulabildiği en cafcaflı elbiseyi üzerine geçirdi. Başından aşağı bir şişe de parfüm boca edince, suda boğulmuş bir çoban köpeğine dönmüştü. Walter, "Kaç yaşındasın?" diye sordu ona. "Bil bakalım," dedi kadın. Üzerinden parfüm damlayarak, Walter'ı caddeden aşağı çekiştirdi. "Şey, otuz," dedi Walter. "Yaa," dedi kadın soğuk bir sesle, "sadece yirmi yedi yaşındayım, işte o kadar!"

"Bir şekerci dükkânı daha!" dedi kadın. "Dürüst olmak gerekirse, her şey havaya uçtuğundan beri gönlümce yaşadım. Ailemi hiç sevmezdim, hepsi de aptaldılar. İki ay önce Dünya'ya yola çıktılar. Son roketle onları izlemem gerekiyordu, ama burada kaldım. Neden, biliyor musun?"

"Neden?"

"Çünkü herkes bana sataşıyordu. Bu yüzden, 'Ama bu kalori dolu!' diyen insanlar olmadan patlayana dek bira içip şekerleme yiyebileceğim, bütün gün parfüm sürebileceğim bu yerde kaldım. İşte *buradayım!*"

"Buradasın." Walter gözlerini yumdu.

"Geç oluyor," dedi kadın ona bakarak.

"Evet."

"Ben yoruldum," dedi Genevieve.

"Tuhaf. Bense tümüyle uyanığım."

"Ya," dedi kadın.

"Kendimi tüm gece uyanık kalabilirmiş gibi hissediyorum," dedi Walter ona. "Bak, Mike'ın yerinde iyi bir plak var. Hadi gel, sana onu dinleteyim."

"Yorgunum." Kadın parlak, kurnaz gözleriyle süzdü onu.

"Benimse hiç uykum yok," dedi Walter. "Hayret."

"Güzellik salonuna geri gidelim," dedi kadın. "Sana bir şey göstermek istiyorum."

Kadın onu cam kapıdan içeri sokup kocaman, beyaz bir kutuya doğru yürüttü. "Texas Şehri'nden gelirken," dedi, "bunu yanımda getirdim." Pembe kurdelayı çözdü. "Düşündüm ki: Evet, ben, Mars'taki tek kadın buradayım ve tek erkek de burada ve..." Kapağı kaldırıp, hışırtılı pembe, şeffaf ambalaj kâğıdını geriye katladı. İçindekine eliyle hafifçe vurdu. "İşte."

Walter Gripp donakaldı.

Titremeye başlayarak "Nedir bu?" diye sordu.

"Bilmiyor musun, budala? Her yanı dantelli, bembeyaz ve güzel."

"Hayır, ne olduğunu bilmiyorum."

"Bu bir gelinlik, seni komik şey!"

"Öyle mi?" Walter'ın sesi çatlak çıkıyordu.

Gözlerini kapadı. Kadının sesi telefonda oldu-

ğu gibi yumuşak, sakin ve tatlıydı. Ama gözlerini açıp da ona bakınca...

Walter geriledi. "Ne kadar da güzel," dedi.

"Öyle, değil mi?"

"Genevieve," dedi, kapıya bir bakış fırlattı.

"Evet?"

"Genevieve, sana bir şey söyleyeceğim."

"Evet?" Kadın ona doğru yöneldi, parfüm kokusu o yusyuvarlak beyaz suratının etrafında yoğunlaşmıştı.

"Sana söylemem gereken şey..." dedi.

"Evet?"

"Hoşça kal!"

Ve Walter daha kadın çığlık atamadan kapıdan fırlayıp, arabasına atlamıştı.

O arabayı döndürürken, kadın koştu ve kaldırıma dikildi.

"Walter Griff, gel buraya!" diye feryat etti kollarını savurarak.

"Gripp," diye düzeltti Walter onu.

"Gripp!" diye haykırdı kadın.

Araba, kadının tepinişini ve çığlıklarını önemsemeden sessiz sokakta hızla dönüp gitti. Egzozu kadının tombul ellerinde buruşturduğu beyaz elbiseyi dalgalandırdı ve yıldızlar pırıl pırıl parlarken, araba çölde karanlığın içinde kayboldu.

Walter arabayı üç gün üç gece durmaksızın sürdü. Bir defasında kendisini izleyen bir araba gördüğünü sandı ve ter içinde ürpererek bir diğer

otoyola saptı, ıssız Mars dünyasını boydan boya katederek küçük, ölü şehirleri geçti ve bir hafta boyunca Marlin Köyü ile arasına on bin mil mesafe koyuncaya kadar gece gündüz araba kullanmaya devam etti. Sonra, Holtville Springs adında, gece ışıklarını yakabileceği, oturup kendi kendine yemek ısmarlayabileceği restoranları olan küçük bir kasabada durdu. Ve, kendisine yüz yıl yetecek kadar yiyecek dolu iki derin dondurucu, on bin gün yetecek kadar puro ve yumuşak döşekli iyi bir yatakla hayatı boyunca orada yaşadı.

Ve uzun yılların ardından arada bir telefon çalacak olsa yanıtlamıyor.

Nisan 2026: Uzun Yıllar

Ne zaman bir rüzgâr esse, adam ve küçük ailesi beraberce taş kulübelerinde oturur, şöminede ellerini ısıtırlardı. Rüzgâr kanal sularını dalgalandırır, yıldızları neredeyse göğün dışına savururdu, ama Bay Hathaway halinden memnun, yerinden kıpırdamaz, karısı ile konuşur ve karısı yanıtlardı, sonra iki kızı ve oğluyla Dünya'daki eski günlerden konuşurdu, onlar da güzelce yanıtlarlardı.

Büyük Savaş'ın üzerinden yirmi yıl geçmişti. Mars bir mezar gezegendi. Dünya'nın da aynı halde olup olmadığı, uzun Mars geceleri boyunca Hathaway ve ailesinin sessizce yaptıkları birçok tartışmanın konusuydu.

Bu gece, alçak Mars mezarlıklarından birinin üstünden vahşi bir toz fırtınası geldi, eski şehirlerden esmiş ve Amerikalılar'ın inşa ettiği o oldukça yeni, terk edilmiş ve kumlara gömülmekte olan şehrin plastik duvarlarını ayırmıştı.

Fırtına dindi. Hathaway rüzgârlı gökte yemyeşil yanan Dünya'yı görmek için berraklaşan açık havaya çıktı. Karanlık bir odanın zayıf yanan ampulünü düzelten birisi gibi bir elini uzattı. Çoktan kurumuş deniz diplerinden ileriye baktı. Koskoca gezegende başka canlı yok, diye düşündü. Bir tek

ben varım. Bir de *onlar.* Arkaya, taş kulübenin içine baktı.

Neler oluyordu o anda Dünya'da? Otuz inçlik teleskopuyla Dünya'nın görünüşünde göze çarpan bir değişiklik yakalayamamıştı. Evet, diye düşündü, eğer dikkatli olursam bir yirmi yıl daha yaşarım. Belki birileri gelir. Ya ölü denizlerin ötesinden, ya da uzaydan, kızıl alevden bir ipliğin üzerinde gelen bir roketle.

Kulübeye doğru seslendi. "Ben biraz dolaşacağım."

"Pekâlâ," dedi karısı.

Sessizce bir grup yıkıntıya doğru indi. Geçerken bir parça metalin üzerindeki "New York'ta üretilmiştir" yazısını okudu. "Dünya'dan bu gelenlerin hepsi de eski Mars kasabalarından çok daha önce yok olacaklar." Mavi dağlarda uzanan elli yüzyıllık villalara göz gezdirdi.

Yalnız rüzgâr tarafından süpürülen, bir dizi küçük altıgen taştan oluşan kimsesiz bir Mars mezarlığına geldi.

Üzerinde isimler ve kabaca yapılmış haçlar bulunan dört mezara bakarak durdu. Gözlerinden yaş gelmedi. Göz pınarları çoktan kurumuştu.

"Yaptığımdan dolayı beni affediyor musunuz?" diye sordu haçlara. "Çok yalnızdım. Beni anlıyorsunuz, değil mi?"

Taş kulübeye döndü ve içeri girmeden önce son bir defa, ellerini gözlerine siper edip kara göğü taradı.

"Durmadan bekliyor, bekliyor, bakıyorsun," dedi, "ve –belki de bir gece– "

Gökte ufacık kırmızı bir alev vardı.

Kulübenin aydınlığından uzaklaştı.

"–ve *yine* bakıyorsun," diye fısıldadı.

Küçük kırmızı ateş hâlâ oradaydı.

"Bu geçen gece orada değildi," diye fısıldadı.

Tökezleyip düştü, kendini toparladı, kulübenin arkasına koştu, teleskobu çevirdi ve göğe doğrulttu.

Bir dakika sonra, uzun, vahşi bir gözlemin ardından kulübenin alçak kapısında belirdi. Karısı, oğlu ve iki kızı başlarını ona çevirdiler. Sonunda konuşabildi.

"İyi haberlerim var," dedi. "Gökyüzüne baktım. Bir roket hepimizi eve götürmek için geliyor. Sabah erkenden burada olur."

Ellerini indirdi, başını ellerinin arasına aldı ve yavaşça ağlamaya başladı.

O sabah saat üçte, Yeni New York şehrinden geriye ne kalmışsa yaktı.

Eline bir meşale alıp plastik şehre indi ve ateşi sağda solda gördüğü duvarlara dokundurdu. Şehirde kocaman ısı ve ışık çiçekleri açtı. İki kilometrekarelik aydınlanma, uzaydan görülebilecek kadar büyüktü. Rokete, Bay Hathaway ve ailesine doğru gelmesini işaret edecekti.

Kalbi canını yakarak hızla çarparken, adam kulübeye döndü. "Gördünüz mü?" Tozlu bir şişeyi

ışığa kaldırdı. "Sırf bu gecenin şerefine sakladığım şarap. Bir gün birisinin bizi bulacağını biliyordum! Kutlamak için içelim!"

Beş kadehi ağzına kadar doldurdu.

"Uzun zaman oldu," dedi gözlerini ciddi bir tavırla içkisine dikerek. "Savaşın patlak verdiği günü hatırlıyor musunuz? Yirmi yıl ve yedi ay önceydi. Mars'taki tüm roketler Dünya'ya çağrılmıştı. Sen, ben ve çocuklar dağlarda, Marslılar'ın tarihi ameliyat yöntemleri üzerine arkeolojik araştırmalar yapıyorduk. Neredeyse atlarımızı çatlatıncaya kadar koşturduk, hatırlıyor musunuz? Ama şehre bir hafta geç varmıştık. Herkes gitmişti. Amerika yok edilmişti; roketler geride kalanları beklemeden ayrılmıştı, hatırlıyor musunuz? Geriye *bir tek* bizlerin kaldığı belli olmuştu. Tanrım, Tanrım, nasıl da geçiyor yıllar. Sizler olmasaydınız, hepiniz yanımda olmasaydınız dayanamazdım. Kendimi öldürürdüm. Ama sizler varken beklemeye değerdi. O zaman, hepimizin şerefine." Kadehini kaldırdı. "Ve uzun birlikte bekleyişimize." Şarabı içti.

Karısı, oğlu ve kızları da kadehlerini dudaklarına götürdüler.

Şarap dördünün de çenelerinden aşağıya aktı.

Sabah olduğunda şehir kocaman, yumuşak, siyah kar taneleri halinde deniz dibinde uçuşuyordu. Yangın sönmüştü, ama amacına hizmet etmişti; gökteki kırmızı nokta daha da büyümüştü.

Taş kulübeden zencefilli çöreğin o koyu kahve-

rengi kokusu geliyordu. Hathaway içeri girdiğinde karısı eğilmiş yeni bir çörek tepsisi hazırlıyor, kızları yavaşça çıplak taş zemini sert süpürgelerle süpürüyor, oğlu da gümüşleri parlatıyordu.

"Onlar için enfes bir kahvaltı hazırlayacağız," diye güldü Hathaway. "En güzel elbiselerinizi giyin!"

Acele ederek devasa metal depoya gitti. İçeride, yıllar boyunca boş zamanlarında tamir etmiş olduğu saatler, telefonlar, kayıt cihazları gibi, o usta, ince, canlı parmaklarıyla işler duruma getirdiği soğutucu ve güç kaynağı vardı. Depo, onun yaptığı bazı aletlerle doluydu ve işlevleri artık ona bile bir giz gibi gelen bazı anlamsız makineler vardı.

Derin dondurucuda üzeri kırağılanmış yirmi yıllık bezelye ve çilekleri buldu. İleriye çık Lazarus, diye düşündü ve dolaptan buz kesmiş bir tavuk çıkardı.

Roket iniş yaptığında hava yemek kokularıyla doluydu.

Hathaway bir çocuk gibi tepeden aşağı koşturdu. Göğsüne ansızın saplanan bir acı yüzünden bir kez durmak zorunda kaldı. Nefeslenmek için bir kayanın üzerine oturdu, sonra yolun geri kalanını gene koştu.

Alevli roketin yarattığı sıcak atmosferde durdu. Bir kapı açıldı. Bir adam aşağıya baktı.

Hathaway elleriyle gözlerini gölgeledi ve sonunda konuştu, "Kaptan Wilder!"

"Kim var orada?" diye sordu Kaptan Wilder. Aşağıya atladı ve yaşlı adama bakıp kaldı. Elini uzattı. "Güzel Tanrım, bu Hathaway!"

"Doğru." Birbirlerinin yüzüne baktılar.

"Dördüncü Mars Seferi'ndeki eski mürettebatımdan Hathaway!"

"Uzun zaman oldu, Kaptan."

"Çok uzun zaman. Seni yeniden görmek ne hoş."

"Yaşlandım," dedi Hathaway yalınca.

"Ben de artık genç değilim. Yirmi yıldır Jüpiter, Satürn ve Neptün'deydim."

"Sizi Mars'taki kolonizasyon politikasına burnunuzu sokmayasınız diye yukarıya şutladıklarını duymuştum." Yaşlı adam etrafına bakındı. "O kadar uzun süredir yoktunuz ki, olan biteni bilmiyorsunuz–"

Wilder konuştu, "Tahmin edebiliyorum. Mars'ın etrafında iki kez döndük. Sadece bir kişi daha bulduk, adı Walter Gripp, buradan hemen hemen on bin mil uzakta. Ona bizimle gelmesini önerdik, ama istemedi. En son gördüğümüzde otoyolun ortasında sallanan koltuğuna oturmuş, piposunu tüttürüp bize el sallıyordu. Mars tamamen ölmüş, bir tek Marslı bile sağ kalmamış. Dünyadan ne haber?"

"Siz de benim kadar biliyorsunuzdur. Arada bir çok hafif de olsa Dünya radyosunu yakalayabiliyorum. Fakat hep başka bir dilde oluyor. Üzgünüm,

ama bildiğim tek yabancı dil Latince. Ara sıra anlaşılır bir şeyler duyuluyor. Bunu Dünya'nın büyük kısmının harap olduğuna yoruyorum, yine de savaş hâlâ sürüyor. Dünyaya mı döneceksiniz efendim?"

"Evet. Merak ediyoruz elbette. Uzayın o kadar derinliklerindeyken telsiz bağlantımız yoktu. Ne olursa olsun Dünya'yı görmek istiyoruz."

"Bizi de yanınıza alacak mısınız?"

Kaptan irkildi. "Elbette, eşin, onu hatırlıyorum. Yirmi beş yıl önceydi, değil mi? İlk Kasaba kurulduğunda görevden ayrılıp onu buraya getirmiştin. Çocukların da vardı–"

"Oğlum ve iki kızım."

"Evet, onları anımsıyorum. Buradalar mı?"

"Kulübemizdeler. Tepeye varınca hepinizi enfes bir kahvaltı bekliyor. Gelecek misiniz?"

"Onur duyarız, Bay Hathaway." Kaptan rokete seslendi, "Gemiyi boşaltın!"

Hathaway, Kaptan Wilder ve peşleri sıra yirmi kişilik mürettebat, seyrek ve serin sabah havasından derin nefesler alarak bayır yukarı yürüdüler. Güneş yükseldi, güzel bir gündü.

"Spender'ı hatırlıyor musunuz, Kaptan?"

"Onu hiç unutmadım."

"Senede bir kez onun mezarını ziyaret ederim. Sonunda istediği oldu. Buraya gelmemize karşıydı ve zannederim hepimiz burayı terk ettiğimiz için mutludur."

"Pekiyi ya şey –neydi adamın ismi?– Parkhill, Sam Parkhill'e ne oldu?"

"Bir sosisli sandviç büfesi açtı."

"Bu *tam* ona göre."

"Ve daha savaşın ilk haftasında Dünya'ya geri döndü." Hathaway elini göğsüne götürdü ve aniden bir kayaya çöktü. "Kusura bakmayın. Heyecandan. Sizi bunca yıl sonra görünce. Dinlenmem lazım." Kalbinin çarptığını hissetti. Vuruşları saydı. Durum oldukça kötüydü.

"Doktorumuz var," dedi Wilder. "Kusura bakma, Hathaway, senin de doktor olduğunu biliyorum ama, bizimki bir muayene etse daha iyi olacak–" Doktor çağrıldı.

Hathaway, "Bir şeyim kalmaz," diye üsteledi. "Bekleyiş, heyecan." Güçlükle nefes alıyordu. Dudakları morarmıştı. "Bilirsiniz işte," dedi Hathaway doktor stetoskobunu dayarken. "Sanki onca yıl sırf bugünü görmek için yaşamış gibiyim ve şimdi siz beni Dünya'ya götürmeye geldiğinize göre, şuraya düşüp ölsem de gam yemem."

"Alın şunu." Doktor ona sarı bir hap verdi. "Sizi dinlenmeniz için rahatsız etmesek iyi olacak."

"Saçma. Biraz soluklanayım yeter. Hepinizi görmek, tekrar yeni sesler duyabilmek çok güzel."

"Hap etkisini gösteriyor mu?"

"İyi. Haydi gidelim!"

Yürüyerek tepeye tırmandılar.

"Alice, bak kim gelmiş!"

Hathaway kaşlarını çattı ve kulübeye doğru yöneldi. "Alice, duymadın mı?"

Karısı kapıda belirdi. Hemen ardından boylu ve zarif iki kızıyla, onlardan da uzun olan oğlan takip etti kadını.

"Alice, Kaptan Wilder'ı hatırlıyor musun?"

Kadın durakladı ve sanki bir emir beklermişçesine Hathaway'e baktı, sonra gülümsedi. "Hatırlamaz olur muyum, Kaptan Wilder!"

"Jüpiter yolculuğumdan önceki akşam yemeğini beraber yediğimizi hatırlıyorum, Bayan Hathaway."

Kadın kaptanın elini kuvvetlice sıktı. "Kızlarım Marguerite ve Susan. Oğlum John. Kaptanı hatırlıyorsunuz, değil mi?"

Kahkahalar ve konuşmalar arasında el sıkışıldı.

Kaptan Wilder havayı kokladı. "Bu zencefilli çörek mi?"

"Biraz ister misiniz?"

Herkes hareketlendi. Portatif masaları bir çırpıda dışarıya çıkardılar, tabaklar, zarif ipekli peçeteler ve kaliteli gümüş takımlar yayıldı, dumanı tüten yemekler getirildi. Kaptan önce Bayan Hathaway'i, sonra oğlanı ve usulca hareket eden fidan boylu kızları dikkatle izledi. Yanından hızla geçerlerken onların yüzlerine baktı, gencecik ellerinin her hareketini ve kırışıksız yüzlerinin her ifadesini takip etti. Oğlanın getirdiği bir sandalyeye oturdu. "Kaç yaşındasın, John?"

Oğlan cevap verdi, "Yirmi üç."

Wilder hantalca çatal, kaşığın yerlerini değiştirdi. Yüzü bir anda bembeyaz olmuştu. Yanında oturan adam onun kulağına fısıldadı, "Bu doğru olamaz, Kaptan Wilder."

Oğlan birkaç iskemle daha getirmek için uzaklaştı.

"Ne var, Williamson?"

"Benim yaşım kırk üç, Kaptan. Şu John Hathaway'in yirmi yıl önce okul arkadaşıydım. Yaşının yirmi üç olduğunu söylüyor ve en fazla o kadar *gösteriyor.* Ama bu doğru değil. En azından kırk iki yaşında olmalı. Sizce bu ne demek, efendim?"

"Bilmiyorum."

"Pek iyi görünmüyorsunuz, efendim."

"Kendimi iyi hissetmiyorum. Kızları da yirmi küsür yıl önce görmüştüm. Hiç değişmemişler, yüzlerinde tek bir kırışık bile yok. Benim için bir iyilik yapar mısın? Gidip bir şeyi kontrol etmeni istiyorum, Williamson. Sana nereyi ve neyi araman gerektiğini söyleyeceğim. Kahvaltı başladıktan sonra sıvışırsın. Gideceğin yer buradan pek uzakta değil. Sadece on dakikanı alır. İniş yaparken roketten görmüştüm."

"İşte! Ne konuşuyorsunuz öyle ciddi ciddi?" diye sordu Bayan Hathaway tabaklarına çabuk çabuk çorba doldururken. "Haydi, gülümseyin. Hepimiz bir aradayız, yolculuk sona erdi ve burası eviniz sayılır!"

"Evet." Kaptan Wilder güldü. "Gerçekten de çok iyi ve genç görünüyorsunuz, Bayan Hathaway!"

"İşte centilmen bir bey!"

Kaptan kadının süzülüp gidişini, onun bir elma kadar pürüzsüz, kırışıksız ve renkli, sıcak, pembe yüzünü seyretti. Kadın her espride kahkahasını çınlattı, bir kez olsun nefes almaksızın tabaklara ustaca salata dağıttı. Ve sıska oğlanla vücutları kıvrımlı kızlar da babaları gibi son derece zekiydiler. Babaları onları gururla onaylarken uzun yıllardan ve gözlerden ırak yaşantılarından bahsediyorlardı.

Williamson gizlice tepeden aşağıya indi.

"O nereye gidiyor?" diye sordu Hathaway.

"Rokete bir bakacak," dedi Wilder. "Ama, dediğim gibi Hathaway, Jüpiter'de hiçbir şey yok, orası insana göre değil. Satürn ve Pluto da öyle." Wilder aklı sadece tepe aşağı koşan ve ne bulduğunu söylemek için geri tırmanan Williamson'da, ağzından çıkanı kulağı duymadan mekanik bir şekilde konuşuyordu.

"Teşekkürler." Marguerite Hathaway, onun bardağına su dolduruyordu. Kaptan düşünmeksizin kızın koluna dokundu. Kız umursamadı bile. Teni yumuşak ve sıcaktı.

Masanın diğer ucundaki Hathaway, birkaç kez durakladı, parmaklarıyla göğsünü yokladı. Acıyla, sonra da mırıltı halindeki konuşmayı ve aniden yüksek sesle sohbete dönüşen havadan sudan

muhabbeti dinlemeye devam etti. Ara sıra çöreğini çiğniyormuşa benzemeyen Kaptan Wilder'a kaygıyla bakıyordu.

Williamson geri döndü. Kaptan ona fısıldayıncaya kadar oturup tabağındaki yemekle oynadı. "Eee?"

"Orayı buldum, efendim."

"Sonra?"

Williamson'ın yüzü bembeyazdı. Gözleri gülüşen insanların üzerindeydi. Kızlar ağırbaşlı bir edayla gülümsüyorlardı ve oğlan bir fıkra anlatıyordu. Williamson, "Mezarlığa gittim," dedi.

"Orada dört haç mı vardı?"

"Dört haç vardı, efendim. Üzerlerindeki isimler hâlâ duruyordu. Emin olmak için yazdım." Beyaz bir kâğıttan okudu: "Alice, Marguerite, Susan ve John Hathaway. Bilinmeyen bir virüsten öldüler. Temmuz 2007."

"Sağol, Williamson." Wilder gözlerini kapadı.

"On dokuz yıl önce, efendim." Williamson'ın elleri titriyordu.

"Evet."

"O zaman *bunlar* kim?"

"Bilmiyorum."

"Ne yapacaksınız?"

"Onu da bilmiyorum."

"Diğerlerine söyleyecek miyiz?"

"Daha sonra. Hiçbir şey olmamış gibi yemeğine devam et."

"Pek iştahım kalmadı, efendim."

Yemek, roketten getirilen şarapla son buldu. Hathaway doğruldu. "Hepinizin şerefine. Tekrar dostlar arasında olmak güzel. Ve karımla çocuklarıma, onlarsız hayatta kalamazdım. Sadece onların bana gösterdiği şefkat ve özen sayesinde sizin gelişinizi bekleyerek yaşamaya devam ettim." Kadehini ona çekinerek bakan, herkes içerken sıkılgan bir şekilde bakışlarını yere çeviren ailesine doğru kaldırdı.

Hathaway şarabını içti. Masaya doğru yığılıp yere devrilirken hiç bağırmadı. Birkaç adam onu yatırdılar. Doktor eğilip kalbini dinledi. Wilder doktorun omzuna dokundu. Doktor başını kaldırdı, iki yana salladı. Wilder diz çöktü ve yaşlı adamın elini tuttu. "Wilder?" Hathaway'in sesi güçlükle duyulabiliyordu. "Kahvaltıyı mahvettim."

"Saçmalama."

"Alice ve çocuklarla benim için vedalaş."

"Bir dakika bekle, onları çağırayım."

"Hayır, hayır, yapma!" diye soludu Hathaway. "Bunu anlayamazlar. Onların anlamalarını istemedim! Yapmayın!"

Wilder kımıldamadı.

Hathaway ölmüştü.

Wilder uzunca bir süre bekledi. Sonra ayağa kalktı ve Hathaway'in etrafını alan şaşkınlık içindeki gruptan uzaklaştı. Alice Hathaway'e gitti, adam yüzüne bakıp ona sordu, "Az önce ne olduğunu biliyor musun?"

"Kocamla ilgili bir şey mi?"

"O az önce öldü; kalpten," dedi Wilder, kadını izleyerek.

"Üzgünüm," dedi kadın.

"Ne hissediyorsun?" diye sordu Kaptan.

"Bizim kendimizi kötü hissetmemizi istememişti. Bize bunun bir gün olacağını ve ağlamamızı istemediğini söylemişti. Bize bunun nasıl yapılacağını öğretmedi, bilirsiniz. Bunu bilmemizi istemiyordu. Bir insanın başına gelebilecek en kötü şeyin, yalnızlığı, kederi öğrenmek ve ağlamak olduğunu anlatmıştı. Bu nedenle ağlamanın ne olduğunu ve üzüntüyü bilmemeliydik."

Wilder kadının ellerine, yumuşak, sıcacık ellerine, manikürlü zarif tırnaklarına ve incecik bileklerine baktı. Onun kuğu gibi boynunu ve zeki gözlerini inceledi. Sonunda "Bayan Hathaway sende ve çocuklarında iyi bir iş başarmış," dedi.

"Bunu söylediğinizi duymak onun hoşuna giderdi. Bizimle öylesine gurur duyuyordu ki. Bir süre sonra bizleri kendisinin yaptığını bile unutmuştu. Sonunda bizi sevdi, gerçek karısıyla çocuklarının yerine koydu. Aslına bakarsanız, bir bakıma da *öyleyiz*."

"Ona çok büyük bir teselli verdiniz."

"Evet, yıllar boyunca hep oturup konuştuk. Konuşmayı çok severdi. O taş kulübeden ve şömineden hoşlanıyordu. Şehirde düzenli bir evde de yaşayabilirdik, ama o burayı, canı isteyince ilkel,

canı isteyince modern olabildiği bu yeri tercih ediyordu. Bana laboratuvarını ve orada yaptıklarını anlattı. Aşağıdaki koca ölü Amerikan kasabasını hoparlörlerle donatmıştı. Bir düğmeye basınca kasabanın ışıkları yanar, içinde on bin kişi yaşıyormuş gibi sesler gelirdi. Uçakların, arabaların ve konuşan insanların sesleri duyulurdu. Kasabanın sesi buraya kadar gelirken oturup purosunu yakar, bizimle sohbet ederdi, ara sıra bir telefon çalıp bir bant kaydı Bay Hathaway'e bilimsel ve cerrahi sorular yöneltirdi, o da yanıtlardı. Çalan telefonu, yanında bizler, kasabanın sesleri ve ağzında purosuyla Bay Hathaway çok mutluydu. Bizim yapmamızı sağlayamadığı tek bir şey vardı," dedi kadın. "O da yaşlanmamızdı. Kendisi her geçen gün yaşlanıyordu, ama biz hiç değişmeden kalıyorduk. Sanırım umurunda değildi. Sanırım böyle olmamızı o istemişti."

"Onu mezarlıktaki diğer dört haçın yanına gömeceğiz. Herhalde bundan hoşlanırdı."

Kadın elini hafifçe kaptanın bileğine koydu. "Eminim hoşuna giderdi."

Emirler verildi. Aile, tepenin altına doğru küçük tören grubunu izledi. İki adam Hathaway'i üstü örtülü bir sedyeyle taşıdı. Taş kulübeyi ve Hathaway'in yıllar önce çalışmalarına başlamış olduğu depoyu geçtiler. Wilder atölyenin kapısında durakladı.

Bir gezegende karın ve çocuklarınla yaşayıp da,

onların seni rüzgâr ve sessizlikle başbaşa bırakıp ölmeleri nasıl bir şeydir, diye merak etti. Bir insan ne yapabilirdi bu durumda? Onları mezarlığa gömüp, haçlarını diktikten sonra, buraya, atölyeye dönerek, zihin ve anıların gücü, parmakların ve dehanın kesinliğiyle şu an karısı, oğlu ve kızları olan şeyleri parça parça bir araya getirmek. Gereksininim duyduğu tüm kaynakları sağlayabilecek koca bir Amerikan şehri aşağıda dururken, zeki bir adam her şeyi yapabilirdi.

Ayak sesleri kumda boğuluyordu. Mezarlığa vardıklarında iki adam toprağı küreklemeye başlamışlardı bile.

Akşam geç saatlerde rokete döndüler.

Williamson başıyla taş kulübeyi işaret etti. "*Onları* ne yapacağız?"

"Bilmiyorum," dedi Kaptan.

"Onları kapatacak mısınız?"

"Kapatmak mı?" Kaptan biraz şaşırmış gibiydi. "Aklımın ucundan bile geçmedi."

"Onları yanımıza almayacaksınız, değil mi?"

"Bu bir işe yaramazdı."

"Yani onların hepsini bu *halleriyle* burada mı bırakacaksınız?"

Kaptan, Williamson'ın eline bir silah tutuşturdu. "Eğer bu konuda bir şey yapabilirsen, benden daha erkeksin demektir."

Williamson beş dakika sonra ter içinde geri döndü kulübeden. "Silahınızı alın. Şimdi ne de-

mek istediğinizi anlıyorum. Elimde silahla içeriye girdim. Kızlardan biri bana gülümsedi, sonra da diğerleri. Kadın bana bir fincan çay ikram etti. Tanrım, bu cinayet olurdu!"

Wilder başıyla doğruladı. "Bir daha onlar kadar ince yaratılmış şeyler olmayacak. Onlar on, elli belki de yüz sene dayanmak için yapılmışlar. Evet, onların da yaşamaya senin, benim ve hepimiz kadar hakları var." Piposunu vurarak boşalttı. "Haydi, bin gemiye. Kalkıyoruz. Bu şehrin işi bitmiş, onu kullanmayacağız."

Saat geç olmuştu. Soğuk bir rüzgâr esiyordu. Adamlar gemiye binmişlerdi. Kaptan durakladı. Williamson sordu, "Sakın onlarla vedalaşmaya gideceğinizi söylemeyin bana ?"

Kaptan, Williamson'a ters ters baktı. "Bu seni ilgilendirmez," dedi.

Wilder sertleşen rüzgârda kulübeye doğru uzun adımlarla yürüdü. Roketteki adamlar kaptanın gölgesinin taş kulübenin kapısının eşiğinde durduğunu, bir kadının gölgesini ve kaptanın onun elini sıktığını gördüler.

Kaptan az sonra koşarak rokete döndü.

Bir rüzgârın ölü deniz dibinden kopup geldiği, altıgen mezarlıkta ve oradaki dördü eski, biri yeni haçın üzerinde estiği gecelerde, alçak taş kulübede bir ateş yanar, rüzgâr kükrerken, tozlar savrulurken ve soğuk yıldızlar ışıldarken o dört kişi; bir kadın, iki kızı ve oğlu nedensiz yere şöminedeki

ateşi besleyip konuşur ve gülüşürlerdi.

Yıllar yılları, geceler geceleri kovaladıkça, o kadın hiç neden yokken dışarı çıkar, ellerini gözüne siper eder, nedenini bilmeksizin Dünya'nın yeşil ışıltısına bakar, sonra içeri girer, ateşe bir odun daha atar, bir rüzgâr çıkar ve ölü deniz ölü kalmaya devam ederdi.

Ağustos 2026: Yağmurlar Çiseleyecek

Oturma odasında sesli saat şarkı söyledi. *Tik-tak, saat yedi*, kalkma vakti, kalkma vakti, saat yedi! Sanki hiç kimsenin kalkmayacağından korkuyormuş gibiydi. Bu sabah vaktinde ev bomboştu. Saat, seslerini boşluğa doğru tekrarlaya tekrarlaya tiktak etti. *Yediyi dokuz geçiyor, kahvaltı vakti, yediyi dokuz geçiyor!*

Mutfakta kahvaltı fırını tıslayarak içini çekti ve sıcacık içinden sekiz dilim enfes kızarmış ekmek, sekiz yağda yumurta, on altı dilim jambon, iki kahve ve iki bardak dolusu soğuk süt çıktı.

"Bugün 4 Ağustos 2026," dedi mutfağın tavanından gelen ikinci bir ses, "Kaliforniya, Allendale şehrinde." Akılda kalsın diye tarihi üç kez daha yineledi. "Bugün Bay Featherstone'un doğumgünü. Bugün Tilita'nın evlilik yıldönümü. Sigortayı ödemeniz, su, gaz ve elektrik faturalarını yatırmanız gerekiyor."

Duvarların içinde bir yerlerde röleler tıkırdadı, bellek bantları elektrikli gözlerin altından süzüldü.

Sekizi bir geçiyor, tik-tak, sekizi bir geçiyor, işe gidin, okula gidin, sekizi bir geçiyor! Ama ne bir kapı çarpılarak kapandı, ne de bir kilim lastik ök-

çelerin o yumuşak basışını duydu. Dışarıda yağmur yağıyordu. Ön kapının üzerindeki hava durumu kutusu yumuşak bir sesle şarkı söylemeye başladı: "Yağmur, yağmur gitsin buradan; giyilsin çizmeler ve yağmurluklar..." Ve yağmur yankılanarak ıssız evin üzerinde tıkırdıyordu.

Dışarıda, garaj ahenkli bir ses çıkardı ve bekleyen arabayı göz önüne sermek için kapısını kaldırdı. Uzun bir bekleyişten sonra kapı yine aşağı indi.

Sekiz buçukta yumurtalar büzüşmüş ve kızarmış ekmekler taş gibi olmuştu. Alüminyum bir kol onları lavaboya süpürdü, sıcak su kahvaltıyı fırıl fırıl döndürerek, yemekleri sindiren ve uzaklardaki denize boşaltan bir metal girtlağa doğru sürükledi. Kirli tabaklar sıcak bir bulaşık makinesine atıldı ve makineden pırıl pırıl, kupkuru halde çıktı.

Dokuz on beş, diye şakıdı saat, *temizlik vakti.*

Minik robot fareler duvarlardaki yuvalarından dışarıya ok gibi fırladılar. Bütün odalar lastik ve metalden yapılmış küçük temizlik hayvanlarıyla dolup taştı. İskemlelere çarptılar, bıyıklı fırçalarını döndürerek, havı dökülmüş halıları ovarak gizli tozları yavaşça içlerine çektiler. Sonra, tıpkı gizemli istilacılar gibi bir anda yuvalarına döndüler. Elektrikli pembe gözleri söndü. Ev temizlenmişti.

Saat on. Yağmurun ardından güneş açtı. Ev, yıkıntılar ve küllerden ibaret bir şehrin ortasında yapayalnız duruyordu. Bu, ayakta kalan son evdi.

Yıkık kentten geceleri millerce öteden görülebilen radyoaktif bir parıltı yükseliyordu.

On çeyrek. Bahçe fıskiyeleri, ılık sabah havasını parlak serpintilerle doldurarak altın pınarlar halinde dönmeye başladılar. Su, pencereleri ıslattı, evin beyaz boyalı yüzünün yanarak tamamen kömürleşmiş batı duvarından aşağı aktı. Evin batı kanadı beş yer dışında baştan aşağı kapkaraydı. Şurada çimleri biçen bir adama benzer, boyanmış bir siluet seçiliyordu. Şuradaysa, tıpkı bir fotoğraftaki gibi, çiçekleri toplamak için eğilmiş bir kadın vardı. Az ötede, müthiş bir anda görüntüleri ahşabın üzerine yanarak işlenmiş, elleri havada bir erkek çocuğu, az yukarısında havaya fırlatılmış bir top ve onun karşısında asla aşağıya düşmeyen bir topu yakalamak için elleri uzanmış bir kız vardı.

Boya sadece beş şeklin –adam, kadın, çocuklar ve top– olduğu yerde kalmıştı. Gerisi ince, kömürleşmiş bir tabakaydı.

Bahçe fıskiyelerinin hafif yağmuru, bahçeyi yağan ışıklara boğdu.

Bugüne kadar ev nasıl da korumuştu huzurunu. "Kim var orada? Şifre nedir?" diye ne kadar da özenle sormuştu; yalnız tilkilerden ve inildeyen kedilerden yanıt gelmeyince, evde kalmış bir kızkurusunun kaygısıyla, kendini koruma güdüsüyle mekanik bir paranoyanın eşiğinde, pencereleri kapamış, kepenkleri indirmişti.

Her sesle titriyordu ev. Bir serçe pencereye ha-

fifçe değse kepenkler çat diye kapanıyor, ürken kuş kaçıyordu! Hayır, bir kuş bile dokunmamalıydı eve!

Ev, küçüklü büyüklü, hizmet eden, gözleyen, koro halinde on bin görevlisi bulunan bir sunaktı. Ama artık tanrılar gitmişlerdi ve dini ayin anlamsızca, yararsızca devam ediyordu.

Öğlen saat on iki.

Verandada bir köpek titreyerek inledi.

Ön kapı köpeğin sesini tanıyıp açıldı. Bir zamanlar kocaman ve etli butlu olan, ama artık bir deri bir kemik kalmış, her tarafı yara bere içindeki köpek içeriye girdi, ardında çamurlu izler bırakarak evde dolandı. Ardından, bu münasebetsizlikten ve çamur toplamaktan şikayetçi, öfkeli fareler çıktılar dışarı.

Kapının altından bir yaprak parçası bile girmemişti, ama duvarlardaki bölmeler açıldı ve bakır kırıntı fareleri hızla dışarı fırladılar. Kabahatli toz, tüy ya da kâğıtları minyatür, çelik çeneleriyle yakalayıp hızla yuvalarına geri döndüler. Toz ve kir, kilere inen borulardan geçip, karanlık bir köşede iblis Baal gibi oturan yakma fırınının iç çeken ağzından içeri döküldü.

Köpek her kapıya deli gibi acı acı havlayarak üst kata koştu, evin anlamış olduğu gibi burada sadece sessizliğin bulunduğunu, sonunda o da anladı.

Hayvan havayı kokladı ve mutfak kapısını tır-

maladı. Kapının ardından evi enfes kızartma kokusu ve akçaağaç şurubunun mis aromasıyla dolduran gözlemeleri pişiriyordu fırın.

Köpeğin ağzından köpükler aktı. Kapının önüne uzanmış, gözleri alev alev kokluyordu. Deli gibi daireler çizdi, kendi kuyruğunu ısırdı, bir çılgınlıkla topaç gibi dönerek öldü. Bir saat boyunca salonda yattı.

Saat iki, dedi bir ses.

Sonunda çürümeyi hassas biçimde sezen fare alayları elektrikli bir rüzgârda uçuşan gri yapraklar kadar hafifçe uğuldadılar.

İki on beş.

Köpek gitmişti.

Kilerde yakma fırını aniden parladı ve bir kıvılcım burgacı tırmandı baca boyunca.

İki otuz beş.

Avlu duvarlarından briç masaları çıktı. Kupaların, karoların, sineklerin ve maçaların bir sağanağıyla oyun kartları dağıtıldı. Meşe bir masada yumurtalı-salatalı sandviçlerle birlikte martiniler ikram edildi. Müzik çaldı.

Ama masalar boştu ve kartlara el süren yoktu.

Saat dörtte masalar koca kelebekler gibi katlanarak bölmeli duvarlara girdiler.

Dört buçuk.

Çocuk odasının duvarları aydınlandı.

Hayvanlar şekillendiler: sarı zürafalar, mavi aslanlar, pembe antiloplar, kristal maddeden leylak rengi, sıçrayan panterler. Duvarlar camdandı. Dışa-

rıya renk ve fantezi saçıyorlardı. Gizlenmiş filmler iyi yağlanmış makaralarında döndüler ve duvarlar hayat buldu. Çocuk odasının zemini, düzenli tahıl tarlalarını çağrıştıracak şekilde döşenmişti. Üzerinde alüminyum hamamböcekleri ve demir cırcırböcekleri koşuşturuyor, sıcak ve durgun havada narin kırmızı kanatlı kelebekler, hayvan artıklarının keskin kokuları arasında dalgalanıyorlardı. Karanlık bir körükten, mırıldayan bir aslanın tembel homurtusu ve büyük, donuk sarı bir arı oğulununki gibi bir ses yayılıyordu. Okapilerin koşusunun patırtısı, serin bir orman yağmurunun mırıltısı, yazın sarısı çimenlerin üzerine vuran başka toynak sesleri. Artık duvarlar uçsuz bucaksız, sıcak bir göğün altında millerce uzanan, güneşin kavurduğu otlaklara dönüşmüştü. Hayvanlar dikenli çalılara ve su dolu çukurlara toplandılar.

Bu, çocukların saatiydi.

Saat beş. Küvet sıcak suyla doldu.

Saat altı, yedi, sekiz. Tabaklar bir sihir gösterisi gibi ustalıkla yönetildi ve çalışma odasından bir *tıkırtı* duyuldu. İç ısıtan bir ateşin yandığı şöminenin karşısındaki metal sehpada bir puro belirdi, ucunda bir santim yumuşak gri kül vardı, dumanı tüterek bekliyordu.

Saat dokuz. Yataklar gizlenmiş devrelerini ısıttılar, çünkü geceleri soğuk olurdu burası.

Saat dokuzu beş geçe. Çalışma odasının tavanından bir ses konuştu:

"Bayan McClellan, bu akşam hangi şiiri dinlemek istersiniz?"

Ev sessizdi.

Ses sonunda konuştu, "Siz bir tercih belirtmediğinize göre, rastgele bir şiir seçeceğim." Sesin arkasından belli belirsiz bir müzik yükseldi. "Sara Teasdale'den bir şiir. Hatırladığım kadarıyla, sizin favoriniz..."

Yağmurlar çiseleyecek ve toprağın kokusu
Titrek sesleriyle kırlangıçların dönüp duruşu

Geceleyin göllerde şarkı söyleyen kurbağalar
Ve yabani erik ağaçları, titreyen beyazlıklar

Kızılgerdanlar kuşanacaklar alevli tüylerini
Alçak bir çit üzerinde şakıyacaklar arzularını

Hiçbirisi bilmeyecek her şey bittiğinde
Önemsemeyecekler savaşı, sona erdiğinde

Ne bir kuş, ne de bir ağaç umursayacak
İnsanoğlu tümüyle yok olsa bile
Ve Baharın kendisi uyanınca şafak vakti
Bilmeyecek bile artık gittiğimizi

Ateş, taş şöminede yandı ve puro, kül tablasında sessiz küllerden bir tümseğin içine yuvarlandı. Sessiz duvarların arasında boş iskemleler karşılıklı bakıştılar ve müzik çaldı.

Saat onda ev ölmeye başladı.

Rüzgâr esti. Kırılan bir ağaç dalı mutfak penceresini kırarak içeriye girdi. Temizlik solventi şişesi fırının üzerine düşerek paramparça oldu. Oda bir anda alevler içinde kalıverdi!

"Yangın!" diye haykırdı bir ses. Evin ışıkları yanıp söndü, su pompaları tavandan su fışkırttı. Ama "Yangın, yangın, yangın!" diye bağıran sesler bir koroya dönüşürken solvent yalayarak, yiyerek, mutfak kapısının altından muşambaya yayıldı.

Ev kendini kurtarmaya çalıştı. Kapılar sımsıkı kapandılar, ama pencereler sıcaktan kırılmıştı ve yel üfürüp yangını körüklüyordu.

Yangın on milyar öfkeli kıvılcım halinde alev alev bir rahatlıkla odadan odaya gezip, sonra da merdivenlerden yukarıya çıkarken, ev mücadeleyi kaybetmeye başladı. Bu sırada koşuşturan su fareleri ciyaklayarak duvarlardan fırladılar, sularını fışkırttılar ve daha fazla su getirmek için acele ettiler. Duvarlardaki fıskiyeler mekanik bir sağanak yağdırdılar.

Ama çok geçti. Bir yerlerde içini çeken bir pompa, omuz silkerek pes etti. Ateşi gerileten yağmur sona erdi. Nice sessiz günler küvetleri dolduran ve tabakları yıkayan yedek su tükenmişti.

Yangın çıtırdayarak merdivenleri tırmandı. Üst katın koridorlarındaki Picasso ve Matisse tablolarıyla beslendi, yağlı tenlerini kızarttı, tuvalleri güzelce gevrekleştirerek siyah bir toza dönüştürdü.

Yangın artık yataklarda yatıyor, pencerelerden dışarıyı gözlüyor, perdelerin rengini değiştiriyordu!

Ve derken destek geldi.

Tavan arasından açılan kapılardan yeşil kimyasal maddeler fışkırtan musluk ağızlarıyla, robotların kör suratları belirdi.

Ateş, ölü yılana rastgelen bir filin yapacağı gibi geriledi. Şimdi yerde kıvrılan ve ağızlarından çıkan berrak yeşil köpüğün zehriyle yangını öldüren yirmi yılan vardı.

Ama yangın daha zekiydi. Yalazlarını evin dışından tavan arasındaki pompaya göndermişti. Bir patlama! Tavan arasından pompaları yöneten beyin bronz şarapnel parçaları halinde yayıldı.

Yangın aceleyle dolaplara girip orada asılı duran elbiseleri yokladı.

Ev titredi, meşe kemikler üst üste dizilmişlerdi. Çıplak iskeleti sıcaktan büzülmüştü; kablo tesisatı, sinirleri, sanki bir cerrah, kırmızı damarlar ve kılcal damarlar yakıcı havada titresin diye deriyi yırtıp atmışçasına ortaya serilmişti. İmdat! İmdat! Yangın! Kaçın! Kaçın! Isı, aynaları sanki kırılgan kış buzuymuş gibi çatlattı. Ve sesler... Yangın, yangın, kaçın, kaçın diye feryat ettiler. Tıpkı trajik bir çocuk tekerlemesi gibi, kalını incesi bir düzine ses, tıpkı yalnız, yapayalnız, ormanda ölen çocuklar gibi. Ve kabloların kaplamaları, sıcaktan kestaneler gibi patladıkça sesler solmaya başladı. Bir, iki, üç, dört, beş ses sustu.

Çocuk odasındaki orman tutuştu. Mavi aslanlar kükrediler, mor zürafalar sıçradılar. Panterler daireler çizdiler, renk değiştirdiler ve ateşin önünde koşuşan on milyon hayvan uzaklardaki, dumanı tüten bir nehire doğru gözden kayboldular...

On ses daha öldü. Ateş çığının altında son bir an için, saati bildiren, müzik çalan, uzaktan kontrollü çim biçme makinesiyle çimleri biçen, çılgınca şemsiyeyi açıp kapayan, evin ön kapısını çarpıp duran, olan bitenden habersiz korolar duyuluyordu. Her bir saatin aynı vakti bir diğerinden önce ya da sonra gösterdiği bir saatçi dükkânı gibi binlerce şey oluyordu aynı anda. Manyakça bir karmaşa sahnesi, yine de uyumlu; şarkı söyleyen, haykıran, geriye kalan birkaç temizlik faresi o korkunç külleri temizlemek için yiğitçe ileri atıldılar. Ve cayır cayır yanan çalışma odasında bir ses, büyük bir umursamazlıkla tüm film makaraları yanıp teller kavruluncaya, devreler patlayıncaya kadar şiir okumayı sürdürdü.

Yangın evi yardı; kıvılcım ve dumandan etekler saçarak yüz üstü devirdi.

Mutfakta, ateş ve kalas yağmurundan bir an önce, fırının psikopatça bir hızda kahvaltı hazırladığı görülebilirdi. On düzine yumurta, altı somun kızarmış ekmek, yirmi düzine jambon dilimi. Hazırladıkları, ateş tarafından yenildikçe fırın isterikçe tıslayarak tekrar tekrar çalıştı!

Çatırtı. Tavanarası mutfağın ve salonun üzeri-

ne çöktü. Salon kilere, kiler mahzene. Derin dondurucu, koltuk, film kasetleri, devreler, yataklar, hepsi de derinlerdeki darmadağın bir höyüğe fırlatılmış iskeletler gibiydiler.

Duman ve sessizlik. Çok miktarda duman.

Doğudan yavaşça gün ağardı. Yıkıntılar arasında yalnız başına bir tek duvar ayakta kalmıştı. Güneş, üstüste yığılmış yıkıntıların ve dumanın üzerinde ışımak için doğarken bile duvarın içinden gelen son bir ses, aynı şeyi yineleyip duruyordu:

"Bugün 5 Ağustos 2026, bugün 5 Ağustos 2026, bugün..."

Ekim 2026: Bir Milyon Yıllık Piknik

Anne nasıl olduysa tüm ailenin balık tutmak için bir geziden hoşlanacağı fikrini ortaya atmıştı. Ama bunlar annenin sözleri değildi; Timothy bunu biliyordu. Bunlar, babasının sözleriydi ve her nasılsa anne onun yerine konuşmuştu.

Baba ayağıyla Mars çakıllarından bir tümseği karıştırdı ve teklifi kabul etti. Böylelikle bir anda bir kargaşa ve gürültü koptu, bağrış çağrış içinde kamp, yıldırım hızıyla kapsüllere ve kutulara tıkıştırıldı, anne bluzunu ve gezi tulumunu giydi. Baba, gözleri Mars göğünde, titreyen elleriyle piposunu ağzına dek doldurdu ve üç oğlan çığlık çığlığa motorlu tekneye doluştular. Timothy dışında hiçbiri anne ve babalarına dikkat etmiyordu.

Baba bir düğmeye bastı. Motorlu tekne göğe bir uğultu yaydı. Sular geriye fışkırdı, tekne ileriye doğru burnunu dikti ve tüm aile çığlık attı, "Yaşasın!"

Timothy, babasıyla birlikte teknenin arkasında oturuyordu; küçük parmakları babasının kıllı parmaklarının üzerinde, kanalın kıvrılışını, Dünya'dan onca yolu küçük aile roketiyle aşıp iniş yaptıkları o harap olmuş yeri terk edişlerini izliyordu. Dünya'dan ayrılmalarından önceki geceyi

anımsıyordu, o telaş dolu koşuşturmacayı, babanın nasıl olduysa bir şekilde bir yerlerden bulduğu roketi ve bir Mars tatilinden bahsedildiğini. Mars, tatil için uzak bir yerdi, ama Timothy küçük kardeşleri yüzünden hiçbir şey söylememişti. Mars'a gelmişlerdi ve şimdi ilk yaptıkları iş –ya da söyledikleri– balığa çıkmaktı.

Sandal kanal boyunca giderken babanın gözlerinde Timothy'nin çözemediği tuhaf bir bakış vardı. Belki de bir tür rahatlamadan oluşmuş kuvvetli bir ışıktı bu bakış. Adamın yüzündeki derin kırışıklıkların, üzülüp ağlamak yerine gülmelerine neden olmuştu.

Ve soğumakta olan roket de bir dönemecin ardında yitti.

"Ne kadar uzağa gidiyoruz?" Robert suları sıçratıyordu. Eli, menekşe rengi sularda sıçrayan küçük bir yengeç gibiydi.

Baba soluk aldı. "Bir milyon yıl."

"Vay canına," dedi Robert.

"Bakın çocuklar." Anne uzun ve pürüzsüz koluyla işaret etti. "Şurada ölü bir şehir var."

Sıcak bir beklentiyle baktılar. Mars'ın üzerinde, Marslı bir meteoroloji uzmanı tarafından yaratılmış sıcak yaz sessizliğinde uyuklayan ölü şehir, bir tek onlar için ölü halde orada uzanıyordu.

Ve baba, şehrin ölü olmasından memnunmuş gibiydi.

Şehir, bir kum yükseltisinin üzerinde uyuyan,

yararsızca yayılmış pembe taşlar, birkaç devrilmiş sütun ve yalnız bir tapınaktan oluşuyordu. Onun ötesi yine göz alabildiğince kumdu. Miller boyunca başka hiçbir şey yoktu. Kanalın çevresinde beyaz, ötesindeyse mavi bir çöl.

Derken bir kuş uçuverdi yukarıya. Tıpkı mavi bir göle fırlatılan, çarpıp derinlere dalarak kaybolan bir taş gibiydi.

Baba onu görünce ürkmüş bir havaya büründü. "Bir roket olduğunu sandım."

Timothy, Dünya'yı, savaşı, harabeye dönmüş şehirleri ve doğduğu günden beri birbirini öldüren insanları görmeye çabalayarak derin okyanus göğüne baktı. Ama hiçbir şey göremedi. Savaş, görkemli, yüksek ve sessiz bir katedralin kemerinde ölümüne dövüşen iki sinek gibi önemsiz ve uzak, bir o kadar da anlamsızdı.

William Thomas alnını sildi ve kolunda oğlunun genç bir tarantula gibi dokunuşunu hissedince heyecanlandı. Oğluna neşeyle baktı, "Nasıl gidiyor, Timmy?"

"İyi, baba."

Timothy, kocaman atmaca burunlu, güneşten yanmış ve derisi soyulan, Dünya'da yazın okul bittikten sonra oynadığı o akik misketler gibi sıcak mavi gözleri ve bol binici pantalonu içindeki uzun, kalın, direk gibi bacaklarıyla yanı başında oturan adamın, o koca yetişkin mekanizmanın içinde nelerin işlediğini tam olarak bilemiyordu.

"Öyle dikkatli dikkatli nereye bakıyorsun, baba?"

"Dünyalı mantığı, sağduyusu, iyi yönetim, huzur ve sorumluluk arıyordum."

"Hepsi orada mı?"

"Hayır. Bulamadım. Artık orada değil. Belki hiç orada olmayacak. Belki de kendi kendimizi bunların orada olduğuyla kandırdık."

"Ha?"

"Balığı gördün mü?" dedi babası eliyle işaret ederek.

İnce boyunlarını balığı görmek için uzatan oğlanlar tekneyi sallayınca, üçünden de soprano bir çığlık yükseldi. *Ahlayıp ofladılar.* Yanlarında gümüş bir halkabalığı dalgalanarak süzülüyor ve besin parçacıklarını özümsemek için aniden bir iris gibi kapanıyordu.

Baba balığa bakıyordu. Sesi derin ve alçaktı.

"Tıpkı savaş gibi. Savaş da yüzerek dolanır, besin bulur, sonra üzerine çöker. Bir anda –Dünya yok olur."

"William," dedi anne.

"Afedersin," dedi baba.

Hareketsiz durdular ve serin, hızlı ve ışıl ışıl kanal suyunun akıntısını hissettiler. Sadece motorun mırıltısı, suyun akıp gidişi ve güneşin havayı genleştirmesi duyuluyordu.

"Ne zaman göreceğiz Marslıları?" diye bağırdı Michael.

"Belki de çok yakında," dedi baba. "Belki bu gece."

"Ah, ama artık Marslıların soyu tükendi," dedi anne.

"Hayır, öyle değil. Tamam, size birkaç Marslı göstereceğim," dedi baba hemen.

Bunun karşısında Timothy'nin kaşları çatıldı, ama hiçbir şey söylemedi. Tatil, balık tutma ve insanlar arasındaki bakışlar. Artık her şey bir tuhaftı.

Diğer oğlanlar daha şimdiden küçük elleriyle gözlerini gölgeleyip kanalın iki yanındaki iki metrelik taş kıyıda Marslı gözlemeye koyulmuşlardı.

"Neye benziyorlar?" diye bilmek istedi Michael.

"Görünce öğrenirsin," dedi baba ve gülümsedi. Timothy adamın yanağında tempo tutan seğirmeyi fark etti.

İnce vücutlu ve yumuşaktı anne. Örgülü altın saçları başının üzerinde bir taçla toplanmıştı, gözleri, gölgelerde akan soğuk, derin kanal sularının renginde, neredeyse, sanki içinde kehribar parçacıkları hapsolmuş menekşeydi. Onun düşüncelerinin gözlerinde, tıpkı balıklar gibi yüzdüklerini görebilirdiniz –kimi parlak, kimi karanlık, kimi hızlı ve çabuk, kimi yavaş ve tasasız; ara sıra başını Dünya'nın olduğu yöne kaldırdığında, renklerden başka hiçbir şey görünmüyordu. Teknenin başında oturmuş, bir elini kenara koymuştu, diğer eliyse koyu mavi pantolonunun kucağında duruyor-

du ve bluzunun beyaz bir çiçek gibi açtığı yerden, güneşte yanmış pürüzsüz ensesi bir şerit halinde görünüyordu.

Anne orada ne olduğunu görebilmek için devamlı ileriye bakıyordu. Yeterince iyi seçemediği için kocasına dönüp baktı. İşte o zaman onun gözlerinde, ileridekilerin yansımasını gördü; adam o yansımaya kendinden de bir parça, kararlı bir katılık kattığı için kadının yüzü ferahladı, onları kabul etti. Ve araması gerektiğini bir anda kavrayarak önüne döndü.

Timothy de bakındı. Ama tüm gördüğü, alçak, aşınmış tepelerin çevrelediği geniş ve sığ bir vadi boyunca, göğün kenarından aşağıya düşünceye kadar düz bir çizgi halinde giden, menekşe rengi kanaldı. Ve bu kanal, eğer sallasanız kurukafanın içindeki böcekler gibi takırdayacak şehirlerin içinden akıyordu. Sıcak yaz günü ve serin yaz gecesi düşleri gören yüz ya da iki yüz şehir...

Bu gezinti için –balık avlamak için milyonlarca mil gelmişlerdi. Ama rokette bir silah vardı. Bu bir tatildi. Madem öyleydi de, neden onlara uzun yıllar boyu yetecek kadar yiyeceği roketin az uzağında bir yere gizlemişlerdi? Tatil. Tatil maskesinin arkasında gülümseyen sevecen bir yüz değil, sert, kemikli ve belki de korkunç bir şey vardı. Timothy bu maskeyi çekip atamıyordu ve diğer iki oğlan da sırasıyla, sekiz ve on yaşında olmakla meşgûldüler.

"Hâlâ Marslı yok. Bıktım." Robert V şekilli çenesini ellerine dayayarak kanala ters ters baktı.

Baba yanında bir atomik radyo getirmiş ve kayışını bileğine geçirmişti. Radyo, modası geçmiş bir prensiple çalışıyordu: kulağınızdaki kemiklere yakın bir yerde tutuyordunuz, o da titreşerek şarkı söylüyor ya da konuşuyordu. Baba şu anda radyoyu dinliyordu. Yüzü o çökmüş Mars şehirlerinden birine benziyordu, kurumuştu, neredeyse ölüydü.

Sonra dinlemesi için anneye verdi. Kadının ağzı açık kaldı.

"Ne–" Timothy soru sormaya kalkacak oldu, ama söylemek istediğini bitiremedi.

Çünkü tam o anda, insanın iliklerini titreten iki büyük patlama oldu, ardından yarım düzine hafif sarsıntı onu izledi.

Hızla başını çeviren baba, derhal teknenin hızını artırdı. Tekne sıçradı, yalpalayıp ileri atıldı. Bu Robert'ı sarsarak dehşetten kurtardı, annesinin bacaklarına sarılıp suyun burnundan sel gibi akışını izleyen Michael'ın korku dolu, ama esrik çığlıklar atmasına neden oldu.

Baba tekneyi yolundan saptırarak hız kesti ve aracı küçük bir yan kanala sokup, yengeç kokulu, viran halde eski bir taş iskeleye yanaştırdı. Tekne içindekilerin tümünü yerinden fırlatan bir hızla iskeleye tosladı, ama kimsenin canı yanmamıştı ve baba kanaldaki küçük dalgaların saklandıkları yere doğru izledikleri rotayı belli edip etmediğini

görmek için çoktan uzanmıştı. Sudaki çizgiler kanal boyunca ilerlediler, taşların üzerini örttüler ve birbirleriyle karşılaşıp söndüler, güneş tarafından harelendiler. Geriye bir şey kalmamıştı.

Baba kulak kesilmişti. Diğerleri de.

Babanın soluk alıp verişi, ıslak iskelenin taşlarını döven yumruklar gibiydi. Gölgelerin içinde, annenin kedi gözleri, sırada ne olduğunun ipuçlarını yakalamak için babayı gözlüyordu.

Baba rahatladı ve kendi kendine gülerek rahat bir nefes aldı.

"Roket elbette. Heyecanlandım birden. Sadece roket."

Michael sordu: "Ne oldu, baba, ne oldu?"

"Ah, sadece roketimizi havaya uçurduk, o kadar," dedi Timothy soğukkanlı görünmeye çalışarak. "Daha önce de patlayan roketleri işitmiştim. Bizimki de patladı işte."

"Roketimizi niye patlattık, baba?" diye sordu Michael. "Ha, baba?"

"Bu oyunun bir parçası, aptal!" dedi Timothy.

"Bir oyun!" Michael ve Robert bu kelimeyi sevmişlerdi.

"Babam roketi patlaması için ayarladı, böylelikle kimse bizim nereye indiğimizi ya da gittiğimizi bilemeyecek! Eğer peşimizden aramaya gelirlerse diye, anladınız mı?"

"Vay canına, bir sır!"

"Kendi roketim yüreğimi ağzıma getirdi," diye

itiraf etti baba anneye. "*Sinirlerim bozuk*. Başka roketlerin olduğunu düşünmek bile saçma, *biri* dışında elbette, eğer Edwards ve karısı *kendi* gemileriyle ulaşmayı başarırlarsa."

Minik radyosunu gene kulağına götürdü. İki dakika sonra, bir paçavrayı atarmış gibi indirdi elini.

"Nihayet bitti," dedi anneye. "Radyo atomik dalgaları kaybetti. Dünya'daki tüm istasyonlar yok oldu. Son birkaç yılda bir avuç kalmışlardı zaten. Artık hava tümüyle sessiz. Belki de öyle kalacaklar."

"Ne kadar süre?" diye sordu Robert.

"Belki torunlarınızın torunları radyoyu tekrar duyabilirler," dedi baba. Öylece oturuyordu, çocuklar onun içinde bulunduğu dehşet, yenilgi, boyun eğiş ve kabullenmenin tam merkezinde kalmışlardı.

Sonunda tekneyi tekrar kanala soktu ve ilk başladıkları yönde ilerlemeye devam ettiler.

Vakit ilerlemişti. Güneş çoktan gökte alçalmıştı ve bir sıra ölü şehir uzanıyordu önlerinde.

Baba oğullarıyla sessizce ve şefkatle konuştu. Geçmişte çoğu zaman onlara karşı sert, uzak ve yabancı davranmıştı. Oysa şimdi tek bir sözcükle onların başlarını okşuyordu, hepsi de bunun farkındaydılar.

"Mike, bir şehir seç."

"Ne dedin, Baba?"

"Bir şehir seç, oğlum. Geçtiğimiz şehirlerden herhangi birini."

"Pekâlâ," dedi Michael. "Nasıl seçeceğim?"

"En çok hoşuna gideni seç. Robert, Tim, sizler de. En çok beğendiğinizi seçin."

"Ben içinde Marslıların olduğu bir şehir istiyorum," dedi Michael.

"İstediğin olacak," dedi baba. Çocuklarla konuşuyordu, ama gözleri annedeydi.

Yirmi dakikada altı şehir geçtiler. Baba patlamalardan bir daha söz açmadı. Her şeyden çok oğullarıyla eğlenmek, onları mutlu etmekle ilgileniyor gibiydi.

Michael ilk geçtikleri şehri beğendi, ama diğerleri veto ettiler, çünkü herkes acele seçimlerden kuşku duyardı. İkinci şehir kimsenin hoşuna gitmedi. Bu bir Dünyalı yerleşimiydi, tahtadan inşa edilmiş ve çoktan çürüyüp talaşa dönmeye başlamıştı. Timothy üçüncü şehri beğendi, çünkü büyüktü. Dördüncü ve beşinciyse çok küçüktüler ve altıncı şehir, hayret nidalarıyla çocuklarına katılan anne dahil herkesin beğenisini topladı.

Şehirde elli ya da altmış büyük yapı hâlâ ayaktaydı, caddeler tozlu, ama taş döşeliydi. Meydanlarda hâlâ nabız gibi atan, merkezkaç kuvvetle çalışan birkaç eski çeşmesi vardı. Canlı olan tek şey –akşam güneşinde sıçrayan suydu.

"İşte bu şehir," dedi hepsi birden.

Baba tekneyi bir iskeleye yöneltti, sonra da sıçrayarak indi.

"Geldik işte. Burası bizim. Bundan böyle burada yaşayacağız!"

"Bundan böyle mi?" Michael inanamamıştı. Ayağa kalktı, bakındı ve sonra bir zamanlar roketin durduğu yere doğru dönüp gözlerini kırpıştırdı. "Pekiyi ya roket? Ya Minnesota?"

"Burada yaşayacağız," dedi baba.

Küçük radyoyu Michael'in sarışın başına yaklaştırdı. "Dinle."

Michael dinledi.

"Hiçbir şey yok," dedi.

"Bu doğru. Hiçbir şey. Artık hiçbir şey yok. Ne Minneapolis, ne roketler, ne de Dünya."

Michael bu ölümcül keşfin üzerinde düşündü ve küçük hıçkırıklarla ağlamaya başladı.

"Dur bir dakika," dedi baba hemen ardından. "Karşılığında sana daha fazlasını sunuyorum, Mike!"

"Neymiş o?" Michael gözyaşlarını tuttu, meraklanmıştı, ama eğer babanın sıradaki sırrı da bir önceki kadar alt üst ediciyse, devam etmeye epey hazırdı.

"Sana bu şehri veriyorum, Mike. O senindir."

"Benim mi?"

"Senin, Robert'ın ve Timothy'nin. Üçünüze ait, sizin malınız."

Timothy tekneden aşağı atladı. "Bakın çocuk-

lar, hepsi *bizim*! Koca şehrin *tamamı*!" Babanın oyunuydu oynadığı, rahat ve iyi oynuyordu. Daha sonra, her şey bittikten, yerli yerine oturduktan sonra, yalnız başına kalıp on dakika boyunca ağlayabilirdi. Ama bu hâlâ bir oyundu, hâlâ bir aile gezintisiydi ve diğer oğlanların eğlendirilmesi gerekiyordu.

Mike Robert'la birlikte aşağı atladı. Annenin inmesine yardımcı oldular.

"Kız kardeşinize dikkat edin," dedi baba ve üzerinden zaman geçmeden. Hiç kimse onun neyi kastettiğini anlamadı.

Kendi aralarında fısıldaşarak aceleyle pembe taş döşeli büyük şehre gittiler, çünkü ölü şehirler insanda fısıldama ve güneşin batışını izleme isteği doğururdu.

"Beş gün içinde," diye başladı baba sessizce, "Roketimizin olduğu yere gidip, kalıntıların yakınına gizlediğim yiyeceği buraya getireceğim; sonra da Bert Edwards'ı, karısını ve kızlarını arayacağım."

"Kızları mı?" diye sordu Timothy. "Kaç kızı var?"

"Dört."

"Bu ileride sorun olacak." Anne başıyla onayladı.

"Kızlar." Michael eski bir Marslı heykeli gibi surat asmıştı. "Kızlar."

"Onlar da mı roketle geliyorlar?"

"Evet. Eğer başarabilirlerse. Aile roketleri Ay seyahatleri için tasarlanmıştır, Mars için değil. Biz buraya ulaşabildiğimiz için şanslıyız."

"Roketi nereden buldun?" diye fısıldadı Timothy, çünkü diğer oğlanlar ileride koşuyorlardı.

"Onu sakladım. Onu yirmi yıl boyunca sakladım, Tim. Hiç kullanmak zorunda kalmamayı umarak gizlemiştim. Sanırım savaş için onu hükümete teslim etmeliydim, ama Mars hiç aklımdan çıkmıyordu..."

"Ve de piknik!"

"Haklısın. Bu, ikimizin arasında kalsın. Dünya'daki her şeyin sona erdiğini görünce, son dakikaya kadar bekledikten sonra, eşyalarımızı hazırladım. Bert Edwards'ın da sakladığı bir gemisi vardı, ama bizi vurmaya çalışırlar diye ayrı ayrı havalanmanın daha güvenli olacağına kanaat getirdik."

"Roketi neden havaya uçurdun, Baba?"

"Bir daha hiçbir zaman geri dönemeyelim diye. Ve o kötü adamlar Mars'a gelecek olurlarsa burada olduğumuzu bilmeyecekler."

"Bu yüzden mi devamlı göğe bakıyorsun?"

"Evet, bu aptalca. Bizi asla izleyemezler. Peşimize düşmek için binebilecekleri hiçbir şey yok. Fazlasıyla dikkatli davranıyorum, hepsi bu."

Michael koşarak geri geldi. "Baba, bu şehir gerçekten *bizim* mi?"

"Koca kahrolası gezegen bize ait çocuklar. Tüm lânet gezegen."

Orada durdular. Tepenin Kralları, En Tepedekiler, Gözün Gördüğü Her Yerin Yöneticileri, Kusursuz Hükümdarlar ve Başkanlar. Kendilerine ait bir dünya sahibi olmanın anlamını ve bir dünyanın gerçekten de ne kadar büyük olduğunu içlerine sindirmeye çabalıyorlardı.

İnce atmosferde gece çabucak çöküverdi. Baba onları meydanda, akan çeşmenin yanında bıraktı, tekneye gidip kocaman ellerinde bir tomar kâğıtla döndü.

Eski bir avluya kâğıtları düzensizce yığdıktan sonra ateşe verdi. Isınmak için ateşin çevresinde çömelip gülüştüler ve Timothy, küçük harflerin alevler dokunup sarmaladıkça ürkmüş hayvanlar gibi sıçradığını gördü. Kâğıtlar yaşlı bir adamın derisi gibi buruş buruş oldu ve bu ölü yakma işlemi sayısız sözcüğü içine aldı.

"DEVLET TAHVİLLERİ; 1999 İş Grafikleri; Bir Makale: Dinsel Önyargı; Lojistik Bilimi; Pan-Amerikan Birliği'nin Sorunları; 3 Haziran 1998 tarihli Borsa Raporu; Savaş Günlüğü..."

Baba kâğıtları bu amaçla yanına almakta ısrar etmişti. Orada oturdu ve memnuniyet içinde, kâğıtları birer birer atarak ateşi besledi ve çocuklarına tüm bunların anlamını açıkladı.

"Size bir şeyler anlatmanın vakti geldi. Bu kadar çok şeyi sizden saklamanın adil olduğunu san-

mıyorum. Anlayacak mısınız, bilmiyorum, ama sadece bir kısmı aklınızda kalsa bile, konuşmak zorundayım."

Ateşe bir sayfa daha attı.

"Bir yaşam biçimini yakıyorum, sanki o yaşam biçimi ben yaktıkça Dünya'dan arınıyor gibi. Eğer bir politikacı gibi konuşursam, beni bağışlayın. Ne de olsa eski bir eyalet valisiydim, dürüsttüm, bu yüzden benden nefret ettiler. Dünya'daki hayat hiçbir zaman çok iyi şeyler yapılacak denli yerine oturmadı. Bilim hepimizin çok önünde koşuyordu ve insanlar mekanik bir çölde kayboldular, aygıtlar, helikopterler, roketler gibi güzel şeyler yapan çocuklar gibiydiler. Yanlış şeyler vurgulandı, makineleri çalıştırmaktansa, makine üzerinde durulduu. Savaşlar gittikçe büyüdü ve sonunda Dünya'yı öldürdü. İşte sessiz radyo bu demektir. Biz, bundan kaçtık.

"Şansımız vardı. Artık hiç roket kalmadı. Bunun bir balık avı yolculuğu olmadığını öğrenmenizin zamanı geldi. Size anlatmayı geciktirdim. Dünya yok artık. Gezegenlerarası yolculuk asırlar boyunca mümkün olmayacak, belki de bir daha asla. Ama o yaşam biçimi, yanlış olduğunu kanıtladı ve kendi elleriyle boğdu kendini. Sizler gençsiniz. Bunu kafanıza kazınıncaya kadar her gün tekrar tekrar anlatacağım size."

Ateşe biraz daha kâğıt atmak için durakladı.

"Artık yalnızız. Sadece biz ve birkaç gün için-

de inecek olan bir avuç insan daha. Her şeye en başından başlamak için, Dünya'daki her şeye sırt çevirip, yeni bir sayfa açmak için yeterli–"

Alevler, onun sözlerini vurgulamak için sıçradılar. Biri dışında tüm kâğıtlar yanmıştı. Dünya'nın tüm yasaları ve inançları, az sonra bir rüzgârın savuracağı siyah, sıcak küllere dönüşmüştü.

Timothy babasının ateşe attığı son şeye baktı. Bu bir Dünya haritasıydı ve buruştu, ısınınca şekli bozuldu ve –puf– sıcak, kara bir kelebek gibi yitip gitti. Timothy arkasını döndü.

"Şimdi sizlere Marslıları göstereceğim," dedi baba. "Haydi, hepiniz gelin. Gel, Alice." Karısının elini tuttu.

Michael yüksek sesle ağlıyordu, baba onu kucağına alıp taşıdı, kanala doğru harabelerin arasından geçerek ilerlediler.

Kanal. Şu anda küçük, kıkır kıkır kızlar olan gelecekteki eşlerinin, anne ve babalarıyla birlikte bir teknenin içinde gelecekleri kanal.

Gece çevrelerini kuşattı ve yıldızlar belirdi. Ama Timothy gökte Dünya'yı bulamıyordu. Dünya daha şimdiden batmıştı. Bu, üzerinde düşünmeye değer bir şeydi.

Onlar ilerlerken, yıkıntıların arasından bir gece kuşu öttü. Baba konuştu, "Eğitiminizi ben ve anneniz üstleneceğiz. Belki başaramayız. Umarım böyle olmaz. Bizim görüp ibret alacağımız nice şey oldu. Bu yolculuğu yıllar önce, daha siz doğmadan

planlamıştık. Sanırım, bir savaş çıkmasa bile, yaşamak ve kendi yaşam standardımızı oluşturmak için Mars'a gelecektik. Mars'ın Dünya uygarlığı tarafından gerçekten zehirlenmesi bir yüzyıl daha alırdı. Şimdi, elbette..."

Kanala varmışlardı. Kanal uzun, düz, serin, ıslak ve gecenin altında ayna gibiydi.

"Hep bir Marslı görmek istemiştim," dedi Michael. "Hani, neredeler? Söz vermiştin, Baba."

"İşte oradalar," dedi baba ve Michael'ı omzuna alıp tam aşağıyı işaret etti.

Marslılar oradaydılar. Timothy ürpermeye başladı.

Marslılar oradaydılar, kanalın içinde –suda yansıyorlardı. Timothy, Michael, Robert, anne ve baba.

Dalgalanan sulardaki Marslılar, uzun, upuzun bir süre sessizce onları süzdüler...